

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_172280

UNIVERSAL
LIBRARY

WORKS BY E. H. PALMER, M.A.

CONCISE ENGLISH-PERSIAN DICTIONARY. With Simplified Grammar of the Persian Language. Fourth Impression. Crown 8vo, 10s. 6d.

PERSIAN-ENGLISH DICTIONARY. Seventh Impression. Crown 8vo, 10s. 6d.

SIMPLIFIED GRAMMAR OF HINDUSTANI, PERSIAN, AND ARABIC. Second Edition. Crown 8vo, 5s.

KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & CO., LTD.

A
CONCISE DICTIONARY,
ENGLISH-PERSIAN;
TOGETHER WITH A
SIMPLIFIED GRAMMAR
OF THE
PERSIAN LANGUAGE.

BY THE LATE
E. H. PALMER, M.A.,
*Of the Middle Temple, Barrister-at-Law, Lord Almoner's Reader and Professor of
Arabic and Fellow of St. John's College in the University of Cambridge.*

COMPLETED AND EDITED
FROM THE MS. LEFT IMPERFECT AT HIS DEATH,
BY
G. LE STRANGE.

FOURTH IMPRESSION.

LONDON :
KEGAN PAUL, TRENCH, TRÜBNER & CO., LTD.,
BROADWAY HOUSE, 68-74, CARTER LANE, E.C.

1914.

[All rights reserved.]

LONDON:
PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED,
DUKE STREET, STAMFORD STREET, S. E., AND GREAT WINDMILL STREET, W.

CONTENTS.

	PAGE
PREFACE	v
THE SIMPLIFIED GRAMMAR	1
TABLE OF IRREGULAR VERBS	36
TABLE FOR A.H., AND A.D.	41

THE DICTIONARY.

PREFACE.

THE full and sympathetic "Life of Edward Henry Palmer" which Mr. Besant has lately brought out exonerates me from adding any biographical notice of my friend to his posthumous work. It will, therefore, only be needful to explain what my task has been in preparing this Dictionary for the press.

On my return to London from the East in November, 1882, I learned that all hope had been abandoned, and that there was no doubt that the three brave men, Gill, Charrington and Palmer, had met their fate in the Wady Sudr. A few weeks later I was requested by Mr. N. Trübner to see through the press this Second Part of the Persian Dictionary, some pages of which had already been set up in type. On consulting Mrs. Palmer as to her wishes, I was happy in being able to obtain her full consent to the proposal of Mr. Trübner, and was immediately placed in possession of the slips which Professor Palmer had prepared, the greater portion of which I found had remained at his house, though some were already in the hands of the Publisher.

As long ago as the spring of 1880, Professor Palmer had shown me many bundles of these slips, and fortunately then explained to me the method he intended to pursue in the compilation of the second, or English-Persian part of the Dictionary.

The basis of the work was the First Part, the Persian-English, a copy of which had been cut up, and each paragraph pasted on a separate slip in order that the *English* renderings might be arranged alphabetically.

In this manner a good stock of words was acquired, but much still remained to be done in the way of elimination and addition, while some considerable alterations also were needed to render the English word-list complete; this last especially, inasmuch as in Persian the number of simple verbs is extremely limited, and further, the majority of the Persian compound verbs would only occur in the reversed Dictionary, under the English noun or participle, *not* under the more appropriate infinitive: *e.g.* 'To advise' would be represented by 'Advice,' because the Persians, to express the verb, make use of the phrase 'To give advice.' In 1880 I discussed this with my friend, and remember his then telling me that he intended merely to indicate in its proper place the auxiliary verb to be used with the noun or participle, avoiding thus the repetition involved by adding separate paragraphs for each compound verb; but I found that up to the time of Professor Palmer's last

ill-fated journey no steps had been taken to indicate these auxiliary verbs, though the word-list proper had been considerably augmented by him.

No one can be better aware than myself of the disadvantages under which the book labours in never having been revised by the hand of its learned author. I have endeavoured to carry out what I believe to have been the intention of my friend. I have made additions to nearly every paragraph for the purpose above indicated, such as he would assuredly have made had he lived; and I have also completed the list of words from my own reading and colloquial knowledge, and from the works of my predecessors, Messrs A. N. Wollaston, A. Bergé, J. B. Nicolas, and others.

The Persian Grammar which stands at the head of this work originally appeared as the second section in the "Simplified Grammars of Hindustani, Persian and Arabic," published in 1882. For this such slight alterations as were needed in the references have been made, and on one or two occasions I have added an explanation of my own in square brackets []. In all other respects this portion is merely a reprint, for the benefit of those who may be learning Persian but not Hindustani and Arabic.

Furthermore, I have written out a Table of the Persian (so-called) Irregular Verbs, and also a short note with reference to the years of the Hejrah.

As regards the transliteration employed in the work—bearing in mind that the object was merely to give the pronunciation, and that the Persian original invariably preceded,—it has been deemed sufficient to use but one dotted letter (*k*), consequently the Persian homophones of the Arab Alphabet have not been indicated. Furthermore, as in Part I., no difference is shown in the Persian character between the *G* and *K*, since the diacritical bar is never written in Modern Persian, while the letter to be pronounced is clearly indicated in the transliteration following.

G. LE STRANGE.

46, CHARLES STREET, MAYFAIR,
LONDON.

September, 1883.

POSTSCRIPT.

MR. N. TRÜBNER has lately called my attention to a work professing to be the composition of Sorabshaw Byramji Doctor, but which is in fact no more than an incorrect reprint of Professor Palmer's Persian-English Dictionary. Mr. S. B. Doctor is "Persian Teacher" in the "Surat High School," and his book is printed at the "Irish Presbyterian Mission Press," at Surat, in the year 1880.

Professor Palmer in 1881 had seen this Dictionary, and had some intention of seeking legal redress, but other matters had occupied him up to the time of his last disastrous journey; and it therefore remains to me, in vindication of the literary honour of my friend, to warn the public of this attempt to take away from Professor Palmer the fruit of his labours. Mr. S. B. Doctor, it is true, does notice Johnson's Persian and Arabic Dictionary, together with some others as having "been consulted in the preparation of this Manual;" and here and there in his work we find some pages so altered as to imply that they were borrowed elsewhere; but there is no mention of the work of Professor Palmer, from which has been copied

at least nine-tenths word for word. It seems to me needless to print long parallel columns of extracts from the two books in proof of the above assertion: but I will quote a passage which had caught the eye of Professor Palmer, where Mr. Doctor had ignorantly copied an orthographical error, for I find in the handwriting of my friend, "MY MISTAKE REPEATED," written on a slip of paper and stuck into the pirated edition of Surat.

Professor Palmer's Dictionary.

- ز
- ز *zain*. Z. The eleventh letter of the Arabic and thirteenth of the Persian alphabets.
- ژ *zhá*. Zh. The fourteenth letter of the Persian alphabet.
- P. ز *zi*. See از.
- A. زابل *zábíl*. Short, dwarfish.
- P. زاج *záj*. Vitriol.
- P.A. زاج ابیز *záj i abyaz*. Alum.
- P. زاج سبز *záj i sabz*. Green vitriol.
- P. زاج كبود *záj i kabúd*. Blue vitriol.
- A. زاحف *záhif*. Fatigued.
&c., &c., &c.

Mr. Doctor's Edition.

- ز
- ز *ze* is the thirteenth letter of the Persian and eleventh of the Arabic alphabets. In the denotation of numbers by the Arabic letters it stands for 7.
- P. ز *ze* (contract. for از). See از.
- P. زابل *zábíl*, *adj.* Short, dwarfish.
- P. زاج *záj*, *s.* Vitriol. زاج ابیز Alum. زاج سبز Green Vitriol. زاج كبود Blue Vitriol.
- A. زاحف *záhif*, *adj.* Fatigued, &c., &c., &c.

It is almost needless to point out that the mistake of Professor Palmer, زاج ابيز (for زاج ابيض) has been copied by Mr. S. B. Doctor, *verbatim et literatim*, as is the manner displayed in the remainder of his work.

G. LE S.

PERSIAN GRAMMAR

SIMPLIFIED.

THE ALPHABET.

THE Persian Alphabet is a modification of the Arabic. It is written from right to left.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ا <i>Alif,</i>	<i>a, e, i, o, or u</i>	This is the <i>spiritus lenis</i> of the Greek, a mere prop to rest an initial vowel on.
ب <i>Be,</i>	<i>b</i>	} As in English.
پ <i>Pe,</i>	<i>p</i>	
ت <i>Te,</i>	<i>t</i>	A soft dental <i>t</i> like the Italian.
ث <i>Se,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ج <i>Jim,</i>	<i>j</i>	
چ <i>Che,</i>	<i>ch</i>	
ح <i>He,</i>	<i>h</i>	An aspirate strongly breathed out from the chest.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
خ <i>Khe</i>	<i>kh</i>	Like <i>ch</i> in Welsh or Gaelic, or the German <i>ch</i> as pronounced in Switzerland.
د <i>Dál,</i>	<i>d</i>	A soft dental <i>d</i> as in Italian.
ذ <i>Zál,</i>	<i>z</i>	As in English.
ر <i>Re,</i>	<i>r</i>	A distinctly pronounced <i>r</i> .
ز <i>Ze,</i>	<i>z</i>	As <i>z</i> in English.
ژ <i>Zhe,</i>	<i>zh</i>	Like the French <i>j</i> in <i>jour</i> , or our <i>s</i> in <i>pleasure</i> .
س <i>Sín,</i>	<i>s</i>	} As in English.
ش <i>Shín,</i>	<i>sh</i>	
ص <i>Sád,</i>	<i>s</i>	
ض <i>Zád,</i>	<i>z</i>	
ط <i>Tá,</i>	<i>t</i>	} Properly pronounced with the tongue full against the front part of the palate, but ordinarily pronounced like ت and ز.
ظ <i>Zá,</i>	<i>z</i>	
ع <i>'Ain,</i>	<i>a</i> , etc.	A guttural sound only heard in Arabic: in Persia it is not often pronounced.
غ <i>Ghain,</i>	<i>gh</i>	A guttural sound something like the French <i>r grasseyé</i> .
ف <i>Fe,</i>	<i>f</i>	As in English.

NAME.	EQUIVALENT.	PRONUNCIATION.
ق <i>Káf,</i>	<i>k</i>	A very guttural <i>k</i> , like <i>ok</i> in <i>thick</i> , only much stronger.
ك <i>Káf,</i>	<i>k</i>	As in English, but <i>g</i> is always hard before all vowels, as گ <i>gí</i> , pronounced <i>ghee</i> , not <i>jee</i> . It is sometimes also pronounced with a slight <i>y</i> sound, like the Cockney mode of pronouncing the <i>g</i> in <i>garden</i> , "gyarden." When it occurs between two vowels it is often sounded like <i>y</i> , as گ <i>eyer</i> .
گ <i>Gáf,*</i>	<i>g</i>	
ل <i>Lám,</i>	<i>l</i>	
م <i>Mím,</i>	<i>m</i>	
ن <i>Nún,</i>	<i>n</i>	As in English: before <i>b</i> or <i>f</i> it is sounded as <i>m</i> .
و <i>Váv,</i>	<i>v</i>	Nearly as in English, but a little inclined to <i>w</i> .
ه <i>He,</i>	<i>h</i>	As in English.
ی <i>Ye,</i>	<i>y</i>	

These are joined to the preceding letter by prefixing a small curve or stroke, and to the following letter by removing the curve with which they all but *alif* end: thus

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ـ	،	ـ	ـ
ی ن	،	ـ	ی ن

* [In modern Persian, print or MS., the diacritical bar distinguishing *g* from *k* is rarely employed.]

DETACHED.	INITIAL.	MEDIAL.	FINAL.
ح	ح	ح	ح
ص	ص	ص	ص
ع	ع	ع	ع
ف ق	و	ف	ف ق
ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن

د if deprived of the curve would become unrecognizable ; hence they do not join to the left.

The above letters are all consonants.

The vowels are ـ *u* (as in *bull*), and ـ *a* (pronounced like *u* in *but*), both written above the letter ; and ـ *i* written below the letter.

Combined with ـ *a*, ـ *w*, and ـ *y*, these become ـ *aa* (*i*), ـ *uw* (*u*), ـ *iy* (*i*), ـ *aw* (pronounced as *ow* in *cow*), ـ *ai* (like *i* in *fine*).*

No word can commence with a vowel in the Arabic character : if it does the vowel is introduced by *alif* ـ .

When a syllable begins with a vowel, the mark ـ *hamzeh* is used to introduce it.

But this *hamzeh* being written above the line requires a

* [Sometimes pronounced like *ey* in *they*.]

prop: this in the case of *a* is ا, in the case of *u* it is و,* and in the case of *i* it is ی,* only that in the initial form this last is [often] distinguished from the ordinary *y* by losing its dots: e.g. سؤال *su-ál*, “a question;” مسئول *mas-ul*, “inquired of;” فائدة *fú-idah*, “advantage.”

“ *Tushdíd* doubles the letter it is placed over.

“ *Sukún* shows that the letter it is placed over has no vowel.

“ *Waslah* is only used over an initial *alif* in an Arabic word, or over the Arabic article ال *al*, and shows that it is elided.

Maddah is placed over an initial *alif*, and shows that it should be pronounced long, as آمدن *ámadan*, “to come.”

If the first letter of an Arabic word be a sibilant or liquid the article ال is elided before it, and the consonant itself doubled, as عَوَامُ النَّاسِ *avámmu-nnás*, “common people,” عَبْدُ اللَّهِ *‘abdu-lláh*, “Abdullah” (the servant of Allah).

[In Persian words و after خ followed by a long vowel is not pronounced, e.g. خیش *khísh*, خاستن *khástan*.]

In old Persian, and in the language as spoken in India at the present day, the long و and ی have two sounds, *ú* and *í*, called معروف *ma’rúf*, “known,” and *o* and *é*, called مجهول *majhúl*, “unknown.” The modern native of Iran does not [often] employ the latter sounds.

* [With or without ؤ.]

THE ACCIDENCE.

THE PARTS OF SPEECH.

Like other languages, Persian contains three parts of speech, namely, Nouns, Verbs, and Particles.

It is useful to bear in mind the meaning of these words.

The Noun is the *name* of a thing (*nomen*); the Verb is the *action word*; and the Particle is a useful word not requiring to be defined by inflection or conjugation, but itself used to define, qualify, or restrict other words.

Old Persian—or rather Zend—had a very elaborate grammatical system. This has disappeared, and we have the relations of words to each other expressed in modern Persian with a simplicity equalled only by our own English.

NOUNS.

CASES OF NOUNS.

The only case-ending for Nouns which has survived is *rá* for the *objective*.

The other relations which the case-ending of other languages imply are expressed by the *izáfat*, and by the use of such prepositions as *ba*, “to,” *bá*, “with,” *az*, “from,” *bar*, “upon,” *dar*, “in,” etc.

Izáfat implies the relation of one person or thing to another, as genitive and dependent, or substantive and adjective.

Of the application of *izáfat* and the use of the objective case I shall speak when I come to treat of the Syntax.

The Vocative is formed by prefixing ای *ai*, as *ai mard*, "O man!" or (poetical) by affixing اُ *á*, as *dústá*, "O friend!"

The language has no article, but a common noun is restricted to unity, expressing *one* (specified or not) of the species and no more, by adding ی *yí*. When this is the یای مجهول *yá-e majhúl* (see p. 5) it makes the word indefinite, whether it be a *noun* or a *verb*.

NOUNS SUBSTANTIVE AND ADJECTIVE.

All nouns are *concrete*, that is, substantive.

A noun only exercises the functions of an adjective by being used in a subservient manner as qualifying another word; *e.g.* مرد خوب *mard i khúb*, "a good man," not as in English (where *good* is abstract and meaningless without the substantive being expressed), but "a man (I mean) a good one:" hence we can use a so-called "adjective" as a substantive, as خوبی *khúbí*, "a good (man)," مردۀ *murdah*, "a dead (man)," whereas in English to say "a good," "a dead," is nonsense. There is, in fact, no such thing as an adjective, though one substantive may be used to qualify another.

NUMBER.

The Plural is formed by affixing

ان <i>án</i> for rational	} creatures ;
and ها <i>há</i> for irrational	

as مردان *mardán*, "men," سنگها *sanghá*, "stones."

When the word ends in silent *h* an euphonic گ *g* is inserted ; as بنده *bandah*, "a slave," بندگان *bandagán*, "slaves." If it end in ا *á*, an euphonic ی *y* is introduced ; as دانا *dáná*, "wise," pl. دانایان *dánáyán*.

Persian, borrowing so much from Arabic, has adopted many plurals from that language. ه at the end of a word, representing the Arabic ه, often becomes ات *át* in the plural, according to the Arabic usage.

In "irrational" words derived from the Arabic, Persians very frequently use the Arabic plural, but they insert a *j* for euphony in the case of the feminine plural in ات *át* ; as قلعه *kal'ah*, "a fortress, pl. قلاع *kilá'*,"* or قلعبات *kal'aját*, "fortresses." They even erroneously transfer this construction to purely Persian words ; as نوشته *navishtah*, "a writing," نوشته‌جات *navishtaját*, "writings;" but this is only done in words implying an irrational being or thing.

* The irregular or "broken" Arabic plurals are treated of in the Arabic Grammar, [and those in common use will be found in the Dictionary].

When the Arabic feminine in ة = ē is affixed to a noun implying a rational object, as معشوق *ma'shúk*, "beloved," معشوقه *ma'shúkah*, "a mistress," it becomes *át*, and not *ját*.

In colloquial Persian ها *há* is used as the plural for nearly all words, rational and irrational alike.

DUAL.

In some words the Arabic dual form is borrowed; as طرف *tarf*, "a side," طرفین *tarfain*, "the two sides" or "parties": this always ends in ین *ain*.

GENDER.

From a grammatical point of view the Persian language has no gender. Of such words as پدر *pader*, "father," مادر *máder*, "mother," the gender is self-evident; and in cases where it is necessary to make the distinction other additional words are used, such as ماده *mádah*, "female," نر *nar*, "male"; thus, گاو *gáv i nar*, "a bull," گاو ماده *gáv i mádah*, "a cow." For human beings, مرد *mard*, "man," زن *zan*, "woman," are added; as پیر مرد *pír i mard*, "an old man," پیر زن *pír i zan*, "an old woman."

Sometimes different words are employed, as in English, to distinguish the sexes; as غوج *ghúch*, "a ram," میش *mísh*, "a ewe" (but in literary Persian میش signifies "a ram"); اسب

asp, "a horse," مادیان *mádiyán*, "a mare," خروس *khurús*,
 "a cock," ماکیان *mákiyán*, "a hen."

PRONOUNS.

The Personal Pronouns are :

من *man*, I, *pl.* ما *má*, we.
 تو *tú*, thou, ,, شما *shumá*, you.
 او *ú*, he, ,, اوشان *úshán*, they (those).
 این *ín*, this, ,, ایشان *íshán*, they (those).

The only thing to notice in من *man* and تو *tu* is that in the objective case they become مرا *měrá* (for *man+rá*), ترا *turá* (for *tú+rá*), the *nasal* ن and the *long vowel* both becoming absorbed.

In این *ín* and او *ú*, and their plurals, we notice that *i* or *y* expresses *near* relation, and *u* or *w* expresses *remote* relation.

این *ín*, "this," آن *án*, "that," make ایشان *íshán* and اوشان *úshán* in the plural for rational beings: but they sometimes form the plural quite regularly, as اینان *ínán** and آنان *ánán** for rational, and اینها *ínhá* and آنها *ánhá* for irrational beings.

* [Obsolete.]

Note.—ب “to” or “by” takes an euphonic *d* before these pronouns; as بدين *badín*=با+این *ba+ín*, “to this,” بدان *badán*=با+آن *ba+án*, “to that.”

The plural forms *are not required* for nouns which merely qualify a plural noun, since the plural termination of the noun itself sufficiently explains it; as مردانِ خوب *mardán i khúb*, “good men.”

AFFIXED PRONOUNS.

The pronouns sometimes take an affixed form, as follows :

م *am*, abbreviated from من *man*, “me or mine.”

ت *at*, „ „ تو *tú*, “thou or thine.”

ش *ash*, “him or his.”

A ش seems to have once belonged to the pronouns, as we may see from the plurals اوشان *úshán*, شما *shumā*, etc.

These affixes are only used of rational beings, and have the usual plural termination in ان *án*, though the final nasal *n* is dispensed in the first person; thus,

ما *má*, “us or our.”

تان *itán*, “you or yours.”

شان *shán*, “them or theirs.”

INTERROGATIVE PRONOUNS.

The sound ك *k* asks a question relative to rational beings; as ك *kih*, “who?” and the corresponding soft sound asks a

question relative to irrational things ; as چه *chih*, “ what ? ” These, with other words which have become absorbed or amalgamated in the form, make up the remaining interrogatives ; e.g. کدام *kudám*, “ which ? ” (of two), the *d* being a survival of دو *dú*, “ two ; ” چگونه *chigūnah*, “ how ? ” (for چه *chi*, “ what ? ” and گون *gūn*, “ phase, colour, sort, ”) and چون *chūn*, “ how ? like what ? ” (the *ق* having a tendency to disappear between two vowels) ; چند *chand*, “ how many ” (= چه *chi*, “ what ? ” + اند *and*, “ some ”) (cf. اندك *andak*, “ a little ”) ; کی *kai*, “ when ? ” etc.

REFLEXIVE PRONOUNS.

These are formed by adding the personal pronouns خود *khud*, “ self, ” etc. ; as,

خود من *man khud*, I myself.

خود تو *tú khud*, Thou thyself, etc.

The affixed forms may also be used with خود *khud* ; as,

در خانه خردم *dar khánah-i-khudam*, In my own house.

From خودش *khudash*, “ his-self, ” we get خوش *khísh* (“ his own self, his-self ”) and خوشتن *khíshtan*, “ himself. ” In the last the word تن signifies “ body ” or “ person. ”

EXAMPLES OF THE PERSONAL PRONOUNS.

The following examples are useful as showing the various uses and combinations of the pronouns :

من که فلان پسر فلانم *man kih fulán pisar i fulánam*, I, so-and-so,
the son of so-and-so.

من که پسر من رفت *man kih pisaram raft*, I whose son went.

تو که پسر تو رفت *tu kih pisarat raft*, Thou whose son went.

او که پسرش رفت *ú kih pisarash raft*, He whose son went.

With *ki* may be compared the *qui* of European languages. It serves for all relatives, but may be defined by other words, as in the above examples.

COMPARISON.

The comparative is formed by adding *tar*, and the superlative by adding *tarín*. A single example will impress this on the reader's mind :

به *bih*, good, بهتر *bih-tar*, better, بهترین *bih-tarín*, best.

Sometimes the Arabic comparative form *افعل af'al* is used in Persian. [But of this form examples are cited in the Dictionary.]

NUMERALS.

The numerical figures are $\begin{smallmatrix} ۱ & ۲ & ۳ & ۴ & ۵ & ۶ & ۷ & ۸ & ۹ & ۰ \\ 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 & 9 & 0 \end{smallmatrix}$. They are written from left to right as with us, and are combined in the same way as our own; e.g. ۱۸۸۱=1881.

The numerals in Persian are :

1 يك <i>yak</i>	11 یازده <i>yázdah</i>	30 سی <i>sí</i>
2 دو <i>do</i>	12 دوازده <i>davázdah</i>	40 چهل <i>chihil</i>
3 سه <i>sih</i>	13 سیزده <i>sízdah</i>	50 پنجاه <i>panjáh</i>
4 چهار <i>chahár</i>	14 چهارده <i>chahárdah</i>	60 شصت <i>shast</i>
5 پنج <i>panj</i>	15 پانزده <i>pánzdah</i>	70 هفتاد <i>haftád</i>
6 شش <i>shash</i>	16 شانزده <i>shánzdah</i>	80 هشتاد <i>hashtád</i>
7 هفت <i>haft</i>	17 هفتده <i>haftdah</i>	90 نود <i>navad</i>
8 هشت <i>hasht</i>	18 هشتده <i>hashtdah</i>	100 صد <i>sad</i>
9 نه <i>nuh</i>	19 نوزده <i>navázdah</i>	1000 هزار <i>hazár.</i>
10 ده <i>dah</i>	20 بیست <i>bíst</i>	

They are quite regularly compounded, as follows :

بیست و يك *bíst o yak* (20 and 1) 21.

يك هزار و هشت صد و هشتاد و يك *yak hazár o hasht sad o hashtád o yak*, One thousand eight hundred and eighty and one, 1881.

The ordinals are made by affixing *um* ; as,

یک <i>yakum</i> , 1st	چهارم <i>chahárum</i> , 4th
دوم <i>duvum</i> , 2nd	پنجم <i>panjum</i> , 5th,
سوم <i>sivum</i> , 3rd	and so on.
[or سیم <i>seyum</i> .]	

For "first" the word نخستین *nukhustín*,* or the Arabic اول *avval*, may be used.

* [Obsolete.]

The numerals take the noun in the singular; as دو مرد *do mard*, "two men."

We say in English "two head of cattle," and so on. The Persians have several such qualifying words for various objects when used with numerals. The principal are the following:—

Persons, نفر *nafar*, individuals, پنج نفر دوست *panj nafar dust*, 5 friends.

Horse, cattle, راس *rás*, head, دو راس اسب *do rás asp*,
etc. 2 horses.

Camels, قطار *katár*, } string, سه قطار شتر *sih katár shutur*, 3 camels.
 مهار *mahár*, }

Elephant, زنجیر *zanjír*, chain, چهار زنجیر فیل *chahár zanjír fíl*, 4 elephants.

Jewels & fruit, دانه *dánah*, grain, هفت دانه در *haft dánah durr*, 7 pearls.

هشت دانه سیب *hasht dánah síb*, 8 apples.

In colloquial Persian the word تا *tá* is used as a determinative for most objects; as چهار تا کتاب *chahár tá kitáb*, 4 books. (The word "piecee," as "one piecee man," in Chinese Pigeon English, is a relic of the same use of qualificative or determining words.)

THE VERB.

The Persian Verb consists of a root in combination with various participial affixes and the auxiliary verb "To be," of which the simplest form is the affixed substantive verb.

اَم am, (I) am,	اِیم im, (we) are.
اِی i, (thou) art,	اِید id, (ye) are.
اَد ad, (he) is,*	اَند and, (they) are.

TENSES OF THE VERB.

The root expresses mere action, as رس *ras*, "arriving," hence رس+اَم *ras+am*, "I arriving," رس+اِی *ras+i*, "thou arriving," رس+اَد *ras+ad*, "he arriving," etc., is the simplest tense, or *aorist*, which must be further defined by context or by particles. The prefix می *mí* (or the older form همی *hamí*) does so define it, and gives it a present meaning; as می رسَم *mí rasam*, "I am arriving," etc.

The Root, as the shortest form of the verb, is also used as an imperative, as رس *ras*, "arrive." The prohibitive is made by prefixing مَ *ma*, as مَرس *ma-ras*, "do not arrive."

* When this is used separately it takes the more regular form اَسْتَ *ast*, "is." as in Greek or Latin.

Then comes an affix expressing *past* action, which is, as in English, generally a *d* or *t* sound, as “made,” “past.”

In Persian this is, *in most cases*, preceded by a vowel, as

رسید *ras + i + d*, “arrived.”

شنود *shin + u + d*, “heard.”

استاد *ist + a + d*, “stood.”

The first, or *i* sound, being the most common. Sometimes the *d* becomes *t*; as خواستن *khástan*, “to wish.” If to the “stem” thus formed we add ن we obtain the infinitive; as رسیدن *rasidan*, “to arrive.” This, further combined with the simple tense in م, ی, د, etc., makes the preterite رسیدم *rasídam*, “I arrived,” رسیدی *rasídí*, “thou didst arrive,” etc. But the affix ی, as we have seen above (p. 7), makes *any word* indefinite. We therefore get again

رسیدمی *rasídami*, “did I arrive,” or “were I to arrive,”

رسیدیمی *rasídími*, “did we arrive.”

رسیدی = رسیدی + ی *rasídí*, “didst thou arrive,”

رسیدیدی *rasídídí*, “did ye arrive.”

رسیدی *rasídí*, “did he arrive,”

رسیدندی *rasídandí*, “did they arrive.”

By adding a short *a* to the past form the same idea is expressed with a sense of incompleteness. Thus, in English one says, “I am going—eh—to,” etc., the hesitating “eh” suggesting something to come. This form, *e.g.* رسیده *rasídah*, signifies

“having arrived,” and is used with those tenses which are formed from auxiliary verbs, without which the sense would be incomplete; as

رسیده ام *rasidah + am*, I have arrived

رسیده ای *rasidah + i*, Thou hast arrived.

رسیده است *rasidah + ast*, He has arrived,

and so on.

THE AUXILIARY VERB “TO BE.”

We must now speak more fully of the Auxiliary Verb “to be,” (بو *bú* (*dan*)), “BE(ing),” both being derived from the Sanscrit *Bhuv*. Declining this as far as we can with the affixes given above, etc., we get

Present, بوم *būvam*, I may be.

بوی *būvi*, thou mayest be, etc.

بود *būvad*, he may be.

Past, بود *būd*, he was, etc.

بوده *būdah*, having been.

Again, by combination with the tenses of another verb,

رسیده بودم *rasidah būdam*, one come I was, etc.

رسیده بودمی *rasidah būdami*, were I one come,

and so on.

بودن *būdan* makes its imperative باش *básh*. This I shall explain when speaking further on of the “irregular” forms of

the verb: for the present we must assume all the forms to be regular.

Then, by the rules given above, we get باشم *básham*, "I may be," and رسیده باشم *rasídaḥ básham*, "I may have been."

With the verb خواستن *khástan*, "to shall," as an auxiliary the same combination may be made as in English to express the future; e.g. خواهم رسید *kháham rasíd*, "I shall arrive."

There is another auxiliary, شدن *shudan*, root شو *shav*, "to become." This often has the sense of "to go," and is employed to form the passive of an active verb, being analogous in this respect to the English "get," "to get beaten," "get" being connected with "go:" c.f. American, "you get," and our own, "get out."

شدن *shudan* may be inflected throughout like رسیدن *rasidan* or any other verb, and the tenses thus obtained may be combined with those of another verb to make the various tenses of the passive.

If, then, we know the *root* and the *past* form or *stem* of any verb we can, with the assistance of the auxiliary verbs, form any tense we may desire: in other words, conjugate it throughout; e.g.

رس *ras*, "arriving," "arrival."

رسم *rasam*, I arriving.

رسی *rasí*, thou arriving.

رسد *rasad*, he arriving, etc.

می رسم *mi rasam*, I am arriving.

رسید *rasid*, "arrived."

رسیدم *rasidam*, I arrived.

می رسیدم *mi rasidam*, I was arriving.

رسیده *rasidah*, having arrived.

ام رسیده *rasidah am*, I have arrived.

بودم رسیده *rasidah budam*, I had arrived.

رسیدن *rasidan*, "to arrive."

باشم رسیده *rasidah basham*, I may have arrived, etc.

خواهم رسید *khaham rasid*, I shall arrive.

And in the case of an active verb, as کردن *kardan*, "to do," we may further combine it with شدن *shudan* ; as

کرده شدن *kardah shudan*, to be done.

شوم کرده *kardah shavam*, I am done.

می شوم کرده *kardah mi shavam*, I am being done.

شدم کرده *kardah shudam*, I was done.

بودم کرده شده *kardah shudah budam*, I had been done.

خواهم شد کرده *kardah khaham shud*, I shall be done.

and so on.

Other parts of the verb are ان *an* affixed to root="doing," as رسان *rasan*, "arriving ;" اند *andah* affixed to root expressing the agent, as رسنده *rasandah*, "an arriver." With the latter compare the Italian affix *-ante*, having the same meaning.

By prefixing ب *ba*, "to" (see p. 6), we get برسد *ba rasad*, "he is to arrive," *i.e.* "let him arrive," and so on for the other persons of the imperative. This prefix is also used for the "aorist" or indefinite tenses.

Causal verbs are made by inserting ان *án* between the root and the infinitive termination, as رسیدن *rasádan*, "to arrive," رسانیدن *rasánidan*, "to cause to arrive."

PHONETIC LAWS IN PERSIAN.

As in all other languages, certain words in Persian do not appear to follow the ordinary rules of accident, and are therefore called irregular. It will be always found in such cases that the apparent anomaly is due to some euphonic change, arising either from a desire to avoid an awkward combination of consonants, or to facilitate pronunciation; or else from the survival in some forms of older radical letters which have for similar reasons disappeared in others.

In Persian both these causes act together, and many consonants are found in the root verbs which differ from those of the stem. To account for these we need only notice a few philological facts relative to euphonic changes which exist in Persian.* An acquaintance with these will not only enable the

* Professor Charles Rieu, of the British Museum, has given an admirable

student to inflect so-called "irregular verbs," but to recognise many common European words in their Persian form. They may be briefly stated as follows:—The Old Persian *z* (pronounced like *th* in "there") frequently becomes in Modern Persian *f* *ف*; cf. the Russian *Feodore* for *Theodore*. *k* *ک* and *p* *پ* before *t* become *kh* *خ* and *f* *ف*.

The two sounds of *k*, namely, *k* and *ch* (as in "kirk" and "church"), account for many irregularities, thus:—*k* passes to *ch*, thence to *z*. *k* and *g*, *d* and *t*, *p* and *b*, are common and more obvious changes.

p is especially liable to be changed into *f* when followed by *r*, as Sanscrit *pra*, Latin *pro*, Persian *far* *فر*; as Sanscrit *prashita*, "sent," Persian *firishtah* *فرشته*, "an angel."

Sanscrit *bh*, which becomes *f* in Latin and *ph* in Greek, becomes simple *b* in Persian; as Sanscrit *bhru*, "a brow," Greek *ὀφρύς*, Persian *abrú* *ابرو*. Sanscrit *bhú*, "to be," Latin *fuit*, Persian *bú-dan* *بودن*.

Sometimes the old Aryan root had an aspirated *d* (*dh*); this becomes either *d* without the *aspirate*, or *h* without the *d*; cf. *dadan* *دادن*, "to give," *dád* *داد*, "he gave," *dih* *ده*, "give."

exposition of these laws in a pamphlet published by the Philological Society, entitled "Remarks on some Phonetic Laws in Persian," to which I am much indebted for this part of my subject.

The old *d* also changes to *s* before *t* or *d* of the past ; as *بند* *band*, “bind,” past *بست* *bast* for *bandt* (the nasal being lost). Cf. Latin *comedo*, *comestum*.

The old Aryan *d* or *dh* is sometimes softened away to *y*, as *پای* *páy* (Sanskrit *pada*), “a foot,” but the *s* into which it changes remains, as *شوی* *shúy* (Sanskrit *çudh*), “wash,” past *شست* *shust*=*shudht*.

r and *l* interchange indiscriminately. Another change which is exactly paralleled in European languages exists in Persian, namely, *w* or *v* into *gu*, or simply *g*, as Arabic *Wády el kebír*, Spanish *Guadalquiver*, Latin *vulpilla*, French *goupil*. So in Persian we have from the Sanskrit *vrka*, “a wolf,” Zend *vereka*, the Modern Persian *gurg*. *Vistaspa* (Darius Hystaspes), Modern Persian *Gushtasp*. Sanskrit *vrt*, “to turn” or “become,” Latin *vert*, German *werden*, Persian *gard*.

v also occasionally hardens into *p* when preceded in Sanskrit by *ç*, as Latin *equus*, Sanskrit *apva*, Persian *اسب* *asp*, “a horse.”

The changes of the sibilant are somewhat extraordinary at first sight: thus *ç*, in the instance above given, is equal to *q*. Sometimes this becomes *k*, sometimes *c*, and sometimes simply *h*; e.g.

Sanskrit.	Hindustani.	Greek.	Persian.
<i>daça</i> (10)	<i>das</i>	<i>δέκα</i>	<i>deh</i> .
<i>sapta</i> (7)	<i>sát</i>	<i>ἑπτα</i>	<i>haft</i> .

As the Sanscrit *s* becomes *h* in Persian, so, *vice versâ*, *h* often becomes *z*: Sanscrit *sahasra* (1000), Persian هزار *hazâr* for *hazahr*. Cf. Sanscrit *hima*, "snow," Persian *zemistân*, "winter," Latin *hiems*, Slavonic *zima*. *j* also becomes *z*; as

Sanscrit,	Persian.	Greek.
<i>jâta</i> , "born,"	<i>zâdah</i>	
<i>janâ</i> , "a woman,"	<i>zan</i>	γυνή.

IRREGULAR VERBS.

In studying the so-called Irregular Verbs, we have only to keep the above principles in view, remembering chiefly that

1. $\left. \begin{array}{l} \text{ب } b \\ \text{پ } p \end{array} \right\} \text{ become ف } f.$
2. $\text{س } s \quad \text{becomes ه } h.$
3. $\left. \begin{array}{l} \text{ه } h \\ \text{خ } kh \end{array} \right\} \text{ become ز } z \text{ or س } s.$

کردن "to do" has کن for its root; the Zend or Vedic form was *keren*, and the form کر *kar* became used for the past and کن *kun* for the present forms.

In دادن *ûdan* the *û* becomes ا *â* in the stem; as

بخشودن *bakhshûdan* (بخشیدن), to bestow, بخشا *bakhshû*.

آزمودن *âzmûdan*, to try, آزما *âzmâ*.

کشودن *kushûdan*, to open, کشا *kushâ*.

نمودن *namûdan*, to show, نما *namâ*.

ربودن *rubûdan*, to rob, ربا *rubâ*.

Where the و is a root letter it is retained, but as a consonant *v* ; e.g.

شنودن *shinúdan*, to hear, شنو *shinav*.

شدن *shudan* = شودن *shúdan*, to become, شو *shav*.

When the infinitive ends in یدن *ídan* and the *í* is part of the root the stem is strengthened by adding a nasal ن ; as

آفریدن *áfrídan*, to create, آفرین *áfrín*.

چیدن *chídan*, to collect, چین *chín*.

ختن *khtan* becomes ز *z* (see 3, p. 24), especially after a long vowel :

افراختن *afrákhtan*, to exalt, افراز *afráz*.

آموختن *ámúkhtan*, to learn, آموز *ámúz*.

and sometimes it changes into س *s* or ش *sh* (see 3, p. 24) :

شناختن *shanákhshan*, to know, شناس *shanás*.

فروختن *firúkhtan*, to sell, فروش *firúsh*.

فتن *ftan* in some instances becomes ب *b* or و *v* (see 1, p. 24) :

تافتن *táftan*, to burn, تاب *táb*.

آشفتن *áshuftan*, to disturb, آشوب *áshúb*.

رفتن *raftan*, to go, رو *rav*.

استن *ástan*, ستن *ústan* (*ústan*), and یستن *ístan* become آ *a*, ی *í*, and و *ú* respectively :

آراستن *arástan*, to adorn, آرا *ára*.

زیستن *zístan*, to live, زی *zí*.

جستن *jústan* (*jústan*), to seek, جو *jú*.

Sometimes *stan* ستن become *n* ن or *in* ين ; as

shikastan, to break, شکن *shikan*.

nishastan, to sit, نشستن *nishin*.

Other anomalous changes are *ishtan* شتن into *is* يس ; as

navishtan, to write, نوشتن *navis*.

ashtan اشتن into *ar* ار ; as

dashtan, to have, داشتن *dár*.

ankashtan, to think, انکاشتن *ankár*.

There are a few others which practice and the vocabularie will teach, but the phonetic rules given on p. 24 will be found to cover most of the cases met with.*

In some instances the infinitive and the stem belong to different verbs, just as in English "go" and "went" come from different radical forms :

búdan, to be, بودن *básh*.

pikhtan, to twist, پیچتن *pich*.

sakhtan, to weigh, سختن *sanj*.

gusikhtan, to break, گسیختن *gusil*.

bastan, to bind, بستن *band*.

* [A list of all such verbs is given at p. 37, et seq.]

FORMS OF NOUNS.

These are very numerous and various, but although most may be left to practice and the vocabulary, some may be reduced to rule.

Nouns are either primitive, such as "man," or derivative, such as "manly." The last are formed by adding certain terminations to the first, and as these terminations are generally in their turn derived from verbs, and have a signification of their own, a knowledge of them will greatly assist the learner. The principal are :

1. انه *ánah* = "like;" as

مردانه *mardánah*, manly.

بزرگانه *buzurgánah*, grandly (like a grandee).

2. آور *ávar*, ور *avar*, ار *ár*, all from root آوردن *ávardan*, and signifying "bringing," "producing," "displaying" (cf. English -er, -or), etc.

دلآور *dil-ávar*, brave (heartly).

زورآور *zor-ávar*, strong.

سخنور *sukhan-var*, eloquent.

3. بار *bár*, "bearing," "abounding in."

شکر بار *shakor-bár*, sugar-laden.

زنگبار *zangi-bár*, Zanzibár (full of negroes).

4. بان *bán*, وان *ván*, “keeping,” “managing;” as

شتربان *shutūr-bán*, a camel-man.

باغبان *bágh-bán*, a gardener.

پاسبان *pás-bán*, a watchman.

فام *fám* “colour;” as

سیاه فام *siyáh-fám*, blackish.

5. دار *dár*, تار *tár*, “having,” from داشتن *dáshtan* :

فریفتار *faríf-tár*, a deceiver.

خریدار *kharídár* = خرید دار *kharíd-dár*, a purchaser.

خواستار *khástár* = تار خواست *khást-tár* = دار خواست *khást-dár*, a petitioner.

دیدار *didár* = دید دار *díd-dár*, the visual faculty.

6. دان *dán*, “place” or “vessel for;” as

نمکدان *namak-dán*, a salt-cellar.

قلمدان *kalam-dán*, a pen-case.

7. زار *zár*, “place abounding in :”

گلزار *gulzár*, a rose-garden.

8. Similarly سار *sár*; as

کوهسار *koh-sár*, a mountainous country.

شاخسار *shákh-sár*, a place abounding in branches, German *laube*.

سار also signifies “like;” *cf.*

خاکسار *khák-sár*, like dust (vile).

9. *stán*, "place;" as

gulistán, a rose-garden.

Hindústán, the land of *Hindús* (*Hindústán*).

10. *ش*, *هش* express the abstract idea of the root; as

nikúhish, goodness.

dánish, wisdom.

áráish, adornment.

11. *ك* *ak* expresses the diminutive of rational objects; as

mardak, a little man.

A contemptuous form of diminutive is *ك* *kah*; as

mardakah, a wretched little man.

For irrational objects the *ك* is changed into *چ*, just as in *ك* *kih* and *چ* *chih* (see p. 12), *e.g.*

bázicheh, a little game.

kaf-cheh, a ladle (*lit.* a little palm of the hand).

12. *كار* *kár*, *گار* *gár*, *گر* *gar*, all expresses *action* or the *actor*, and are connected with the verb *کردن*; as

jafú-kár, cruelty.

dast-gár, skill (*دست* *dast*, a hand).

jádú-gar, a conjurer, juggler.

áfri dagár, a creator.

ámúz-gár, a teacher.

kám-gár, successful.

گناهگار *gunáh-gár*, a sinner, guilty.

توانگر *taván-gar*, rich (powerful).

13. گین *gín*, "affected with ;" as

غمگین *gham-gín*, grieved.

خشمگین *khashm-gín*, angry.

14. لاه *lák*, "place."

سنگ لاه *sang-lák*, a strong place.

15. مند *mand*, "possessor of ;" as

سودمند *súd-mand*, profitable.

دانشمند *dínish-mand*, wise.

16. ناك *nák* expresses "quality ;" as

هولناك *haul-nák*, frightful.

پرهیزناك *parhíz-nák*, abstinent.

17. A final ی *y* signifies "relation," such as that implied in the English adjective ; as

هندي *hindí*, Indian.

انگلیزی *inglízí*, English.

After this becomes یی *yí* ; as

بندہ *bandah*, a slave.

بندگی *bandagí*, slavery.

خانگی *khánagí*, domestic (for خانه گی).

The final ی *y*, when it represents the *yác majhúl* (e), see p. 7, signifies "unity ;" as

مردی *mardi*, one a man.

18. *نی* *ní* signifies "duty," "fitness;" *e.g.*

کردنی *kardani*, what is to be done (duty).

خوردنی *khurdani*, good to eat (food).

خریدنی *kharidani*, purchaseable.

COMPOUND WORDS.

Persian is very rich in compound words, the types most in use for Nouns being exactly analogous to such English compounds as "block-head," "tinder-box," "rosy-cheeks," and the like ; *e.g.*

لاله رخ *lalah-rukh*, tulip-cheeked.

گل اندام *gul-andám*, rose-bodied.

سمن بر *saman-bar*, jasmine-bosomed.

Others are made from two verbal roots ; as *آمد و رفت* *amad o raft*, "coming and going;" or two nouns joined by a preposition, as *سر بر سر* *sar ba sar*, "individually," "altogether," *lit.* "head to head."

The Compound Verbs are very numerous, but are for the most part quite simple, the principal ones being the following .

1. A noun followed by either *کردن* *kardan* "to do," *ساختن* *sákhtan*, "to make," *نمودن* *namúdan*, "to display," *فرمودن* *farmúdan*, "to order," and the like ; as

انتظار کردن *intizár kardan* (*sákhtan*), to expect.

کرم نمودن *karam namúdan*, to be generous.
 نهضت فرمودن *nahzat farmúdan*, to start (on a march),
 said of a king, etc.

2. A noun followed by آمدن *ámadan*, "to come" (*cf.* Angliçè "become"):

سیر آمدن *sir ámadan*, to become satisfied.
 پر آمدن *pur ámadan*, to become full.
 پدید آمدن *padíd ámadan*, to become apparent.

3. A noun followed by آوردن *ávardan*, the converse of the last; as

پدید آوردن *padíd ávardan*, to make apparent.

4. A noun followed by خوردن *khurdan*, "to eat," used with words expressing passions or grief; as

غم خوردن *gham khurdan*, to be grieved.
 تأسف خوردن *ta-assuf khurdan*, to sorrow.

There are many other compound verbs of this kind, but they will be easily understood when met with, and will be found in the dictionary.

THE SYNTAX.

In *Accidence* we found how each word was capable of certain modifications to express the accidents of person, number, gender, or time.

We now come to Syntax, which, as its name implies, is the putting together of these individual words, or groups of words, to express one complete idea.

The *Accidence* being known, all that we require further is to learn the *usage* of the language in this syntactical arrangement.

This depends first upon the natural order in which ideas occur. Secondly, upon the history, traditions, habits, and disposition of the people using the ideas; *i.e.* on the natural order modified by habits: in other words, *idiom* or *peculiarity*.

THE SENTENCE.

Now, the complete expression of an idea is called a sentence, which in its simplest form is the mention of a person or thing and the telling something about him or it: *e.g.*

Man is mortal. John went;

but if the verb is *transitive*; *i.e.* if, as its name implies, its

action goes on to something else, we must have something else for it to go on to ; *e.g.*

John struck James.

All that can possibly be added to this is : (1) something telling us about the state of John or James,—these are adjectives *added to the person* ; (2) the manner of the striking,—these are *adverbs* added to the verb ; (3) the manner in which, or the thing with which, it was done,—these are instruments ; or (4) the time or place where and when it was done,—these are the locatives.

The Syntax of Persian is as simple as that of English, which it much resembles in construction.

THE CASES OF NOUNS.

As has been noticed above, the only real case-ending which survives in Persian is *را*, *râ* for the objective ; as *مرد را کتاب دادم* *mard-râ kitâb dâdam*, “I gave the man the book,” where *mard* is the object (its position in the sentence calling attention to this fact) ; *کتاب را ببرد دادم* *kitâb-râ ba mard dâdam*, “I gave the book to the man,” attention being chiefly called in the last sentence to “book,” both by the objective affix and by its position in the sentence: the fact that “the man” is in “dative” is then expressed, as in English, by *با*, *ba*, “to.”

CONCORDANCE.

The Concordance of Verbs and Nouns is exactly the same as in English, a singular noun requiring a singular verb, and a plural noun taking a plural verb.

Nouns substantive do not agree with their adjectives or qualifying nouns in number, it being sufficient to mark the plural by the termination in the first named ; as

مردان خوب *mardán i khúb*, good men (see p. 11).

The relation of “substantive and adjective,” as well as that of the “genitive case,” is expressed by the *izáfat* (see p. 6).

اضافت *izáfat* signifies “adding on,” and is expressed by placing a short *i* (*kasrah* or *zír*) between the two nouns ; as

اسب مرد *asp i mard*, the man's horse.

اسب خوب *asp i khub*, a good horse.

The order of words in Persian is Subject—Object—Verb, all qualifying expressions falling into their natural places ; *e.g.* a word expressing the condition of the subject follows it ; so does a word expressing the condition of the object ; while words or expressions signifying time, place, or other circumstances, find their proper place immediately before the verb.

The only marked peculiarity in the arrangement is that the verb comes generally last.

The description of the “tenses” on pp. 16—21 sufficiently indicates their use.

TABLE OF IRREGULAR VERBS.

The following rules and exceptions tabulate all the irregularities of the Persian Verb, and for comment the student is referred to pp. 24—26.

I. Infinitives in *ودن* *údan* make their Imperative in *ا* *á*; and in the Present take a euphonic *ی* *y*; thus:

نمودن *nemúdan*, “to show;” Imperative, *به نما* *be-nemá*;

Present, *مینمایم* *mí-nemáyam*.

II. Infinitives in *یدن* *ídan*, *ادن* *ádan*, and *ستن* *stan*, form the Imperative by dropping these terminations; thus:

فرستادن *firistádan*, “to send;” Imper. *فرست* *be-firist*.

پرسیدن *pursídan*, “to ask;” Imper. *به پرس* *be purs*.

دانستن *dánistan*, “to know;” Imper. *بدان* *be-dán*.

III. Infinitives in *دن* *dan*, after *ر* *r* and *ن* *n*, and some few in *تن* *tan*, after *ف* *f*, form their Imperative by dropping the termination *dan*, or *tan*; thus:

پروردن *parvardan*, “to cherish;” Imperative *بپرور* *be-parvar*.

کندن *kandan*, “to dig;” Imper. *بکن* *be-kan*.

بافتن *báftan*, “to weave;” Imper. *به باف* *be-báf*.

IV. Infinitives in *تن* *tan*, after *خ* *kh*, and *ش* *sh*, form their Imperatives in *ز* *z*; and *ر* *r* respectively; thus:

آویختن *ávikhtan*, “to hang;” Imper. *بیاویز* *biyávíz*.

داشتن *dáshtan*, “to have;” Imper. *بدار* *be-dár*.

To these rules the following are exceptions :

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Offend,	آزردن <i>ázurdan</i> ,	آزار <i>ázár</i> .
Disturb,	آشفتن <i>áshuftan</i> ,	آشوب <i>áshúb</i> .
Create,	آفریدن <i>áferídan</i> ,	آفرین <i>áferín</i> .
Come,	آمدن <i>ámadan</i> ,	آ <i>á</i> .
		P. میآیم <i>mi-áyam</i> .
Squeeze,	امشردن <i>afshurdan</i> ,	امشار <i>afshár</i> .
Cook,	پختن <i>pukhtan</i> ,	پز <i>paz</i> .
Carry,	بردن <i>burdan</i> ,	بر <i>bar</i> .
Bind,	بستن <i>bastán</i> ,	بند <i>band</i> .
Be,	بودن <i>búdan</i> ,	باش <i>básh</i> .
		P. میبشد <i>mi-báshad</i> and
		میبود <i>mi-buvad</i> .
Accept,	پذیرفتن <i>pazíruftan</i> ,	پذیر <i>pazír</i> .
Twist,	پیختن <i>píkhthan</i> ,	پیچ <i>pích</i> .
Join,	پیوستن <i>paivastan</i> ,	پیوند <i>paivand</i> .
Shine,	تافتن <i>táftán</i> ,	تاب <i>táb</i> .
Jump,	جستن <i>jastan</i> ,	جه <i>jih</i> .
Search,	جستن <i>justan</i> ,	جو <i>jú</i> .
		P. میجویم <i>mi-júyam</i> .
Pluck,	چیدن <i>chídan</i> ,	چین <i>chín</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Get up,	برخاستن <i>bar khâstan</i> ,	برخیز <i>bar khíz.</i>
Wish,	خواستن <i>khâstan</i> ,	خواه <i>kháh.</i>
Give,	دادن <i>dâdan</i> ,	ده <i>deh.</i>
Reap,	درودن <i>derúdan</i> ,	درو <i>derú</i>
		P. مبدروم <i>mí-derevam.</i>
Run,	دویدن <i>davídan</i> ,	دو <i>do.</i>
		P. میدوم <i>mí-davam.</i>
See,	دیدن <i>dídan</i> ,	بین <i>bín.</i>
Deliver,	رستن <i>rastan</i> ,	ره <i>reh.</i>
Grow,	رستن <i>rustan</i> ,	رو <i>rú.</i>
		P. میرویم <i>mí-rúyam.</i>
Spin,	ریشتن <i>rishtan</i> ,	ریس <i>rís.</i>
Go,	رفتن <i>raftan</i> ,	رو <i>ro.</i>
		P. میروم <i>mí-ravam.</i>
Sweep,	رفتن <i>ruftan</i> ,	روب <i>rúb.</i>
Strike,	زدن <i>zadan</i> ,	زن <i>zan.</i>
Consign,	سپردن <i>sipur dan</i> ,	سپار <i>sipár.</i>
Perforate,	سفتن <i>suftan</i> ,	سنب <i>sumb</i>
Hasten,	شتافتن <i>shitáftan</i> ,	شتاب <i>shitáb.</i>
Become,	شدن <i>shudan</i> ,	شو <i>sho.</i>
		P. میشوم <i>mí-shavam.</i>

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Wash,	شستن <i>shustan</i> ,	شو <i>shú</i> .
		P. میشوم <i>mí shúyam</i> .
Break,	شکستن <i>shikastan</i> ,	شکن <i>shikan</i> .
Bloom,	شکفتن <i>shikuftan</i> ,	شکفت <i>shikuft</i> .
Count,	شمردن <i>shumurdan</i> ,	شمار <i>shumár</i> .
Know,	شناختن <i>shinákhtan</i> ,	شناس <i>shinás</i> .
Hear,	شنیدن <i>shanídan</i> ,	شنو <i>shino</i> .
		میشنوم <i>mí-shanavam</i> .
Sell,	فروختن <i>farúkhtan</i> ,	فروش <i>farúsh</i> .
Deceive,	فریفتن <i>firiftan</i> ,	فریب <i>firíb</i> .
Squeeze,	فشردن <i>fishurdan</i> ,	فشار <i>fishár</i> .
Hollow,	کافتن <i>káftan</i> ,	کاو <i>káv</i> .
Do,	کردن <i>kardan</i> ,	کن <i>kun</i> .
Burst,	کسستن <i>kusistan</i> ,	کسل <i>kusil</i> .
Sow,	کشتن <i>kishtan</i> ,	کار <i>kár</i> .
Kill,	کشتن <i>kushtan</i> ,	کش <i>kush</i> .
Beat,	کوفتن <i>kúftan</i> ,	کوب <i>kúb</i> .
Sieze,	گرفتن <i>giriftan</i> ,	گیر <i>gír</i> .
Choose,	گزیدن <i>guzídan</i> ,	گزین <i>guzín</i> .
Burst,	لسیختن <i>gusikhtán</i> ,	کسل <i>gusil</i> .
Become,	گاشتن <i>gashtan</i> ,	کرد <i>gard</i> .

	INFINITIVE.	IMPERATIVE.
Say,	گفتن <i>guftan</i> ,	گو <i>gú</i> .
		P. میگویم <i>mí-qúyam</i> .
Die,	مردن <i>murdan</i> ,	میر <i>mír</i> .
Sit,	نشستن <i>nishastan</i> ,	نشین <i>nishín</i> .
Write,	نوشتن <i>navishtan</i> ,	نویس <i>navís</i> .
Conceal,	نهفتن <i>nihuftan</i> ,	نهفت <i>nihuft</i> .
Let go,	هستن <i>hishtan</i> ,	هل <i>híl</i> .
Find,	یافتن <i>yáftan</i> ,	باب <i>yáb</i> .

RULES FOR FINDING THE YEAR OF THE HEJRAH.

The best complete tables are those edited by F. Wüstenfeld, for the German Oriental Society. The following dates however will be found useful for rough calculation.

A.H.	A.D.	A.H.	A.D.
1	16th July 622	700 . . .	1300
	= 621.54.	803 . . .	1400
100 . . .	718	900 . . .	1494
184 . . .	800	1009 . . .	1600
300 . . .	912	1100 . . .	1688
391 . . .	1000	1215 . . .	1800
500 . . .	1106	1300 . . .	Nov. 12th,
597 . . .	1200		1882

The Moslem year consists of 12 lunar months (see Dictionary, s.v. Month) of 30 and 29 days alternately. Now 100 lunar years nearly equal 97 solar years: and hence, to turn Moslem years into Christian years, we must subtract 3 per cent. from the former.

I. To find the equivalent date A.D. of a year A.H.:—From the year A.H. deduct 3 per cent. (or, more exactly, multiply by

·970225), and to the remainder add 621·54. The sum gives the date A.D. of the *end* of the year A.H.

II. To find the equivalent date A.H. of a year A.D.:—
From the year A.D. deduct 621·54, and to the remainder add 3 per cent.

ENGLISH-PERSIAN
DICTIONARY

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>v.</i> verb.	<i>n.</i> noun.
<i>t.</i> transitive.	<i>a.</i> adjective.
<i>i.</i> intransitive.	<i>pl.</i> plural.
<i>n.</i> neuter.	<i>pr. p.</i> present participle.
<i>a.</i> active.	<i>pa. p.</i> past participle.
<i>p.</i> passive.	

For the pronunciation of the Persian letters, see Grammar, pp. 1—3.

In order to save repetition, when the Persian equivalent of an English Verb is made up of noun (or other part of speech) and auxiliary verb, the auxiliary verb to be used is indicated by an initial (*k. sh.* etc.), and no separate paragraph is given. Thus the verb 'to Advise' is to be sought for *s. v.* 'Advice,' where *nasīhat* (*qādan*) will be found. After *bīdār*, the Persian for 'Awake,' (*k. sh.*) show that 'to Awaken' is *bīdār kardan*, and 'to become Awake,' *bīdār shudan*. (See Grammar, pp. 31, 32.).

The following letters stand for these auxiliary verbs, and in the transliteration also they are used to save space.

ABBREVIATIONS AND EXPLANATIONS.

<i>a.</i>	<i>ávardan.</i>	<i>gr.</i> ^{gr}	<i>giriftan.</i>	<i>nh.</i>	<i>nihádan.</i>
<i>an.</i>	<i>undákhtan.</i>	<i>gz.</i>	<i>guzárdan.</i>	<i>r.</i>	<i>raftan.</i>
<i>b.</i>	<i>búdan.</i>	<i>h.</i>	<i>hastan.</i>	<i>rs.</i>	<i>rasídan.</i>
<i>bs.</i>	<i>bastan.</i>	<i>k.</i>	<i>kardan.</i>	<i>rsa.</i>	<i>rasánídan.</i>
<i>d.</i>	<i>dádan.</i>	<i>kh.</i>	<i>khurdan.</i>	<i>s.</i>	<i>súkhtan.</i>
<i>dsh.</i>	<i>dáshtan.</i>	<i>ksh.</i>	<i>keshídan.</i>	<i>sh.</i>	<i>shudan.</i>
<i>f.</i>	<i>farmúdan.</i>	<i>m.</i>	<i>mándan.</i>	<i>y.</i>	<i>yáftan.</i>
<i>g.</i>	<i>gardánídan.</i>	<i>n.</i>	<i>namúdan.</i>	<i>z.</i>	<i>zadan.</i>
<i>gf.</i>	<i>goftan.</i>				

It should furthermore be observed, that in cases of repetition a bar (—) stands for the English word commencing the paragraph; and in the transliteration, under like circumstances, the initial letter of the Persian word is alone given.

pr. p. and *pa. p.* are to be understood as indicating the Present or Past Participle of the *English word*, of which the Persian following is the rendering.

Thus we have

Move, *v.i.*, جنبیدن *jumbídan*, etc.; *pa. p.* (*i.e.* Moved).

متحرک *mutaharrik*; *pr. p.* (*i.e.* Moving), راج *rajj*.

A

CONCISE DICTIONARY.

ENGLISH AND PERSIAN.

A

A, an, يك *yek*Abandon, ترك کردن *tark k.*;*pr. p.* هاجر *hájir*; *pa. p.* متروك *matrúk*; (shameless) بیحیا *bí-hayá*.Ashamed, شرمنده *sharmandeh*
(*s.*) سرافکند *sar afgand*.Abasing, اهانت *ihánat (k.)*.Abatement, تخفیف *takhfíf (k.)*.Abbreviation, اختصار *ikhhtisár*
(*k.*); ایجاز *ijáz*.Abdication, خلع *khal' (k.)*;
استعفا *isti'fá (d.)*; اعتزال *'iti-zúl (n.)*.Abdomen, شکم *shikam*; ناف *tah i náf*.Abet, مدد دادن *madad d.*Abhorrence, اکراه *ikráh (n.)*.Abhorring, متسفر *mutanaffir*
(*b.*); مجنوی *mujtavi (h.)*.Ability, لیاقت *liyákat*; قدرت *kudrat*; قوه *kuvveh*.Abject, خوار و زار *khâr o zâr*
—ness, دونی *dúní*; ذل *zull*
خواری *khári*.Able, زړك *ziring*. To be —,
توانستن *tavánistan*.Ablution, وضوء *wuzú (k.)*; غسل
ghusl (k.).Abode, منزل *manzil*; مكان
makán.Abolished, منسوخ *mansúkh (k.)*;
مطل *mubtal (g.)*.Abolition, ابطال *ibtál*.Abominable, مستكره *mustakrih*;
شنع *shani*.

Abominate, منفور داشتن *manfúr dsh.*
 Abortion, اسقاط *iskát.*
 Abounding in, مضمور *masmúr.*
 About, (concerning), در خصوص *dar khusús*; در حق *dar hakk.*
 — (around). دور *daur.*
 Above, بالا *bálá*; فوق *fauk*; زیر *zabar*
 Above-named, مذکور *mazkúr*; موصوف *mausúf*
 Abridged, مقتصر *muktasar (k.)*; مختصر *mukhtasar (k.)*
 Abridgement, اقتصار *iktisár (n.)*; اجمال *ijmál (k.)*
 Abroad, بیرون *bíróon.*
 Abruptly, ناگاه *ná-gáh*
 Abscess, دمل *dumbal*
 Abscond, در رفتن *dar r.*; *pr. p.* متواری *mutawári.* — (slave), ابیق *abík.*
 Absence, غیبت *ghaibat.*
 Absent, غیر حاضر *ghair házir*; غایب *gháyib (sh.)*. — in mind, متفکر *mutafakkir (b)*; پریشان *parishán.*
 Absolute, مستقل *mustakill*; مطلق *matlak.*
 Absolution, بھل *bihl (k.)*
 Absorption, جذب *jazb (k.)*

Abstain, پرهیز کردن *parhíz k.*; *pr. p.* مجتنب *mujtanib (sh.)*
 Abstinence, ریاضت *riyázat*; پرهیز *parhíz.*
 Abstinent, عقیف *'afif*; ورع *varí.*
 Abstract, *n.* مجمل *mujmal (s.)*; *v.* (to take away) برداشتن *bar dsh.*
 Abstruse, مغلق *mughlak*; دقیق *daqík.* — ness, دقت *dikkat.*
 Absurd, یوچ *púch*; بی معنی *bí-ma'ni*; هرزه *harzeh.*
 Absurdity, بطلات *batálat.*
 Abundance, فراخی *ferákhi*; وفور *vufúr.*
 Abundant, عامر *'ámir*; فایض *fáiz.*
 Abuse, *n.*, فحش *fuhsh (d.)*, شتم *shatm.*
 Abusive, زبان دراز *zabán-diráz*, مشامت *mushátameh.*
 Abyssinian, حبشی *habashí.*
 Acacia, مغیلان *mughailán*; سیال *siyál.*
 Acceleration, تعجیل *ta'jíl (k.)*
 Accept, قبول کردن *kabúl k.* *pa. p.* مقبول *makbúl*; *pr. p.* مجیب *mujib.*

Acceptable, پذیره *pazirah*,
 مستجاب *mustajáb*.
 Acceptance (bill), قبولیت *kabú-
 liyat (k.)*.
 Access, آمد و شد *ámád o shud
 (k.)*; تقرب *takrīb*.
 Accession, جلوس *julús*.
 Accident, اتفاق *ittifák*; وقوع
vukú.
 Accidental, عارضی *árizi*; اتفاقی
ittifáki. — ly, اتفاقاً *itti-
 fákan*.
 Acclamation, آفرین *áfarín (k.)*.
 Accommodate, مصالحه کردن *mu-
 sálahah k*.
 Accompany, همراه رفتن *ham-
 ráh r.*; *pr. p.* باتفاق *be-
 ittifák*; تشیيع *tashyi' (n.)*.
 Accomplice, شريك *sharik*.
 Accomplish, سر آمدن *sar áma-
 dan*; *pa. p.* فاضل *fázil*.
 Accomplishment, اتمام *itmám
 (rs.)*; سر براهی *sar beráhi*.
 Accordance with, in — , بحکم
be-hukm.
 According to, مطابق *mutábik*;
 حسب *hasb*.
 Account (news), خبر *khabar
 (k.)*; (money), حساب *hisáb*

(*d.*). — book, دفتر *daftar*.
 on — of, برای *baráyi*.
 Accoutrements, سلاح *siláh*.
 Accumulation, جمع *jam' (k.)*;
 متراكمه *mutarákemeh*.
 Accurate, صحیح *sahih*. — ly,
 بدرستی *be-durustí*.
 Accursed, ملعون *ma'ún*.
 Accusation, تهمت *tuhmat (bs.)*.
 Accuse, شکایت کردن *shí-
 káyat k*.
 Accuser, مدعی *mudda'i*.
 Accustomed, to be — , عادت
 داشتن *'adat dsh.*; *pa. p.*
 معتاد *mu'tád*.
 Ache, درد *dard (k. kh.)*.
 Acid, ترش *tursh (k.)*. — ity
 حموضت *numúzat*.
 Acknowledging, اقرار *ikrár (k.)*;
 معترف *mu'tarif (sh.)*.
 Acorn, بلوط *ballút*.
 Acquaint, اطلاع دادن *ittilá d*.
 Acquaintance, آشنا *áshná*;
 روشناسی *rú-shinási*.
 Acquiescence, رضا *rizá (sh.)*.
 Acquire, حاصل کردن *hásil k*.
 یافتن *yáftan*.
 Acquisition, تحصیل *tahsil (k.)*;
 اکتساب *iktisáb*.

Acquittal, خلاص *ibrá (k.)*; *khalas (k.)*.
 Acquittance, فارغ خطی *fáregh khattí*.
 Across, از سر بسر *'ubúr*; *az sar be-sar*.
 Act, v., کردن *kerdan*; n. کار *kár*; مجلس، فعل *fé'el*; (play), مجلس *majlis*.
 Active, چست *chálák*, چست *chust*.
 Activity, چستی *chustí*; چابکی *chábukí*.
 Actor, مقلد *mukallid*.
 Actual, واقعی *wák'í*. —ly, بالفعل *bilfé'l*.
 Acute, سخت *sakht*.
 Adapt, ترتیب کردن *tartíb k.*
 Add, اضافه کردن *jam' k.*; *izáfeh k.*
 Adder, مار جعفری *már-i-ja'afarí*.
 Address, سر نامه *sar náme*.
 Adducing, ایراد *írád (n.)*.
 Adhere, چسبیدن *chaspídan*; *pr. p. لاصق lásik*.
 Adhesion, لاصق *lusúk*.
 Adhesive, چسبناک *chaspnák*; چسپنده *chaspendeh*.
 Adieu, خدا حافظ *kñudá háfiz*; الرعاء *alvidá*.

Adjective, صفت *sifat*.
 Adjoining, متصل *muttasíl (sh.)*.
 Adjournment, بر خاست *bar khást (k.)*.
 Adjudicate, دیوان کردن *díván k.*
 Adjuster, ناظم *názim*.
 Administration, اداره *idárah (k.)*.
 Admiral, امیر البحر *amír ul bahr*.
 Admire, پسند کردن *pasand k.*; *pr. p. متعجب muta'ajjib (sh.)*.
 Admit, راه دادن *ráh d.*; (agree to), قبول کردن *kabúl k.*
 Admonition, نصیحت *nasíhat (d.)*; تنبه *tambih*.
 Adopted (son), متبني *mutaban-ná (k.)*.
 Adoptive, ملحق *mulassak*.
 Adoration, عبادت *'ibádat (k.)*; سجود *sajúd (n.)*.
 Adored, معبود *ma'búd*.
 Adorn, زینیدن *zibídan*; *pa. p. زینده zibandah*.
 Adornment, پیرایش *píráyish*, زیندگی *zibandagi*.
 Adult, a., بالغ *báligh*.
 Adulterated, مخلوط *makhhlút (k.)*.
 Adulterer, زنا کار *ziná kár*, فاجر *fájir*.

Adulteress, زانیه *zāniyeh*; ماجره *fujireh*.

Adultery, زنا *ziná (k.)*; فجور *fujúr*.

Advance, *v.*, پیش رفتن *pish raftan*; *n.* (pay), پیشخور *pish khúr*; *v.* پیش دادن *pish d.*

Advance guard, پیش قراول *pish kerául*.

Advancement, ترقی *tarakki (d.)*.

Advantage, منفعت *manfa'at*; فایده *fá-ideh*.

Advantageous, نافع *náfl*.

Adverb, ظرف *zarf*.

Adversary, دشمن *dushman*; (law), مدعی *mudda'i*.

Adversity, شقاوت *shikávat*; بلا *belá*; نکبت *nikbat*.

Advertisement, اعلان *ilán (n.)*; انتشار *intishár (d.)*.

Advice, نصیحت *nasihat (d.)*; پند *pand (d.)*.

Advocate, *n.*, وکیل *vakil*.

Afar, دور دست *dúr dast*.

Affable, مشفق *mushfik*.

Affability, لطف *lutf*; مهربانی *mihribáni*.

Affair, باب *báb*; کار *kár*; امر *amr*; *pl.* امور *umúr*; کاروبار *kár o bár*

Affection, محبت *muhabbat (dsh.)*; دوستی *dústi (dsh.)*.

—ate, همدان *mihribán*; شفیق *shafík*.

Affianced, نامزد *námzad (f.)*.

Affidavit, قسم *kasm (kh.)*.

Affinity, نسبت *nisbat*; جهت *jihat*.

Affirmation, تصدیق *tasdik (n.)*; اثبات *isbát (gf.)*.

Afflicted, پریشان *parishán (s.)*; غمناک *ghamnák*; (with a

malady), مبتلا *mubtalá (h.)*.

To be — in mind, غم خوردن *gham kh.*

Affliction, رنجش *ranjish*.

Affluence, نعمت *nīmat*.

Affluent, دولتمند *daulatmand*.

Affront, *n.*, شتم *shatm*; *v.* بھرموت *bíhurmat k.*

Afraid, to be, ترسیدن *tarsidan*; *n.* خائف *kháif (h.)*.

Afresh, مجدداً *mujaddadan*.

After, پس *pas*; بعد از *ba'ad az*; عقب *'akab*.

Afternoon, عصر *asr*; بعد از ظهر *ba'ad az zuhr*.

Afterwards, بعد از آن *ba'ad az án*.

Again, باز *báz* ; بار دیگر *bár-i-dígar* ; دو باره *do báreh*.
 Against, خلاف *khiláf*.
 Age, سن و عمر *umr* ; *sinn o sál* ; (time), زمان *zamán*.
 Aged, پیر *pír* (*sh.*).
 Agent, کمشنه *gumáshtah* ; وکیل *'vakíl*.
 Ages, دهور *duhúr*.
 Aggravate, بدتر کردن *badtar k.*
 Aggregate, in the, فی الجمله *fíl-jumlah*.
 Agression, ظلم *zulm* ; پیشدستی *píshdastí*.
 Aggressive, دست دراز *dast diráz* (*k.*).
 Agile, چابک *chábuk* ; چست *chust*.
 Agitated (mind), مضطرب *muz-taríb* (*sh.*) ; پریشان *paríshán* ; (body), متزلزل *mutazalzal*.
 Agitation, اضطراب *iztiráb* ; تشویش *tashvish*.
 Agony, سكرات *sakarát*.
 Agree to, راضی شدن *rázi sh.*
 Agreeable, دلپسند *díl-pasand*.
 Agreement, قرار *kerár* (*k.*).
 Agriculture, زراعت *zir'at* ; حرث *hirs*.

Agriculturist, دهقان *dehқан* ; حراث *hurrás*.
 Ague, تب و لرزه *tab o larzeh*.
 Ah! ای وای *ai wai* ! واه *váh*.
 Ahead, جلو *jelo*.
 Aid, مدد *madad* (*d.*) ; کمک *kumek* (*k.*).
 Aigrette (royal), جیکه *jíkah*.
 Aim, قراول *kerául* (*gr.*) ; (mental), مقصود *maqsúd*.
 Air, هوا *havá* ; باد *bád*.
 Airy, هوادار *havá-dár*.
 Alabaster, مرمر *marmar*.
 Alarm, *n.*, خوف *khauf* ; *v.* ترسانیدن *tarsánidan*.
 Alas! های های *hái! hái!* دردا *dardá!*
 Alchemist, کیمیا کر *kímiyágar*.
 Alchemy, کیمیا *kímiyá*.
 Alcohol, عرق *'arak*.
 Alcove, طاقچه *tákcheh*.
 Alembic, انبیک *ambík*.
 Alert, چابک *chábuk*.
 Algebra, الجبر والمقابلہ *aljabr walmakábileh*.
 Alien, بیگانه *bigáneh*.
 Alighting, نزول *nuzúl* (*n.*) ; پیاده *piyádeh* (*sh.*) *pa. p.*
 Alike, شبیه *shabih* ; مثل *misl* ; مانند *mánand*.

Aliment, غذا *ghazá* ; قوت *kút*.
 Alive, زنده *zindah*.
 Alkali, قلی *kalí*.
 All, همه *hamah* ; جميع *jamí*.
 Allegation, تقرير *takrír* (n.).
 Allegiance, اطاعت *itá'at*.
 Allegory, تمثيل *tamsíl*.
 Alleviated, مخفف *mukhaffif* (k.).
 Alliance, عهد *'ahd* ; حلف *hílf*.
 Alligator, نهنگ *nihang*.
 Alliteration, تجنیس *tajnís*.
 Allot, تقسیم کردن *takśim k.* ;
 pa. p. مقسوم *makśúm*.
 Allow, روا داشتن *ravá dsh.* ;
 اذن دادن *izn d*.
 Allowable, روا *ravá* ; حلال *halál*.
 Allowance, وظیفه *vazífah*.
 Alloy, عیار *'iyyár* (k.).
 Allure, فریب دادن *farib d*.
 Allusion, اشاره *isháreh* (k.) ;
 تعریض *ta'ríz*.
 Ally, متفق *muttafik*.
 Almanac, تقویم *takvím*.
 Almond, بادام *bádám* ; لوز *lauz*.
 Almost, نزدیک *nazdik*.
 Alms, صدقه *sadaqeh* ; زكات *zakát*.
 Aloe, صبر *sabir*.
 Alone, تنها *tanhá* ; مفرد *mufrad*.

Aloud, با آواز بلند *bá ávázi bu-*
 land.
 Alphabet, حروف *hurúf*.
 Already, هنوز *hanúz*.
 Also, هم *ham* ; نیز *níz* ; ایضاً *aizan*.
 Altar, مذبح *mazbah*.
 Alter, گردانیدن *gardánidan*.
 Alteration, تغییر *taghayyur* (k.) ; تبدیل *tabdíl* (k.).
 Altercation, مجادله *mujádileh* ;
 کیل و قال *kíl o kál*.
 Alternately, بنوبه *be-nobah*.
 Although, اگر چه *agar cheh*.
 Altitude, ارتفاع *irtifá*.
 Altogether, جمیعاً *jamí'an*.
 Alum, زاج ابيض *záji-abyaz* ;
 زاق *zák*.
 Always, همیشه *hamíshah* ; دائماً *dáíman*.
 Amalgam, مخلوط *makhlút*.
 Amanuensis, کاتب *kátib*.
 Amass, جمع کردن *jam' k*.
 Amateur, مفت *muft*.
 Amazed, متعجب *muta'ajjib* (n.) ;
 متعیر *hairan* (sh.) ; متعیر *mutahayyir* (m.).
 Amazement, تعجب *ta'ajjub* (n.).
 Ambassador, ایلچی *ilchí*.

Amber, کاه ربا *káh-rubá*.
 Ambergris, عنبرین *'ambarín* ;
 عبیر *'abir*.
 Ambiguity, اشتباه *ishtibáh*.
 Ambiguous, مشتبه *mushtabih*.
 Ambitious, صاحب دمه *sáhib*
himmat ; هوسناک *havvasnák*.
 Ambling, یرقه *yurkeh* (r.).
 Ambush, کمین *kamin*.
 Amend, درست کردن *durust k.* ;
 pr. p. تهذیب *tuhzib*.
 Amethyst, یاقوت کبود *yákúti*
kabúd.
 Amity, مهربانی *dústi*, دوستی
mihribáni.
 Ammunition, اسباب *asbáb*.
 Amnesty, عفو نامه *afv námeh*.
 Among, در میان *dar miyán*.
 Amorous, دل بسته *dilbastah*.
 —ly, عاشقانه *'úshekánah*.
 Amount, مبلغ *mahlagh*.
 Ample, وسیع *vásih* ; فسیح *fasih*.
 Amplitude, توسع *tavassu'* ;
 کشادگی *kushádagi*.
 Amputate, بریدن *buridan*.
 Amputation, قطع *kat'* (k.).
 Amulet, تعویذ *ta'vız* ; حرز *hirz*.
 Amusement, تفریح *tafarruj*
 (k.).
 Anagram, تحریف *tahrif*.

Analogy, تجانیس *tajnis* ; تطابق
tatábuk.
 Analysis, تجزیه *tajziyah* (k.).
 Anarchy, هرج مرج *harj-marj*.
 Anathema, لعنت *la'nat*.
 Anatomy, تشریح *tashríh* (k.).
 Ancestor, جد *jadd* ; pl. ابا و
 اجداد *abá o ajdád*.
 Ancestral, جدی *jaddi*.
 Anchor, لنگر *langar* (an.)
 —age, لنگرگاه *l. gáh*.
 Ancient, قدیم *qadim* ; کهنه
kuhnah.
 Ancients, n., منقدمین *mutaqad-*
dimin.
 And, و *va, o*.
 Anecdote, قصه *kissah* ; حکایت
hikáyat.
 Anemone, شقایق *shakáik*.
 Angel, فرشته *firishtah* ; ملك
malak ; (of death), ملك الموت
malak ul maut, عزرائیل *'azráil*.
 Anger, خشم *khashm* ; غیظ
ghaiz ; غضب *ghazab*.
 Angered, مغضوب *maghzúb*.
 Angle, زاویه *záwiyah*. Acute
 —, زاویه حاده *z-i háddeh*.
 Obtuse —, زاویه منفرجه *z-i*
munfarijeh. Right —, زاویه
 قائمه *z-i káimeh*.

Angry, خشمناك *khishmnák* (h.);
 کج خلق *kaj khulk* (b). To
 be — with, از رنجیدن *ran-*
jidan az.
 Anguish, تشویر *tashvîr*.
 Animal, جانور *jâniivar*; حیوان
haiván.
 Animate, زنده کردن *zindeh k.*;
pr. p. احیاء *ihyâ*.
 Animosity, مخاصمت *mukhá-*
samat.
 Aniseed, رازیانه *râziyâneh*.
 Ankle, گوزك *gúzak*.
 Anklet, پابرنجان *pábaranjân*;
 خلخال *khalkhál*.
 Annals, تواریخ *tavârikh*.
 Annexation, الحاق *ilhák* (k).
 Annexed, مضاف *muzáf* (sh).
 Annihilate, دمار برآوردن از
damâr bar âvardan az; *pa. p.*
 نابود *mun'adim* (sh.);
nábúd (k).
 Annotate, حاشیه نوشتن *háshiyeh*
navishtan.
 Announce, خبر دادن *khabar d.*;
pr. p. مخبر *mukhbîr*.
 Annoyance, ایذا *ízâ*; اجماف
ijhâf.
 Annual, سنوی *sanavî*.

Annuitant, وظیفه خوار *vazifeh*
khâr.
 Annul, باطل کردن *bâtil k.*; *pa. p.*
 مسوخ *mansúkh*.
 Anointing, تمریح *tamríkh k.*;
 تدهین *tadhîn* (k).
 Another, دیگر *digar*; غیر *ghair*.
 One — يك دیگر *yek digar*.
 Answer, جواب *javváb* (d.);
pr. p. مجاوبت *mujávabat*.
 Ant, مورچه *múrcheh*. White —,
 ديمك *dimek*.
 Antagonist, خصم *khasím*.
 Antecedent, متقدم *mutakaddim*;
 ما قبل *má kabal*.
 Antechamber, دالان *dúlân*.
 Antelope, آهو *áhú*.
 Anterior, پیشین *pîshîn*; سابق
sábek.
 Antichrist, دجال *Dajjál*.
 Anticipate, سبقت گرفتن *sabkat*
gr.
 Antidote, تریاق *teriyák*.
 Antimony, سرما *surmâ*.
 Antiquities, عتائی *'atáik*.
 Antiquity, زمان قدیم *zamân*
kadim.
 Antithesis, ضد *zidd*.
 Antler, شاخ *shákh*.

Anus, کون *kún*.
 Anvil, سندان *sandán*.
 Anxiety, اغتراب *iztiráb*. To feel deep —, خون جگر خوردن *khúni jigar kh.*
 Anxious, دل تنگ *diltang* ; فکرمند *fikr mand*.
 Any, هیچ *hích*. — one, کسی *kasi*. — thing, چیزی *chizi*. — how, بهر کیف *behar keif*.
 Aorist, مضارع *muzári*.
 Apart, جدا *jedá*.
 Apartments, منزل *manzil*.
 Apathy, سردی *sardí*.
 Ape, کبی *kabi*.
 Aperient, مسهل *mus-hil*.
 Aperture, سوراخ *súrákh*.
 Apex, اوج *auj*.
 Apocopated, محذوف *mahzúf*.
 Apocopation, حذف *hazf*.
 Apologist, معذر *mú'zir*.
 Apologising, اعتذار *i'tizár* (k.).
 Apologue, مثل *masal*.
 Apology, عذر *'uzr* (k.). To demand an —, عذر خواستن *'uzr khástan*.
 Apoplexy, سکنه *sakteh* (z.).
 Apostasy, ارتداد *irtidád* (u.).
 Apostate, مرتد *murtadd*.

Apostle, پیغمبر *paighambar* ; رسول *rasúl*. — of Christ, حواری *kavári*.
 Apothecary, دوا فروش *dawá ferúsh*. — shop, دوا خانه *d. kháneh*.
 Apparatus, اسباب *asbáb* ; ساز *sáz*.
 Apparent, ظاهر *záhir* (sh.). —ly, ظاهراً *záhiran*.
 Appeal, رجوع کردن *rujút kerdan*.
 Appear, نمودن *namúdan* ; pr. p. پیدا *paidá* (sh.).
 Appearance, نمایش *namáyish*.
 Appease, آرامیدن *árámídan*.
 Append, آویز کردن *ávíz k.*
 Appendix, تنما *tatimmá*.
 Appetite, اشتها *ishtihá* ; شره *shareh*.
 Applause, آفرین *áferín* (k. gf.).
 Apple, سیب *sib*.
 Application, توجه *tuvaJJah*.
 Appoint, مامور کردن *maamúr k.* ; pa. p. مقرر *mukarrar* (k.) ; pr. p. تعیین *ta'yín* (u.).
 Appointment, منصب *mansab* , تعین *ta'ayun*.
 Apportion, قسمت کردن *kismat k.*
 Apposite, مناسب *munásib*.
 Appraise, قیمت کردن *kaimat k*

Apprehend (seize), گرفتن *giriftan*; (fear), ترسیدن *tarsidan*.
 Apprehension, درایت *diráyet*.
 Apprentice, شاگرد *shágird* (s.).
 —ship, شاکردی *shágirdi*.
 Approach, نزدیک آمدن *nazdik ámadan*; *pr. p.* تقارب *taká-rub* (n.).
 Approbation, پسند *pasand*; تحسین *tahsín* (k.).
 Appropriate, مناسب *munásib*.
 Appropriation, تخصیص *takhsís* (k.).
 Approve, پسند آمدن *pasand ámadan*; *pr. p.* استحسان *istihsán*; *pa. p.* موافقه *muvaqqah*.
 Approximation, قرب *takarrub*.
 Apricot, زرد آلو *zard álú*; شمش *mishmish*.
 Apron, فوطه *fútah*.
 Apt, زرنگ *zaring*.
 Aptitude, شایستگی *sháyistagi*.
 Aquafortis, تیز آب *tíz áb*.
 Aquatic, آبی *ábí*.
 Aqueduct (under ground), قنات *kanát*; کارز *káriz*.
 Arab, عربی *'arabí*; عرب *'arab*.
 Arabia, عربستان *'arabistán*.
 Arabic, عربی *'arabí*; تازی *tázi*.
 Arbiter, ثالث *sális*.

Arbitrary, مطلق *mutlak*.
 Arbitration, ثالثی *sálisí*.
 Arc, قوس *kaus*.
 Arch, n., طاق *ták*; a. (cunning), شاطر *shátir*.
 Archer, تیر انداز *tír andáz*.
 Archery, کمان کشی *kamán keshi*.
 Architect, مهندس *muhindas*.
 Archive, دفتر *daftar*.
 Ardour, غیرت *ghaírat*; همیت *hamíyet*.
 Area, ساحت *sáhat*.
 Arena, میدان *maidán*.
 Argue, مازره کردن *munázarah k.*
 Argument, بحث *bahs* (k.); دلیل *dalil* (s.).
 Arid, خشک *khushk*; بایر *báyir*.
 Arise, برخاستن *bar khástan*.
 Aristocracy, اعیان و نجبا *u'yán o nujabá*.
 Aristotle, ارسطو *Aristú*.
 Arithmetic, علم حساب *'ilmi hisáb*.
 Ark (Noah's), سفینه نوح *safí nahi Núh*.
 Arm, دست *dasi*; (upper), بازو *bázú*; (lower), عضد *'azud*.
 Armed, مسلح *musallah* (k.).
 —silahدار *silahdár*.
 Armenia, ارمن *Arman*.

Armenian, ارمنی *Armaní*.
 Armlet, بازو بند *bázú band*.
 Armour, زره *zireh*.
 Armpit, بغل *baghal*.
 Arms, اسلحه *aslahah (bs.)*; سلاح *siláh*.
 Army, لشکر *lashkár*; عسکر *askar*.
 Aroma, بو *bú*. — tic, مطیب *mutayyib*.
 Around, دور *daur*, or *dor*.
 Arouse, بیدار کردن *bídár k.*
 Arrange, تدارک کردن *tadárúk k.*;
 درست کردن *durust k.*
 Arrangement, ترتیب *tartib (n.)*;
 تهید *tamhíd (k.)*; نظم *nazm*.
 Array (battle), صف کشیدن *saff*
ksh.; (attire), آراستن *árástan*.
 Arrears, تنه *tetummah*.
 Arrest, حبس کردن *habs k.*
 Arrival, داخل *díkhil*; وصول *vusúl*.
 Arrive, رسیدن *rasídan*.
 Arrogance, کبر *kibr*, تکبر *takab-*
bur.
 Arrogant, کشتاخ *gustákh*. —ly,
 مغروراً *maghrúran*.
 Arrow, تیر *tír*.
 Arsenal, توپخانه *túpkháneh*;
 سلاح خانه *siláh kháneh*.
 Arsenic, مرك موش *margi músh*.

Art, فن *fenn*; صنعت *san'at*.
 Artery, رگ *rig*; شریان *sharyan*.
 Artful, حيله ساز *híleh sáz*; کریز
gurpaz.
 Artichoke, اردشاهی *ardasháhi*.
 Article, معرفت *má'refat*.
 Articulation, تلفظ *talaffúz (k.)*.
 Artifice, حيله *híleh*.
 Artificer, کاریگر *kárigér*.
 Artificial, ساخته *sákhteh*.
 Artillery, توپ خانه *túp kháneh*.
 —man, توپچی *túpchí*.
 Artizan, صنعت کر *san'at gar*.
 Artlessness, سادگی *sádagí*.
 As, چون *chún*; چنانکه *chunánkeh*.
 Ascend, بر آمدن *bar ámadan*.
 Ascension, معراج *mi'ráj*.
 Ascent, صعود *sa'úd (n.)*; عروج
'urúj.
 Ascertain, تحقیق کردن *tahkík k.*;
 تشخیص *tashkhís (n.)*.
 Ascetic, درویش *darvish*; زاهد
záhid. —ism, زهد *zuhd*.
 Ascribe, نسبت کردن *nisbat k.*;
 منسوب *mansúb (h.)*.
 Ash (tree), اهر *ahar*.
 Ashamed, شرمنده *sharmandah*.
 To be —, سرفرو بردن *sar furú*
burdan.
 Ash-coloured, شهب *shahab*.

Ashes, خاکستر *khákistar*.
 Aside, در کنار *dar kinár*.
 Ask, پرسیدن *pursidan*; *pr. p.* مطالبه *mutálabeh (k)*.
 Asker, طالب *tálib*.
 Askew (aslant), کج *kaj*.
 Asleep, خوابیده *khábidah*.
 Asparagus, مارچوبه *már chúbah*.
 Aspect, صورت *súrat*; سيما *simá*.
 Asperity, خشونت *khushúnat*.
 Aspiring, بلندبین *buland-bín*.
 Ass, خر *khar*; اولاغ *úlágh*.
 Wild —, کور *gúr*. —load, خروار *kharvár*.
 Assafœtida, انقوزه *ankúzah*; حلتیت *hiltít*.
 Assassin, قاتل *kátíl*.
 Assassinate, کشتن *kushtan*.
 Assassination, قتل *katl (k)*.
 Assault (military), حمله بردن *hámleh burdan*. A night —, شبگیر *shabgír*. — and battery, لکد و کوب *lakd o kúb*; (robbery), راهزنی *râhzani*.
 Assay, عیار کردن *'iyár k*.
 Assayer, عیار گیر *'iyár gír*.
 Assemble, فراهم آوردن *feráhama*; *pr. p.* مجتمع *mujtama' (k)*.
 Assembly, مجلس *majlis*.
 Assent, اجابت کردن *ijábat k*.

Assertion, اقرار *ikrár (k)*.
 Assessment, خراج *khiráj (k)*.
 Assets, جايداد *jáidád*.
 Assiduous, ساعی *sá'i*; مقید *mu-kayyid*.
 Assignee, وکیل *vakíl*.
 Assignment, تنخواه *tankháh (k)*; برات *barát*.
 Assistance, مساعدت *musá'adat (n)*; کومک *kúmak (k.d)*; نصر *nasr*.
 Assistant, نایب *náib*; ناصر *násir*.
 Associate, رفیق *sharík*; رفیق *rafík*. To — with, همراهی کردن *hamráhi k*.
 Association, اختلاط *ikhtilát (k)*; تشارک *tasháruk (n)*.
 Assuage, آرام دادن *árám d*.
 Assume, تصور کردن *tasavvur k*.
 Assure, یقین کردن *yukín k*; خاطر جمع کردن *khátir jam' k*.
 Assuredly, یقینست *yakínast*.
 Asthma, ضیق الصدر *zaiqus-sadr*; دما *damá*.
 Astonish, حیران کردن *hairán k*; مات *mát*; متحیر *muta-hayyir (m)*; عجیب *'ajib (h)*.

Astonishment, حیرت *hairat* ;
تغیر *tahayyur*.

Astounded, مانش میبرد *mát-ash*
mibarad.

Attringent, زخك *zumukhk*.

Astrolabe, اسطرلاب *asturláb*.

Astrologer, astronomer, منجم
munajjim.

Astronomical, نجومی *nujúmi* ;
ملکی *falaki*.

Astronomy, علم هئت *'ilmi hai-*
at.

Asunder, جدا *jedá*.

Astylum, بست *bast* (gr.) ; ملجا
maljá.

At, نزد *nozid* ; در *dar* ; ب *bi* ;
پیش *pish*.

Atheism, لحد *ilhád*.

Atheist, زندیق *zindik* ; ملحد
mulhid.

Athlete, پهلوان *pahlaván*.

Atmosphere, هوا *havá*.

Atom, ذره *zarrah* ; شمه *sham-*
mah.

Atonement, كفاره *k'affárah* (k.).

Atrocity, ظلم *zulm*.

Attach, آویختن *ávikhtan*.

Attachment, دل بستگی *dil bas-*
tagi.

Attack (illness), نزول *nuzúl* ;
(army, etc.), هجوم *hejúm* (a.) ;
حمله *hamleh* (k.) ; تاختن *tákh-*
tan.

Attainable, ممکن *mumkin*.

Attempt, سعی *sa'i* (k.) ; (evil),
قصد *kasd* (k.).

Attend on, حاضر بودن *házir b*.

Attendance, خدمت *khidmat*
(k.) ; حاضری *házirí*.

Attention, التفات *iltifát* (k.) ;
توجه *tavajjuh*.

Attentive, متوجه *mutavajjeh* (b.) ;
آگاه *ágáh* (b.).

Attesting, تصدیق *tazdík* (n.).

Attire, پوشیدن *púshidan*.

Attorney, وکیل *vakil*.

Attraction, جذب *jazb* (n.) ,
کشش *keshish*.

Attractive, جالب *jálib* ; جاذب
jázib.

Attribute, n., صفت *sifat* ; v.
نسبت کردن *nisbat k*.

Auction, هراج *harráj*.

Auctioneer, هراجی *harráji*.

Audience (people), حاضرین
házirin ; (interview), حضور
huzúr.

Audit, محاسبه کردن *muhásabeh k*.

Auger, مته *matáh*.

Augmentation, فزونی *fuzúni* (k.); زیاد *ziyád* (k.); تکثیر *taksír* (n.).
 Augur, فالگیر *fál-gír*.
 Augury, فال *fál* (gr.).
 August, a., اعظم *a'zam*.
 Aunt (paternal), عمه *'ammah*; (maternal), خانه *khálah*.
 Auspicious, مبارک *mubárak*.
 Austere, عسوس *'abús*; ترشرو *tursh-rú*.
 Authentic, صحیح *sahih*. —ation, تصدیق *tasdík* (k).
 Author, مؤلف *muallif*; مصنف *musannif*.
 Authority, اختیار *ikhtiyár*, حکومت *hukúmat*.
 Autoeracy, استقلال *istiklál*.
 Autocrat, مستقل *mustakell*.
 Autograph, دستخط *dast khatt*.
 Autumn, خزان *khizán*; فایز *fáiz*.
 Auxiliary, معاون *mu'ávin*; کمک *kumek*.
 Avarice, طمعکاری *tama'kári*.
 Avaricious, خسیس *khasís*.
 Avenge, انتقام کشیدن *intikám ksh.*; pr. p. منقم *muntakim*.
 Avenue, خیابان
 Averse, معرض *mu'riz*.

Aversion, کراهت *keráhat*; نفرت *nafrat*.
 Avert, دنع کردن *daf' k*.
 Avidity, حرص *hirs*; طمع *tama'*.
 Avoiding, تجنب *tajannúb* (k.); مجانب *mujánabat* (k.).
 Avow, انرار کردن *ikrár k*. —edly, عمدًا *'amdan*.
 Awaiting, منتظر *muntazer* (h.).
 Awake, بیدار *(k. sh.)*.
 Aware, آگاه *ágáh*.
 Awful, مهیب *muhíb*; مهاب *muháb*.
 Awkward, کودن *kaudan*.
 Awl, درفش *darafsh*.
 Awning, سایبان *sáyebán*.
 Axe, طبر *tabar*; تشه *tishah*.
 Axiom, بدیهی *bedihí*.
 Axis, محور *mihvar*.
 Azure, آسمانی *ásmáni*; آبی *ábí*.

B

Babbler, فزول *fuzúl*.
 Baby, بچه *bacheh*. —hood, بچگی *bachegi*.
 Baboon, میمون *maimun*.
 Babylon, بابل *Bábil*.
 Bachelor, عذب *'azab*; نا کتخدا *ná katkhudá*.

Back, *n.*, پشت *pusht*; (again), باز *baz*; پس *pas*. To bring back, باز آوردن *baz a*. To buy back, باز خریدن *báz kharidan*. To come back, باز آمدن *báz ámadan*. To draw back, باز کشیدن *báz ksh*. To give back, باز دادن *báz d*. To hold back, باز داشتن *báz dsh*. To take back, پس گرفتن *pas gr*. To turn back, باز گردیدن *báz gardidan*.

Backbiting, چغلی *chughuli (k.)*.

Backbone, زوره *zaurah*.

Backgammon, نرد *nard*.

Backing out of (a promise), متخلف *mutakhallif*.

Backwardness, تقاعد *taḡáud*.

Backwards, پس *pas*; رو عقب *ru be'akab*.

Backwater, مرداب *murd-áb*.

Bacon, کشت کراز *gusht-i-guráz*.

Bad, بد *bad*; زی-ون *zabún*.

Bad-living, بدزندگانی *bad zindagáni*.

Bad-looking, بد نما *bad namá*.

Of bad quality, بد کوهر *bad gauhar*.

Badness, بدی *badí*.

Badge, نشان *nishán*.

Baffled, محروم *mahrúm (g.)*.

Bag, کیسه *kisah*; خریطه *kharitah*; (large), جوال *jowál*.

Horse's nose —, توره *túbrah*.

Saddle —, خورجین *khúrjin*,

Carpet —, چننه *chantah*.

Biggage, اسباب *asbáb*; بنه *bonah*.

Bail, *n.*, ضمانت *zamánat*; *v.*

ضامن شدن *zámin sh*.

Bait, دانه *dánah (nihádan)*.

Bake, پختن *pukhtan*.

Baker, نان پز *nán-pız*.

Balance, *n.*, میزان *mizán*, (small), ترازو *tarázú*; (of account), باقی *báki*.

Balcony, بالا خانه *bálá khánah*.

Bald, کل *kal*.

Bale, *n*, بسته *bastah*.

Ball, گوی *gúi*; (for gun), غلوله *ghalúlah*.

Bamboo, نی هندی *nai-hindi*.

Band (rope), بند *band*; (men), گروه *garúh*.

Band-box, صندوقچه *sandúkcheh*.

Bandit, راه زن *ráh zan*.

Bandy-legged, پا کبج *kaj pá*.

Bang, تراق *tarák (kh.)*.

Banish, بیرون کردن *birún k*.

Banister, دست انداز *dast andáz*.

Bank (river), **کندار** *kindár*;
(money), **خزانه** *khezánah*.
Banker, **صراف** *sarráf*.
Bankrupt, **مفلس** *muflis* (*sh.*).
—cy, **املاس** *iflús*.
Banner, **علم** *'alam*; **بیداق**
baidák.
Banquet, **مهمانی** *mihmání*;
زیافت *ziyáfat*.
Baptism, **تعمید** *ta'míd* (*k.*).
Bar (river), **بند** *band*.
Barb, **خار** *khár*.
Barbarian, **اعجم** *á'jam*.
Barber, **دلاک** *dallák*.
Barberies, **زرشک** *zirishk*.
Bare, **برهنه** *barahnah* (*k.*).
Bare-headed (unveiled), **سر**
برهنه *sar barahnah*.
Bargain, **شرط** *shart* (*k.*).
Barge, **زورق** *zaurák*.
Bark (tree), **پشت** *pusht*;
(dog), **عوعو** *'au'au* (*k.*); *v.*
عفیدن *'afidan*.
Barked (tree), **مقشر** *muḡash-*
shar.
Barley, **جو** *jau*.
Barn, **خرمن** *khirman*.
Barracks, **سرباز خانه** *sarbáz*
kháneh.

Barrel, **برميل** *barmíl*. Gun —,
لوله *lúlah*.
Barren, **عقیم** *'akím*; **عقیر** *'akír*.
Barrier, **سد راه** *saddi ráh*.
Barter, **معاوضت کردن** *mu'avizat*
k.; **تجارت کردن** *tejárat k.*
Base, *a.*, **شبیع** *shani*; **قبیج**
kabi.
Based, **متمسك** *mutamassak* (*b.*).
Baseness, **قباحت** *kabáhat*.
Bashful, **خجل** *khijil*. —ness,
خجالت *khijálat*.
Basil, **ریحان** *raihán*.
Basin, **لگن** *lagan*.
Basis, **پایه** *páyeh*; **بنیاد** *bunyád*.
Basket, **سبد** *sabad*; **زنبیل**
zanbíl.
Bass (in music), **بسم** *bam*.
Bastard, **حرامزاده** *harámzádeh*.
Bastinado, *n.*, **فلکه** *falakeh*.
To receive the —, **چوب**
خوردن *chúb kh*. To give the
—, **چوب زدن** *chúb z*.
Bastion, **برج** *burj*.
Bat, **شپره** *shabparah*; (club),
چوگان *chaugan* (*z.*).
Bath, **حمام** *hammám* (*r.*). —
keeper, **حمامچی** *hammámchí*.
Battering, **قمع** *kam* (*k.*).
Battery, **دمدمه** *damdameh*.

Battle, جنگ *jang*; وقیعت *vaki'at*. Field of —, رزمگاه *razmgáh*.

Battlement, کنکره *kangurah*.

Bawl, فریاد زدن *faryád z*.

Bay (sea), خلیج *khalij*; (colour), گهر *kahar*; (tree), غار *ghár*.

Bayonet, سر نیزه *sar nízeh*.

Bazaar, بازار *bázár*.

Be, بودن *búdan*; هستن *haslan*.

Beach (sea), کناره *kinárah*.

Beal, شبه *shabeh*; مهره *muhreh*.

Beak, منقار *minkár*.

Beam (wood), شاه تیر *sháh tír*. Sun —, پرتو *partav*.

Bean, بامله *bákileh*.

Bear, *n.*, خرس *khirs*; (star), Great —, دب اکبر *dabbi akbar*. Little —, دب اصغر *dabbi asghar*. *v.* بردن *bur-dan*; (fruit), بر آوردن *bar a.*; (children), زادن *zadan*.

Beard, ریش *rish*; *pa. p.* ریشدار *rishdár*. —less, رو ساده *sádeh rú*.

Bearer, بر بردار *hammál*; حامل *bar burdár*. Cup —, ساقی *sáki*; Tale —, چغل خور *chughul khúr*.

Beast, بهیمه *bahímah*; وحش *vahsh*. — of burden, مال *mál*.

Beat, زدن *zadan*; کوبیدن *kú-bídan*.

Beating, زد و کوب *zad o kúb*.

Beau, *n.*, قشنگ *kashang*.

Beautiful, خوبرو *khúbrú*; خوب خوشگل *khúb súrat*; خوشگل *khúshgil*; قشنگ *kashang*.

Beauty, حسن *husn*.

Because, زیرا که *zirákeh*. — that, بنا بر اینکه *bená bar ínkeh*.

Beckon, اشاره کردن *ishárah kerdan*.

Become, شدن *shudan*; کشتن *gashtun*; کردیدن *gardídan*. To cause to —, گردانیدن *gardánídan*; (to suit), زیبیدن *zibídan*.

Bed, خوابگاه *khábgáh*; (of river), رودخانه *rúd kháneh*.

Bedchamber, اتاق خوابگاه *otáki khábgáh*.

Bedding, رخت خواب *rakht í kháb*.

Bedfellow, همخواب *hamkháb*.

Bedstead, چارپا *chárpa*.

Bee, زنبور عسل *zambúri 'asal*.

Beef, گوشت *gushti gáu.*
 Beer, آب جو *ábi-jau.*
 Beetle, سوسک *hamáji*; *súsak.*
 Beet-root, چقندر *chukandar.*
 Befitting, شایسته *sháyesteh*;
 لایق *láynk.*
 Before, پیش از *pish az*; قبل از
kabl az; (in front), جلو *jelo.*
 To come before, پیش آمدن
pish ámadan.
 Befriend, دوستی کردن *dústi k.*
 Beg, التماس کردن *iltimás k.*;
 (alms), کدای کردن *gedái k.*
 Beggar, کدا *gedá*; فقیر *fakír*;
 درویش *darvish.*
 Beginner, مبتدی *mubtadí.*
 Beginning, ابتدا *ibtidá (k.)*;
 شروع *shurú (k.)*; آغاز *ágház*
(k.).
 Beginnings, اوایل *avá-íl.*
 Behalf, in, بواسطه *be-vásateh.*
 Behave (well), ادب بجا آوردن
adab bejá a.; (badly) نرك
 کردن *tarki adab k.*
 Behead, زدن کردن *gardan z.*
 Behind, عقب *'akab*; پشت
pusht.
 Behold, نگاه کردن *nigáh k.*
 Beholden, همون *mannún (h.).*

Being (created), مخلوق *makh-*
lúk; (existence), وجود *vujúd.*
 Belch, آروغ *drúgh (k.).*
 Belief, باور *bávar (k.)*; اعتقاد
ítikád (dsh.).
 Believer (true), مومن *múmin.*
 Bell, زنگ *zang (z.).*
 Bellowing, بانك *báng (z.).*
 Bellows, مسفخ *manfakh.*
 Belly, شکم *shikam*; بطن *batn.*
 Belonging to, متعلق *muta'allak*
(sh.); نسبت *nisbat.*
 Beloved, n., معشوقه *ma'shúkeh.*
 Below, پائین *páyín*; فرو *farú.*
 Belt, کمربند *kamar band.*
 Bemoan, افسوس خوردن *afsús*
kh.
 Bend, v. پیچیدن *píchídan.*
 — down, خم شدن *kham*
shudan.
 Beneath, زیر *zír.*
 Benediction, تبرك *tabarruk.*
 B. nefactor, نیکوکار *níkú kár.*
 Beneficence, احسان *ihsán.*
 Beneficent, کریم *karím.*
 Benefit, منفعت *manfa'at (h.)*;
pa. p. مستفاد *mustafád*;
pr. p. محسن *muhsin.*
 Benevolence, رفق *rifk.*
 Benign, مرف *raíf.*

Benignity, رؤفت *raúfat*.
 Bent, خم *kham*, کیم *kaj*.
 Benumbed, افسرده *afsurdeh* (k.).
 Benzoin, سلیخه *salíkheh*.
 Bequeath, وصیت کردن *vastyyat* k.
 Bequest, وصایت *visáyat*; (for religious purposes), وقف *vakf* (k.).
 Berry, دانه *dánah*; حبه *habbeh*.
 Beseech, التماس کردن *iltimás* k.
 Beside, پهلو *pahlú*.
 Besides, مگر *magar*; سوا *sivá*; جز *juz*.
 Besiege, محاصره کردن *maháserah* k.; *pa. p.* محصور *mahsúr*.
 Best, بهترین *behtarín*.
 Bestow, بخشیدن *bakhshídan*; *pa. p.* مبذول *mabzúl*; *pr. p.* اعطا *é'tá* (n.).
 Bet, شرط *shart* (bs.).
 Betel-leaf, تمبول *tambúl*.
 Betray, خانت کردن *khiyánat* k.
 Betrayer, خائن *kháín*.
 Betroth, عقد بستن *áqd* bs.
 Betrethel, خطب *khatb* (k.).
 Betrothed, نامزد *námzād* (k.).
 Better, بهتر *behtar* (k.). (— than, *b.* از *az*).
 Between, میان (در) *miyán*.

Beverage, شراب *sharáb*.
 Beware! خبردار *khobar dár!* (b.).
 Bewitched, مفتن *mufattan* (sh. k.).
 Beyond, آنطرف *án-taraf*; (more), زیاده *ziyádah*.
 Bible, کتاب مقدس *kitábi mukáddas*. O. T., تورات *torát*. N. T., انجیل *anjíl*.
 Bidding (at a sale), سوام *sowám* (k.).
 Bier, تابوت *tábút*; نعش *na'sh*.
 Big, بزرگ *buzurg*; (pregnant), حامله *hámileh*.
 Bigot, متعصب *muta'assib* (h.).
 Bigotry, تعصب *tá'assub* (dsh.).
 Bile, صفرا *safrah*.
 Biliouss, صفراوی *safráví*.
 Bill (of exchange), برات *barát*; (bird's), نوک *núk*.
 Bind, v., بستن *bastan*.
 Binder, جلدگر *jildgar*.
 Binding (book), جلد *jild* (k.).
 Binocular glass, دوربین *dúr bín*.
 Bird, مرغ *murgh*; طایر *táír*.
 Bird-lime, دبق *dibk*.
 Birth, تولد *tavallud*.
 Birthday, عید مولود *'idi maulúd*.
 Biscuit, کاک *kák*; بقسومات *bak-súmát*.

Bit (piece), تیکه *tíkeh* ; پاره *páreh* ; (of a bridle), دهانه *daháneh* ; لگام *lagám*.
 Bite, گزیدن *gazídan*.
 Bitter, تلخ *talkh*. —ness, تلخی *talkhi*.
 Bitumen, نفت *naft*.
 Black, سیاه *siyáh*.
 Blackberry, شہرت *shaktút*.
 Blackguard, جوالاغي *jovalúghi* ;
 لوطی *harámzádeh* ; حرامزاده *lúti*.
 Blacksmith, آهنگر *áhangar*.
 Blacking, سیاهی *siyáhi*.
 Bladder, شاشدان *sháshdán* ;
 مثانه *masáneh*.
 Blade, تیغه *tighah*. Shoulder—,
 شانه *sháneh*.
 Blame, *n.*, لوم *laum* ; ذم *zamm*
 (*k.*) ; *v.* عیب گفتن *'aib gf*.
 Blameable, مقصر *mukassar* (*h.*).
 Blameless, بیگناه *bigunáh*.
 Bland, ملایم *muláym*.
 Blandishment, ناز *náz* (*k.*).
 Blanket, پتو *patú*.
 Blasphemy, کفر *kuf*r (*gf.*).
 Blasts, هوب *hubúb*.
 Blaze, شعله *sho'leh* ; نایره *náireh* ;
 (on a horse), غره *ghurreh*.
 Bleach, گازی کردن *gázurí k.*

Bleed, *v. t.*, خون گرفتن *khún gr.* ;
 خون فسد کردن *fasd k.* ; *v. i.* خون آمدن
khún ámadan.
 Blemish, عیب *'aib* ; لکه *lakkeh*.
 Blessing, برکت *barakat* (*d.*) ;
 درود *durúd* (*gf.*). God bless
 you ! برك الله *báarak Allah* !
 Blight, زنگ *zang* (*z.*).
 Blind, نابینا *nábíná* ; کور
kúr (*k.*) ; *n.*, پرده *pardah*.
 Blindfold, *v.*, چشم پوشیدن *cheshm*
púshídan.
 Blindness, کوری *kúrí*.
 Blister, آبله *ábilah*.
 Blockade, محاصره *muhásareh*
 (*k.*).
 Blockhead, کودن *kodan*.
 Blood, خون *khun*.
 Bloodshed, خونخواری *khúnkhárf* ;
 قتل *qatl*.
 Bloody, خونی *khúnín*.
 Blooming, شکفته *shiguftah*.
 Blossom, *n.*, شکوفه *shigúfesh* ;
 شکفتن *ghuncheh* (*z.*) ; *v.*, شکفتن
shiguftan.
 Blot, لکه *lakkeh*.
 Blow, *n.*, ضرب *zarb* (*kh.*) ; *v.*,
 وزیدن *vazídan* ; (the nose)
 دماغ گرفتن *dimágh gr.*

Blue, نیله *nēlah*; کبود *kabūd*;
آبی *ābī*.

Blunder, غلط *ghallat (k.)*; خطا
khatá.

Blunt, کند *kund*.

Blushing, خجالت *khijálat (ksh)*.

Boar, خوک *khúk*; گراز *guráz*.

Board, تخته *takhtah*.

Boaster, خود ثنا *khud saná*.

Boasting, خود فروش *khud farúsh (k.)*; کذاب *guzáf (k.)*;
شیخی *sheikhí*.

Boat, کشتی *keshtí*; لوتکه *lútkeh*.
—man, کشتیان *keshtibán*.

Bodice, سینه بند *sinah band*.

Bodkin, درفش *darafsh*.

Body, تن *tan*; بدن *badan*.
Dead —, لاش *láš*.

Bog, مشیله *mashílah*; مرد آب
murd-áb.

Boil, n., دبل *dumbal*; v. t.,
جوشیدن *júshk*; v. i. جوشیدن
júshidan.

Bold, دلیر *dalír*.

Boldness, جرئت *jur-at*.

Bolt, پسکه *paskullah*; چفت
chift (k.).

Bond, تمسك *tamassuk*.

Bondage, اسیری *asírí*.

Bone, استخوان *ustukhán*.

Bonnet, کلاه *kulláh*.

Book, کتاب *kitáb*. —binder,
جلدگر *jild-gar*. —seller,
کتاب فروش *kitáb farúsh*.

Boon-companion, همشراب *ham-sharáb*.

Boot, کفش *kafsh*. Top —, چکمه
chekmah.

Booty, غارت *ghárat*.

Borax, بورك *búrak*.

Border, كناره *kináreh*; حاشیه
háshiyeh.

Bore, سفتن *suftan*.

Born, to be, زادن *zúdan*; pa. p.
متولد *mutavallad (sh.)*.

Borrow, قرض گرفتن *karz gr.*;
pr. p. (a thing), استعاره *isti-
árah (k.)*; (money), استقراض
istikráz (k.).

Bosom, سینه *sinah*; آغوش
aghúsh.

Botany, علف چینی *'alaf chiní*.

Both, هر دو *har do*.

Bottle, شیشه *shishah*; (euro-
pean) بطری *butrí*. Water—,
تنگ *tung*.

Bottom, ته *tah*; پائین *páin*;
(sea, etc.) قعر *ka'ar*.

Bough, شاخ *shákh*.

Bound, *v.*, برجستن *bar jastan* ;
n. (perforce) لابد *lá-budd* ;
 (book) مجلد *mujallad*.
 Boundary, حد *hadd* (pl. حدود
hudúd) ; سرحد *sar hadd*.
 Boundless, نامحدود *ná mahdúd*.
 Bountiful, بخشاینده *bakhshúyan-*
deh ; کریم *karím*.
 Bounty, فیض *faiz*.
 Bouquet, گلداسته *guldestah*.
 Bow, *n.*, کمان *kamán*. — shot,
 پرتاب *partáb*. — string, چله
chilleh v., عظیم کردن *ta'zím*
k. ; سرفرو کردن *sar farú k.*
 Bowels, روده *rúdah*.
 Bowl, جام *jám* ; بادیه *bádiyeh*.
 Box (fight), *v.*, مشت زدن *musht*
z. ; (chest, large), صندوق *san-*
dúk ; (small), قوطی *kútí* ; جعبه
ja'beh. Cartridge—, توشدان
túshdán. Snuff—, انفییه دان
anfíyeh dán. — on the ears,
 سیله *sílah (d.)*. — tree, شمشاد
shemshád.
 Boxer, مشت زن *musht zan*.
 Boy, پسر *pisar* ; کودک *kúdak*.
 Bracelet, دست برنجن *dast*
baranjan.
 Braces, شلوار بند *shalvár band*.
 Brackish, شور *shúr*.

Brag, لاف زدن *láf z.*
 Brain, مغز *maghz* ; دماغ *dimágh*.
 Brambles, خزیز *khazíz* ; خار
khár.
 Bran, سبوس *sabús*.
 Branch, *n.*, شاخ *shákh*.
 Branched out, متفرع *mutafarraḥ* ;
 —ing off, منشعب *munsha'ab*.
 Brand, داغ *dágh (k)*.
 Brandy, عرق *'arak*.
 Brasier, مسگر *misgar*.
 Brass, برنج *birinj*.
 Brave, دلآور *diláver* ; دلیر *dalír*.
 Bravery, مردانگی *mardánagi*.
 Bravo! ماشاء الله *shábásh* ;
máshállah ; به به *bah ! bah !*
 Braying, ناهق *náhiḱ (k.)* ; عرعر
'ar'ar (k.).
 Breach, مغاره *magháreh (s.)*.
 Bread, نان *nán* (pronounced
nún). Leavened —, نان خمیری
náni khamírí.
 Breadth, پهن *pahn* ; عرض *'arz*.
 Break, *v.*, شکستن *shikastan*.
 Breakfast, نهار *nahár*.
 Breast, سینه *sínah* ; (woman's),
 پستان *pistán*.
 Breath, دم *dam (z.)* ; نفس *nafas*
(ksh. z.).
 Breeches, شلوار *shalvár*

Breed, اصل *asl*.
 Breeze, نسیم *nasím*.
 Bribe, رشوت *rishvat* (*kh.*).
 Bribery, رشوه خواری *rushveh khári*.
 Brick (unburnt), خشت *khisht*.
 (burnt), آجر *ájur*. — kiln,
 خشت کوره *kúreh*. — maker, پز
 khisht paz. — layer, بنا *banná*.
 Bride, عروس *'arús*.
 Bridegroom, داماد *dámád*.
 Bridge, پل *pul*; (of the nose),
 خیشوم *khaishúm*.
 Bridle, دهنه *dahná* (*k.*); لجام
 lijám; (watering), افسار
 afsár; (rein), جلو *jelo*.
 Brief, کوتاه *kútáh*. —ly, القمه
 alkissah.
 Brigand, راهزن *ráhzan*.
 Bright, تابناک *tábnák*; روشن
 roshan (*k. s.*).
 Brightness, نورانی *núrání*.
 Brilliancy, انارت *ínarat*.
 Brilliant, مجلی *mujallá*.
 Brim, لب *lab*. —full, لبالب
 labálab.
 Brimstone, کبریت *kebrít*.
 Bring, آوردن *ávardan*. — in,
 در رسانیدن *dar rasánidan*.
 — up, پروریدن *parvaridan*.
 — forth, زایدن *záidan*.

Brink, کنار *kinár*.
 Brisk, نشیط *nashít*; جلد *jald*.
 Bristle, مو *mú*.
 Brittle, تنك *tunuk*; نازك
 názuk.
 Broad, عریض *'aríz*; پهنا *pahná*.
 Broadcloth, ماهوت *máhút*.
 Brocade, كمخاب *kamkháb*; زری
 zarí.
 Broiled, بریان *biriyán* (*k.*).
 Broker, دلال *dallál*. —age,
 دلالی *dallálí*.
 Bronze, چدن *chudan*.
 Brook, جوی *júi*.
 Broom, جارو *járu* (*k.*).
 Broth, شورها *shurbá*.
 Brother, برادر *barúdar*. Adopt-
 ed —, برادر خوانده *b. kháneh*.
 Foster —, برادر رضاعی *b-*
 i-rezáí. — in-law, برادر زن
 b. zan, etc.
 Brotherhood, اخوت *ukhúvat*;
 برادری *barádari*.
 Brown, اسمر *asmar*; سرخ
 surkh.
 Brow, حواجب *havájib*.
 Browse, چریدن *charídan*.
 Bruise, آشردن *áshurdan*; کوفتن
 kúftan.

Brush, *n.*, بروش *brúsh*; *v.* باك کردن *pák k.*
 Brushwood, هيمه *hímeš.*
 Brutish, بهيمي *bahímí.*
 Bubble, حباب *hubáb.*
 Bucket, دلو *dalv*; دولچه *dúlcheh.*
 Buckle, سكك *sagak.*
 Bud, غنچه *ghuncheh*; شكوفه *shekúfeh.*
 Buffalo, گاومیش *gáu mísh.*
 Buff-coloured, بادامی *bádámí.*
 Buffeting, متلاطم *mutalátim* (*k.*).
 Buffoon, مسخره *maskharah*; لوطی *lútí.* — یری, تمسخر *ta-maskhur.*
 Bug, ساس *sás*; شبکز *shabgez.*
 Bugle, شیفور *shaifúr.*
 Bugloss, شکار *shingar*; گاو زبان *gáu zabán.*
 Build, بنا کردن *baná k.*
 Builder, بنا بانی *bání*; بنا *banná.*
 Building, عمارت *'imárat* (*k.*); بنائی *bandí.*
 Bulb, پیاز *piyáz.*
 Bulky, سترک *suturg*; بیلتن *píltan.*
 Bull, نر گاو *nar gáu.*
 Bullet, گلوله *galúleh.*
 Bulwark, سنکر *sangur.*

Bunch, خوشه *khúsheh*; دسته *dasteh.*
 Bundle, بسته *basteh*; بچمه *bughcheh.*
 Burden, بار *bár*; حمل *haml.*
 Burn, *v. i.*, سوختن *súkhtan*; *v. t.* سوزیدن *súzidan.*
 Burnished, مجلی *mujallá.*
 Burst, ترکیدن *tarkídan*; *pr. p.* فتک *fatk* (*i.*).
 Bury, خاک کردن *khák k.*
 Burying, تدفین *tadfín* (*s.*); دفن *dafn* (*k.*). — place, گورستان *gúristán.*
 Bush, بوته *bútah.*
 Busied, مشغول *mashghúl* (*sh.b.*).
 Business, کار (و بار) *kár* (*o bár*); مشغله *mashghaleh.*
 Important —, مهم *muhimm.*
 Busybody, فضول *fuzúl.*
 Bustard, هوبره *húbareh.*
 But, اما *amma*; بلکه *balkeh*; ولیکن *valíken*; مگر *magar.*
 Butcher, قصاب *kassáb.*
 Butler, ناظر *názer.*
 Butt, *n.*, هدف *hadaf*; *v.*, شامخ زدن *shákh z.*
 Butter, کره *karah*; (clarified), روغن *roghan.* — milk, دوع *dúgh.*

- Butterfly, پروانه *parvāneh*.
 Buttocks, سرین *surín*; كفل *kafl*.
 Button, دركمه or دكمه *dúkmeḥ*.
 — hole, مادگی *mádagi*.
 Buy, خریدن *kharídan*.
 Buyer, خریدار *kharídár*.
 Buying, ابتیاع *ibtíyā'* (*k.*);
 اشتراء *ishtirá* (*n.*).
 Buying or selling on credit,
 نسیئت *nasíat*.
 Buzzing, طنین *tanín* (*k.*).
 By, به *be*; با *bá*; از *az*.
 By all means, البته *albattāh*.
 By chance, اتفاق افتاد *ittifák*
 افتاد; اتفاقاً *ittifákan*.

C

- Cabbage, كلم *kalam*; كرنب *kurnub*.
 Cabinet, نهانخانه *nihán-khānah*.
 Cable, رسن لنگر *rasani langar*.
 Cæsar, قیصر *kaisar*.
 Cage, قفس *kafas*.
 Cajolery, چاپلوسی *chápłúsi* (*k.*).
 Cake, نان شرین *nāni shirín*.
 Calamity, بلا *belá*; مصیبت *musibat*.
 Calculate, حساب کردن *hisáb k.*

- Calculation, شمار *shumár*.
 Caldron, ديك *díg*; مرجل *mirjal*.
 Calendar, تقویم *taqvím*.
 Calf, كوساله *gausáleh*.
 Calico, پیراهن شاهی *piráhan*
 sháhi; فلمكار *kalamkár*.
 Caliph, خلیفه *khalífeh*; (*pl.*
 خلفاء *khulafá*).
 Call (awaken), بیدار کردن *bídár*
k. — out, صدا کردن *sedá*
k.; داد و فریاد کردن *dád o*
feryád k.
 Calligraphist, خوشنویس *khush-*
navís.
 Calligraphy, خوشخط *khush-*
khatt.
 Called, to be, اسم داشتن *ism*
dsh.
 Calm, ملایم *maláyim*; آرام *árám*
 (*gr.*). —ness, آسودگی *ásúdagí*.
 Calomel, جیوه *jíveh*.
 Calumniator, بد زبان *bad zabán*.
 Calumny, بهتان *buktán* (*bs.*);
 تهمت *tuhmat* (*bs.*)
 Camel, شتر *shutur*. Two
 humped, riding —, هفتی *bukhtí*.
 — driver, شتربان

shuturbán. — litter, تختروان
takhtiraván; کجاره *kajáveh.*
 Female —, ناکه *nákeh.*
Cameleopard, زراف *zaráf.*
Camomile, بابونه *bábúneh.*
Camp, *n.*, لشکرگاه *lashkar gáh*;
 خیمهگاه *khaiméh gáh*; *v.*
 چادرزدن *cháder z.*
Camphor, کافور *káfúr.*
Canal, نَشیم *nashaj*; کاریز *káriz.*
Cancelled, منسوخ *mansúkh (k.).*
Cancer, سرطان *saretán*; هزار
 چشمه *hezár cheshmeh.*
Candid, صادق *sádík.*
Candidate, امیدوار *ummídvár.*
Candle, شمع *sham.* —stick,
 شمعدان *sham'dán.*
Candour, اخلاص *ikhlás.*
Cane, خیزران *khaizurán.* Sugar
 —, نیشکر *ney-shekar.*
Cannibal, آدمخوار *ádamkhúr.*
Cannon, توپ *túp.* Small
 cannon carried on camel-
 back, زنبورک *zambúrak.* —
 ball, گوله *gúleh.* —ade,
v., توپ زدن *túp z.* —eer,
 توپچی *túpchí.*
Canon, قایده *káideh*; قانون
kánún.
Canopus, سهیل *suheíl.*

Canopy, سایه بان *sáye'h bân.*
Canter, بیرامه *yúrtmeh (r.).*
Canvas, پلاس *palás.*
Cap, (*n.*), کلاه *kuláh*; *v.*,
 (verses), مشاعره کردن *mu-
shá'ereh k.*
Capability, اهلیت *ahliyat.*
Capable, قابل *kábil*; کافی *káfi.*
Capacity (skill), قابلیت *kábi-
liyat*; (holding), لجاجیش
gunjá'yish.
Cape, راس *rás.*
Capital (stock), راس المال *rás-
ulmál*, or راسمال *rásmál*;
 (town), پایتخت *páitakht*;
 دارالملک *dár ul mulk.*
Capitulate, تسلیم دادن *taslím d.*
Capricorn, جدی *jidí.*
Caprice, خود سری *khud sarí.*
Captain, سلطان *sultán.*
Captive, اسیر *asír (gr.).*
Captivity, گرفتاری *giriftári*;
 حس *habs.*
Carat, قِراط *kírá't.*
Caravan, کاروان *káraván*; قافله
káfileh. —serai, کاروانسرای
káravánserai; رباط *ribát.*
Carcase, جیفه *jífah*; لاش *láh.*
Card, *v.*, پنبه زدن *pambah z.*
Cardamums, قاقله *kákullah.*

Carder, پنبه دوز *pambah dúz*.
 Cards, گنجینه *ganjîneh*.
 Care (fear), پروا *parvá* (*dsh.*) ;
 (attention), اهتمام *ihtimân* ;
 رعایت *ri'ayat* ; (effort),
 اجتهاد *ijtihád* ; (caution),
 زینهار *zinhár* ; (circum-
 spection), احتیاط *ihtiyát* (*k.*).
 Take care ! دور باش *dúr*
básh ; خبر دار *khavar dár*.
 Careful خبر دار *khavar dár*
 (*sh.*) ; متوجه *mutavajjeh* (*b.*).
 Careless, ذاهل *záhil* ; غافل
gháfil ; بیخبر *bikhabar*.
 Caress, نوازش *navázish* (*k.*).
 Carnage, قتل *katl*.
 Carnal, جسمانی *jismání*.
 Cernelion, عقیق *'akík*.
 Carp, ازاد ماهی *azád máhí*.
 Carpenter, نجار *najjár*.
 Carpet (of pile), قالی *kálí* ;
 قالیچه *kálícheh* ; (woven),
 نمد *gilím* ; (felt),
 نامد *namad* ; (at top and bottom
 of room), سر پا *sar*
 and پا *pá* and *andáz*. Prayer —,
 سجاده *sajjádéh*. — spreader,
 فرش *farrúsh*. To spread
 — , فرش انداختن *farsh*
andákhtan (or *kerdan*).

Carraway-seed کرویای *karviyá*.
 Carriage, کالسکه *káliskah*.
 Carrier, حامل *hammál* ; بردار
burdár.
 Carrion, مردار *murdár*.
 Carrion-bird, لاشخور *láshkhúr*.
 Carrot, زردک *zardak* ; گزر *gazar*.
 Carry, بردن *burdan*. — away,
 برداشتن *bar dsh.* — down,
 فرو بردن *farú burden*.
 Cart, عرابه *'arábeh*.
 Cartilage (of the nose), برده بینی
pardahi bíní ; خیاشیم *khayá-*
shím.
 Cartridge, فشنگ *fishang*.
 Carve, (food), بریدن *burídan*.
 Carving, n., (stoue, etc.), نقش
naqsh (*k.*).
 Cascade, آبشار *ábshár*.
 Case (legal), دعوا *da'vá* ; (box),
 صندوق *sandúk*. Pen —, قلمدان
kalamdán ; (affair), حال *hál* ;
 امر *amr*. In any case,
 در هر صورت *dar har súrát* ;
 بهر حال *behar hál*.
 Cash, پول نقد *púli naqd*.
 Cashmere, ترمه *tirmah*.
 Casket, حقه *hukkeh*.
 Cassia fistularis, خیار چنبر *khíyár*
chambar,

Cast, v., انداختن *andákhtan*.
 — in a mould, ریختن *rikhtan*.
 Castle, قلعه *kaľah*; ارك *arg*.
 Castor oil, روغن كركه *raughani gerchek*.
 Castrated, خصمی *khasí (k.)*;
 اخته *akhteh (k.)*.
 Casual, اتفاقی *ittifáki*.
 Casualty, سانحه *sániheh*.
 Cat, كربه *gurbah*.
 Catalogue, فهرست *fihrist*.
 Cataract, آبشار *ábshár*. — in
 the eye, ظفرة *zafarat*.
 Catch, گرفتن *giriftan*. — cold,
 سرما خوردن *sermá kh*.
 Catchword, خارجه *khárijeh*.
 Caterpillar, کرم دراخت *kirmi dirákht*.
 Cattle, مواشی *maváshí*.
 Cauliflower, کلم کبی *kalam gul*.
 Cause, موجب *mojib*; جهت *jihat*;
 سبب *sabab (sh.)*; (author), صاحب *sáhib*. For
 this cause, جهت از این *az ín jihat*. Final cause,
 علت غائی *'illati ghái*. Material cause,
 علت مادی *'illati máddiy*.
 Causeless, بیواسطه *bívásiteh*.
 Causeway, خیابان *khiyábán*.

Cautery, کی *kai (k.)*; داغ *dagh (k.)*.
 Caution, احتیاط *ihtiyát*.
 Cautious, خبردار *khobar dár (h)*.
 Cavalcade, موکب *maukab*.
 Cavalier, سوار *souwár*.
 Cavalry, سواران *sowwárán*.
 Cave, غار *ghár*; كهف *kahf*.
 Caviller, نكته چين *nukteh chin*.
 Cavilling, عیب جوی *'aib júi (k.)*.
 Cavity, جوف *jauf*.
 Cease, وا ایستادن *vá ístádan*;
 موقوف بودن *maukúf b*.
 Cedar, کاج *káj*.
 Cede, تسلیم کردن *taslím k*.
 Ceiling, سقف *sakf*.
 Celebrated, مشهور *mashhúr*;
pr. p. (a mistress in verse),
 نسیب *nasíb (k.)*.
 Celery, کرفس *karafs*.
 Celestial, چرخي *charkhí*.
 Cell, نكته *takiyeh*.
 Cellar, زیر زمین *zíri zamín*.
 Cement, n., سربش *sarish (k.)*.
 v., دوسیدن *dúsídan*.
 Cemetery, قبرستان *kabristan*.
 Censer, مجمر *mijmar*; منقل
mankal.
 Centfoil, مدبرك *sadbarg*.

Centipede, هزار پا *hezár pá.*
 Centre, مرکز *markaz* ; مدار *madár.*
 Century, صد سال *sad sál.*
 Ceremonial, رسمی *rasmí.* —
 pollution, جنابت *jenábat.*
 Ceremony, تکلف *takalluf.*
 Master of the ceremonies,
 اشيك اقالی *ishik akási.*
 Certain, یقین *yakín (h).* —ly,
 البته *albattah.* —ty, تحقیق *tahkík.*
 Certificate, دست آویز *dust ávíz.*
 Cesspool, مزله *mazbalah.*
 Chafing-dish, منقل *mankal.*
 Chain, زنجیر *zanjír (k. bs.).*
 Chair, صندلی *sandali* ; کرسی *kursí.*
 Chalk, طباشیر *tabúshír* ; گل سفید *gili safíd.*
 Chamber, اتاق *otak.*
 Chamberlain, حاجب *hájb.*
 Chameleon, قلمون *kalamún.*
 Champion, کاری *kári.*
 Chance, اتفاق *ittifák.* By —,
 اتفاقاً *ittifákan.*
 Chandelier, چهل چراغ *chehl chí-
rágh.*

Change, تبدیل *tabdíl (k.)* ; عوض
 'ivaz *(k.)* ; (money), پول خرده *púli khurdah* ; pa. p., منغیر
mutaghayyir (sh.).
 Channel, مجری *mujrá.*
 Chant, ترانه *tiráneh.*
 Chapter, باب *báb.* — of the
 Korán, سوره *súrah.*
 Character (good), نیکنام *níknám* ;
 (bad), بد نام *bad nám* ;
 (reputation), آبرو *ábrú* ;
 (quality), کیفیت *keyfiyat.*
 Characters, رقوم *rukúm.*
 Charcoal, زغال *zughál.*
 Charge (custody), امانت *a'á-
nat* ; (accusation), شکایت
shikáyat.
 Charity, خیرت *khairat* ; صدقت
sadaqat.
 Charm (written), n., دعا *du'á.*
 Chaste, پاکیزه *pákízah.*
 Chastisement, عقاب *'ikáb.*
 Chastity, عفت *'iffat* ; عصمت
'ismat.
 Chat, گفتگو کردن *guft gú k.*
 Cheap, ارزان *arzán (k.).*
 Cheapness, ارزانی *arzání.*
 Cheat, n., حيله کار *híleh kár* ;
 v., رفتن حيله کردن *híleh k.* ;
firíflan.

Checkmate, شاه مات *sháh mât* (k.).

Cheek, رخ *rukḥ*; رخساره *rukḥ-sárah*.

Cheerful, خرم *khurram*.

Cheerfulness, شادی *tarab*; شادی *shádi*.

Cheerless, نا شاد *ná shád*.

Cheese, پنیر *panír*.

Cheeta, فهد *fahd*.

Chemist, کیمیا گر *kimíyá gur*.

Chemistry, کیمیا *kimíyá*.

Cheque, ن., برات *barát*.

Cherish, پروردن *parvardan*; *pr. p.*, نواز *naváz* (k.).

Cherry, الوبالو *gílás*; کیلاس *álú bálú*.

Cherub, کروی *karúbí*.

Chess, شطرنج *shatranj*. —man, مهر *mohr*. —board, بساط *bi-sát*. —square, خانه *kháneh*.

The pieces are, king, شاه *sháh*; queen, فرزین *farzín*; bishop, فیل *fíl*; knight, اسپ *asp*, or سوار *sowwár*, castle, رخ *rukḥ*; and pawn, پیاده *piyádeh*.

Chest, صندوق *sandúk*.

Chestnut, شاه بلوط *sháh balút*.

Chew, خائیدن *kháidan*; *pr. p.*, مضغ *mazgh* (k.). —the cud, خویدن *khavídan*.

Chicken, جوجه *jújeḥ*.

Chicken-pox, زبرک *zabrek*.

Chiding, معاتبت *mu'átabat* (k.).

Chief, خان *khán*; سرور *sarvar*.

—of village, کدخدا *kedkhudá*.

—of tribe, رئیس *rais*; مقدم *mukaddam*. —of army, (سپه) *(sipeh) sálár*.

—of 10,000 men, امیر تومان *amír túmán*.

—of nomads, ایلخانی *ílkhaní*.

Chief, or head-servant, باشی *pish-khidmat bási* (this last word

can be affixed to most names

of offices).

Chiefly, غالباً *ghálíban*.

Chiefship, سروری *sarvarí*; خانی *khání*.

Child, طفل *tift*; بچه *bacheh*.

Childbirth, وضعت *vaz'at*; زائیدگی *zárdagí*.

Childhood, طفولیت *tufúliyat*.

Childish, طفلانه *tifláneh*.

Children, اولاد *aulád*.

Chill, خنک *khunuk*.

Chimney, دود کش *dúd kesh*.

—piece, بخاری *bukhárí*.

Chin زنج *zanakh*.

China (country), چین *Chín* ;
ختن *Khutan*. —ware, چینی
chíní.

Chintz, جامه وار *jámah vár* ;
چیت *chít*.

Chip, تراشه *tarásheh*.

Chisel, اسکنه *askanah*.

Choice, اختیار *ikhhtiyár* (*k.*) ;
انتخاب *intikháb* (*k.*).

Choke, خفه کردن *khufeh k.* (*sh.*).

Cholera, وبا *vabá*.

Choose, گردیدن (بر) *guzídan*.

Chorasmia, خوارزم *khárezm*.

Chosen, منتخب *muntakhib*.

Christ, حضرت عیسی *Hazrat-i-*
Ísá.

Christian, نصرانی 'یسوی *'ísaví* ;
nasrání.

Chronicle, تاریخ *táríkh*.

Chronicler, مورخ *muvarrikh*.

Church, کلیسه *kalísah* ;
کنیسه *kanísah*.

Churu, n., مشك *mashk* ; v.,
دوغ زدن *dúgh z.*

Cinder, نیم سوز *khákister* ;
ním súz.

Cinnabar, شنگرف *shangarf*.

Cinnamon, دار چینی *dár chíní*.

Circle, دایره *dáireh* ; چنبر *cham-*
bar.

Circumambulating (of the
Kaabah, etc.), طواف *tawwáf*.

Circulation, رواج *raváj* (*d.*).

Circumcised, مختون *makhtún*
(*sh.*).

Circumcision, ختنه *khatnah*
(*k.*).

Circumference, گرد *gird*.

Circumspect, محتاط *muhtát*.

Circumspection, احتیاط *ihtiyát*.

Circumstance, حال *hál* (*pl.*
احوال *ahvál*) ; کیفیت *keyfiyat*.

Cistern, ب انبار *hauz* ;
آب انبار *áb ambár*.

Citadel, ارک *arg*.

Citation (before a court), احضار
ihzár (*n.*).

Citizen, شهری *shahrí*.

Citron, ترنج *turanj*.

City, شهر *shahr*.

Civil, مؤدب *muaddab* ; لطیف
latíf. — ity, ادب *adab*.

Civilian, اهل فلم *ahli kalam*.

Civet, زباد *zabád*.

Claim, دعوی *da'vá*.

Claimant, مدعی *mudda'*

Clamour, داد فریاد *dád*
yád.

Clandestine, خفی *khafí*.
 Clarified, مصفى *musaffá*.
 Clarify, صاف کردن *sáf k.*
 Clarion, سرنا *sarná*.
 Class (of people), طایفه *táífeh* ;
 (school), صف *sinf*.
 Clause, فقره *fikrah*.
 Claw, چنگ *chang* ; مخلب *mikh-*
lab.
 Clay, گل *gil* ; شل *shul*.
 Clean, پاک *pák (k.)* ; صاف *sáf*
(k.) ; پاکیزه *pákízah (h.)*.
 Cleanness, نظافت *nizáfah*.
 Clear (evident), بین *bayin* ;
 روشن *saríh* ; (bright), روشن
róshan. — profits, انداز
pas andáz. — away, *v.*,
 برداشتن *bar dáshtan*.
 Clearly, آشکارا *ashkárá*.
 Clearness, صراحت *saráhat*.
 Cleave, بریدن *burídan*.
 Clemency, شفقت *shafakat*.
 Clerk, دفتر نویس *daftár navís*.
 Clever, چابک *chábuk* ; زرنگ
ziring. —ness, ذهن *zihn*.
 Climate, آب و هوا *áb o havá*.
 Climb, بر رفتن *bar raftan*.
 Clime (country), اقلیم *iklim*.
 Cling, چسبیدن *chaspidán*.
 Clip, چیدن *c'idán*.

Cloak, جبه *jubbeh* ; چوخا
chúkhá.
 Clock, ساعت *sá'at (i yek, do,*
etc., one, two o'clock). —
 maker, ساز ساعت *sá'at sáz*.
 Clod, کلوخ *kulúkh*.
 Close, *a.*, نزدیک *nazdík* ; *v.*,
 بستن *bastan*.
 Closet, خلوتخانه *khalvat kháneh* ;
 توشه خانه *túsheh kháneh* ; (a
 privy), ممبرز *mabraz* ; خلا
khalá.
 Cloth, پاجه *pácheh* ; (woollen),
 ماهوت *máhút*. Table — ,
 صفره *sufreh*.
 Clothe, پوشانیدن *púshánídan* ;
pa. p., ملبس *mulabbas*.
 Clothes, رخت *rakht* ; لباس
libás. Bed —, رخت خواب
rakht-i-kháb.
 Clotted cream, قایمق *káímaq*.
 Cloud, ابر *abr* ; —y, گرفته
giriftah.
 Clover, نیچه *yúncheh*.
 Cloves, میحک *mikhek* ; قرنفل
karanful.
 Club, چوب *chúb*.
 Cluster, خوشه *khúshéh*.
 Cly's'er, حاکمه *hakmeh*

Coachman, کالسکهچی *kálishpeh-chí.*
 Coal, زغال *zoghál.*
 Coarse, درشت *durusht*; کلفت *kulúft*; کنده *gundah.*
 Coast, کناره *kináreh*; ساحل *sáhel.*
 Coat, قبا *qabá*; نیمتنه *nímtaneh.*
 Over —, بالا پوش *bálá púsh.*
 — of mail. یلمق *yalmak.*
 Coax, نواختن *navákhhtun.*
 Cobbler, دوز پینه *pínah dúz.*
 Cobweb, پرده عنکبوت *pardahi 'ankabút.*
 Cochineal, قرمز فرنگی *ķirmezi firengí.*
 Cock, خروس *khurús.* Gun —, چقماق *cheqmák.* Cistern —, شیر *shír.*
 Cockroach, سوسک *súsk.*
 Cocoa-nut, جوز هندی *jauzi hindí*; نارگیل *nárjíl.*
 Cocoon, پیله *pílah.*
 Code, تنظیم *tanzím.*
 Coeval, همعهد *hamíahd.*
 Coffee, قهوه *kahveh.*
 Coffin, تابوت *tábút.*
 Cog, دندان *dandáneh.*
 Coherent, مربوط *marbut.*
 Cohesion, پیوستگی *paivastagí.*

Coin, سکه *sikkeh*; پول *púl.*
 Base —, قلب *qalb.* — of copper, $\frac{1}{2}d.$, شاهى *sháhi.* — of silver, worth 10d., قران *krán*, or هزار دینار *hezár dínár.* — of gold, 10 *kráns*, ضرب کردن تومان *túmán.* *v.*, ضرب کردن *zarab k.*
 Coincidence, توارد *tavárud.*
 Coiner, ضراب *zarráb.*
 Colchicum, سورنجان *súrinján.*
 Cold, *a.*, سرد *sard*; *n.*, سرما *sarmá*; (illness), رگم *rukám* (*kh.*).
 Coldness, برودت *burúdat.*
 Colic, قولنج *kúlinj*; پیچ *pích* (*kh.*).
 Collar, یخه *yakkeh*; (ring), طوق *tauk.*
 Collating, مقابل *mukábil* (*n.*).
 Colleague, هم پایه *ham páyeh.*
 Collected, in mind, خاطر جمع *kháter jam'.*
 Collection, جمع *jam' (k.)*; فراهم *feráham (a.)*.
 Collector of revenue, محصل *muhasíl*; باجگیر *bájjír.*
 College, مدرسه *madraseh.*
 Collyrium, سرمه *surmah.*

Colocynth, خر زهره *khar zah-rah*. — gourd, حنظل *hanzal*.
 Colonel, سرتیب *sartib*. Lieut. — , سرهنگ *sarhang*.
 Colour, رنگ *rang* (*k. z.*); *pa. p.* رنگین *rangín*. ملون *mulav-
 van* (*sh.*). To change — (face), رنگ رو پدیدن *rangi rú
 paridan*.
 Colt, کوره *kurrah*.
 Column (stone), ستون; (book), جدول *jadval*.
 Comb, شانه *shúneh* (*z.*). Curry — , خرخره *kharkhareh*.
 Cock's — , ناج خروس *táji
 khurús*.
 Combat, مقاتله *mukátileh* (*n.*).
 Combination, سازش *sázish*.
 Combustion, تخریق *tahrík*.
 Come, آمدن *ámadan*. — out, بدر آمدن *bedar a.* — up, بر آمدن *bar a.* — to pass, واقع شدن *váki' sh.*
 Comet, دنباله دمدار *sitárehi dum-
 dár*.
 Comfort, دلاسا *dilásá*; تسلی *tasallá* (*k.*); *pa. p.* متسلی *mu-
 tasallí* (*sh.*).
 Command, *n.*, حکم *hukm* (*k.*); حکمرانی *farmán* (*k.*);

* *hukmrání*; *v.*, فرمودن *far-
 múdan*.
 Commander-in-chief, سپه سالار *sipeh sálár*.
 Commencement, ابتدا *ibtidá* (*k.*); شروع *shuru'* (*k.*).
 Commendable, پسندیده *pasan-
 -dídah*.
 Commendation, مدح *madh* (*k.*); تحسین *tahsin* (*n.*).
 Commentary, شرح *sharh* (*k.*); تفسیر *tafsir* (*n.*).
 Commentator, شارح *shárih*.
 Commerce, تجارت *tejárát*.
 Commiseration, غمخوار *gham-
 khár* (*n.*).
 Commission (of sins), ارتکاب *irtikáb* (*n.*); *v.* کماشتن *gu
 mäshtan*.
 Commit, to, سپردن *sipur dan*.
 Common, عام *'amm*; مشهور *mashhúr*. — people, عوام *'avvám*.
 Commotion, تزلزل *tazalzal*.
 Communicate, اظهار کردن *izhár* (*k.*).
 Compact, تعاهد *ta'áhud*.
 Companion, رفیق *rafík*; شریک *sharík*. Boon — , ندیم *nadím*.

Companionship, مرافقت *mu-ráfikat*.

Company, مجلس *majlis*; صحبت *suhbat*; (of soldiers), دسته *dasteh*.

Comparison, مقابله *mukábileh* (k.).

Comparing, قیس *kais*.

Compass, n., قبله نما *kiblah numá*.

Compasses, پرگار *pargár*.

Compassion, مروت *muruvvat* (n.); شفقت *shafakat* (k.).

Compassionate, دلسوز *dilsúz*.

Compel, بزور کردن *bizúr k*.

Compendium, موجز *mújiz*.

Compensation, تاون *táván* (k.); تلافی *taláfi* (k.).

Competence, کفایت *kefáyat*.

Competent, لایق *láik*; کافی *káfí*.

Competition, مجاهده *mujáhedeh* (k.); مسابقت *musábekat* (k.).

Compilation, تالیف *taalíf* (k.).

Compiler, مؤلف *muallif*.

Complain, شکایت کردن *shikáyat k*; pr. p. مشتکی *mushtakí* (sh.).

Complaint, کله *gelleh*; (illness), ناخوشی *nákhushí*; علت *'illat*.

Complaisance, مسامحت *masá-mahat*.

Complete, a., تمام *tammám* (k.). —ly, بکلی *bekullí*.

Completed, to be, بانجام رسیدن *be-anjám rs.*

Completion, اتمام *itmám* (rs.).

Complexion, رنگ رو *rangi rú*.

Compliance, رضایت *rezáyat*.

Complicated, پیچیده *pichideh* (k.).

Compliments, سلام *salám* (d.); چم و خم *tahniyeh* (k.); *cham o kham*.

Comply, راضی شدن *rázi sh*.

Composer, مصنف *musannif*.

Composing (verses), تنظیم *tanzím* (k.).

Composed of, مترکب *mutarak-kib*.

Composition, (lit.) انشا *inshú*.

Composure, جمیعت خاطر *jamí-'ati khátir*. To get —, آرام گرفتن *árám gr*.

Compound, n., مرکب *murak-kab*; pr. p. ترکیب *tarkíb* (k.).

Comprehending, مشتمل بر *mush-tamel bar*; مدرک *madrik*.

Comprehension, فهم *fahm*.

Comprehensive, جوامع *javámi*.

Compromise, مصالحه *musálehah* (k.).

Compulsion, زور *zúr*; ظلم *zulm*.

Computation, محاسبه *muhá-sabat*.

Compute, حساب کردن *hisáb k.*; *pa. p.* محسوب *mahsúb* (h.).

Concave, اجوف *ajvaf*.

Concealed, مستور *mastúr* (h.); پنهان *panhán* (k.).

Concealment, کتم *katm*.

Conceit, پندار *pindár*.

Conceited, مغرور *maghrúr*.

Conceive (mental), یاد آمدن *yád ámadan*; (pregnancy) حامله شدن *hámileh sh*.

Concentred, مرکوز *markúz*.

Concern, دخل داشتن *dakhl dáshtan*.

Concerning, در خصوص *dar khusús*; در حق *dar hakk*; نسبت به *nisbat be*.

Concession, اجازه *ijázeh* (d.).

Conciliate, راضی کردن *rází k*.

Conciliatory, ملحت آمیز *mas-lahat ámíz*.

Concise, مختصر *mukhtasir*.

Conclude, بانجام رسانیدن *be-anjám rasánidn*.

Conclusion, عاقبت *'áķibat*; سرانجام *sar anjám*.

Concoct (a fancy), هوا پختن *havá pukhtan*.

Concord, موافقت *muváfakat*.

Concordance, ساز کاری *sáz kári*; مطابقت *mutábakat*.

Concubine, متعه *mut'ih*; میغه *sigheh*; مدخوله *madkhúleh*.

Concurrence, مرضی *marzí*.

Condemn, نمودن *tahakkum n.*; مجرم نمودن *mujram n*.

Condescension, توجه *tavajjuh*.

Condiments, جوارش *javárish*.

Condition, حال *hál*; حالت *hálát*. One of high —, صاحب عالی شان *sáhib 'álí shán*; (stipulation), شرط *shant*. —al, شرطی *shartí*.

Condolence, تعزیت پرسی *ta'ziyat pursí*.

Condoling, غمگسار *ghamgúsár*.

Conduct, *n.* (manner), رفتار *raftúr*; (leading), هدایت *hedáyat* (k.).

Conductor, جلو دار *jelo dár*; راه نما *ráh nemá*.

Conduit, آبراه *ábráh*.

Confectionary, مربی *murabba*.
 Confectioner, شیرین ساز *shirín sáz*.
 Confederacy, معاهده *mu'áhedeh*.
 Confederated, معاهد *mu'ákid*.
 Confer (discuss), مكالمة کردن *mukálemeh k.* — a favour, منت نهادن *minnat nihádan*.
 Conference, مجالست *mujálisat*.
 Confessing, مقرر *mukírr (sh.)*.
 Confession, اقرار *ikrár (k.)*; اعتراف *i'tiráf (n.)*.
 Confidant, همراز *ham ráz*; محرم *mahram*.
 Confidence, اعتماد *i'timád (d.)*; اعتقاد *i'tikád (b.)*.
 Confidential, معتمد *mu'tamad*.
 Confiding in, متامن *mutaam-min*.
 Confined, محبوس *mahbús*.
 Confines, سرحد *sar hadd*; حدود *hudúd*.
 Confirm, ثابت کردن *sábit k.*
 Confirmation, استقرار *istikrár*.
 Confirmed, موككد *múakkad*.
 Confirming, تصدیق *tasdík (k.)*.
 Confiscate, ضبط کردن *zabt k.*
 Conflagration, احتراق *ihtirák*.
 Conflict, جنگ *jang*.
 Confluence, مجمع *majma'*.

Conformable, موافق *muváfik*.
 Conformity, موافقت *muvafakat (n.)*; امتثال *imtisál (k.)*. In — with, بحسب *behasbi*.
 Confound, برهم زدن *bar ham zadan*; سر کردن *pa. p. sar gardán*.
 Confront, رو برو کردن *rú berú k.*
 Confused, پریشان *parishán (sh.)*; برهم *bar ham (h.)*.
 Confusion, تشویش *tashvish (k.)*; آشوب *áshúb*.
 Confuted, ملزم *mulzam (k.)*.
 Congealed, منجمد *munjamid (sh.)*; پر. p. جمد *jamd*.
 Congelation, یسر دگی *fusurdagi*.
 Congratulations, مبارك بادى *mubáarak bádi (gf.)*; تهنيت *tahníyat (k.)*.
 Congregation, جماعت *jemá'at*.
 Congruous, منطبق *muntabik*.
 Conjectural, وهمی *vahmí*; قیاسی *kiyási*.
 Conjecture, گمان *gumán (k.)*; تخمین *takhmín (k.)*.
 Conjoined, ملحق *multasik*.
 Conjugation, تصریف *tasríf (k.)*.

Conjunction, مقرونیت *maqrúniyat*; (in grammar), عطف 'atf.

Conjurer, حقه باز *huḳḳeh báz* :
جادو گر *jádú gar*.

Connect, پیوستن *paivastan* ;
وصل کردن *vasl k*.

Connected with, متصل *muta-vassil*.

Connections, علائق *'aláik*.

Connivance, چشم پوشی *cheshm púshí* (k.).

Connoisseur of wine, میکسار *mai-gusár*.

Conquer, فتح کردن *fath k*. ;
pa. p. مغلوب *mughlúb* (sh.).

Conqueror, غالب *ghálib* ; ظافر *záfir*.

Conquest, جهان گیری *jehán gírí* ;
ملك گیری *mulk girí*.

Consecration, تقدیس *takdís* (n.) ;
تخصیص *takhsís* (k.).

Consecutive, مسلسل *musalsal*.

Consent, n., رضا *rizá* (k.) ; قبول *kabúl* (k.) ;
v. راضی شدن *rází shudan*.

Consequence, مامل *maal*.

Consider, فکر کردن *fikr k*. ;
pr. p. متامل *mutaamil* (h.).

Consideration, اندیشه *andishah* (k.) ;
تاامل *taamul* (k.) ;
(importance), اعتبار *i'tibár*.

Consign, سپردن *sipurdan*.

Consignment, تفویض *tafvíz* (k.) ;
حواله کردن *haváleh k*.

Consolation, تسلی *tasallá* (k.).

Console, دلداری کردن *dildarí k*. ;
pa. p. متسلی *mutasalli* (sh.).

Consort, هنیار *hanyár* ; هنیان *hanyán*.

Conspicuous, منجالی *munjálí*.

Conspiracy, سازش *sázish* ; تعهد *ta'ahud*.

Conspirator, هم عهد *ham 'ahd*.

Constant, ناسوچ *nasúh*.

Constanti اسلامبول *Islam-búl*, or استنبول *Istambúl*.

Constellation, اختر *akhtar*.

Constipated, منقبض *munkabiz* (sh.). —ness قبض *kabz*.

Constituted, متعین *muta'ayyin*.

Constrained, ملتزم *multuzim* (b.)

Construct, بنا کردن *bená k*.

Construction, بنیان *bunyán*.

Consubstantial, همذات *hamzát*.

Consul, بالیوز *báliyúz*.

Consultation, مشورت *mash-varat* (k.).
 Consume, صرف کردن *sarf k.*
 Consummation, زفاف *zifáf* (d.).
 Consumption, هلاس *hulás.*
 Contact, اتصال *ittisál.*
 Contagion, سرایت *siráyat.*
 Contagious, معدی *mun'adí.*
 Contained, متضمن *mutazammin* (b.). — in, تو *talv.* Self —, خود داری *khud dári* (k.).
 Contaminating, نجس *nejis* (k.).
 Contemplated, ملحوظ *malhúz.*
 Contemplating, مراقب *murákib.*
 Contemplation, ملاحظه *mulá-hezeh* (k.); مشاهده *mushá-hadeh* (n.).
 Contemplative, مترسم *mutaras-sim.*
 Contemporary, معاصر *ma'ásir.*
 Contempt, تحقیر *tahkír.*
 Contemptible, حقیر *hakír;* مخذول *makhzúl.*
 Contend, نواستن *navástan;* ستیزیدن *sitizídan.*
 Contending, منازع *manázi* (h.).
 Content, a., راضی *rázi;* خرسند *khursand;* pa. p. خوشنود *khushnúd;* فارغبال *fáregh-bál,*

Contention, مجادله *mujádeleh* (k.); کوشش *kúshish* (k.).
 Contentious, مجادل *mujádíl.*
 Contentment, قناعت *kiná'at.*
 Contents, مضمون *mazmún.*
 Contest, منازعت *murázza'at,* (poetical), مشاعره *mushá'ereh.*
 Contiguity, اتصال *ittisál.*
 Contiguous, ملاصق *mulásik.*
 Continence, احسان *ihsán;* پرهیز *parhíz.*
 Continent, پرهیزگار *parhíz gár.*
 Contingency, وقوع *vukú.*
 Continually, پیوسته *paivastah.*
 Continuance, استمرار *istimrar.*
 Continuation, توالی *taválí.*
 Contortion, پیچش *píchish.*
 Contract, قبالة *kabáleh;* مقاطعه *mukáta'ah* (k.); شرط *shart* (bs.).
 Contraction, تقاص *taqallus;* اختصار *ikhtisár.*
 Contradict, بر ضد گفتن *bar zidd gf.*
 Contradiction, اختلاف *ikhtiláf.*
 Contradictory, مناقض *munákiz.*
 Contrariety, مخالفت *mukhá-lefat.*
 Contrary, برخلاف *bar khiláf;* مخالف *mukhálif,*

Contrivance, تدبیر *tadbír* (k.).
 Control, ضبط *zabt* (k.).
 Controversy, منازعه *munázereh*.
 Contumacious, مرید *maríd*.
 Contumacy, عناد *ínád*.
 Contusion, نرت *part* (kh.).
 Convalescence, اوقات *ifákat*.
 Convalescent, مفیق *mufík*.
 Convenient, مناسب *munásib*.
 Convent, خانقاه *kháneqáh*.
 Convene, هواسیدن *havásídan*.
 Conversation, گفت و گو *guft o gú* (k.); مکالمه *mukálemeh* (k.); گفت و شنید *guft o shaníd* (k.).
 Convert, n., جدید *jadíd*; بدل یافته در *badal dar yáfteh*; v., بدل کردن *badal k.*
 Convey, ابلاغ کردن *iblágh k.*
 Convex, محدب *muhaddab*.
 Conviction, الزام *ilzám* (k.).
 Convinced, ملزم *mulzam* (s.).
 Conviviality, مباحثت *mubáhejat*.
 Convulse, بهم بر زدن *beham bar z.*; متشنج *mutashannej*.
 Cook, n., آشپز *áshpaz*; v., پختن *pukhtan*.
 Cookery, طباخت *tibákhat*.
 Cool, خنك *khunuk* (k.).

Cooling, میرد *mubarríd*.
 Coolness, خنکی *khunukí*.
 Copious, موفور *maufúr*; فراوان *ferávan*.
 Copper, مس *mis*.
 Copperas, زاج *záj*.
 Coppersmith, مسگر *misgar*.
 Copulate, کایدن *gáidan*.
 Copulation, مجامعت *mujáma'at* (k.); مباشرت *mubásharat* (k.).
 Copulative, وصلی *vaslí*.
 Copy (writing), سر مشق *sari mashk*; (book), نسخه *nus-kheh*. Rough —, سواد *sav-vád*; v., نقل کردن *nakl k.*
 Coquetry, عشوت *'ishvat* (k.).
 Coral, مرجان *marján*; بسد *bis-sad*.
 Cord, ريسمان *rismán*.
 Coriander-seed, کشنیز *kish-níz*.
 Cork, سر شیشه *sari shíshah*. — screw, پیچ *pích*.
 Corn, گندم *gandum*; غله *ghalleh*.
 Corner, گوشه *gúsheh*; سیغوله *paighúleh*.
 Corporal, ده باشی *deh báshí*.
 Corporeal, جسمانی *jismání*.
 Corpse, میت *maiyt*; لاش *lásh*.

Corpulence, جسامت *jasámat*.
 Corpulent, تن آور *tan ávar* ;
 فرد *farbih*.
 Correct, صحیح *sahih* (h.) ;
 درست *durust* (k.).
 Correction, تصحیح *tas-hih*. Under — , زیر جواب *ziri chúb*.
 Correspondence (of species), جنسیت *jinsiyat* ; (by letter), مکاتبات *mukátabat* (k.).
 Correspondent, مترسل *muta-rassil*.
 Corresponding to, مطابق به *mutábik be*.
 Corroborated, مشدد *mushad-dad*.
 Corroboration, تشدید *tashdíd*.
 Corroded, زنگ خورده *zang khurdeh*.
 Corrupt, فاسد *fásid*.
 Corruption, عفونت *ufúnat*.
 Cost, قیمت *kaimat* (d.).
 Costs (law), خرجه *kharcheh*.
 Cosy, کیف *kíf*.
 Cotton, پنبه *pambah* ; قطن *kutn*. — pod, جوزق *jauzak*.
 — carder, نداف *naddáf*.
 — carding, ندف *nadf* (k.).
 Cough, سعال *su'ál* (k.) ; سرفه *surfah* (k.).

Council, مشورت *mashvarat* (k.).
 Counsel, رای *rái* ; نصیحة *nasí-hat* (d.).
 Counsellor, مشیر *mushír*.
 Count, v., شمردن *shumurdan*.
 Countenance, منظر *manzar* ; رو *rú*.
 Counterfeit (figure), تقلید *taklíd* (k.) ; (coin), قلب *kalb* (k.) ; ساختگی *sákhtagi*.
 Counterpane, لحاف *laháf*.
 Country, ولایت *viláyat*. Native — , وطن *vatan*. Hilly — , کوهستان *kúhístán*.
 Countryman, هم وطن *ham vatan*.
 Couplet, بیت *bait*.
 Courage, مردانگی *mardánagi* ; دلیری *dalíri*.
 Courageous, شجاع *shujá*.
 Courier (on foot), قاصد *kásid* ; (mounted), چاپار *chápár* ; غلام *gholám*.
 Court (king's), درگاه *dargáh*. Law — , محکمه *mahkamah*. (of house) حیاط *hayát*.
 Courteous, مؤدب *muaddeb*.
 Courtesy, ملاطفه *mulátifeh*, مدارا *mudará*.
 Courtezan, لولی *lúli* ; قبه *kahbeh*

Courtier, مقرب *muḡarrib*.
 Cousin, عمه زاده 'ammú zādeh
 (child of pat. uncle); عمه زاده
 'ammeh z. (child of pat.
 aunt); خالو زاده *khálú z.*
 (child of mat. uncle); خاله
 زاده *kháleh z.* (child of mat.
 aunt). Male — پسر عمو, *pesari 'ammú*, etc. Fem. —
 دختر عمو *dukhtari 'ammú*,
 etc.
 Covenant, عهده 'uhdeh (*gr.*).
 Cover, *n.*, سر پوش *sar púsh*;
v., پوشیدن *púshidan*.
 Coverlet, لحاف *laháf*.
 Covet, طمع کردن *tamá' k.*
 Covetous, طماع *tammá'*.
 Covetousness, طمع کاری *tamá'*
kári.
 Cow, گاو *gáv*.
 Coward, نامرد *námard*.
 Cowardice, جن *jubn*.
 Co-wife, همشوی *hamshúí*.
 Crab, خرچنگ *kharchang*.
 Crack, *n.*, شکاف *shikáf*; جاك
chák (sh.); *v.*, شکافتن *shi-*
káftan.
 Cradle, گهواره *gahváreh*.
 Craftiness, روباه بازی *rúbáh*
bázi.

Crane, كلنگ *kulank*.
 Craze, شوری *shúrí*.
 Crazy, خشك مغز *khushk maghz*;
 دیوانه *diváneh*.
 Cream, سر شیر *sari shír*.
 Crease, تا *tá (n.)*.
 Create, آفریدن *áfrídan*.
 Created beings, مخلوقات *makh-*
lúqát.
 Creation, خاقله *khilkát*.
 Creator, آفریدگار *Afrídgar*.
 — of the World, جهان آفرین
Jehán áfrín.
 Creatures, خلائق *khaláíq*.
 Credit, *n.*, (money), نسبه *nasi-*
yat; (honour), اعتبار *ítibár*
(dsh.); *v.*, باور کردن *bávar k.*
 Creditor, قرض خواه *qarz kháh*.
 Creep, خزیدن *khazídan*.
 Crepitatio ventris, کوز *gúz*.
 Crescent, هلال *helál*.
 Cresses, تیرك *tízak*.
 Crest, جقه *jikkkeh*.
 Crew, حزب *hizb*.
 Cricket (insect), چرغد *chirghad*.
 Crier, منادی *manádí*; جارچی
járchí; (of mosque), مؤذن
muazzín.
 Crime, گناه *gunáh*; تقمیر
taqsír; جریمه *jarímah*.

Criminal, گناه کار *gundāh kār* ;
 مذهب *muznib*.
 Crimson, قرمز *kermez*.
 Cripple, چولاق *chúlāk*.
 Crisis (of disease), بحران *bah-rán*.
 Crisp (hair), جعد *ja'ad*.
 Critic, نکته دان *nukteh dán*.
 Criticism, نکته چینی *nukteh chíní (k.)*.
 Croaking, نعاب *nu'áb* ; نغیق *naghík*.
 Crocodile, تمساح *timsáh*.
 Crocus, زعفران *za'farán*.
 Crooked, کج *kaj* ; خم *kham* ;
 عرج *'avaj*. — ness, کجی *kají*.
 Crop (of bird), حوصله *hauseleh* ;
 (of field), حاصل *hásel* ; حماد *hesád*.
 Cross, چلیپا *chalípa* ; صلیب *salib*.
 Cross-beam, نعمات *na'amat*.
 Croup, خروسک *khurúsak*.
 Crow, n., کلاغ *kelágh* ; زاغ *zágh* ; v., بانگ زدن *bang z*.
 Crowd, ازدحام *izdihám* ; خرانبار *khar ambár*.
 Crown, تاج *táj*. — of the
 head, امیر سر *afsari sar* ;

pr. p. تکلیل *taklíl (k.)*.
 — property, خالصه *khá-liseh*.
 Crowned, تاج دار *táj dár* ;
 Crucible, بوتہ *bútah*.
 Crucified, مصلوب *maslúb (s.)*
 Crucifixion, تصلیب *taslib (k.)*.
 Crude, خام *khám*.
 Cruel, بیمرور *bí-muruvat*.
 Cruelty, جان آزاری *ján ázárí*.
 Crumb, ریزه *rízah* ; خورده *khur-deh*.
 Crushed, له *lih (k.)* ; خورد *khurd (s.)*.
 Crust, پوست *púst*.
 Crupper, پار دم *pár dam*.
 Cry, n., فریاد *feryád* ; — v.,
 (weep), گریه کردن *geriyeh k*.
 — out, صدا کردن *sedú k*.
 Crystal, بلور *bullúr*.
 Cube, کعب *ka'ab* ; ششدر *shash-dar*.
 Cubit, ذرع *zar'*.
 Cuckold, قورساق *kurmsák*.
 Cuckoo, کوکو *kúkú*.
 Cucumber, خیار *khiyár*.
 Cue, اشاره *isháreh*.
 Cuff (slap), مشت *musht (z.)*.
 Cuirass, زره *zerah* ; جوشن *jú-shan*,

Cull, چیدن *chídan*.
 Culpable, تقصیر وار *taksír vár*.
 Culprit, مقصر *mukassar*.
 Cultivated, معمور *ma'múr* ; آباد *ábád*.
 Cultivation, زراعت *zirát* (k.);
 کشته کاری *keshteh kári*.
 Cummin-seed, کمن *kammún*.
 Cunning, ذو فنون *zú funún*.
 Cup, n., (large tea), پیاله *piyáleh* ; (small coffee),
 فنجان *finján* ; (large), جام *jám* ;
 قدح *káseh* ; کاسه *kadah*.
 Cupboard, طاقچه *tákcheh*.
 Cupola, گنبد *gumbad*.
 Cupping, حجامت *hajámat* (k.).
 Cupper, حجام *hajjám*.
 Curable, علاج بذیر *iláj pazír*.
 Curb, لجام *lijám*.
 Curds, ماست *mást* ; دوغ *dúgh*.
 Cure, شفا *shifá* (d) ; علاج *iláj*
 (k.) ; معالجه *mu'alijeh* (k.).
 Curiosities, نفیسات *nafisát*.
 Curiosity, استقصاء *istikhsá*.
 Curious, سر جو *sirr jú* ;
 (wondrous), عجب *'ajab*.
 Curl, حلقه *halkeh* ; زلف *zulf*.
 Currants, کشمش *kishmish*.
 Currency, ترویج *tarvíj* (dsh.).

Current (coin), رواج *raváj*
 (dsh.) ; رایج *ráij* ; (stream),
 جاری *jári*.
 Currier, چرم ساز *charm sáz*.
 Currying (leather), دبغ *dabgh*
 (k.) ; (a horse), تیمار *tímár*
 (k.).
 Currycomb, فشو *kasho*.
 Curse, لعنت *la'nat* (k.).
 Cursed, ملعون *mal'un*.
 Curtailing, ابتار *ibtár* (k.).
 Curtain, پرده *pardah*.
 Curve, پیچش *píchish*.
 Cushion, بالش *bálish* ; متکا
muttaká.
 Custody (of), حفاظت *hafázat* ;
 حواله *haváleh*. In — , قید
kaid.
 Custom, رسم *rasm* ; عادت *'adat*.
 Customary, رسمی *rasmí*.
 Customs, کمرک *gunruk*. —
 house, کمرکخانه *gunruk-*
kháneh.
 Cut, بریدن *burídan*. — out,
 تراشیدن *taráshídan*.
 Cuticle, بشرت *basharat*.
 Cut-purse, کیسه بر *kíseh bur*.
 Cutter (of gems), حاک *hakkák*.
 Cylinder, لوله *lúleh* ; استوانه
ustuváneh.

Cymbals, سنتور *sumtúr*.
Cypher (zero), صفر *sifr* ;
 (writing), خط رمز *khatti ramz*.
Cypress, سرو *sarr*.

D

Dagger (large), قمه *kammah* ;
 (small), خنجر *khanjar*.
Daily, روزی *rúzi* ; هر روز *har rúz*. — allowance, روزانه *rúzánah*.
Daisy, بابونه *bábúnah*.
Dale, دره *derreh*.
Dam, بند *band* (k.).
Damage, ضرر *zarrar* (rsa.) ; خلل *khallal* (k.) ; عیب *'aib* (k.).
Damascus, شام *Shám*.
Damned, ملعون *ma'ún*.
Damp, n., رطوبت *ratúbat* ; a., تم *tarr* (h. k.).
Damson, الودجه *álúcheh*.
Dance, رقص *raks* (k.).
Dancer, رقص *rakkás*.
Danger, خطر *khattar* ; خوف *khauf*.
Dangerous, خطرناك *khattar nák* ; مهلك *muhlik*.
Dapple-grey, ابرش *abrash*.

Daring, جرئت *jur-at* (dsh.) ; جسارت *jesárat* (n.).
Dark, تاریك *tárik* ; (colour), تیره *tíreh*.
Darkness, تاریکی *tárikí*.
Darling, محبوب *mahbúb* ; عزیز *'azíz*.
Darning, رفو *rafú* (k.).
Dart, جرید *jeríd*.
Dash, بهم زدن *biham z.* ; pr. p. متوج *mutamavvij*.
Dastardly, بیحمیت *bíhamiyat*.
Date (fruit), خرما *khurmá* ; — stone, نوات *navát* ; (epoch), تاریخ *tárikh* ; مؤرخ *muarrakh*.
Daughter, دختر *dukhtar*. — in-law, عروس *'arús*.
Dauntless, بیحجابا *bímuhabá*.
David, داود *Dáúd*.
Dawn, بامداد *bámdád* ; صبح زود *subhi zúd*.
Day, روز *rúz*. — light, روز روشن *rúzi roshan*. Day by day, روز بروز *rúz be rúz*. To-day, امروز *imrúz*. Day after to-morrow, پس فردا *pas fardá*.
Day-book, روز نامه *rúz náme*.
Dazzling, چشم خیره *cheshm khíreh* (k. sh.).

Dead, مرده *murdah* (pl. مردگان *murdagán*).
 Deadly, مهلك *muhlik*; هلاكل *heláhil*.
 Deaf, كر *kar* (b.). — ness, صم *summ*.
 Deal, a great, بسیار *bisýár*.
 Dealer, سوداگر *súdagar*.
 Dealing fairly, راست کردار *rást kerdár*.
 Dear (price), گران *gíran*; (affection), عزیز *'azíz*.
 Death, مرگ *marg*; موت *maut*; وفات *vafát*. Angel of —, اسرافیل *Isráfíl*.
 Debarred, محروم *mahrúm* (k.).
 Debate, مشاورت *mushávarat*.
 Debauchee, رند *rind*.
 Debilitated, ضعیف *zá'íf*.
 Debt, قرض *karz*; وام *vám*.
 Debtor, دار قرض *karz dar*.
 Decanter, تنك *tung*.
 Decapitate, زدن کردن *gardan z.*
 Decayed, پز مرده *pazh murdeh*.
 Deceased, مرحوم *marhúm*.
 Deceit, فریب *firíb*; مكر *makr*; گول *gúl* (kh.).
 Deceive, فریفتن *firiftan*; pa. p. مغبون *maghbún* (k.sh.).
 Deceiver, خادع *khádi*.

Deception, تغابن *taghábun*.
 Decent, متشخص *mutashakhhis*.
 Decency, شایستگی *sháyistagi*.
 Decision (law), حکم *hukm* (d.); (mental), مقرر *mukarrar* (dsh.).
 Decisive, قاطع *káti*.
 Deck, n., عرشه *'arshah*.
 Declamation, اشاد *inshád* (k.).
 Declaration, اعلان *'ilán* (k. d.).
 Declination, تنزل *tanazzul*.
 Decline, n., (decay), زوال *zavál*; v., در گذشتن *dar guzashtan*; (refuse), نفی کردن *nafí k.*
 Declivity, نشیب *nashíb*; شیو *sheiv*.
 Decoction, طبخ *tabíkh*.
 Decomposition, اخلال *inhelál*.
 Decoration, زینت *zínat* (k.); (order), نشان *nishán*.
 Decrease, n., نقص *nakhs*. v., کم کردن *kam k.*
 Decree, فتوی *fatvá* (d.); امر *amr* (k.); pa. p. مقدر *mu-kaddar*.
 Decrepit, فرتوت *fartút*; هرم *harim*.
 Deducing, منتهج *muntahij* (k.).
 Deduction, منها *minhá* (k.).

Deed (of gift), هبه نامه *hibbeh námeh*; (of sale), قباله *kabáleh*; (written), حجت *hujjat*.

Deep, گود *god*; عمیق *'amík*.

Deer, آهو *áhu*.

Deface, محو کردن *mahv k*.

Defame, بد نام کردن *bad nám k*.

Defeat, شکست *shikast (d. kh.)*.

Defect, عیب *'aib*.

Defection, معصیت *mu'siyat*.

Defective, مقصر *mukassar*.

Defence, صیانت *siyánat (k.)*; حمایت *himáyat (d.)*.

Defendant, مدعی علیه *mudda'a 'alaih*.

Defender, حامی *hámí*.

Defensive, دفاع *difá'*.

Defer, دفع انداختن *daf' an*; *pa. p.* موقوف *maukúf (sh.)*.

Deference, احترام *ihtirám (n.)*.

Deficiency, نقص *nakhs*.

D. ficient, قاصر *kásir*.

Defile, n., تنگه *tangah*; کتل *kotul*.

Defiled, نجس *nejis (k.)*.

Defilement, ناپاکی *nápákí*.

Definite, محدود *mahdúd*.

Definition, بیان *bayán (k.)*.

Deformed, معیوب *ma'yúb*.

Deformity, زشتی *zishti*.

Defraud, کول زدن *gúl z*.

Defray, خرج کردن *khارج (k.)*.

Degenerate, نا خلف *ná khalaf*.

Degree, درجه *darajeh*; طبقه *tabakeh*.

Deity in, or of, الوهیت *ulúhiyat*.

Delay, تاخیر *taakhír (k.)*; تاخیری *taanní (k.)*; دیر *dír (k.)*.

Delegate, مباشر *mubáshir*.

Deliberately, عمدأ *'amdan*.

Deliberation, تدبیر *tadbír (k.)*,

مشورت *mashvarat (k.)*.

Delicacies, مستلذات *mustalazzát*.

Delicacy, لطافت *litáfat*.

Delicate, نازک *názuk*.

Delicious, خوش مزه *khush mazah*.

Delight, حظ *hezz*; خوشحال *khush hál (s.)*.

Delighted, I am, خوشم آمد *khush-am (-at, -ash, etc.) ámad*.

Delirious, مدهوش *madhúsh*.

Delirium, هذی *hezí*.

Deliverance, خلاص *khilús (k.)*; نجات *neját (d.)*.

Delivery, تسلیم *taslím (k.)*.

Deluded, غره *gharrah*.

Deluge, طوفان *tufán*.

Demand, *n.*, درخواست *dar khást*; خواهش *khálesh. v.*, خواستن *talabidan*; *khástan*.
 Demolition, هدم *hadm (k.)*; خراب *kheráb (k.)*.
 Demon, دیو *div*; جن *jinn*.
 Demoniac, مجنون *majnún*.
 Demonstration, اظهار *izhár (k.)*; برهان *burhán (k.)*.
 Demonstrative, مبرهن *mubárhán*.
 Demur, پس و پیش *pas o pish*.
 Den, لانه *lánéh*.
 Denial, انکار *inkár (k.)*.
 Dense, کثیف *kasíf*.
 Density, کثافت *kisáfat*.
 Depart, روان شدن *raván sh*.
 Departure, حرکت *harakat (k.)*; کوچ *kuch (k.)*; رحلت *rihlat*.
 Dependence, تعلق *ta'alluq (dsh.)*.
 Dependent, متعلق *muta'allak (b)*; موقوف *maukúf*.
 Depopulate, ویران کردن *vairán k.*
 Deposit, *n.*, امانت *amánat (gz)*.
 Depraved, فاسد *fásid*.
 Depravity, تباهی *tabáhi*.

Depredation, غارت *ghárat (k.)*.
 Depressing, مکب *mukibb (k.)*.
 Deprivation, فقدان *fiqdán*.
 Depth, عمق *'umq*; ژرفا *zharfá*.
 Deputation, مراسله *muráseleh*.
 Depute, مأمور کردن *maamúr k.*
 Deputy, نایب *náib*.
 Derision, استهزاء *istihzá*.
 Derivation, اشتقاق *ishtiqák*.
 Derivative, فرعی *far'í*.
 Derived, مصدور *masdúr (b.)*.
 Dervish, درویش *darvish*. —'s cup, کشکول *kashkúl*.
 Descend, پاین آمدن *páin ámadan*; فرود آمدن *farúd á*.
 Descendants, اولاد *aulád*; عقبه *'akabah*.
 Descent, نزول *nuzúl (k.)*; نشیب *nashíb*; (origin), نسل *nasl*; نسب *nasab*.
 Description, تعریف *ta'ríf (k.)*; بیان تفصیل *tafsíl (k.)*; بیان *bayán (k.)*.
 Desert, *n.*, بیابان *biyábán*; روگردانیدن *dasht*; *v.*, *rú g.*
 Deserter, فراری *ferári (sh.)*.
 Deserving, مستحق *mustahak* (b.).

Design, غرض 'azm (k.); نقش gharaz (k.); (drawing), نقش naksh (k.).

Designer, رسام rassám.

Desirable, مرغوب marghúb.

Desire, آرزو árzú (k.); خواهش khāhesh (dsh.); مراد murád; رغبت righbat.

Desirous, آرزومند arzúmand; مشتاق mushták.

Desist, دست بردار شدن dast bar dár sh.

Desolate, خراب kharáb (k.); ویران vairán (s.).

Desolation, ویرانی vairání.

Despair, قنوط kunút; نا امیدی ná ummídi.

Despatch, n., نوشته navishtah; v., روانه کرد raváneh k.

Desperate, ما یوس máyús.

Despicable, نکوهیده níkhúhídah.

Despise, خوار کردن khár k.; pa. p., محقر muhakkar; مهان muhán.

Desponding, یوش yuvúsh.

Despot, مستقل mustakill.

Despotism, استقلال istiqlál.

Dessert, نقل nuql.

Desisting, متقاعد mutaká'il.

Destiny, قدر kadar; قسمت kismet; بخت bakht.

Destitute, بی‌روزی bírúzi; بیكس bíkas.

Destitution, بیچارگی bíchāregi.

Destroyed, خراب kheráb (k.); منهدم munhadem (s.).

Destroyer, یابكار yabábkár.

Destruction, تهايك tahlik; هدم hadm; اعدام i'dam.

Destructive, هالك hálík.

Detach, جدا ساختن jedá s.

Detail, تفصیل tafsil.

Detailed, مفصل mufassal.

Detain, باز داشتن báz dáshtan.

Detection, انكشاف inkisháf.

Detector, كاشف kashif.

Detergent, منقی munakki.

Deterioration, زوال zavál.

Detestable, مكروه makrúh; كریه karíh.

Dethronement, خلع khaṭ.

Detraction, نیمه namímah.

Detriment, تنقص tanakkus.

Devastation, تخریب takhríb; پایمال páimál.

Development, كشف kashf (k.).

Deviation, انحراف inheráf (k.); تجاوز tajávuз (n.).

Device, حكمت hikmat.

Devil, شیطان *iblis*; ابلیس *shaitán*.
 Devilish, خناسی *khannási*.
 Devise, تدبیر کردن *tadbír k*.
 Devoted, فدوی *mukhlis*; مخلص *f'edaví*; محب *muhibb*.
 Devotee, زاهد *záhid*; عابد *'ábid*.
 Devotion, عبادت *'ibádat*; عاکف *'ákif*.
 Devouring, ابتلاع *ibtílá' (n.)*.
 Devout, عابدانه *'ábidánah*; معتكف *muta'abbid*; متعب *mutakif*.
 Dew, شبنم *shabnam*.
 Dewlap, غبغب *ghabghab*.
 Dexterity, معرفت *ma'refat*; زرنکی *ziringí*.
 Dexterous, چابک *napak*; نپق *chábúk*; زرزك *ziring*.
 Diabetes, سلس البول *salas ul baul*.
 Diagnosis, تشخیص *tushkh's*.
 Dialectics, منطق *mantik*.
 Dialogue, جواب سؤال *jawwáb sowál*.
 Diametre, قطر *katr*.
 Diamond, الماس *almás*.
 Diarrhoea, اسهال *is-hál*.
 Diary, روز نامه *rúz námeh*.

Dice, قمار *shishdar*; شمار *kumár*.
 Dictation, املا *imlá (k.)*.
 Dictionary, لغت *lughat*.
 Die, *n.*, سکه *sikkeh*; *v.*, مردن *murdan*; فوت شدن *faút sh.*; وفات یافتن *vafát y*.
 Diet, غذا *ghizá*; پرهیز *parhíz (k.)*; طعم *ta'm*.
 Difference, تفاوت *tafáwut (dsh. k.)*; فرق *fark (dsh.)*.
 Different, علی حده *judá*; جدا *'alá haddeh*.
 Difficult, مشکل *mushkil*.
 Difficulty, مشکلی *mushkili*; اشکال *ishkál*.
 Diffident, واهمه *váhimeh*.
 Diffuse, افشاندن *afshándan*.
 Diffusion, نشر *nashr*; بسط *bast*.
 Dig, کاویدن *kandan*; کندن *kávidan*.
 Digested, مهضوم *muhzúm (sh.)*.
 Digestible, كواره *gaváreh*.
 Digestive, هضمی *hazmí*.
 Digestion, تحلیل *tahlil (k. r.)*; هضم *hazm (k. sh.)*.
 Digger, كننده *kanendah*.
 Digging, حفر *hafr (k.)*.

Dignified, مشرف *musharraf* (s.) ; باوقار *báviqár*.
 Dignity, شان *shaan* ; منصب *mansab* ; دولت *daulat*.
 Dilatory, تنبل *tumbul*.
 Diligence, تندی *tandehi* ; اهتمام *ihitimám* (n.).
 Diligent, مقید *mukayyid*. —ly, بجید *be-jidd*.
 Diluted, مخلوط *makhlút* (k.).
 Dimension, مقدار *miqdár*.
 Diminish, کم کردن *kam k.* ; *pr. p.*, تقلیل *taqlil* (k.).
 Diminution, کاست *kást*.
 Diminutive, تصغیر *tasghír*.
 Dimity, دمیاطی *dimyáti*.
 Dimness of sight, غشاوة *ghash-ávat*.
 Dimple, چاه *cháh*.
 Dinner, شام *shám* (kh.).
 Dip, خیسانیدن *khísánídan*.
 Direct, a., راست *rást* ; v., ارشاد راه نم-ودن *irshád k.* ; *ráh n.* ; *pa. p.*, مهتدی *muhtadí*.
 Direction (of letter), نام و مقام *nám o makám* ; (way), سمت *samt* ; سو *sú* ; (guidance), راهنمای *rah namái* (k.).
 Director, کارکن *kárkun*.
 Dirt, چرک *chirk* (k.).

Deity, چرکین *chirkín* ; کسیف *kasíf* (sh.).
 Disabled, عاجز *'ájiz*.
 Disagree, اختلاف کردن *ikh-tiláf k.*
 Disagreeable, نا پسند *ná pasand*.
 Disagreement, تناقض *tanákuz*.
 Disappeared, نا پدید *ná padid* (sh.).
 Disappointed, نا کام *ná kám* (k.) ; نا مراد *ná murád* (k.).
 Disappointment, نغص *naghas*.
 Disapprobation, نا پسندی *ná pasandí*.
 Disaster, آفت *áfat* ; بلا *balá*.
 Disavowal, انکار *inkár* (k.).
 Disbelieve, باور نه کردن *bávar nah k.*
 Disc, قرص *kurs*.
 Discernment, تفرس *tafarrus*.
 Discharge, v., مرخص کردن *mu-rakhhkas k.* ; (a gun), خالی کردن *kháli k.*
 Disciple, مرید *muríd* ; (Xtian), حواری *havári*.
 Discipline, نظم *nazm* (d.) ; تادیب *tádib* (k.).
 Disclose, کشف کردن *kashf k.*
 Disconcerted, مضطرب *muztarib* (h.).

Discontented, ملول *malúl* ;
دلتنك *diltang*.
Discordant, نا موزون *ná mau-
zún* ; نا ساز *ná sáz*.
Discourse, *n.*, خطاب *khetáb*
(*k.*) ; *v.*, سخن راندن *sukhan*
rándan.
Discover, پیدا کردن *paidá k.*
Discovery, اِضْهَار *iz-hár* (*k.*) ;
استكشاف *istiksháf* (*n.*).
Discrimination, تمیز *tamyíz*
(*k.*) ; تفریق *tafrík*.
Discussion, مذاکره *muzá-
kerh* (*k.*).
Disdain, کبر *kibr*. — full,
مستغنی *mustaghni*.
Disease, مرض *maraz* ; بیماری
bímári.
Diseased, مریض *maríz*.
Disgrace, فزاحت *fazáhat* (*k.*) ;
ذلت *zillat* ; رسوای *rasvái*
(*k.*). — ing one's family,
خانه سوز *kháneh súz*.
Disguise, تبدیل *tabdíl* (*k.*).
Disgust, نفرت *nifrat* (*s.*).
Dish, بشقاب *pushkáb*.
Dishevelled hair, مو ی آشفته
áshufteh múi.
Dishonourable, بی آبرو *bí ábrú*
(*sh.*).

Dihonoured, بی حرمت *bí hur-
mat* (*k.*).
Disinterested, بیغرض *bí-gharaz*.
Dislike, تنفر نمودن *tanaffur n.*
Dislocated, منفك *munfakk*
(*sh.*) ; در رفته *dar rafteh*.
Disloyal, نمك حرام *namak*
harám.
Disloyalty, نمك بجرامی *namak*
be-harámi.
Dismissal, رخصت *rukhsat* (*d.*).
Dismissed, مرخص *murakhas*
(*k. sh.*) ; معزول *ma'zúl* (*k.*).
Disinount, فرود آمدن *farúd*
ámadan.
Disobedience, نا فرمانی *ná far-
mání*.
Disobedient, نا فرمان *ná far-
mán* ; غیر مطیع *gheyr mutí*.
Disobey, سر در کشیدن *sar dar*
ksh. ; عاق شدن *ákk sh.*
Disorder, تشویش *tashvish* ;
pa. p., (mentally), مضطرب *mu-
khabbat*.
Despatch, *v.*, فرستادن *firistá-
dan* ; *n.*, نوشته *navishteh*.
Disperse, پراکندن *parágandan* ;
افشاندن *afshándan* ; *pa. p.*,
متفرق *mutafarrik* (*k.*).
Dispension, تفرق *tafarruk*.

Dispensive, نشری *nashrî*.
 Displayed, منکشف *munkashif* (sh.).
 Displaying, مکاشفه *mukáshifah*.
 Displeased, کج خلق *kaj khulk* ;
 دل آزرده *dil ázardel* ; ناخوش *nákhúsh*.
 Displeasing, نا پسند *ná pasand*.
 Displeasure, رنجش *ranjesh* (d.) ; دل کرانی *dil gerání*.
 Disposition (of mind), مزاج *mizáj* ; (of things), ترتیب *tartib* (k.).
 Dispossessed, بیدخل *bidakhl*.
 Disputant, مباحث *mubáhis*.
 Dispute, مباحثه *mubaheseh* (k.) ;
 کِل و کَال *kil o kál* (k.).
 Disquietude, تشوش *tashavvush*.
 Disregard, v. چشم پوشیدن *cheshm púshidan*.
 Disrespect, بیحرمتی *bihurmatî*.
 Dissatisfaction, سر کرانی *sar gerání*.
 Dissatisfied, سر کران *sar gerán* (h.) ; غر راضی *ghair rázî*.
 Dissection, تشریح *tashrih* (k.).
 Dissemble, نازیدن *názidan*.
 Dissimulation, بهانه *baháneh* (k.) ; مدارات *mudárát* (n.).

Dissipated, منتفی *muntafî*.
 Dissipation, هتک *hatk*.
 Dissolve, گداختن *gadákhtan*.
 Distaff, دو لچه *dúkcheh*.
 Distance, مسافت *musáfat* ;
 دوری *dúri* ; فاصله *fúsileh*.
 Distant, بعید *bá'id* ; دور *dúr*.
 Distich, بیت *bait*. Last —
 of ode, شاه بیت *sháh bait*.
 Distil, چکاندن *chakándan*.
 — spirits, عرق کتیدن *'arak ksh.* ; pr. p. تقطیر *taqtír* (k.).
 Distiller, آبکار *ábkar*. —y,
 آبکاری *ábkarí*.
 Distinct, متباین *mutabáyin*.
 Distinction, امتیاز *imtiyáz* (k. y.) ; تفاوت *tafávvut* (k.).
 Distinguished, تشخص *tashakhkhus* ; ممتاز *mumtáz* (sh.).
 Distorted, ملوی *malví* (sh.).
 Distracted, پریشان *parishán* (h.) ; آشفته حال *áshuftah hál*.
 To be — شولیدن *shúlidan*.
 Distress, n. مضایقه *mazá-ikah* ;
 رنجش *ranjesh* (y.) ; بر مانده *dar mándah* ; v. a. رنجانیدن *ranjánidan* ; v. p. فرو ماندن *farú mándan*.

Distribution, تقسیم *taḡsīm* (k.); مساهمت *musáhemat* (n.).
 Distributor, قاسم *kásim*.
 District, چکله *cheklah*; ولایت *viláyat*; کوره *kúrah*.
 Disturbance, فتنه *fitnah*; غوغا *ghaughá*.
 Disturbed, مشوش *mushavvash* (sh.); متغیر *mutaghayyir* (sh.). To be — در آشفتن *dar áshuftan*.
 Disunited, فراق *faráḡ*.
 Disused, منسوخ *mansúkh*.
 Ditch, خندک *khandak*; نهر *nahr*; گود *gaud*.
 Ditto, ایضاً *aizan*.
 Dive, غوطه کردن *ghautah k*.
 Diver, غوطه خور *ghautah khur*.
 Diversion, تفنن *tafannun*; تماشا *tamáshá*; (to one side), انحراف *inheráf* (k.).
 Divided, منقسم *munkasim* (k.); دو قسمت *dú kismat* (k.). — in two, دو نیم *dú ním*.
 Dividend, مقسوم *maḡsúm*.
 Divination, فال *fál* (gr.).
 Divine, الهی *iláhi*.
 Divinity, خدای *khudái*.
 Division, اقتسام *iktisám*; مقاسمه *muḡásamah* (k.).

Divorce, طلاق *taláḡ* (d.).
 Divorced woman, مطلقه *mutal-lakeh*.
 Divulged, مشاع *mushá* (k.).
 Divulging, اباحت *ibáhat* (n.).
 Do, کردن *kerdan*; ساختن *sákhtan*; کار کردن *kár k*.
 Dock, v., ابطار کردن *ibtár k*.
 Doctor, طبیب *tabíb*; حکیم *hakím*.
 Doctrine, طریقه *taríḡat*; مذهب *mazhab*.
 Document, مستند *mustanad*; کاغذ *kághaz*.
 Dog, سگ *sag*; (pointer), طولہ *túleh sag*; (hound), سگ تازی *tázi*. — شیری *shá'ri*.
 Doleful, غمگین *ghamgín*.
 Doll, عروسک *'arúsek*.
 Dollar, ریال *riyál*.
 Dolphin, دلفین *dulfin*.
 Dolt, کودن *kaudan*; غبی *ghabí*.
 Dome, گنبد *gumbad* (*gumbaz*).
 Domestic, n., نوکر *nokar*; pl., خواص *khavvás*; a., خانگی *khanagí*.
 Dominance, تغلب *taghallub* (n.).

Dominion, استیلا *tasallut* ; استیلا *istilá*.
 Donation, انعام *an'am*.
 Donkey, الاغ *ulúgh* ; خر *khar*.
 Doom, اجل *ajal*.
 Door, در *dar* ; (large), دروازه *darvázeh*. To open the —, دروا کردن *dar vá k*. To shut the —, پیش کردن *písh k*.
 Doorkeeper, دربان *darbán*.
 Dormitory, خوابگاه *khábgáh*.
 Dot, نقطه *nukteh*.
 Double, دو باره *dú báreh* ; دوتا *dútá (k.)*. — tooth, فرس *zirs*.
 Doubt, اشتباه *ishtibáh* ; شك *shakk (dsh.)* ; گمان *gemán (dsh.)* ; شبهه *shubheh*.
 Doubtful, مشکوک *mashkúk*.
 Doubtless, بی شك و شبهه *bi shakh o shubheh*.
 Dough, خمیر *khamír*.
 Dove, کبوتر *kabútar* ; قمری *kumrí*.
 Down, از پای *az pái* ; پائین *páyín* ; زیر *zír*.
 Dowry, مهر *mahreh*.
 Doze, چرت *chart (x.)*.
 Dracunculus, عاقر قرحا *'ákir karhá*.
 Dragon, اژدها *izhdehá*.

Dragon's-blood, دم الاخوين *dam ul akhavain*.
 Drain, بدر رو *badar ro* ; آبزیر *ábríz* ; آبشی *áb shí*.
 Draper, بزاز *bazzáz*.
 Draught (drink), جرعه *jur'ah* ; (air), باد *bad* ; (writing), سواد *savád (k.)* ; (money), برات *barát*.
 Draughts, نزد *nard*.
 Draw, v., (pull), کشیدن *keshí-dan* ; (a picture), تصویر کردن *tasvír k*.
 Drawers, زیرشالوار *ziri shalvar*.
 Drawing, نقشه *naksheh (ksh.)*.
 Dread, خوف *khauf*.
 Dreadful, هولناك *haulnák*.
 Dream, خواب (دیدن) *kháb (دیدن)* ; رویا *rúyá (دیدن)*.
 Dregs, درد *durd*.
 Dress, n., لباس *libás* ; پوشاك *púshák*. — of honour, خلعت *khil'at*. A complete —, يك دست جامه *yek dasti jámeh* ; v., پوشیدن *púshídan*.
 Dried, خشك *khushk*.
 Drill, مشق *mashk (k. d.)*.
 Drink, v., خوردن *khurdan* ; نوشیدن *núshídan*.
 Drinkable, مشروب *mashrúb*.

Drinking, شرب *sharb*.
 Drinker, نوشنده *núshandeh*.
 Dripping, شرشر *sharshar*; تقاطر *takátur* (k.).
 Drive, v., راندن *rándan*; (away), رد کردن *radd k*.
 Drollery, مسخرگی *maskha-ragi*.
 Drop, n., قطره *katreh*; چكه *chakkeh* (k.); v., چكیدن *chakidan*; pr. p., قطران *katrán*.
 Dropsical, مستسقی *mustaskí*.
 Dropsy, استسقا *istiská*.
 Dross, خبث *khubs*.
 Drought, خشکی *khushki*; خشك سالی *khushk sáli*.
 Drowned, غرق *ghark* (k. sh.).
 Drowsy, وسن *vasin*; خواب آلوده *kháb álúdeh*.
 Drugs, ادویه *adviyeh*.
 Druggist, دارو فروش *dárú ferúsh*.
 Drum, طبل *tabl* (z.); دهل *duhul* (z.); نكارة *naqqáreh*.
 Drummer, نكارجی *naqqár chí*.
 Drunk, مست *mast*.
 Drunkard, رند *rind*.
 Drunkenness, مستی *mastí*.
 Dry, خشك *khushk* (k.).

Dryness, بوسوت *yabúsat*.
 Dual, تشنيه *tasniyeh*.
 Duck, اوردك *úrdak*; بط *batt*.
 Due, حق *hak*.
 Dumb, كنگ *gung*; لال *lál*; بيزبان *bizabán*.
 Dun coloured, اشهب *ashhab*.
 Dunce, بليد *balid*.
 Dung, چركين *chirkin*; ك *goh*; (of cows), سرگين *sargín*; (of sheep), پشگل *pishkil*; (dried-fuel), پاچك *pácheh*.
 Dunghill, مزبله *mazbaleh*.
 Durable, استوار *ustuvár*; پايدار *páídár*; قايم *káim*.
 Duration, دوام *davám*.
 During, مادم *mádím*.
 Dusk, تاریکی *táríki*.
 Dust, خاك *khák*; گرد *gird*; غبار *ghubár*.
 Duty, تكليف *taklif*; (religious), فرض *farz*.
 Dwarf, تنبل *timbal*.
 Dwell, ساكن بودن *sákin b.*; pr. p., مقیم *mukím* (b.).
 Dye, رنگ *rang* (z.); پا. p., منصف *munsabagh*.
 Dyer, رنگ زير *rang ríz*; صباغ *sabbagh*.

Dyeing the hair or nails, خضب *khazb* (k.).

Dying, فوات *favát* (h.).

Dynasty, طبقه *tabakah*; دولت *dauleh*.

Dysentery, جریان شکم *jarayáni shakam*; اسهال *as-hál*.

Dyspepsia, معده سنگی *mīdah sangi*.

E

Each one, هر يك *har yek*.

Eager, آرزومند *árzúmand*; مشتاق *mushták*.

Eagle, عقاب *‘ukáb*; دال *dál*.

Ear, گوش *gúsh*. — ring, گوشواره *gúshvárah*; آویزه *avizeh*. — of wheat, خوشه *khúsheh*. The cavity of the ear, بنا گوش *biná-gúsh*. — wax, چرك گوش *chirk i gúsh*.

Early, زود *zúd*. — in the morning, علی الصباح *‘ala ssa-báh*; صبح زود *subhi zúd*.

Earn, مداخل کردن *mudákhil k*.

Earnest, جداً *jiddan*. — money, بیعانه *bai‘ánah*.

Earth, خاک *khák*; زمین *zamín*.

Earthen, گلی *gilí*. — ware سفالی *sufalí*.

Earthquake, زلزله *zilziláh*.

Earthworms, خراطین *kharátin*.

Earthly, طینی *tiní*.

Ease, آسانی *ásání*; آسودگی *ásúdagí*; آرام *árám* (gr.); آرامش *árámish*.

Easily, آسان *ásán*.

East, مشرق *mashrek*; مطلع *matla’*; شرق *shark*.

Eastern, شرقی *sharkí*.

Eat, خوردن *khúrdan*.

Eatables, خوراکی *khúrákí*.

Eaves, شادروان *shádurván*.

Ebb, جزر *jazr*.

Ebony, آبنوس *ábnús*.

Ebullition, جوش *júsh* (k.).

Echo, بنت الجبل *bintu ‘ljabal*.

Eclipse (sun), کسوف *kusúf*; — (moon), خسوف *khusúf*.

Economical, کعخرج *kam kharj*.

Economy, خانه داری *kháneh dárí*.

Ecstasy, وجد *wajd*; شغف *sha‘f*.

Eddy, موج *mauj*.

Edge, دم *dam*; لب *lab*.

Edging, سنجاف *sanjáf* or زنجاف *zinjaf*.

Edict, امر *amr*.

Edifice, عمارت *‘imárat*.

Educate, پروردن *parvardan*.

Education, تربیت *tarbiyet* (k.);
 ترتیب *tartīb* (k.).
 Eel, مار ماهی *már i máhí*.
 Effacement, محو *mahv* (k.);
 ابطال *ibtál* (k.).
 Effect, v., بسر بردن *basar bur-*
dan. To take —, در گرفتن *dar*
giristan; n., تأثیر *taa'sír*.
 Effecting, اجراء *ijrá*.
 Effectual, کارگر *kárgar*.
 Effeminacy, نرمی *narmí*.
 Effervescence, جوش *júsh* (k.).
 Efficacious, جایگیر *jáy-gír*;
 پیشرفت *pish-raft*.
 Effigy, صورت *súrat*.
 Effort, جد *jidd*; جهد *jahd*;
 اجتهاد *ijtihád*; کوشش *kúsh-*
ish.
 Effrontery, گستاخ *gustákhí*.
 Effusion, ریزش *rízish*; انزال
inzál; (of blood), سفک *safk*.
 Egg, تخم مرغ *tukhmi murgh*.
 Fried — خاکینه *khágína*. —
 shell, پوست *púst*.
 Egg-plant, بادنجان *bádinján*.
 Egotism, انانیت *anániyet*.
 Egresses, مخارج *makhárij*.
 Egypt, مصر *misr*.
 Eight, هشت *hasht*.
 Eighteen, هژده *hizhduh*.

Eighth, هشتم *hashtum*.
 Eightieth, هشتادم *hashtádum*.
 Eighty, هشتاد *hashtád*.
 Either—or, یا — یا *yá—yá*.
 Eject, بدر کردن *badar k*.
 Ejectment, اخراج *ikhráj* (k.).
 Elapse, گذشتن *guzashtan*.
 Elapsed, مقفی ما فات *má fát*; مقفی
munkazí.
 Elbow, آرنج *áranj*.
 Elder, n., شیخ *sheikh*; a. مهتر
mehtar. — tree, خمان *khu-*
mán.
 Elders, بزرگان *buzurgán*.
 Eldest son, پسر امجد *pisar*
amjed.
 Elected, مجتبی *mujtabá*.
 Election, انتخاب *intikháb* (n.).
 Electricity, کاه ربای *káh-rubái*.
 Elegance, لطافت *latáfat*; جمال
jamál. — of style, انشاء
inshá'.
 Elegant, لطیف *latíf*; نغز
naghz; قشک *kashang*.
 E'egy, مرثیه *marsíyah*.
 Element, عنصر *'unsur*; pl. عناصر
'anásir; اصول *usúl*. The
 four — اخشیجان *akhshíján*.
 Elementary, عنصری *'unsurí*.

Elephant, فیل *fil*. — driver,
فیلان *fil-bán*.

Elephantiasis, جذام *juzám*.

Elevate, برداشتن *bardáshtan* ;
افراختن *afrákâtan* ; *pa. p.*
مرتفع *murtafî* ; *pr. p.* نص
nass.

Elevation, ارتفاع *irtifû* (*k.*).

Eleven, یازده *yâzdah*.

Eleventh, یازدهم *yâzdahum*.

Elicit, استدراك کردن *istidrâk k.*

Elision, حذف *hazf*.

Elixir, اکسیر *iksîr*.

Elk, کوزن *gauzan*.

Ell, کر *gaz*.

Elm, نارون *nârvan*.

Elongate, دراز کشیدن *dirâz*
ksh.

Elopement, رم *ram*.

Eloquence, سخن آرای *sukhan-*
ârâi ; فصاحت *fasâhat* ; بلاغت
balâghat ; خوش گفتار *khush-*
guftâr.

Eloquent, فصیح *fasîh* ; سخن دان
sukhan-dân ; بلیغ *balîgh* ; تر
زبان *tar-zaban*.

Emaciated, مهزول *mahzûl*.

Emanation, صدور *sudûr* (*k.*).

Emancipate, آزاد کردن *âzâd k.*

Embalm, تهنیت کردن *tahnit k.*

Embankment, پابندی *pul-bandî*.

Embark, شوار شدن *sowâr sh*.

Embarrassed, دست پچه *dast*
pâcheh (*sh.*). To be — کیر
افتادن *gîr uftâdan*.

Embassy, سفارت *sifârat*.

Embellishment, پیرایش *pairâ*
yîsh ; آرایش *ârâyîsh*.

Embers, اخگر *akhgar*. Live
— زغال *zughâl*.

Emblem, علامت *âlâmat*.

Embrace, n. آغوش *âghûsh*
(*ksh.*) ; v. معانقه کردن *mu'â-*
naqah k. ; بغل کردن *ba-*
ghal k.

Embrasure, بارو *bârû*.

Embrocation, ضماد *zimâd*.

Embroider, ترازیدن *tarâzîdan*.

Embroiderer, چکن دوز *chakin-*
dûz ; مطرز *mutarrîz*.

Emdroidery, زر دوزی *zar dûzî*.

Embryo, جنین *janîn*.

Emendator, مصحح *musahhîh*.

Emerald, زمرد *zumurrud*. —
coloured, زمردین *zumur-*
rudîn.

Emergy, سنباده *sumbâdeh*.

Emetic, مقی *mu'kaiyî* ; موائی فی
davâ i kay.

Emigration, جلاى وطن *jalâ i*

- vatan*; نقل مکان *naql i makán (k.)*.
- Eminence (place), تپه *tappeh*.
— (rank), مشارفت *mushárafat*; سر بلندی *sar-bulandi*; سر فرازی *sar-sarází*.
- Eminent, سر بلند *sar-buland*; سر افراز *sar-afraz*; والا *válá*.
- Emission, نطف *natf (k.)*.
- Emolument, مدخل *mudákhil*.
- Emotion, اضطراب *izteráb*.
- Emperor, ايمپراطور *imperátúr*; قیصر *sháhansháh*; کایسار *kaisár*; خاقان *khákán*.
- Emphasis, تاکید *taakid*.
- Empire, پادشاهی *pádsháhi*; مملکت *mamlakat*; سلطنت *saltanat*.
- Employed, مشغول *mushtaghal (sh.)*; مشغول *mashghúl (k.)*.
- Employment, شغل *shughl (d.)*.
- Empty, تهی *tihí (k.)*; خالی *kháli (k.)*.
- Emulating, موافات *muvátát (n.)*; مجاهده *mujáhedeh (k.)*.
- Emulation, غیرت *ghairat*.
- Enamel, مینا *míná (n.)*.
- Enameller, مینا کار *míná-kár*.
- Enamoured, دل آویخته *dil-ávíkh-tah*; آشفته *áshufta*.
- Encampment, حیمه *haimeh (z.)*; اردو *urdú (z.)*.
- Enchanter, جادوگر *jádúgar*.
- Enchantment, سحر *síhr*.
- Enclosure (place), احاطه *iháteh (k.)*; (letter), ملفوف *mal-fúf*; مندرج *mundrij*.
- Enconium, مداحی *maddáhi*.
- Encounter, تقابل *takábul*.
- Encouragement, خاطر داری *khátir-dári*.
- End, اتمام *itmám*; انجام *anjám*; آخر *ákhar*; انتهاء *intihá*; (extremity), غایت *gháyat*; سر *sar*. — of a day's journey, سر منزل *sar i manzil*. — of the month, سالح *salkh*.
- Endeavour, سعی *sá'i (k.)*.
- Endive, کاسنی *kásni*.
- Endless, بیپایان *bípayán*.
- Endorsement, امضا *imzá (k.)*.
- Endowment, وقف *vakf*.
- Endurance, تحمل *tahammul (k.)*; مقاسات *mukását*. May it endure! زال *lú zál*.
- Enemy, دشمن *dushman*; عدو *'adúv*; خصم *khasam*. A secret —, کاشف *kashih*.
- Energy, قوه *kuvvat*.
- Enervated, موهون *mauhún*.

Enfeebled, متضعف *mutaza'if*.
 Enfranchise, آزاد کردن *ázád k.*
 Engage, *v. t.*, معین کردن *mu'ay-
 yan k.* — in, *v.*, تن دادن *tan dúdan*.
 Engaged in, to be, در پیوستن *dar paivastan*.
 Engaged, مشغول *mashghúl* (*sh.*).
 Engagement, کار *kár*; وعده *vá'deh* (*dsh.*).
 Engine, منجنيق *manjaník*.
 English, انگلیز or اسکس *In-
 gilis* or *Ingiliz*.
 Engrave, کندن *kandan*.
 Engraver, نقاش *nakkásh*; حکاک *hakkák*.
 Engravings, نقوش *nukúsh*.
 Enigma, لغز *laghz*; معما *mu-
 'ammá*.
 Enjoined (by law), مفروض *mafrúz*.
 Enjoy, بر خوردن *bar khúrdan*.
 Enjoying, متمتع *mutamatti'* (*sh.*); عیش *'aish* (*k.*).
 Enjoyment, تمتع *tamattu'*; حظ *hezz* (*k.*); لذت *lizzat* (*ksh.*).
 Enlarge, بزرگ کردن *buzurg* (*k.*).
 Enlightenment, روشنایی *rúsh-
 náí* (*n.*).

Enlist, *v. t.*, جمع آوری کردن *jam' ávarí k.*; *v. n.*, سرباز شدن *sarbáz sh.*
 Enmity, عداوت *'adúwat*; دشمنی *dushmaní*.
 Ennobled, مشرف *musharraf*.
 Ennobling; تشریف *tashrif*.
 Enough, بس *bas*. It is —, کفایت کرد *kefáyat kard*.
 Enquire, سوال کردن *suál k.*
 Enraged, غضبان *gharzbán*.
 Enshrouding (the dead), تكبفن *takfín* (*k.*).
 Ensign (man), نایب دوم *ná'ib i dúvum*.
 Signs, اعلام *a'lám*.
 Entangled, ژولیده *zhúlidadh*.
 Enter, در آمدن *dar ámadon*; داخل شدن *dar sh.*; دخیل شدن *dúkhil sh.*
 Enterprize, بسیج *besij*.
 Entertainment, ضیافت *ziyáfat*; مهمانی *mihmání*.
 Euticing, معرض *muharriz* (*n.*).
 Entire, يك دست *yak-dast*; تمام *tammám*; كل *kull*.
 Entirely, بالكل *bilkull*.
 Entrails, روده *rúdeh*.
 Entrance, دخول *dukhúl*.
 Entreat, التماس کردن *iltímás k.*

Entrenchments, استحکامات *istih-kámát*.

Entrust, حواله کردن *haváleh k.* ; سپردن *sipur dan* ; *pa. p.*, مفوض *mufavvaz*.

Entry and exit, ولوج و خروج *vulúj u khurúj*.

Enumeration, تعدید *ta'did*.

Envelope, لفافه *lifáfah*.

Envelop, فرا گرفتن *fará giriftan* ; *pa. p.*, ملفوف *malífuf*.

Envied, محسود *mahsúd*.

Envious, حاسد *hásid* ; حسود *hasúd* ; رشك خور *rashk-khur*.

Environs, اطراف *atráf* ; حوالی *hawálí* ; نواحی *nawáhi*.

Envoy extraordinary and minister plenipotentiary, وزیر مختار *vazír i mukhtár*.

Envy, *v.*, حسد بردن *hasad bur-dan*.

Ephemeris, زیج *zích*.

Epilepsy, صرع *sar*. Afflicted with —, مصروع *masrú*.

Epistle, نامه *náma* ; مرسله *mur-salah*.

Epitaph, کتابه *kitábeh*.

Epithet, صفت *sifat*.

Epoch, تاریخ *tárikh*.

Equal, *n.*, هم پهلو *ham-pahlú* ;

همتا *ham-tá* ; *a.*, برابر *bará-bar* ; متساوی *savíy* ; يك انداز *mutasáví* ; *yak-andáz*. — *to*, معادل *mu'ádil*.

Equalising, تعدیل *ta'dil (k.)*.

Equality, تساوی *savíyet* ; تسویة *tasvíyet* ; یستوی *yastaví*.

Equation, مساوات *musávát*.

Equator, خط استواء *khatt i istiwa*.

Equilibrium, موازنة *muvázanat*.

Equipment, تجهیز *tajhíz (k.)*.

Equity, معادلت *mu'ádalat* ; انصاف *insáf*.

Equivalent, همقدر *ham-kadr*.

Equivocation, طفره *tafrih (z.)*.

Era, تاریخ *tárikh*.

Eradicate, کندن از بیخ *az bíkh kandan*.

Erasing, محو *mahv (k.)*.

Erect, *a.*, منصب *muntasab* ; راست *rást* ; *v.*, فرازیدن *furá-zídan* ; *pa. p.*, منصوب *man-súb (sh.)* ; *pr. p.*, نصب *nasb (k.)* ; تعمیر *támír (k.)*.

Erection, عمارت *'imárat (k.)*.

Ermine, قاقم *kákum*.

Errand, پیغام *paighám*.

Error, غلط *ghalat (k.)* ; سهو *sahv (k.)* ; گمراهی *gum-ráhi*.

Eructation, اروغ *jushá'*; *árúgh*.

Erudition, دانش *dánish*.

Eruption (skin), آبله *ábileh*.

Erysipelas, بشور *busúr*.

Escape, v., رستن *rastan*; n., رها *rahá* (y.); نجات *naját* (y.); فرار *ferár* (k.).

Escort, بدرقه *badrakeh*.

Especial, مخصوص *makhsus*.
—ly, خصوصاً *khusúsan*; علی الخصوص *alá'lkhusús*.

Essence, خلاصه *khulásat*; ذات *zát*; جوهر *jauhar*.

Established, قرار داد *karár-dád*; برقرار *bar karár* (k.).

Establishing, مثبت *musab-bit* (k.); اثبات *isbát* (n.).

Establishment, اقامت *ikámat*; ایفا *ibkú*. — (household), عیال *'ayyál*.

Estate, مال *mál*; نصاب *nisáb*.

Esteem, اعتبار *'itibúr* (dsh.).

Estimate, برآورد *bar-ávard* (k.); اندازه *andázah*; p., مشخص *mushakkkhas*.

Estrangement, دوری *dúri* (k.).

Et cetera, وغیره *vaghairah*.

Eternal, ابدی *ahádí*; خالد

جاوید *khálid*; قیوم *kaíyúm*; *jávid*. —ly, ابداً *abadan*.

Eternity, ابد *abad*; خلد *khuld*; سرمد *sarmad*; ازل *azal*; بقاء *baqá*.

Ethics, اخلاق *akhllák*.

Ethiopian, زنگی *zangí*.

Etiquette, آداب *ádáb*.

Etymology, اشتقاق *ishtikák*.

Euclid, اولیدس *Iklidas*.

Eulogist, مداح *mádih*; مداح *maddúh*.

Eunuch, خواجه سرا *kh'ája-sará*; خوجہ *khojah*; خصی *khusí*.

Euphrates, فرات *Furát*.

Europe, فرنگستان *Frangistán*.

European, فرنگی *Frangí*.

Evacuation, تخلیه *takhliyah* (k.).

Evade, کماره جستن *kináreh jastan*.

Evaporation, نشف *nashf* (k.).

Evasion, حیلہ *híleh*; بهانه *bahá-neh*; تجاهل *tajáhu*.

Even (number), هفت *juft*.

Evening, شام *shám*; عشی *'ashiy*.

Event, ما جری *má vaka'*; سرگذشت *sar-guzasht*; حادثه *hádísa*; واقعه *vák'iah*.

Ever (any time), هیچوقت *hích vakt*. — (no time), هرگز *hargiz*. — (all times), همیشه *hamísheh*.

Every, every one, هر *har*.

Every kind, هر جنس *har-jins*.

Everywhere, هر جا *har-já*.

Eviction, دفع *daf* (k.).

Evidence, شاهدت *wazúh*; شهادت *shehádat*.

Evident, آشکار *dshkár*; بدید *padíd*. — ly, ظاهراً *záhíran*.

Evil, بلاء *balá*; بد کاری *bad-karí*. The king's —, یرقان *yarákán*. — doer, تبه کار *tabah-kar*. — speaker, بدگو *badgú*. — suggestion, اغواء *ighwá*.

Ewe, میش *mish*.

Ewer, آفتابه *áftábah*.

Exact, صحیح *sahíh*; درست *durust*. — ly, بعینه *bí'ainihi*.

Exacting an oath, تعلیف *tahlíf* (k.).

Exactions, تکالیف *takálif*.

Exaggeration, اغراق *ighrák* (k.).

Exalt, آفراشتن *áfráshtan*; افراختن *afrákhtan*.

Exaltation, فرازی *farází*.

Exalted, سرافراز *marfú'*; مرفوع *sar-afraz*.

Examination, امتحان *imti-hán* (k.).

Example, مثل *masal*; تمثيل *tamsíl*. To give an — مثل *masal z.* For — مثلاً *masalan*; في المثل *fl'l masal*.

Excavation, حفر *hafr* (k.).

Exceed, از حد گذشتن *az hadd guzashtan*.

Exceedingly, بغایت *bigháyat*.

Excellence, فضیلت *fazílat* (dsh.); براعت *fazl*; فضل *baráat*.

Excellency, جناب *janáb*.

Excellent, افضل *afzal*; ارجمند *arjmand*.

Except, مگر *bajuz*; جز *juz*; بجز *magar*; بغير *bighair*.

Exception, استثناء *istisná*.

Exceptional, مستثنی *mustasnt*.

Excess, افراط *ifráat*; بیشى *bishí*; تفريط *tafrit* (k.).

Excessive, مفرط *mufrit*.

Exchange, n. مبادله *ibdál*; ابدال *mubádalah* (k.); عوض *ivaz* (k.).

Excite, انگیزتن *angikhtan*; p.a.p. مولع *mú'la'*.

Excitement, تَغِير *taghayyur*.
 Exciting thirst, مَعْطَش *mutish*.
 Exclamation, بَانَك *báng (z.)*.
 Excluded, مَحْرُوم *mahrúm (s.)*;
 بیدخل *bí-dakhl*.
 Excommunication, لَعْنَت *la'nat*.
 Excoriating, قَاشِر *káshir*.
 Excrement, كُوِه *gúh*; غَائِط *gháit*. — of the eye, شَشَك *shushk*.
 Excruciating, دِل خِرَاش *dil-kharásh*.
 Excusable, مَعْذُور *ma'zúr*.
 Excuse, *v. t.* عِذْر نِهَادَن *'uzr nihádan*. — oneself, عِذْر مَعْذِرَه *'uzr khástan*; *n.* مَعْذِرَه *ma'zarah*; عِذْر *'uzr*; پُوزِش *púzish*.
 Execrable, لَعِين *la'in*; مَكْرُوه *makrúh*.
 Execration, مَلَاعِنَة *mulá'anat*.
 Execute (kill), كُشْتَن *kushtan*.
 Executing a business, اِجْرَای کَار *ijrá i kár*.
 Executioner, جَلَاد *jallád*.
 Executor, وَصِی *vasiy*.
 Exempt from, بَرِی *barí*; مَعْفِی *mu'áfá (s.)*.
 Exercise, مَشَق *maskh (d.)*;
 — (walk), گَرْدَش *gardesh (k.)*.

Exertion, مُجَاهَدَه *mujáhedeh (k.)*; كُوشَش *kúshesh (k.)*.
 Exhaling, تَنَسُّم *tanassum (k.)*.
 Exhausted, خَسْتَه *khasteh (sh. k.)*.
 Exhibition, نَمَایِش *namáyish*.
 Exhilarated, مَنفَرَح *munfarikh*; سَرخُوش *sar-khush*.
 Exhilaration, تَفْرِیح *tafrih*.
 Exhilarating, مَفْرِح *mufarrih*.
 Exhortation, مَوْعِظَت *mau'izat, (n.)*; وَعْظ *va'z (k.)*.
 Exigency, اِكْتِضَاء *iktizá*.
 Exiling, تَغْرِیب *taghríb (k.)*.
 Exist, بُودَن *búdan*.
 Existence, بُودَنی *búdaní*; وَجُود *vujúd*; هَسْتِی *hashtí*.
 Existent, مَوْجُود *maujúd*.
 Exit, مَخْرَج *makhraj*.
 Exorbitant, كَذَاف *gazáf*.
 Expand, كُشَادَن *gushádan*.
 Expect, مَتَظَر هَسْتَن *muntazer h.*
 Expectation, اِنْتِظَار *intizár (ksh.)*; تَرَقُّب *tarakkúb*; تَوَاقُّع *tavakkú' (dsh.)*.
 Expecting, مَتَوَقَّع *mutavakkí (h.)*.
 Expediency, اِلْتِزَام *iltizám*.
 Expedient, مَنَاسِب *munásib*.

Expedite, حرکت کردن *haru-kat k.*

Expedition, ایلغار *elghár.*

Expel, بیرون کردن *birún k.*

Expend, خرج کردن *kharj k.*

Expending, اصراف *isráf (n.).*

Expenditure, انفاق *infúk*; نفقه *nafaqah.*

Expense, خرج *kharj*; *pl.* اخراجات *ikhráját.*

Expensive, گران *girán.*

Experience, *v.* آزمودن *ázmú-dan*; *n.* خبرت *khubrat*; آزمایش *ázmáyish*; وقوف *vukúf*; تجربه *tajribat.*

Experienced, تجربه کار *tajribah-kár*; دیده جهان *jahán-didah.*

Expert, دست سبک *sabuk-dast*; چیره دست *chírah-dast*; چالاک *chálák.*

Expertness, چیره دستی *chírah-dastí.*

Expiation, کفاره *kaffáreh.*

Expiration, انقضاء *inkizá (sh.).*

Explained, مشروح *mashrúh (sh.).*

Explaining, مبین *mubayyin* (*s.*); تبیین *tabyín (k.).*

Explanation, شرح *sharh*; بیان *bayán.*

Explicitly and openly, شرح و بسط *sharh u bast.*

Explode, آتش گرفتن *átesh gr.*

Exploration, استکشاف *istik-sháf (n.).*

Explore, کرائیدن *garáidan.*

Exposition, اظهار *izhár (k.)*

Expressed (juice, &c.), معصور *ma'súr.*

Expression, تلفظ *talaffuz.*

Expulsion, اخراج *ikhráj.*

Exquisite, نفاست *nafásat.*

Extempore, بدیهی *badihi*; مبدعه *mubdah.*

Extend, دراز کشیدن *diráz ksh.*; *pa. p.* ممدود *mamdúd*; پهن *pahn.*

Extension, اطالت *itúlat*; طول *túl (ksh.)*; مد *madd*; توسیع *tausi.*

Exterior, ظاهری *záhirí.*

Extirmination, استیصال *istísál (k.).*

External, خارج *khárij.* —ly, ظاهراً *záhíran.*

Extinct, منقض *munkariz.*

Extinction, انقراض *inkiráz (y.).*

Extinguish, خاموش کردن *khámúsh k.*

Extol, تعریف کردن *ta'aríf k.*

Extort, بزور گرفتن *bezúr gr.*
 Extortion, سختگیری *sakhtgiri*;
 تعسف *ta'assuf (k.)*.
 Extract, بر هیختن *bar hikhtan*;
 pr. p., استخراج *istikhráj (k.)*.
 Extraction, قلع *kal' (k.)*.
 Extraordinary, عجب *'ajab*.
 Extravagance, سرف *saraf*.
 Extravagant, مسرف *músrif*;
 فضول *fuzúl*.
 Extreme, اقصی *aksá*. —ly,
 بغایت *bi-gháyet*.
 Extremity, پایان *páyán* ; نهایت
 niháyet.
 Exudation, تراوش *tarávisht*.
 Exude, تراویدن *tarávidan*.
 Exultant, شاد کام *shád kám*.
 Eye, چشم *chashm*. Evil —,
 بد چشم *chashm i bad*.
 Squint-eyed, لوج *lúch*. The
 eye-ball or pupil, مردمک
mardumak. Eyebrow, ابرو
abru. Eye-glass, ایناک *ainek*.
 Eyelashes, مژگان *mazhagán*.
 Eyelid, جفن *jafn* *

F.

Fable, فسانه *fasánah* ; حکایت
 hikáyat.
 Fabric, بنه *hiná*.

Fabulous, کاذب *kázib*.
 Fabricated, ساخته *sákhtah*.
 Face, رو *rú*, or روی *rúy*.
 Face to face, روارو *rú-á-rú*.
 Facetious, شوخ *shúkh*. —ness,
 شوخی *shúkhí*.
 Facilitated, میسر *muyassar (h.)*.
 Facility, آسانی *ásáni* ; سهولت
 suhúlat.
 Facing, روبرو *rú be rú* ; مواجهه
 muwájahat ; حقیقت *hakikat*.
 Fact, کار *kár*. In —, الحق *al*
 hak.
 Factory, کارخانه *kár kháneh*.
 Faculty, افتدار *iktidár*.
 Fade, خشکیدن *khushkidan* ; پا
 p., پژمرده *pazhmurdeh (sh.)*.
 Failing in duty, مقصر *mukassar*
 (sh.).
 Faint, بیهوش *bí-húsh (sh.)*.
 Faintness, غش *ghash (k.)*.
 Fair, خوش رو *khush rú*.
 Fair dealing, پاکباز *pák-báz*.
 Fairy, پری *pari*.
 Faith (religion), مذهب *maz-*
 hab. Article of —, عقیده *'akídat*;
 pl. عقائد *'akáid* ;
 (confidence), باور *bávar* ; اعتقاد
 ítikád. Good —, وفا *vafá*.
 — ful, وفادار *vafá-dár* ; ایماندار

- imán-dár*. The —ful, مسلمين *muslimín*. —less, بیوفا *bí-vafá*.
- Falcon, فوش *kúsh*; شاهین *sháh-hín*; شهباز *shahbáz*.
- Fall, *n.* سقوط *sukút* (*k.*); *v.* افتادن *uftádan*. — in love, عاشق شدن *áshik sh.*
- Fallow, موات *mavát*.
- False, باطل *bátíl*; دغل *daghal*; جعلی *ja'lí*. — coin, قلب *kalb*. — politeness, تواضع *tavázu'i* Samar-kandi. — reports, اراجیف *arájif*. — hood, دروغ *du-rúgh* (*gf.*).
- Falsified, مزور *muzavvar*.
- Fame, ناموری *námvarí*. Good — نام نیک *nám i ník*.
- Familiar, *a.* مالوف *maalúf*; *n.* مونس *mu'nis*.
- Familiarity, الفت *ulfat*; موانست *muvánisat*.
- Familiarized, منألف *mutaallif*.
- Family, اهل بیت *ahl i beít*; خانواده *khánavádah*; عیال *'iyál*.
- Famine, قحط سال *kaht-sál*.
- Famous, نامدار *nám-dár*; مشهور *mashhúr*; نام آور *nám-ávar*. To become —, نام آوردن *nám-ávardam*.

- Fan, مروحه *mirvahah*; باد بزن *bád-bezan*.
- Fanatic, متعصب *muta'assib*.
- Fanaticism, تعصب *ta'assub*.
- Fancy, *n.* خیال *khayál* (*bs.*).
- Fanciful, خیالی *khayáli*.
- Far, دور *dúr*. How far? تا کجا *tá kujá*.
- Fare, طعام *ta'am*.
- Farewell, وداع *vidá'* (*k.*); بدرود *padrúd* (*k.*).
- Farm, اجاره *ijárah* (*k.*).
- Farmer, مستاجر *mustájar*.
- Farrier, نعل بند *na'l band*.
- Farrier's twitch, پوز مال *púz-mál*.
- Fascinated, مفتون *maftún*.
- Fascinating, سحر آمیز *sihr-ámíz*.
- Fascination, افسون *afsún* (*k.*).
- Fashions, اطوار *atvár*.
- Fast, *v.* روزه گرفتن *rúzah giriftan*; *a.* زود *zúd*; (of watch) تند *tund*.
- Fastened, مضبوط *mazbút* (*k.*).
- Fasting, روزه *rúzah*. To avoid —, روزه خوردن *rúzah kh.* One who fasts, صائم *sáim*.
- Fat, *n.* بیه *píyah*; چرب *charb*;

n. فرید *farbih* (s.) ; سمن *samin*.
 Fatal, مهلك *muhlek*.
 Fate, تقدیر *takdir*. — and destiny, قضا و قدر *kazá o kadar* ; قسمت *kismet*.
 Fated, مقدور *maqdúr*.
 Father, پدر *pidar* ; بابا *bábá* ; والد *wálid*. A father-in-law, خسر *khusur*. —ly, پدرانه *pidaránah*.
 Fatigue, ماندگی *mándagi* ; خستگی *khastagi* ; تعب *ta'b*.
 Fatigued, مانده *mándah*. To be —, در ماندن *dar-mándan*.
 Fatness, فرهی *farbihí*.
 Fatted, پرواری *parvárí*.
 Fault, نقص *taksir* ; غلط *ghalat* (k.) ; عیب *'aib* ; گناه *gunáh*.
 Favour, انعام *in'ám* ; لطف *lutf* (k.) ; iltifát (y.) ; توجه *tavajjuh*.
 Favourite, صاحب *musáhib*.
 Fawn, آهو بره *áhú-barah*.
 Fayence, کاشی *káshí*.
 Fear, *n.* ترس *tars*. خوف *khauf* ; بیم *bím* ; باک *bák* ; *v.* ترسیدن *tarsidan* ; هراسیدن *hirásidan*.
 Fearful, ترسو *tarsú*.

Fearing, هراسان *hirásán*.
 Fearless, بی باک *bí-bák*.
 Feast, ضیافت *ziyáfat*. — at the end of the fast of Ramazán, عید فطر *'id i fatr*. — of the nativity (of Mohammed), عید مولود *'id i maulúd*. — of Sacrifices, عید قربان *'id i kurbán*.
 Feather, پر *par* ; (longest feather in the wing), شهر *shah-par*.
 Feeble, ضعیف *za'if*.
 Feed, *v.* خوراندن *khúránidan* ; (cattle) چرا کردن *cherá k*.
 Feeling, حس *hiss* (k.). The sense of —, لامسه *lámisah*.
 Feign, بهانه کردن *baháneh k*.
 Felicity, سعادت *sa'ádat*.
 Fellow (to), زوج *zauj*. Con- temptible —, مردك *mardak*. — servants, تاش *kh'ájah - tásh*. — villager, همدی *ham-dihí*.
 Felt, *n.* نمد *namad* ; *a.* (per- ceived), محسوس *mahsús*.
 Female, ماده *mádah*.
 Feminine, مؤنث *mu'annas*.
 Fence, احاطه *ihátah*.
 Fennel, شبت *shebit*.
 Fenu-greek, حلبه *hulbah*.

Fermentation, جوش *júsh* (*k.*).
 Fermented, مخمر *mukhammar*.
 Fern, نمامه *samámeh*.
 Ferocious, وحشی *vahshí*.
 Ferret, راسو *rású*.
 Ferry, گذار *guzár*. — boat,
 کشتی کذار *keshtí i guzárah*.
 Fertile, خصیب *khasíb*; بارور
bárvur.
 Festival, عید *'íd*.
 Festivity, شادی *shádí*.
 Fetch, آوردن *ávardán*.
 Fetid, کنده *gandah*.
 Fetter, غل *ghull*; پای بند *pái-
 band*.
 Fever, تب *tap* or *tab*. High
 —, تب محرق *tap i muhrik*.
 Hectic —, تب دق *tap i
 diqk*. Intermittent —, تب
 نوبت *tapi naubat*. Tertian
 —, تب غب *tap i ghibb*.
 Quartain —, تب ربع *tap i
 rub*.
 Few, کم *kam*; قليل *kalíl*.
 A —, چندی *chandi*; بعضی
ba'zi. A — people, چند
tani chand.
 Fibre, ریشه *rishah*.
 Fickleness, تلون *talavvun*.
 Fictitious, نقی *naklí*.
 Fidelity, وفاداری *vafá-dári*.

Fie! اف *uff*.
 Fief, سیور غال *suyúr-ghál*.
 Field (for sowing), مزرع
mazra'; (sown), کشت *kisht*.
 — of battle, معركة *ma'rikah*;
 نبردگاه *naburd-gáh*.
 Fierce, شرزه *sharzah*; درنده
darrandeh.
 Fiery, آتشی *átishí*.
 Fife, فی *ney*.
 Fifteen, پانزده *pánzdah*.
 Fifth, پنجم *panjum*.
 Fiftieth, پنجاهم *panjáhum*.
 Fifty, پنجاه *panjáh*.
 Fig, انجیر *anjir*.
 Fight, جنگ *jang* (*k.*).
 Figure, شكل *shakl*.
 Filbert-nut, فندق *fanduk*.
 File, سوهان *suhán*.
 Filings, براده *burádah*.
 Fill, پر کردن *pur k*.
 Filling up, املاء *imlá* (*n.*).
 Fillet, کلاه *kalákh*.
 Filly, کره *kurreh*.
 Film on the eye, ناخنه *rá-
 khunah*.
 Filter, v. افشردن *afshardan*;
 صافی کردن *sáf k*; n. صافی
sáfí.
 Filth, چرك *chirk*.

Filthy, چرکین *ghirgín*.

Fin, بال *bál*.

Finally, آخر الامر *ákhír ul amr*.

Finance, مالیات *mālīyát*.

Find, v. پیدا کردن *paidá k*.

Fine, n. جریمه *jarímah*; ناوان *táwán* (k.); v. مصادره کردن *musádarah k*. —, a. باریک *bárik*.

Finger, انگشت *angusht*. Ring —, بنصر *binsir*. Little —, خنصر *khinsar*. Middle —, وسطی *vastí*. —tips, بنان *banán*.

Finis, تم *tamma*.

Finished, تمام *tammám* (sh. k.); منتهی *muntahá* (sh.). To be —, بسر شدن *basar shudun*.

Fir, صنوبر *sanauber*; کاج *káj*.

Fire, آتش *átish*. To set — to, آتش زدن *átish z*. To make a —, آتش کردن *átish k*. To light a —, آتش روشن کردن *átish raushan k*; v. (a gun), آتش خالی کردن *khálí k*. Setting on —, احرأق *ihrák*. —fly, شبتاب *shabtáb*. —lock, چقماقی *chakmáki*. —place, بخاری *bukhári*. —wood, هیزم

heyzum. —worshipper, آتش *átish parast*. —works, آتش بازی *átish bází*.

Firm, پایدار *pái-dár*; راسخ *rásikh*. —ly fixed, مگین *makín*. —ness, استحکام *istihkám*.

First, اول *avval*; اولین *avvalín*. —born, بکر *bíkr*.

Fish, ماهی *máhi*. The sign Pisces, حوت *hút*. Fisherman, ماهیگیر *máhi-gír*. —hook, قلابه *kullábeh*. Fish-net, دام *dám*; طور *túrr*.

Fissure, شکاف *shikáf*.

Fist, مشت *musht*.

Fit, n. غش *ghash*; a. (proper) لایق *láyik*; سزاور *sezávar*.

Five, پنج *panj*. —hundred, پانصد *pánsad*.

Fix, to be in a, کیرافتادن *gír uftádan*; v. ثبت کردن *sabt k*; نشانیدن *nishándan*; pa. p., معین *mu'aiyan*; ثابت *sábit*.

Flaccid, ارخی *arkhá*; نرم *narm*.

Flag, بیراق *bairák*; علم *'alam*.

Flagellation, شلاق *shalák*.

Flagon, قراه *karábah*.

Flame, شعله *shu'lah* ; زبانه *zabáneh*.
 Flaming, اشتعال *ishtí'ál* (k.).
 Flashing, بارقه *bárikah*.
 Flask, بغلی *baghali* ;
 Flat, برابر *barábar* ; مساوی *musávi*.
 Flatterer, چاپلوس *chápłús*.
 Flattery, تملق *tamallak* (k.) ;
 چاپلوسی *chápłúsi* (k.).
 Flatulent, بادی *bádí* ; نفاخ *naf-fákh*.
 Flavour, مزه *mazah*.
 Flaw, کاست *kást* ; نقص *naqs*.
 Flax, کتان *katán*.
 Flay, پوست کردن *púst kandan*.
 Flea, کیک *kek*.
 Flee, گریختن *guríkhtan*.
 Fleeting, فانی *fúni*.
 Flesh, گوشت *gúsh*t.
 Flexible, پیچخور *píchkhúr*.
 Flight, گریز *guríz* ; فرار *ferár* (gr.) ; (bird's), پرواز *parváz*.
 Put to —, منهنز *munhazim* (g.) ; v., گریزانیدن *gurízání-dan*. Taking —, گریزان *gurízán*.
 Fling, انداختن *andákhtan*.
 Flint (for striking fire), سنگ *sang* i *chákmák*.

Flippantly, با شوخی *bá shúkhí*.
 Flock, گله *gelleh*.
 Flood, سیلاب *sailáb* ; (Noah's), طوفان *túfán*. Flood and ebb tides, مد و جزر *madd u jazr*.
 Floor, زمین *zamin*.
 Florid, ناضر *názir*.
 Flour, ارد *ard*.
 Flourish, شکوفتن *shikúftan* ;
 pr. p., آبادان *ábádán*.
 Flow, جاری شدن *jári sh*. ;
 pr. p., جریان *jariyán* ; روان *raván* ; سایل *sáil* ; (as a river, with noise), شاریدن *sháridan*.
 Flower, گل *gul*. — of youth, ریعان *raián* ; عنفوان *'un-fuwán*.
 Fluent, زبان آور *zabán-ávar*.
 Flute, نای *náy*.
 Flutter, تپیدن *tapídan*.
 Fluxed, to be, دست آمدن *dast ámadan*.
 Fly, n., مکس *magas* ; v., پریدن *parídan* ; pr. p., پران *parán* ;
 پرند *parendah*.
 Fly-flap, مکس ران *magás-rán*.
 Foal, گره *kurreh*.
 Foam, کف *kaf* (z.).
 Focus, مورد *maurid*.

Fodder, علف *'alaf*.
 Foetus, جنين *janín*.
 Fog, دود *dúd*; مه *meh*.
 Fold, تَه *tah (k)*; تو *tqv*. In folds, توتو *tú ba tú*. Cattle —, اَكل *ágel*. To fold together, در نورديدن *dar navar-dídan*.
 Follow, در پي رفتن *dar pai r.*; عقب رفتن *'akab r.*; *pr. p.*, پيرو *pai-raví (k)*.
 Follower, پيرو *pai-ro*; متابع *mutábí*.
 Folly, حماقت *himákat*; نوك *nauk*.
 Fomentation, تكميد *takmíd*.
 Fondle, بغل کردن *baghal k*.
 Food, خوراکی *khuráki*; طعام *ta'am*; قوت *kút*; خوردنی *khurdaní*.
 Fool, ابله *ablah*; احمق *ahmak*.
 Foolish, بيمعنی *bí-ma'ní*. — ly, بيهوده *bihúdeh*.
 Foot, پا *pá*, or پي *pai*. — soldier, on —, پياده *piyádah (r)*. — of a mountain, دامن *dáman* or دامنه *dámaneh*.
 Footstep, قدم *qadam*.
 For, برای *baráyi*; از برای *az baráyi*.

Forage, علف *'alaf*.
 Forbearance, مصابرت *musá-barat*.
 Forbearing, بردبار *burd-bár*.
 Forbid, منع کردن *man' k*.
 Forbidden, منهي *manhí*; محظور *mahzúr*. — things, نواهي *naváhi*.
 Force, زور *zúr*; زبردستی *zabar-dastí*. By —, زور *bazúr*.
 Forceps, کلوب *kallúb*.
 Ford, گذرگاه *guzar-gáh*; پایاب *páyáb*.
 Fore-arm, ساعد *sá'id*.
 Forecast, مال اندیش *ma'al-an-dish*.
 Forefather, جد *jidd*; اجداد *ajdád*; پیشین *píshín*.
 Forefinger, سبابه *sabbábah*.
 Forehead, جبهه *jubhah*; پیشانی *píshání*; ناصیه *násiyeh*.
 Foreign, اجنبی *ajnabí*.
 Foreigner, بیگانه *bigáneh*; غریب *gharib*.
 Foreignness, بیگانگی *bigá-nagí*.
 Fore-leg, دست *dast*.
 Foremost, مقدم *mukaddam*.
 Forenoon, صبحی *zuhá*; پیش از ظهر *písh az zuhr*.

Foresighted, پیشاب *pish-yáb*.
 Foreskin, غلفت *ghulfut*.
 Forest, جنگل *jangal*.
 Foretell, پیش گفتن *pish gf*.
 Forge, دمکاه *dam-gáh*.
 Forged, ساخته *sákhteh*.
 Forgery, جعل *ja'l*.
 Forget, فراموش کردن *furá-músh k*.
 Forgetfulness, نسیان *nisyán* (*k.*); فراموشی *farámúshí*.
 Forgive, بخشیدن *bakhshídan*; آمرزیدن *ámurzídan*. — ness, معاف *bakhsháyish*; معاف *mu'áf* (*k.*).
 Forgiving, غفور *ghafúr*.
 Fork, چنگال *chanyál*.
 Form, شكل *shakl*; قالب *kálib*; پیکر *paikar*.
 Formal, رسمانه *rasmáneh*.
 Former, پیشین *pishín*; سابق *sábik*; قدیم *kadím*.
 Formerly, پیشینه *pishínah*.
 Formidable, نژد *nizhand*.
 Formula, دستور العمل *dastúr ul 'amal*.
 Fornication, زنا *ziná* (*k.*).
 Fornicator, فاسق *fásik*.
 Forsake, ترك کردن *tark k*.
 Forsaken, مهجور *mahjúr*

Fort, قلعه *kal'ah*; حصار *hisár*; حصن *hisn*.
 Fortieth, چهلم *chihlum*.
 Fortifications, بارو *bárú*.
 Fortified, محصن *mahsún* (*k.*).
 Fortitude, نجات *najdat*.
 Fortnight, دو هفته *do hafteh*.
 Fortunate, مند سعادت *sa'adat-mand*; طالعمند *táli-mand*; دولتمند *nik-bakht*; نیک بخت *daulat-mand*; برومند *barú-mand*; بختیار *bakht-yár*. May it be —! مبارک باد *mu-bárák-bád*.
 Fortune, بخت *bakht*; دولت *daulat*; نصیب *nasib*. Good —, بختمندی *bakhtmandí*. — teller, فالگیر *fálgír*.
 Forty, چهل *chehel*.
 Forward, پیش *pish*.
 Foss, خندق *khandak*.
 Fossil, جماد *jamád*.
 Foster-brother, برادر رضاعی *birádar-i-rízái*. — mother, دایه *dáyeh*. — son, پسر رضاعی *pesari rezái*.
 Foul, نا پاک *ná pák* (*k.*).
 Foul-mouthed, بد زبان *bad zabán*.
 Found, v., وضع کردن *vaz' k*.

Foundation, اساس *asás*؛ بنياد *bunyád*.

Founded, مبني *mabní* (b.).

Founding, تأسيس *ta'sis* (k.).

Founder, مؤسس *mu'assis*.

Foundling, لقيط *lakít*.

Fountain, چشمه *chashmah*, or
عين سر چشمه *sar i chashmah*؛
'ain ; (jet), فواره *favvarah*.

Four, چهار *chekár*.

Fourteen, چارده *chárdeh*.

Fourteenth, چهاردهم *chehar-
dahum*.

Fourth (the), چهارم *chekárum* ;
one —, ربع *rub'*.

Fowl, جوجه *jújah*.

Fox, روباه *rúbáh*. — cub,
روبهك *rúbahek*.

Fraction, كسره *kasreh*.

Fracture, كسر *kasr*.

Fragment, پارچه *párchah* ; ریزه
rízah ; pl., خردها *khurdahá*.

Fragrance, خوش بو *khush-bú* ;
طيب *tíb*.

Fragrant, بویا *búyá* ; معطر
mu'attar.

Frame, چار چوبه *chár chúbah* ;
قاب *káb*.

Frank, راست كو *rást gú*.

Frankincense, لبان *lubán*.

Frantic, دیوانه *díváneh*.

Fraternity, مواخات *muwákhát*.

Fraud, خدعه *khud'ah* ; خديعت
khadi'at ; مكر *makr* ; دغا بازی
daghá-bázi ; تلبیس *talbís* ;
نتیل *natíl*.

Free, آزاد *ázád* ; مبرا *mubarrá* ;
بريء *khalás* (k.) ; خلاص
bari' ; (leisure), فارغ *fárigah*.

Freedom, خلاصی *khalási* ; آزادی
ázadí.

Freewill, اختیار *ikhtiyár*.

Freeze, یخ بستن *yakh-bastan*.

Freight, حمل *haml*.

Frenzy, سرسام *sar-sám*.

Frequent, a., بسیار *bisýár* ;
— ly, بارها *bárhá* ; v., آمد و شد
کردن *ámád o shud k*.

Fresh, تازه *tázeh* ; (air), خنك
khunuk ; (water), شربین
shirin.

Freshness, تازگی *tázagi* ; تری
tarí ; نضارت *nazarat*.

Fretful, افسرده *afsurdeh*.

Fricassee, قلیه *kaliyah* ; (of
butter, onions, &c.), دو پیازه
dú-piyázah.

Friction, دلك *dalk*.

Friday, روز جمعه *rúz-i-jum'ah*.

Fried, بریان *biryán*.

Friend, دوست *dúst*; یار *yár*;
 رفیق *rafík*; آشنا *áshná*.
 Sincere —, صدیق *sadík*;
 مانوس *ma'nús*.
 Friendless, بیكس *bíkás*.
 Friendly, دوستانه *dústánah*;
 یاران *yáránah*.
 Friendship, یاری *yári*; دوستی
dústi; تودد *tavaddud*; و داد
vidád. Sincere —, مصادقت
musádaqat.
 Fright, هول *haul*; هولناك *haul-*
nák; ترس *tars*.
 Frighten, ترسانیدن *tarsánidan*.
 Frigidity, سردی *sardi*.
 Fringe, ریشه *ríshah*.
 Frivolous, بوج *púch*; بیمعنی
bíma'aní.
 Frog, غوك *ghúk*; وزق *vazak*.
 From, از *az*.
 Front, پیش *písh*; روی *rúy*.
 — tooth, ثنیة *saníyet*.
 Frontiers, سرحد *sar hadd*.
 Frost, اریز *aríz*; سرما *sarmá*.
 Froth, رغوت *raghwat*; كف
kaf (k.); زبد *zabad*.
 Frown, n. اخرو *akhrú (k.)*; *
 روی درهم کشیدن *rúy dar-*
ham ksh.
 Frozen, یخور *yákhvar*; بسته
basteh.

Frugal, خانه دار *kháneh dár*.
 Fruit, میوه *mivah*; (berry),
 فاكهه *fákihah*; نمر *samar*;
 بر *bar*. Early —, نوباره *nau-*
bárah.
 Fruitful, بار دار *bár dár*; بار ور
bár-var; میوه دار *mivah-dár*;
 مثمر *musmir*.
 Fruition, کامیابی *kám-yábi*.
 Fruitless, بی بر *bí bar*.
 Frumenty, شهرته *shahtarah*.
 Frustrate, محروم کردن *mah-*
rúm k.
 Fry, بریان کردن *biriyán k*.
 Frying-pan, تابه *tábah*.
 Fuel, هیمة *heimeh*.
 Fugitive, گریخته *guríkhtah*;
 ابقی (slave) *ábik*.
 Fulfilment, تکمیل *takmíl (k.)*.
 Full, پر *pur*; مملو *mamlú*;
 مال-آمال *mál-á-mál*; (of food),
 سیر *sír*.
 Fuller, گذر *gázur*.
 Fulness, پری *purí*.
 Fumigation, دخنه *dukhneh*
 تبخیر (k.) *tabkhír*.
 Function, کار *kár*.
 Functionary, مامور *maamúr*.
 Fundamental, اصلی *aslí*.
 Funeral, جنازه *jenázah*.

- Funny, شوخ *shúkh*.
 Fur, پوست *púst*; كورك *kúrk*.
 — coat, پوستین *pústín*.
 Furious, متهور *zhiyán*; زيان *mutahavvir*; متأسد *muta'as-sad*.
 Furlough, رخصت *rukhsat* (d.gr.)
 Furnace, اتون *atún*; تنور *tan-núr*. Bath —, كلكان *kalkhán*.
 Furnishing, تجهيز *tajhíz* (k.).
 Furniture, زخت *rakht*; اسباب *asbáb*.
 Furrier, پوستپیرا *púst-pírú*.
 Fury, غیظ *ghaiz*.
 Fusilier, تفنگچی *tufangchí*.
 Fusion, ذوب *zaub* (k.).
 Fuss, های های *hái hái*.
 Fustian, کماش *kumásh*.
 Futile, جفناک *jafnak*.
 Future, آینده *áyandah*; مستقبل *mustakbil*. — state, آخرت *ákhirat*. In —, بعد از این *ba'ad az ín*.
 Futurity, عقی *'ukbá*.
 Eye, وای *wai*; وای *wái*.

G

- Gabble, قیل و قال *kíl o kál*.
 Gabriel, جبرائیل *Jabrá'il*.

- Gadfly, خر پشه *khar-pashah*; خر مکس *khar magas*.
 Gaiety, بهجت *bih-bakht*.
 Gain, غنیمت *ghanímat*; انساب *iktisáb*; مکسب *maksab*; کسب *kasb*; نفع *naf'*.
 Gaining, تکسب *taksib* (k.).
 Gait, راه *ráh*.
 Gaiters, لچین *labchin*; زنکال *zangál*.
 Galaxy, کهکشان *kah-kashán*.
 Gale, باد *bád*.
 Gall, زرد آب *zard-áb*.
 Gall-apple, مازو *mázú*.
 Gall-bladder, مراره *marárah*.
 Gall-nut, ماجو *májú*.
 Galled, مکار *figár*.
 Gallery, رواق *rivák*.
 Gallin-gale, خولجان *khúlinján*.
 Gallop, n., دو *dú*; v., دویدن *davídan*.
 Gallows, چوب دار *chúb dár*.
 Gamble, قمار باختن *kamár bákhtan*; بازی کردن *bázi k*.
 Gambler, مقامر *muqámír*.
 Gambling, مقامرت *muqámarat*.
 Game (wild), شکار *shikár* *said*; (play), بازیچه *bázicheh*. — cock, هروس *khurús i jang*.

Gander, قاز *káz*.
 Gang, طایفه *táifeh*.
 Gangrene, ناسور *násúr*.
 Gaol, زندان *zindán*.
 Gaoler, زندانبان *zindánbán*.
 Gaping, خمیازه *khamyázah* (*k. sh.*).
 Garbled, تحریف *tahríf* (*k.*).
 Garden, باغ *bágh*; بستان *bustán*;
 چمن زار *chaman-zár*.
 Gardener, باغبان *bághbán*.
 Gargle, غرغره *ghar-gharah* (*k.*).
 Garland, اکلیل *iklíl*; یسال *yasál*.
 Garlic, سیر *sír*.
 Garment, جامه *jámah*; لباس *libás*; *pl.*, ملبوسات *malbúsát*.
 Under —, زیر پوش *zír-púsh*.
 Garrison, ساخلو *sákhlu*. In —, متحصن *mutahassin*.
 Garrulous, زیاده کور *ziyádeh gú*.
 Garter, زانو بند *zánú band*.
 Gasp, نفس زدن *nafas z.*
 Gate, در *dar*; (large), دروازه *darvázeh*. — keeper, دربان *darbán*.
 Gather (pluck), چیدن *chídan*.
 — round, گرد آمدن *gird ámadan*.

Gathering, ملتحظ *múltákit* (*n.*); اجتناء *ijtiná'*.
 Gauntlet, دستوانه *dast-vánah*.
 Gauze, برنجك *birinjak*.
 Gaze at, نگاه کردن *nigáh k.*
 Gazelle, آهو *áhú*.
 Gazette, روز نامه *rúz námeh*.
 Gelding, آخته *ákhteh*.
 Gem, جوهر *jauhar*; (red), یاقوت احمر *yákút i ahmar*; (blue), یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Gemini, جوزاء *jauzá'*.
 Gender, جنس *jins*.
 Genealogy, حسب و نسب *hasab o nasab*; *pl.*, انساب *ansáb*.
 General (of division), سرتیب *sartíp* *i avval*; (of brigade), سرتیب دوم *sartíp i dúvum*.
 Generally, عموماً *'umúman*.
 Generated, مولود *maulúd* (*sh.*).
 Generation, توالد *taválud*. A single —, نسل *nasl*. From — to —, آبا عن جد *aban 'an jadd*.
 Generosity, جوان مردی *javán-mardí*; فتوت *futúvat*.
 Generous, جوان مرد *javán-mard*.

Genitale Sperma, نطفه *nutfah* ;
 نزاله *nuzálat*.
 Genius, ذهن *zihn* ; ذكأوت *zaká-
 vat* ; (demon), جن *jinn*.
 Gentian, جنطيانه *jintiyánah*.
 Gentle, ملايم *muláyim* ; حلیم
halím.
 Gently, آهسته *áhisteh*.
 Genuine, صحیح *sahíh* ; اصیل
asil.
 Genuineness, صحت *sihhat*.
 Geography, جغرافیا *jughráfiyá*.
 Geomancy, رمل *ramal*.
 Geometrical, هندسی *handasí*.
 Geometrician, مهندس *muhan-
 dis*.
 Geometry, هندسه *handasah*.
 Germany, نمسه *namsah*.
 Gesture, وضع *vaz'*.
 Get, to, پیدا کردن *paidá k* ;
 گرفتن *giriftan*. — in one's
 grasp, فرا چنگ آوردن *fará
 chang á* ; — up, برخاستن
bar khástan.
 Ghost, عفریت *'afrit*. Holy — ,
 روح القدس *rúh ul kuds*.
 Gibbet, دار *dár*.
 Giddiness, دوار *duvár*.
 Giddy, سرگردان *sar gardán* ;
 گیج *gij*.

Gift, عطا *'atá* (d.) ; عطیه
'atiyeh (k.) ; بخشش *bakhshesh* ;
 سوغات *saughát* ; (to inferior),
 انعام *in'am* ; (to superior)
 پیشکش *pishkesh*.
 Gild, زراوندن *zar gáridán*.
 Gilded, مطلی *mutallá* ; کار
zar-kár.
 Gilding, طلا کاری *tilá-kárí*.
 Gimlet, برماه *barmáh*.
 Ginger, زنجبیل *zanjabíl*.
 Giraffe, شتر کاو پلنگ *shutur-gan
 palang*.
 Gird, بستن *bastan*.
 Girder, تیر *tír*.
 Girdle, منطقه *mantikah* ; هرکبند
kamar band.
 Girl, دختر *dukhtar*. Slave — ,
 کنیز *kaníz*.
 Girth, تنك *tang*.
 Give, هبه کردن *dádan* ;
 hibah k. ; بخشیدن *bakh-
 shidan*. — and take, داد ستد
dád-sitad.
 Giver, دهنده *dihendah* ;
 bakhshandah.
 Glad, مسرور *masrúr* ; شاد *shád* ;
 حظ *hezz* (h.) — tidings ;
 بشارت *bishárat*.
 Gladiator, سلاح شور *siláh-shúr*.

Gladness, شادمانی *shád-mání*;
 کھری *khurramí*; فرح *farah*;
 خوشی *khushí*.
 Glance, نظر *názar* (k.); نگاه
nigáh (k.).
 Gland, غده *ghuddat*.
 Glanders, سکاو *sakkáu*;
 میشمش *mishmisheh*.
 Glass, شیشه *shishah*; زجاج
zujáj; (for drinking), استکان
istakán. Mirror, آینه *áineh*;
 — blower, زجاج *zajjáj*;
 شیشه کر *shishah-gar*. —
 beads, خرز *kharaz*. — shade
 for candle, لاله *láleh*.
 Glazier, بر شیشه *shishah bar*.
 Glean, خوشه چیدن *khúshoh chí-*
dan.
 Gleaner, ریزه خور *rízah-khur*.
 Glen, دره *darreh*.
 Glib-tongued, چرب زبان *charb-*
zabán.
 Glibness (of tongue), طلاق
talákat.
 Glimmer, روشنائی *rúshnái*.
 Glitter, v., درخشیدن *darakh-*
shídan; n., تاب *táb*.
 Glittering, زرق برق *zark-bark*.
 Globe, گوی *kurrah*; گوی *gúy*.
 Gloomy, تیره *tírah*.

Glorifying God, تمجید *tamjid*
 (k.).
 Glorious, مفخر *mufakhkhar*;
 جلیل *jálíl*; مباهی *mubáhi*.
 Glory, فخر *fakhr*; عزت *'izzat*;
 مجد *majd*; مباهات *mubáhát*.
 Glorying, افتخار *iftikhár* (n.).
 Glossary, لغت *lughat*.
 Glossed over, مزخرف *muzkha*
rif.
 Glove, دست کش *dast-kesh*.
 Glowing, سوزان *súzán*.
 Glue, سریش *sirish*.
 Glutton, بسیار خور *bisýár-khur*;
 شکم بنده *shikam-bandah*.
 Gluttony, شکم پرستی *shikam*
parastí.
 Gnat, پشه *pashshah*.
 Go, رفتن *raftan*; (polite
 form), تشریف بردن *tashríf*
burdan. — down, فرو رفتن
farú r. — out, بدر رفتن
badar r.
 Goal, مقصد *maḡsud*; مدار
madár.
 Goat, بز *buz*; — herd, بزبان
buz bân.
 Goblet, جام *jám*.
 God, الله *Allah*; خدا *khudá*.
 — the Creator, خدا آفرین

khudá-áfrín. — Most High, *hakḱ-ta'álá.* By —, *walláh; billáh; بخدا بالله* *ba Khudá.* For God's sake, *khudáerá.* — forbid, *mabádá; عياداً بالله* *'iyá-zán billah; استغفر الله* *astagh-firu 'Ulah.* — knows best, *walláhu a'alam.* — be praised, *للهم الحمد* *lilláhi 'l hamd.* — preserve you; adieu, *خدا حافظ* *khudá háfiz.* O —! *يا الله* *yá 'Uáh; خدايا* *khudáyá.* Please —, *انشاء الله* *inshállah.*

Godliness, *زهد* *zuhd.*

Gog and Magog, *ياجوج وماجوج* *yájúj u májúj.*

Gold, *طلا* *tilá.* Red —, *زر سرخ* *zar i surkh.* Cloth of —, *زر زربفت* *zar-baft.* —dust, *زر زرك* *zarak.* — embroidery, *زر زري* *zar-dúzi.* Inlaid with —, *زر نكار* *zar-nigár.* — leaf, *زر كاغذ* *kághaz i zar.* Plated with —, *زر كوفت* *zar-kúft.* — wire-drawer, *زر كش* *zar-kash.*

Golden, *زرين* *zarín; طلايى* *tilái.*

Goldfinch, *سقاچى* *sakkáchí.*

Goldsmith, *زر كر* *zar-gar.*

Goloshes, *چكمه پوش* *chekmeh púsh.*

Gong, *ناقوس* *nákús.*

Gonorrhœa, *آتشك* *átishak; سوزاك* *súzak.*

Good, *خوب* *khúb; نيك* *ník; خير* *khair; نيكو* *nikú.* — bye, *خدا حافظ* *khudá háfiz (gf.).* — nature, *حسن خلق* *hasn i khulk; خيرة* *khairat.* — works, *حسنات* *hasanát.* —ness, *خوبى* *khúbí; نيكوى* *nikúí; نيكي* *nikí.*

Goods, *اسباب* *asbáb; مال* *mál; اجناس* *amlák; ajnás.*

Goose, *قاز* *káz.*

Gorgeous, *مجيد* *mujíd.*

Goshawk, *باز* *báz.*

Gospel, *انجيل* *Injíl.*

Gossamer, *كنتره* *kantareh.*

Gourd, *كدو* *kaddú.*

Gout, *نقرس* *nikris.*

Governed (the noun), *مضاف اليه* *muzáf ilaih.*

Government, *حكومت* *hukúmat.* (دولت *iyálat; رياست* *riyásat.*)

Governor, والى *wálí*; قائم مقام *káim makám*; فرمان فرمای *far-mán farmai*; حاکم *hákim*.
 Grace, حسن *husn*; زینت *zínat*. — (of God), زیب و زینت *taufík*.
 Graceful, چالش *chálish*; جمیل *jamil*.
 Gracious God! سبحان الله *sub-hán Alláh*.
 Gradation, تدریج *td.ríj*.
 Grade, مرتبه *martabeh*.
 Gradually, درجه بدرجه *darajeh bedarajeh*; موبو *mú be nú*.
 Graft, قلمه *kalamah* (k.).
 Grain (corn), غله *ghallah*. A single —, دانه *dáneh*; حب *habb*; حبه *habbah*.
 Grammar, نحو *nahv*.
 Grammarian, نحوی *nohaví*.
 Granary, مخزن *makhzan*; انبار *ambár*.
 Grand, عظیم *'azím*. — child, پسر زاده *pesar zádeh*.
 Grantees, عظماء *'uzamá*.
 Grandeur, کبر *kibrat*; کبر *kibr*.
 Grand-daughter, نواسی *navási*.
 Grand-father, جد *jadd*. Maternal —, نانا *náná* Paternal —, جد صحیح *jadd i sahíh*.

Grandmother, جدہ *jaddeh*; Paternal — صحیحہ *jaddah i sahíhah*. Maternal —, مادر مادر *mádar i mádar*.
 Grand-son, نوه *navah*.
 Granite, سماق *sammák*.
 Grant, سند *sanad*; عطا *'atá* (k.); اجازه *ijáze* (k.).
 Grape, انگور *angúr*.
 Grasp, قبض *kabz* (k.).
 Grass, گیاه *giyáh*; علف *'alaf*. — hopper, ملخ *malakh*.
 Grate, بخاری *bukhári*.
 Grateful, نعمت حلال *namak-halál*; شکر کذار *shukr-guzár*; شکور *shakúr*; حق شناس *hakik shinás*; احسانمند *ihsánmand*.
 Gratified, مستعد *mustas'ad*.
 Grating, شبکه *shubakeh*.
 Gratis, مفت *muft*.
 Gratitude, تشکر *tashakkur*; شکر نعمت *shukr i ní'mat*.
 Grave, a., (majestic), وفور *vukúr*; (tomb), n., تربت *turbat*; قبر *kabr*; گور *gúr*.
 Gravel, حصی *hesá*; ریزه *sang-rízah*.
 Gravitation, ثقلت *sakálat*.
 Gravity, سنجیدگی *sanjídagí*.

Gravy, آب گوشت *ab i gūsh̄t*.

Gray, خاکستری *khákisteri*; قبود *kabud*; سنجابی *sinjábí*; (horse), نیله *nilah*; قزل *kizil*.

Graze, چریدن *charídan*.

Grease, چربی *charbí*.

Greasy, دسم *dasim*; چرب *charb*.

Great, بزرگ *buzurg*; کبیر *kabir*; عظیم *'azím*; جلیل *jalíl*. — ness, بزرگی *buzurgí*; عظمت *'azamat*; مهتری *mihtari*.

Greece, یونان *yúnán*.

Greedy, آزمند *ázmand*; حارص *háris*.

Greek, یونانی *yúdnái*.

Green, سبز *sabz*. —grocer, بقال *bakkál*. —ness, سبزی *sabzí*.

Greeting, سلام *salám* (k.).

Greyhound, سگ تازی *sag i tázi*.

Grief, رنج *ranj*; غم *gham*; اندوه *andúh*; تأسف *ta'assuf* (kh.); حزن *huzn*; غمزدگی *gham-zadagí*.

Grievance, شکایت *shikáyat*.

Grieve, غم خوردن *gham kh*.

Grieved, محزون *mahzún*; غمزه *gham-zadah*.

Grill, بریان *biriyán* (k.).

Grim, ترسناک *tars nák*.

Grimace, روتروش *rú tursh* (k.).

Grind, سائیدن *sáidan*; (corn), آسیاب کردن *ásiyáb k*; (knives), تیز کردن *tiz k*. — stone (mill), سنگ آسیا *sang i ásiyá*; (for knives), سنگ *sang i fisán*.

Gristle, غزروف *ghuzruf*.

Groan, ناله *náleh* (k.); آه *áh* (k.).

Grocer, بقال *bakkál*.

Groin, کش ران *kash i rán*.

Groom, n., مهتر *mehtar*. Head- —, میر جلو دار *jalo dár*; میر اخور *mír ákhor*.

Groove, ناب *náb*.

Gross, درشت *durusht*; غلیظ *ghalíz*.

Grotto, سرداب *sardáb*; غار *ghár*.

Ground, زمین *zamín*; خاک *khák*; تراب *turáb*. —less, کرایه *bátíl*. —rent, کرایه *kiráyah*.

Grove, درختستان *dirakhtistán*.

Grow, روستن *rustan*; روئیدن

rú'idan. — pale, رنگ پریدن *rang-parídan*. — up, بالیدن *bálidan*; دمیدن *damídan*. —ing, روینده *rúyandah*; روئیده *rú'idah*; نشاء *nashá'*; نمو *namú*. —ing up, نشو نما *nashv-namá*.
 Growth, بالیدگی *bálídagí*; نامیه *námiyeh*.
 Growling, دریغ *darig'í* (*kh*).
 Gruel, شوبا *shaubá*.
 Grumble, لند لند کردن *lund lund k*.
 Grunt, مخ مخ کردن *mikh mikh k*.
 Guarantee, کفالت *kafálat* (*k*); ن. ضامن *zámin*.
 Guard, بدرقه *badrakah*; قراول *keráúl*; پاس *pás* (*dsh*).
 Imperial —, نسقچی *nasakchi*.
 نگاهبان *nigáh-bán*. —ed, محفوظ *mahfúz* (*s*). — house, خانه قراول *keráúl kháneh*.
 Guardian, مربی *murabbí*.
 Guardianship, محافظت *muhá-fazat*.
 Guarding, احتراس *ihtirás* (*n*).
 Guess, قیاس *kíyás* (*n*).
 Guest, مهمان *mihmán*.
 Guidance, راه نمونی *ráh namúní*; هدایت *hidáyat*.

Guide, بلد *belad* (*h*); راه نما *ráh-numá* (*k*); رهبر *rah-bar*; (spiritual), مرشد *murshid*.
 Guilt, گناه *gunáh*. —less, بیگناه *bígunáh*.
 Guilty, ماثوم *ma'súm*; ملزم *mal-zam*.
 Guinea-worm, ریشته *ríshteh*.
 Guitar, سه تار *sih-tár* or *sih-tárah*; زنبوره *zam-búrah*.
 Gulf, خلیج *khalíj*.
 Gull, شالو *shálú*.
 Gullet, حلقوم *hulkúm*.
 Gulley, تنك *tang*.
 Gulp, جرعه *jur'ah* (*k*).
 Gum, صمغ *samagh*. — amoniac, وشه *washah*. —lac, کوششت *lák*; (of tooth), دندان *gúshtí dandán*.
 Gun, تفنگ *tufang*; (double barrelled), تفنگ دولوله *tufang i do lúleh*. Long rifled —, شمشال *shamkhál*. Swivel —, زنبورك *shutur-nál*; زنبورك *zamburek*.
 Gunner, تویچی *túp chí*.
 Gunpowder, باروت *bárút*.
 Gunsmith, تفنگساز *tufang sáz*.
 Gust, نفحه *nafheh*.

- Gut, معاً *míá* ; روده *rúdah*.
 • Gutter, آبریز *ábríz* ; نودان *náv-dán*.
 Guttural, حلقی *ha'kíy*.
 Gymnasium, زور خانه *zúr-khánah*.
 Gypsum, آهک *áhek*.
 Gypsy, زنگه *karrehchí* , فرجهی *zanganeh* ; سسمانی *susmání*.

H.

- Habit, عادت *khú* (gr.) ; خو *'adat* (k.). Religious —, خرقه *khirkah*.
 Habitant, ساکن *sákin*.
 Habitation, مسکن *maskan* ; مکان *makán*.
 Habitual, مستعمل *musta'mel*.
 Hag, پیرزن *pír-i-zan*.
 Haggard, لاغر *lághir*.
 Hail, v., تکرک باریدن *tagarg báriđan* ; n., زاله *zhálah*. — stone, یخچه *yakhcheh*. Hail ! مرhabá.
 Hair, مو *mú* ; or موی *múy*. — by —, مو بهو *mú-ba-mú*. — cutter, مو تراش *mú-tarásh*. — dye, حصاب *khizáb*. — pencil, قلم موی *kalam i múí*.

- Half, نیم *ním* ; نصف *nisf*. — caste, دورک *do rag*. — way, راه *ním ráh*.
 Hall, ایوان *aiván* ; دالان *dálán* ; زلار *tálár*.
 Halo, هاله *hálah*.
 Halt, (stay), توقع کردن *tavakku' k*. — (limp), لنگیدن *langídan*.
 Halter, (horse), پالهنک *pal-hang* ; آبخوری *ábkhuri* ; افسار *afsár* ; — (gallows), ریمان *rismán*.
 Halting-place, فرودگاه *farúd gáh* ; منزل *manzil*.
 Halving, تنصیف *tansíf* (k.).
 Hammer, چکش *chukush*. — (smith's), خایسک *kháyisk* ; بتک *putk*.
 Hamstring, پی کردن *pay k*.
 Hand, دست *dast*. — (of watch), عقرب *'akrab*. From — to —, دست بدست *dast ba dast*. —ful, قبضه *kabzah* ; مشت *musht*.
 Handicraft, دستکاری *dast-kári*.
 Handkerchief, دست *dast-má*.
 Handle, دسته *dastáh*.
 Handmaid, کنیز *kaníz*.
 Handsel, دست فال *dast-fúl*.

Handsome, قشنگ *kashang*.
 Handwriting, دستخط *dast khatt*.
 Hang, آویختن *ávíkhtan*; بردار
 کشیدن *bar dár ksh*. —
 (down), فرو هشتن *farú hish-*
tan.
 Hangings, پرده *pardeh*.
 Hankering, رغبت *righbat* (n.).
 Happen, واقع شدن *vákí sh*. ;
 اتفاق افتادن *ittifák uftádan* ;
 وارد شدن *várid sh*. ; رو دادن
rú-d. ; سرزدن *sar-z*.
 Happiness, فرخندگی *farkhun-*
dagí.
 Happy, مسعود *mas'úd* ; خوشنود
khushnúd ; کامران *kám-rán* ;
 خوش حال *khush-hál*.
 Harangue, خطاب *khitáb* (n.).
 Harass, آزار کردن *ázár k*. ; اذیت
 کردن *azíyat k*.
 Harbour, بندر *bandar*.
 Hard, صلد *sald* ; سفت *sift* ;
 سخت *sakht* (k.). —hearted,
 سنگدل *sang-dil*. —ness,
 قساوت *kasávat*. —ship,
 سختی *sakhtí* ; مصیبت *musi-*
bat.
 Hare, خرگوش *khar gúsh*.
 Harem, اندرون *andarún* ; زنانه
zenáneh.

Harlequin, بمبلی *bambulí*.
 Harlot, جنده *jindeh* ; فحشه
kahbeh.
 Harm, ضرر *zarar* (k.) ; عیب
'aib (h.).
 Harming, ایذا *ízá* (d.).
 Harmony, وفا *visfák*.
 Harness, یراق *yarák* ; ساز *sáz*.
 Harp, بریط *barbat*.
 Harper, بریط سرای *barbat saráy*.
 Harrier, تازی *tázi*.
 Harrow, خاک کش *khák-kesh* ;
 مازو *mázú*. To — the soul,
 جان گندن *ján-kandan*.
 Harsh, درشت *durusht* ; سخت
sakht.
 Harvest, درو *dirau* ; حاصل
hásil ; حصاد *hesád*.
 Hasp, چفت *chift*.
 Haste, تعجیل *ta'jíl* (k.) ; زودی
zúdi ; عجلت *'ajlat*. To
 make — شتافتن *shitáftan*.
 Hastening, استعجال *isti'jál*.
 Hastily, عاجلانه *'ajilánah* ;
 شتابان *shitábán*.
 Hasty, تندخو *tund-khú* ; دستپاچه
dast pá-cheh (sh.).
 Hat, کلاه *kuláh*.
 Hatchet, تبر *tabar*.
 Hate, رگم داشتن *raghm dsh*.

—ful, نطیع *natíh*; مگروه *makerúh* (*dsh.*). —ed, بغض *bughz*; کین *kín* (*dsh.*); سخنا *shahná'*.
 Haughtiness, کبر *kibr*.
 Haughty, متکبر *mutakabher*.
 Haul, کشیدن *keshídan*.
 Haunch, کرده *gurdah*.
 Have, داشتن *dáshtan*.
 Haven, بندر *bandar*.
 Hawk, باز *báz*; کوش *kúsh*.
 Hay, علف *'alaf*.
 Hazard, خطر *khatreh*; بخت *bakht*.
 He, او *ú*.
 Head, سر *sar*; كله *kallah*.
 From — to foot, سرا پا *sar-á-pá*. —ache, درد سر *dard*;
 : *sar*. —land, راس *rás*.
 —ing, عنوان *anván*. —long,
 خودسر *khud sar*; سرکش *sar kesh*. —stall, افسار *afsár*.
 Healing, علاج *'iláj* (*k.*).
 Health, خیر و صحت *sihhat*; خیر و عافیت *khair u 'áfiyat*. Good
 —, تندرستی *tan-durustí*.
 Healthy, تندرست *tan-durust*.
 Heap, توده *túdah* (*k.*).
 Hear, شنیدن *shanídan*.
 Heard, مسموع *masmú'*.

Hearer, شنونده *shinavendah*.
 Hearing, سماعت *samá'at*; سمع *sam'* (*k.*). Sense of — مسمع *mismá'*.
 Hearken, دادن گوش *gúsh d.*
 Heart, دل *dil*; خاطر *khátir*.
 To get by —, یاد کردن *yád-kerdan*. To cut to the —,
 بجان رنجیدن *baján ranjídán*.
 —broken, دل شکسته *dil-shikestah*. —less, بی دل *bí-dil*.
 Hearth, بخاری *bukhári*.
 Heartily, بجان *baján*.
 Hearty, قلبی *kalbi*.
 Heat, گرمی *garmí*; تاب *táb*;
 حرارت *harárat*.
 Heathen, کافر *káfir*; بت پرست *but parast*.
 Heaven, بهشت *bihisht*. —ly,
 آسمانی *ásmání*; جنتی *jannati*.
 Heavens, سماوات *samáwát*;
 افلاک *aflák*; آسمان *ásmán*.
 Heaviness, ثقلت *sakálat*; کرانی *girání*.
 Heavy, کران *girán*; ثقیل *sakíl*.
 Hebrew, عبری *'ibriy*; یهود *ya-húd*.
 Hedge, خار بند *khár band*. —
 hog, خار پشت *khár pusht*.

Heel, پاشنه *páshneh*. At the
—s of, در پی *dar-pai*.
Heifer, كوساله *gosáleh*
mádeh; كهره *kahreh*.
Height, بلندی *balandí*; ارتفاع
irtifá; علاء *'alá*.
Heir, وارث *wáris*. —apparent,
ولی عهد *vali 'ahd*.
Heliotrope, افتاب پرست *aftáb*
parast.
Hell, دوزخ *dúzakh*; جهنم *je-*
hannum.
Hellebore, خریق *kharbuk*.
Hellish, دوزخی *dúzakhí*.
Helm, (ship), سکان *sukkán*.
Helmet, مغفر *mighfar*. —
crest, کلاه خود *kuláh khúd*.
Help, کمک *kumek (d.)*; مدد
madað (k.); یاری *yaráí*.
Helpless, نا چار *ná-chár*; بینوا
binawá; بیچاره *bí-cháreh*. —
ness, فرو مانده کی *farú-*
mándagi.
Hem, حاشیه *hásniyeh (bs.)*.
Hemistich, مصراع *misrá*.
Hemlock, شوکران *shavkerán*.
Hemorrhage, رعاف *ru'áf*.
Hemorrhoids, بواسیر *bavásir*.
Hemp, n, قنب *kinab*.
Hen, مرغ *murgh*.

Henbane, بنج *banj*.
Hence, (from), اینجا *azinjá*;
(reason), سبب *az ín*
sabab. —forth, بعد از این
ba'ad az ín.
Henna, حنا *hinná*.
Heptagon, مسبع *musabba'*.
Her, او *ú*; (possessive), ش
-esh; مال او *mál i ú*.
Herald, منادی *munádi*.
Herb, نبات *nabát*. pot —, بقله
baklah. Dry —, حشیش
hashísh. —age, گیاه *giyáh*;
سبزه *sabzeh*.
Herd, گله *galah*; رده *ramah*.
Herdsman, گله بان *galah bán*.
Here, اینجا *ínjá*. — and there,
جا *já ba já*.
Hereafter, آیند *áyandeh*.
Hereditary, موروثی *maurúsi*.
Heresy, رفض *rafz*.
Heretic, رافضی *ráfizi*; خارجی
kháreji.
Heritage, میراث *mírás*; ارث
irs.
Hermaphrodite, خنثی *khunsá*.
Hermit, زاهد *záhid*; گوشه
gúsheh nishín.
Hermitage, تکیه *takiyeh*.
Hernia, فتق *fatq*.

Hero, کرد *gurd* ; غازی *ghází* ;
 پهلوان *pahlaván*.
 Heroism, شجاعت *shujáat*.
 Heron, ماهی خوار *máhi-khár*.
 Herring, شاه ماهی *sháh máhi*.
 Hesitate, پائیدن *pá-idan*.
 Hesitating, مذبذب *muzabzab*.
 Hesitation, تردد *taraddud* (*k.*).
 Hexagon, شش گوشه *shash-gúshah* ; مسدس *musaddas*.
 Hexagonal, شش جهتی *shash-jihati*.
 Hiccough, سکشکه *saksakeh* (*k.*).
 Hidden, پنهان *nihán* ; مخفی *makhfí* (*s.*) ; مخفی *mukh-tafí* ; خفیه *khafiyah* ; مستتر *mustatar* ; پوشیده *púshídah* (*k.*) ; پنهان *panhán* (*k.*).
 Hide, پوشیدن *púshidan* ; (one self), قایم شدن *káim sh.*
 Hide, *n.*, چرم *charm*.
 Hiding-place, ممکن *makman*.
 Hideous, مکروه *mukrih* ; زشت *zisht*.
 High, بلند *buland* ; رفیع *rafí* ; عالی *álíy* ; بالا *bálá*. In — estimation, بعزه *ba'izzat*. — station, عالی مقام *álí mukám*. — and low, شریف و وضع *sharíf u varí*.

sharíf u varí. The Most —, تعالی *Ta'ála*.
 Highness (your), اعلا حضرت *a'lá hazrat*.
 High-road, جاده *jádah*.
 High treason, یاغی *yághí*.
 Highwayman, راه زن *ráh-zan*.
 Hill, کوه *kúh* ; تپه *tappeh*.
 Hilly, کوهی *kúhi*. — country, کهنستان *kuhistán*.
 Hilt, قبضه *kabzeh*.
 Hinderance, مانع *man'* (*k.*).
 Hindering, مزاحم *muzáhim* (*n.*) ; مانع *máni* (*k.*).
 Hindoo, هندی *hindí*.
 Hinge, لوله *luleh*.
 Hint, اشاره *ishárah* (*k. d.*).
 Hippodrome, میدان *maidan*.
 Hippopotamus, اسب دریا *aspi-daryá*.
 Hips, سرین *surín* ; کفل *kafal*.
 Hire, کرایه *keráyeh* (*k. d.*) ; اجاره *ijáreh* (*d.*).
 Hired labourer, اجیر *ajír*.
 His, مال او *ú* ; او *ash* -ش *mál i ú*.
 Hiss, سوتک *sútak* (*z.*).
 Historian, مؤرخ *muvarrikh* ; راوی *ráví*.

History, تاریخ *tárikh*; pl.,
تواریخ *tawárikh*; ماثور *ma'sur*.
Hit, n., ضرب *zarb* (k.); v., زن
zadan.
Hitherto, تا هنوز *tá hál*; تا حال
tá hanúz.
Hive, مش *mash*.
Hoard, گنج *ganj*.
Hoar frost, اریز *aríz*; پژه *pu-
zheh*.
Hoariness, شیب *shaib*.
Hoarse, صدا گرفته *sedá girifteh*.
Hock, (horse's), پای *pai*.
Hoe, بیل *bíl* (k.).
Hog, خوک *khúk*; گراز *guráz*.
Hold, (contain), v. گنجیدن *gan-
jidan*; (keep), گرفتن *girif-
tan*; نگاه داشتن *nigáh dsh*.
Hole, سوراخ *súrákh*; روزنه
rauzenah.
Holiday, عید *'id*; تعطیل *ta'tíl*.
Holiness, پارسای *pársái*; قدس
kuds.
Hollow, a., اجوف *ajvaf*; خالی
khálí; n., کود *gaud*; کاواک
kávák.
Holsters, قیل *kobol*.
Holy, مقدس *makaddas*; قدوس
kadús. — Ghost, القدس
روح

rúh ul kuds. — place, قدمگاه
kadam gah.
Homage, بیعت *ba'iat* (k.).
Home, وطن *vatan*; خانه *khá-
neh*. To make a —, وطن
کردن *vatan k*. Is so and so
at —? فلان خانه است or
دارد تشریف *fulán kháneh
ast?* or *tashrif dárad?*
Homicide (man), خونی *khúní*;
(action), قتل *qatl*.
Homogeneous, مجانس *mujánis*.
Hone, مشد *mishhaz*.
Honest, ایماندار *imándár*.
Honesty, راستی و درستی *rástí u
durustí*; دیانت *diyánat*.
Honey, عسل *'asal*. — bee,
مکس عسل *magas i 'asal*.
— comb, شان *shán*.
Honour, آبرو *ábrú*; حرمة *hur-
mat*; مکرمت *makrumat*;
عزت *'izzat*; ناموس *námús*.
Dress of —, خلعت *khil'at*;
v., تکریم کردن *ta'zím
o takrím k*.
Honourable, مجید *majíd*; معظم
mu'azzam; محترم *muhtaram
(dsh)*.
Honouring, اکرام *ikrám* (n.);
تجلیل *tajjíl*.

Hood, باشلق *báshlíq*.
 Hoof, سم *sum*.
 Hook, قلاب *kulláb*.
 Hoop, حلقه *halkeh*.
 Hooping-cough, سرفه سالی *sur-fahí sálí*.
 Hoopoe, هدهد *hudhud*.
 Hope, امید *ummíd* (*dsh.*); امل *amal*; بویه *búyah*; ترصد *tarassud* (*n.*); توقع *tavakku'* (*dsh.*).
 Hopeful, امیدوار *ummídvár*.
 Hopeless, نا امید *ná-ummíd*; نومید *naumíd*.
 Horizon, افق *afak*.
 Horizontal, مسطح *musattah*.
 Horn, شاخ *shákh* (*z.*).
 Horned, شاخدار *shákhdár*.
 Hornet, زنبور مرخ *zambúr i surkh*.
 Horoscope, زائجه *záicheh*.
 Horrible, سهمگین *sahm-gín*; هولناك *haulnák*.
 Horror, هیبت *haibat*; هول *haul*.
 Horse, اسب *asp*; مرکب *markab*; (thorough bred), اسیل *asil*; (pony or half bred), یابو *yábú*. Ambling —, یرغی *yurgheh*. Led —,

يدك *yedek*. — cloth, جل *jull*. — doctor, بیطار *baitár*. — man, سواره *suvárah*. — manship, سواری *suvári*; — shoe, نعل *na'l*. — radish, ترب *turb*.
 Hospitable, مهمان دوست *mih-mán dúst*.
 Hospital, دار الشفا *dár us shefa*.
 Hospitality, مهمانی *mihmání*; مهمانداری *mihmán dári*.
 Host (landlord), میزبان *míz-bán*; (of men), جماعت *jamá'at*.
 Hostage, گرو *garú*; کفیل *kafil*.
 Hostile, عداوت کزین *'adávat guzín*; مخالف *mukhálif*.
 Hostility, عداوت *'adávat*.
 Hot, گرم *garm*.
 Hound, طولہ سک *túleh sag*.
 Hour, ساعت *sá'at*.
 Houris, حور *húr*.
 Hourly, ساعت ساعت *sá'at ba sá'at*.
 House, خانه *khánah*; دار *dár*; مکان *makán*.
 Household, خانواده *khánevádeh*.
 Householder, دار خانه *khánah-dár*.

Housekeeping, خانه داری *khá-nahdári*.

How ? چگونه *chih taur* ; چگونگی *chigúnah*. — are you ? احوال *ahvál i shumá chih taur ast* ; مزاج شریف *mizáj i sharíf cheh taur ast*. — far ? راه *chah qadr ráh*. — ever much, هر چند *har-chand*. — many ? چند *chah qadr chah qadr*.

Howl, غریو *gharív (k.)*.

Human, آدمی *ádmí*. — being, زاده *ádmí-zádah*. — nature, انسانیت *insáníyet* ; بشریت *basharíyet*. — race, نوع البشر *beni ádam* ; نوع *nau 'ul bashar*.

Humane, مكرم *karím* ; صاحب *sáhib muruvvat*.

Humanity, آدمیت *ádamíyet* ; انسانیت *basharíyet* ; مردمی *insáníyet* ; مردمی *mardumí* ; مروت *muruvvat*.

Humble, فرو تن *farú-tan* ; متواضع *khák-sár* ; متواضع *mutavázi*.

Humid, رطب *rátib*.

Humidity, نمی *namí*.

Humiliation, تحقیر *tahkír (k.)*.

Humility, امتدادگی *uftádagi* ; تواضع *tavázu* ; انکسار *inki-sár* ; وضاعت *vazá'at* ; خشوع *khushú*.

Humour (of body), خالت *khilt*.

Hump, کوهان *kúhán*. — backed, کوز پشت *kúz-pusht*.

Hundred, صد *sad*. Two — , دوست *duvist*. Three — , سمد *sisad*.

Hunger, گرسنگی *gursnagi* ; جوع *jau*.

Hungry, گرسنه *gursnah*.

Hunt, شکار کردن *shikár k*.

Hunter, شکاری *shikarí*.

Hunting, شکار *shikár*. — ground, میدگاه *said-gah*.

Huntsman, میرشکار *mír shikár*.

Hurl, در انداختن *dar andákh-tan*.

Hurricane, طوفان *túfán*.

Hurry, زودی *zudí*.

Hurt, v., آزاردن *ázárdan* ; n., درد *dard*.

Hurtful, مضر *muzirr*.

Husband, شوهر *shauhar*.

Husbandman, حارث *háris* ;
کشت مزارع *muzári* ;
کشت کار *kisht-kár*

Husbandry, دهقانی *dihkání*.

Hush ! خاموش *khámúsh*.

Husk, پوست *púst*.

Hut, کمه *kumah*.

Hyacinth, سنبل *sumbul*.

Hyæna, کفتار *kaftár*.

Hydrophobia, کلاب *kaláb*.

Hymn, تسبیح *tasbîh*.

Hyocyamus, سیکران *saikerán*.

Hyperbole, مبالغه *mubálaghah*.

Hypochondria, کاه *tihi-gáh*.

Hypocrisy, تزویر *tazvîr* ;
نفاق *nifák* ;
دورنگی *dú-rangí*.

Hypocrite, منافق *munáfik* ;
ریا کار *riyá-kár*.

Hypocritical, سالوس *sálús* ;
دورنگ *dú-rang*.

Hypothesis, فرض *farz*.

Hypothetical, مجازی *mujázi*.
—ly, فرضاً *farzan*.

Hyssop, زونا *zúfá*.

I.

I, من *man*. I am, منم *manam*.

I who am, منکه *man kih*.

Ibex, مران *marál* ; بز *buz*.

Ice, یخ *yakh*. — chest, یخدان *yakhdán*.
Iced-water, برف *barf-áb*.

Idea, خیال *khiyál* ; تصور *tasav-vur* ; فکر *fikr*.

Ideal, معنویه *ma'navíyeh*.

Identical, همین *hamín* ; عینی *'ainí*.

Idiom, اصطلاح *istiláh*.

Idiot, گول *gúl* ; ابله *ablah*.

Idiotcy, دیوانگی *divánagí*.

Idiotic, دیوانه *diváneh*.

Idle, هوشا *húshá* ; سست *sust* ;
معتل *mu'attal*. — tulk,
یافه داری *yáfah-dáru*. —ness,
بیکاری *bí-káru* ;
تنبلی *tumbulí*.

Idol, بت *but*.

Idolator, بت پرست *but-parast*.

Idolatry, بت پرستی *but-parastí*
(*k*).

Idol-temple, بت کده *but-kedah* ;
بت خانه *but-khánah*.

If, اگر *agar*. — not, اگر نه *agarnah*.

Ignite, *v. t.*, سوزانیدن *súzání-dan* ;
v. t., شعله کشیدن *sho'leh ksh*.

Ignoble, نا جنس *ná-jins* ; بد رگ *bad rag*.

Ignominy, فضیحت *fazíhat*.

Ignorance, نا دانی *ná-dání* ;
جهل *jahl* ; جهالت *jahálat*.
Feigning —, متجاهل *muta-*
jáhil. The times of —
(before Mohammed), جاهليت *jáhiliyet*.

Ignorant, نا شباس *ná-shinás* ;
جاهل *jáhil* ; نكر *nakir*. Very
—, جهول *jahúl*. —ly, نا دان
ná-dan.

Ill, to be, نا خوش هستن *ná khúsh h.* —disposed, بد
khúsh h. —disposed, بد
bad-nihád. —doing,
نهاد *bad-kár.* —fated,
بد کار *bad bakht.* —ness,
بخت *ná khúshí.* —
tempered, بد خوی *bad-khúy* ;
زشت خوی *zisht-khúy.* —
timed, بی هنگام *bí-hangám.*
—treatment, بد رفتاری *bad*
raftári (k.) ; ظلم *zulm (k.)*.
—favoured, زشت *zisht.* —
starred, بد اختر *bad-akhtar*.

Illegal, ناقص *ná hakk* ; حرام
harám.

Illegitimate-child, زاده حرام
harám zádeh.

Illiberal, بخیل *bakhíl*.

Illuminate, افروختن *afrúkhtan* ;
pa. p., منور *munavvar (k.)*.

Illumination, چراغان *cherághán*
(*k.*).

Illusion, خواب و خیال *kh'áb u*
khayál.

Illustration, (drawing), تصویر
tasvír ; (in argument, بیان
bayán.

Illustrious, بزرگوار *buzurg-*
vár ; نام آور *nám-ávar*. Most
—, اشرف *ashraf.* — race,
دودمان *dúdmán.*

Image, صنم *sanam* ; صورت *súrat.*

Imagination, توهم *tavakhhum* ;
تصور *tasavvur* ; واهمه *váhi-*
mah ; خیال *khayál (k.)*.
Vain —, خیال خام *khayál i*
khám.

Imaginations, خیالات *khayálat.*

Imagined, متصور *mutasavvar* ;
موهوم *mauhúm.*

Imagining, مخیل *mukhaiyil* ;
متخیل *mutakhaiyil.*

Imam, امام *imám* ; pl., ائمه
a-immah.

Imbecile, ضعیف العقل *za'if ul*
'aql.

Imitated, مقلد *mukallád.*

Imitation, (در آوردن) تقلید
taklíd (dar a. or k.), تبع
tattabú ; متابعت *mutába'at.*

Imitator, مقتدی *mukṭadí.*

Immature, نا بالغ *ná-báligh* ;
خام *khám.*

Immeasurable, نهشمار *nahshu-már*; بحد *bíhadd*.
 Immediately, فی الحال *fi 'l hál*; فوراً *fauran*.
 Immemorial, مستدام *mustadám*.
 Immense, بیکران *bí-girán*.
 Immersed, مغروق *maghrúk*; مستغرق *mustaghrak (sh)*.
 Immersion, تغریق *taghriq (k)*; استغراق *istighrak*.
 Imminent, نزدیک *nazdík*.
 Immobile, قائم *káim*.
 Immodest, بی شرم *bí sharm*; بی حیا *bí hayá*.
 Immolate, قربان کردن *kur-bán k*.
 Immoral, فاسد *fásid*. —ity, فسوق *fusúk*.
 Immortal, لا يموت *lá yamút*.
 Immortality, ابدی *abadí*.
 Immovable, بی حرکت *bí harra-kat*.
 Immunity, آزادی *ázadí*,
 Immutable, بی تغییر *bí taghay-yur*.
 Impale, v. خاروق زدن *kházúk z*.
 Impartial, راست بین *rást-bín*.
 Impartiality, عدل *'adl*.
 Impatience, نا شکیبایی *ná shakíbái*.

Impatient, بیصبر *bí-sabr*.
 Impediment, مزاحمت *muzáha-mat*; سنک راه *sang i ráh*; خار راه *khár i ráh*.
 Imperative, امر *amr*.
 Imperfect, ناقص *nákis*. —ion, قصور *kusúr*.
 Imperial, شهنشاهی *shahan-sháhi*; خاغانی *khákání*.
 Impersonation, تشبه *tashab-buh (k)*.
 Impertinence, گستاخی *gustákhí*; بیهودگی *bí-húdagí*.
 Impetuous, تند رو *tund ro*.
 Impetus, هجوم *hujúm*.
 Impiety, کفر *kufi*.
 Impious, کافر *káfir*; بیدین *bídín*.
 Implement, آلت *álat*.
 Implicate, تهمت بستن *tuhmat bs*.
 Implied, مضمّر *muzmar*.
 Imploring, مستدعی *mustad'í (n)*.
 Import, آمدنی *ámadaní*; مدخل *madkhal*.
 Important, مهم *muhimm*. — affairs, مأرب *ma'árib*.
 Importune, پله کردن *pillak k*.
 Importuning, متقاضی *muta-kázi*.

Importunity, ابرام *ilháh*; ابرام *ibrám*.

Impose on, گول دادن *gúl d.*

Imposition, حيله *hílah*.

Impossibilities, محالات *máhá-lát*.

Impossible, محال *mahál*; غير ممكن *ghair mumkin*; ناشدنی *ná-shudaní*.

Impostor, شيايد *shaiyád*; غابن *ghábin*.

Imposture, دغا *daghá*. Accusing of —, تكذيب *takzíb* (*k.*)

Impotence, تعجز *ta'jíz*.

Impotent, عاجز *'ájiz*; عنین *'anín*.

Impoverished, مفقر *mufkar* (*sh.*); محتاج *muhtáj* (*s.*).

Impregnable, منيع *maní*.

Impreguation, ابستن *abistan* (*s.*).

Impressed, متاثر *muta'assar*; مطبوع *matbu'* (*k.*).

Impression, اثر *asar*; تأثیر *ta'sír*. Making an — on, موثر *músir*.

Imprison, حبس کردن *habs k.*

Imprisonment, قيد *kaid* (*k.*).

Improbable, دور *dúr*; غير معقول *ghair ma'kúl*.

Impromptu, بدیهت *badihat*; بداهت *badáhat*.

Improper, اینجا *bí-já*; نایسته *ná-báyistah*; نامناسب *ná-munásib*; نالایق *ná-láik*.

Improvement, ترقی دادن *taraḡ-kí d.*

Improvvidence, غافلی *gháfíli*.

Improvisator, مبدع *mibdah*.

Imprudence, غفلت *ghiflat*.

Imprudent, بی تدبیر *bí tadbír*.

Imprudently, غفلتاً *ghiflatan*.

Impudence, شوخی *shúkhí*; شوخ چشمی *shúkh-chashmí*; وقاحت *vakáhat*.

Impudent, ناداری *ná-dáirí*; وقیم *shúkh-didah*; وقیم *vakíh*; فضول *fuzúl*.

Impulse, تحریک *tahrík* (*d.*).

Impunity, with, بیسزا *bísezá*.

Impure, ناپاک *ná-pák*; پلید *palíd*; نجس *najis*.

Impurity, نجاست *najásat*.

Imputation, تهمت *tuhmat* (*bs.*).

Impute, نسبت دادن *nisbat d.*

In, اندر *dar*; در *ba*; اندر *andar*; میان *miyán*; توی *tuy*.

Inability, در ماندگی *dar mán-dagi*.

Inaccessibility, مناعت *maná'at*.

Inaccessible, منیع *muni*.

Inaccurate, نا راست *ná rást*.

Inactive, مست عنان *sust-inán*.

Inadmissible, نا روا *ná-ravá*.

Inadvertence, غفلت *ghiflat*.

Inadvertent, غافل *gháfil*.

Inasmuch as, از بسکه *az baskih*.

Inattention, تغافل *tagháful*.

Inattentive, غافل *gháfil*.

Inauspicious, نا مسعود *ná-mas'úd*; نحس *nahs*.

Incalculable, بیقیاس *bí-kiyás*.

Incantation, رقیه *afsún*; رکیه *ruk'ah*.

Incapable, ناقابل *ná kábil*.

Incapacity, نا رسانی *ná-rasái*.

Incarnation, تجسم *tajassum*.

Incautions, بیخبر *bí khabar*.

Incendiary, شر انگیز *sharr-angiz*.

Incense, بخور *bakhúr*.

Incessant, دایم *dáim*.

Incessantly, دمبدم *dam ba dam*; پیوسته *paivasteh*.

Incest, فجور القربه *fujúr al karábah*.

Inch, کره *garah*.

Incident, واقعه *vák'ah*; اتفاق *ittifák*.

Incidental, اتفاقی *ittifáki*.

Incipient beard, خط سبز *khatt i sabz*.

Incision, قطع *kat*.

Incitement, ترغیب *targhib* (k.); اطماع *itmá* (n.).

Incivility, بی ادبی *bí adabi*.

Inclement, سخت *sakht*.

Inclination, ارادت *irádat*; (mental), هیل *meyl*; (leaning), تکیه *takiyeh*; (in prayer), رکعه *ruk'ah*.

Inclined, مایل *máil*; میلان *mílán*; چسبیده *chaspidah*.

Inclining, متمایل *mutamáyil*.

Including, متضمن *mutazammin*; مدرج شامل حال *shámil i hál*; مدرج *mundarij*.

Incoherent, بی موافق *bí mu-váfik*.

Income, حاصل *hásil*; مداخل *mudákhil*.

Incomparable, بیچون *bí-chún*; بی نظیر *bí-nazir*; بی همتا *bí-hamtá*; بیمانند *bí mánand*.

Incompetent, غیر کافی *ghair káfi*.

Incomplete, نام ناقص *ná-tamám* ;
نام فرجام *ná-farjám*.

Incomprehensible, بی قیاس *bí*
kiyás.

Inconceiveable, نام منصور *ná-*
mutasavvar.

Incongruous, نام ساز *ná sáz*.

Inconsiderate, سر سری *sar-*
sarí; نام سگالیده *ná-sakálidah*.

Inconsistent, منافض *munákiz* ;
منافی *munáfí*.

Inconstant, طیاش *taiyúsh* ;
طایش *táish*; نام استوار *ná*
ustuvár; نام پایدار *ná páidár*.

Incontinence, بد پرهیزی *bad*
parhizi.

Incontinent, بد کار *bad kár*.

Inconvenience, مضرت *mazar-*
rat; Putting to — مکلف *mukallif*.

Inconvenient, دشوار *dushvár* ;
زحمت *zahmat*.

Incorporate, مجسم *mujassam*.

Incorporation, ضمیمه *zamímah*
(*sh*).

Incorrect, نام درست *ná durust* ;
نام صواب *ná saváb*.

Incorrectness, غلط *ghalat*.

Incrruptible (man), پاک دمانی *pák*
damáni; بیغرض *bí*

gharaz; (matter) غیر فنا
ghair faná.

Increase, توفیر *taufír* ;
فزون *fuzún* ; افزایش *afzáyish* ;
افزونی *afzúni*; اضافه *izáfek* ;
ترقی *tarakkí*; v. افزودن *afzú-*
dan.

Increasing, متزاید *mutazáyid* ;
افزون *afzún*.

Incredible, نام واجب اعتبار *ná*
vájibi itibár.

Incrustate, اندودن *andúdan*.

Incumbent, لازم *lázim* ;
اجب *vájib*.

Incurable, لا دوا *lá davá* ;
لا علاج *lá 'iláj*.

Incursion, حمله *hamleh* ;
چپو *chapau* (*k.*).

Indebted, مدیون *madyún* ;
مقروض *makrúz*.

Indecency, هرزگی *harzagí*.

Indecent, نام یبغی *lá yam-*
baghí; نام سزا *ná-sazá*. Speak-
ing —ly, هراء *hurá'*.

Indeed, بدرستی *ba-durustí* ;
یقیناً *yakínan*.

Indefinite, غیر معین *ghair*
mu'ayyan.

Indelible, ثابت *ádbít*.

Indemnification, تضمین *tazmín*;
مجازات *mujázát*.

Independence, استقلال *istiklál*;
استغناء *istighná'*.

Independent, مستغنی *mus-
taghní*; مختار *mukhtár*; (well
off), خوش باش *khúsh-básh*.

Index, فهرست *fihríst*.

India, هندوستان *Hindústán*; هند
Hind.

Indian, هندو *hindú*; هندی
hindí.

Indicate, اشاره کردن *ishárah k.*;
pa. p. اشاره به *mushár ilaih*.

Indication, دلالت *dalálat*.

Indictment, حکم نما *hukm
namá*.

Indifference, غفلت *ghiflat*.

Indifferent, بیزار *bí-zár*.

Indigence, تنگ دستی *tang-
dastí*; بیمایگی *bí-máyagí*.

Indigent, محتاج *muhtáj*; تنگ
دست *tang dast*, or دست
نیازمند *dast-tang*; حاجت مند
niyáz-mand; حاجت مند
hájat-mand.

Indigestible, ناکوار *nágavár*.

Indigestion, وخامت *vakhámat*;
تخمه *tukmah*.

Indignant, خشمناک *khishmnák*.

Indignation, تنفر *tanaffar*.

Indignity, خفت *khiffat*.

Indigo, نیل *níl* · وسمه *vasmeh*.

Indirect, پیچیده *píchídah*.

Indiscernable, ناپیدا *ná paidá*.

Indiscreet, بی امتیاز *bí imtiyáz*.

Indisputable, بی شک و شبهه *bí
shakk o shubheh*.

Indistinct, نا صاف *ná sáf*.

Individual, نفر *nafar*; کس *kas*;
شخص *shakhs*.

Indolence, تکاسل *takásul (n.)*;
سستی *sustí (k.)*.

Indolent, سست *sust*.

Inducement, ترغیب *targhíb
(k.)*; تحریک *tahrík (k.)*.

Indulgence, التفات *iltifát*.

Indulgent, مهربان *mihribán*.

Indulging one's passions, هوس
باز *havvas-báz*.

Industrious, جاهد *jáhíd*; ساعی
sá'í.

Industry, کسب *kasb*; اجتهاد
ijtihád; جد و جهد *jidd o jahd*.

Inebriated, مست *mast*.

Ineffable, ما لا کلام *má lá
kalám*, or لا کلام *lá ka-
lám*.

Inefficacious, بیثمر *bí samar*.

Inelegance, بد صورت *bad súrat*.

Inept, بی لیاقت *bí liyákat*.
 Inequality, فرق *fark*.
 Inestimable, بی بها *bí bahá*.
 Inevitable, نا کریز *ná-guriz*;
 چار نا چار *chár ná chár*.
 Inexpedient, نا مناسب *ná munásib*.
 Inexperienced, خام *khám*.
 Inexpert, بی سلیقه *bí-salíkah*.
 In extenso, بالتمام *bittamám*.
 Infallibility, بی خطای *bí khatá-i*.
 Infallible, بلا خطا *bilá khatá*.
 Infamous, بد نام *bad-nám* ; رسوا
rusvá ; مایون *mábún*.
 Infamy, رسوائی *rusvá'í*.
 Infancy, طفولیت *tufúliyat*.
 Infant, بچه *bachah* ; (suckling),
 رضیع *razi*.
 Infantry, سر باز *sarbáz* ; پیاده
piyádeh.
 Infatuate, آشفتن *áshuftan* ;
pa. p., فریفته *firífteh*.
 Infection, سرایت *saráyat (k.)*.
 Infectious, معدی *mu'dí*.
 Inferior, اسفل *asfal* ; زیرین
zírín ; فرو دست *farú-dast* ;
 کمتر *kihtar*.
 Inferiority, پستی *pastí* ; دونی
dúni.

Infernal, دوزخی *dúzakhí*.
 Infidel, کافر *káfir* ; *pl.* کفار *kuffár*.
 Infidelity, کفر *kufir*.
 Infinite, بی کران *bigirán* ; نا
 متناهی *ná-mutandhi*.
 Infinitive (verb), مصدر *masdar*.
 Infirm, ضعیف *za'íf* ; نا توان
ná-taván. — *ity*, نا توانی *ná-tavání* ; (*pl.*), اسقام *askám*.
 Inflamed (with love), مشغوف
mashghúf ; (wound), ملتهب
multahib.
 Inflaming, جانسوز *jún-súz*.
 Inflammation, سوزش *súzish* ;
 (wound), التهاب *iltiháb*.
 Inflated, دمی *damí (s.)*.
 Inflexible, سخت *sakht*.
 Inflection, (grammar), تصریف
tasrif (k.) ; صرف *sarf (k.)*.
 Influencing, تاثیر *taasir (k.)*.
 Influenza, زکام *zukám*.
 Inform, اطلاع کردن *ittilá k* ;
 خبر دادن *fahmánidan* ;
khavar d.
 Information, تخیر *takhbír* ;
 وقوف *wukúf*. To obtain —,
 رسیدن *wá-rasídan*.
 Informed, واقف *wákif* ; مطلع
muttali. To be —, اطلاع
 داشتن *ittilá dáshtan*.

Informer, نام *nammám* ;
 جاسوس *jásús*.
 Infringement, فسخ *faskh* (*k.*).
 Infuse, خیسیدن *khísídan*.
 Infusion, خسانده *khasándah*,
 or خیسانده *khísándah*.
 Ingenious, زکی *zakíy*, or ذکی
zakíy ; ذهین *zahín* ; ظریف
zaríf.
 Ingenuity, جودت *júdat* ; حذاقت
hizákát and حدائق *hadákat* ;
 کیاست *kiyásat* ; شہامت *sha-*
húmat ; (purity), زکات *zaká-*
wat.
 Ingenuous, ازکیاء *azkiyá* ; صادق
sádík.
 Ingot, شوشه *shúshah* ; خفچه
khafchah ; (of gold), خشت زر
khisht i zar.
 Ingratitude, بیوفای *bí-vafú-í* ;
 کفران *kufrán*.
 Ingredient, جز *juz*.
 Ingress and egress, درآمد
dar ámad bar آمد *amad*.
 Inhabitant, ساکن *sákin* (*b.*) ;
 (pl.), سکناء *sukaná*, or
 سکان *sukkán* ; باشنده *báshan-*
dah ; (pl.), اهالی *ahálí*.
 Inhabited, آباد *ábád*.
 Inhabiting, متوطن *mutavattin*.

Inhale, دم زدن *dam z*.
 Inherent, اصلی *aslí*.
 Inheritance, ارث *irs* (*gr.*) ;
 میراث *mírás* (*y.*).
 Inherited, موروث *maurús*.
 Inheriting, وراثت *varásat*.
 Inheritor, وارث *váris*.
 Inhibition, نهی *nahí* (*k.*).
 Inhospitable, لئیم *laím*.
 Inhuman, فظ *fazz* ; بیعروت *bi-*
muruvvat.
 Inimical, معاند *mu'ánid*. —ly,
 خصمانه *khasmánah*.
 Iniquitous, حرام خور *harám-*
khur. — things, مناکیر
manákír.
 Iniquity, فساد *fasád* ; فسق *fisk*.
 Initial, حرف ابتدا *harf i ibtidá*.
 Initiation, دخل *dakhl* (*d.*) ;
 مداخله *mudákhalah* (*n.*).
 Injection, تنقیه *tankiyeh*.
 Injudicious, پوچ *púch* ; بیتدبیر
bítadbír.
 Injunction, تاکید *ta'kíd*.
 Injure, آزدن *ázardan* ; ضرر
 رسانیدن *zarar rsa*.
 Injured, متأذى *muta'azzí*.
 Injurious, مضر *muzirr*.
 Injury, اذیت *azíyet* ; ایذا *ízá* ;
 کردند *gazand*.

Injustice, ظلم *zulm*; بیداد *bí-dád*.

Ink, مرکب *murakkab*. Indian —, مرکب چین *m-i chin*.

Inkstand, دوات *davát*; (pen and ink case), قلمدان *kalam-dán*.

Inlaid, مرصع *murassa'*; (with gold), طلا کوب *telá kúb*; (with mosaic work), خاظمی *khátimí*; (with tiles), کاشی کاری *káshí kári*.

Inn, کاروان سرای *káráván sarái*; مهمان سرا *mihmán sará*.

Innate, مادر زاد *mádar-zád*; غریزی *gharíziy*; طبیعی *tab'í*.

Innocence, بی گاهی *bí-gunáhí*.

Innocent, بی گناه *bí-gunáh*; معصوم *má'súm*; عاصم *'ásim*; بری، الذمه *barí uz zimmah*.

Innovating, ابداع *ibdá'* (*k.*).

Innumerable, نامحصور *ná-mahsúr*; نامعدود *ná-má'dúd*; بیشمار *bí-shumár*.

Inoculation, آبله کوی *ábilah kúbi*.

Inodorus, بی بو *bí-bú*.

Inorganic, جمادی *jamádiy*.

Inopportune, بر وقت *bí vakt*.

Inquest, تفحص *tafahhus* (*k.*).

Inquietude, اضطراب *izteráb*.

Inquire, پرسیدن *pursidan*; و جستن *wá-justan*.

Inquiring, متفیش *mutafattish*.

Inquiry, پرسش *pursish* (*k.*); پژوہش *istifsár*; پیژوہش *pizhúhish*; تفقد *tafaqqud* (*n.*); تفتیش *taftish*; سراغ دزدرا سراغ کردند *surágh* (*thus* *duzd-rá surágh kerdand*, They found the thief).

Strict —, تفحص *tafahhus*.

Subject of —, پرسیدنی *pursídani*.

Inquisitor, مفتش *mufattish*.

Insane, دیوانه *divánah*; جنونی *junúni*; مجنون *majnún*; (with love), مدله *mudallah*.

Insanity, دیوانگی *junún*; دیوانگی *divánagi*.

Inscribe, مرقوم کردن *markúm k.*

Inscription, کتابت *kitábat*; *pl.* خط نوشتجات *navishtaját*; *khatt*.

Inscrutable, بی نشان *bí-nishán*.

Insect, حشرت *hashrat*; جانورک *jánvarak*.

Insecurity, خطر *khatar*.

Insensibility, بیهوشی *bí húshí*.

Insensibly, بتدریج *be-tadrij*.
 Insert, داخل کردن *dákhil k*.
 Insertion, تعبیه *ta'biyeh*.
 Inside, اندرون *andarún* ; توی *túy*.
 Insignia, التما *at-tamghá*.
 Insignificance, حق *hakr*.
 Insignificant, نا چیز *ná chiz*.
 Insincere, بیوفا *bí-vafú*.
 Insincerity, منافقت *munáfikat*.
 Insinuation, ایهام *ihám* (n.); اشاره *ishárah* (k.).
 Insipid, بی نمک *bí-namak* ; بیمزه *bí-mazah*.
 Insistence, اصرار *isrár* (k.);
 Insolence, شاهی *sháhidi* ; شوخی *shúkhí*.
 Insolent, شوخ *shúkh*.
 Insoluble, لاهل *lá hall*.
 Insolvent, نا دار *ná-dár*.
 Insomuch as, چندانکه *chan-dánkih*.
 Inspection, نگاه *nigáh* (k.) ; نظارت *mu'áyanah* (k.); ملاحظه *mulá-hezeh* (k.).
 Inspector, ناظر *názir*. — general of tents, خیام باشی *khiyám bási*.
 Inspiration, الهام *ilhám* (n.).

Inspired, ملهم *mulham*.
 Inspiring, تحویف *takhvif* (k.).
 Inspissated juice, رب *rub*.
 Instability, بی قراری *bí-karári*.
 Installation, نصب *nasb* (k.).
 Instalment, قسط *qast*.
 Instance, n., مثال *misál*. For — — — — — مثلاً *masalan* ; فرضاً *far-zan*.
 Instant, نفسی *nafasi* ; لمحہ *lamheh*. —ly, در ساعت *dar sá'at* ; بمجرد *bamujarrad* ; دم در *dar dam* ; حال در *dar hál*.
 Instead of, بجای *ba jái* ; عوض *ivaz*.
 Instigating, تحریص *tahrís* (k.).
 Instigation, اغوا *ighvá*.
 Instigator, محرک *muharrik*.
 Instinct, عقل *'aql* ; فراست *fírásat*.
 Institutes, one who, مقنن *mu-kannin*.
 Institution, اختراع *ikhtirá* (k.). —s, آئین *'á'in* ; قانون *kánún*.
 Instruct, یاد دادن *yád d*. —ion, تعلیم *ta'lím* (k.); تربیت *tarbiyat* (n.); تلقین *talkín* (n.).
 Instructor, معلم *mu'allim*.

Instrument, آلت *álat* ; ادات *adát*, pl. ادوات *adawát*. — for boring, مثقب *musakkib*. Musical —, نا انبان *ná-ambán* ; ساز *sáz*. Wind —, نفیر *nafir*. Insubordination, تمرد *tumarrud*. Insufferable, لا تحمل *tahammul*. Insufficient, کم *kam* ; قاصر *kásir*. Insulation (of a wire), خارج *khárij* (*k*). Insulator, کرکری *gargari*. Insult, شتم *shatm* (*d.*) ; دشنام *dushnám* (*d.*) ; خفت *khiffat*. Insurance, بیمه *bimah* (*k.*). Insurrection, خاستگی *khástagi* ; شورش *shurish* ; فتنه *fitnah*. Integrity, دیانت *diyánat* ; راستی *rásti* ; صلاح *saláh*. Intellect, عقل *'aql* ; ذهن *zihn*. Acuteness of —, ذکا *zaká*. Intellectual, معقول *ma'kúl*. Intelligence, (news), خبر *khabar* ; (wit), زکات *zakávat*. Intelligent, فهیم *fahim* ; شناس *shinás* ; رمیزه *ramiz* ; عاقل *'ákil* ; هشیار *hushyár* ; درباننده *dar-yábandah* ; با خبر *ba-khabr* ;

روشن گهر *ba khird* ; روشن گهر *raushan-guhar*. Very —, فهم *fahhám*. Intelligible, مدرک *mudrak*. Intemperance, مستی *masti*. Intemperate, نا معتدل *ná mutadil*. Intend, آهنگن *áhikhtan* ; قصد *qasd* *k* ; *pa. p.*, منوی *manviy* ; *pr. p.*, عازم *'ázim*. Intensity, شدت *shiddat*. Intention, قصد *qasd* (*k. n.*) ; طویت *taviyet* ; زم *zamam* ; پیش *'arzah* ; عمد *'amd* ; نهاد *pish-nihád* ; همت *himmat* ; pl., هم *himam* ; نیت *niyat* ; آهنگ *áhang*. Intentional, بالقصد *bilqasd*. —ly, عمداً *'amdan*. Inter, دفن کردن *dafn k*. Intercalary, کیسه *kabisah*. Intercept, گرفتن *giriftan*. Intercession, شفاعت *shifú'at* (*k.*) ; وساطت *vasátat* (*k.*). Intercessor, شفیع *shafí'* ; شافع *sháfí*. Intercourse, معاشرت *mu'ásharat* ; آمد و رفت *ámad o raft* ; اختلاط *ikhtilát* ; (carnal), مضاجعت *muzájú'at*.

Interdicting, تحریم *tahrīm* (k.); منع *man'* (k.).

Interest (money), سود *sūd*; مرابه *murábahah*; (concern), اعتنا *i'tiná*; علاقه *'alákah*.

Interested, غرض *gharaz*. Self—, غرضمند *gharz-mand*.

Interference in, مداخلت *mudá-khalat* (n.). — with, معارض *mu'áriz* (b.); مزاحم *muzá-him* (sh.).

Interim, اثنا *asná*.

Interior, درون *darún*; بواطن *bavátin*.

Interjection, صوت *saut*.

Interlaced, مشبك *mushabbak*.

Interlocutor, كاليم *kalím*; منكالم *mutakallim*.

Intermarriage, وصلت *vaslat* (k.).

Intermediary, متوسط *muta-vassit*.

Interment, دفن *'dafn*.

Intermingled, مخلوط *makhhlút* (k.).

Intermission, تقطع *takattu'*.

Intermittent fever, تب نوبت *tab-i-naubat*.

Internal, باطنی *bátini*; درونی *darúni*.

Interpolation, مخالطه *mukhá-leteh* (s.).

Interpose, درمیان آمدن *dar-miyán ámadan*.

Interposition, دخل *dakhl* (k.).

Interpretation, تأویل *ta'vîl* (n.); ترجمه *tarjumah* (k.); (of dreams), تعبیر *ta'bîr* (k.).

Interpreter, ترجمان *tarjumán*; مترجم *mutarjim*; (of dreams and omens), فالگیر *fálgir*.

Interregnum, فتره *fitrat*.

Interrogation, استفهام *istif-hám*.

Interrogate, پرسیدن *pursídan*.

Interrogatively, باستفسار *be-istifsár*.

Interrogator, پرسنده *pursen-dah*.

Interruption, intersection, قطع *kat'* (n.).

Interval, بین *bain*; تفريق *tafrík*; اثنا *asná*. At —s, غبا *ghibban*.

Intervening, طاری *tári*; حایل *háyl*; دخل *dakhl*.

Interview, دیدار *didár*; مواصلت *muvasalat*; ملاقات *mulakát*.

Intestate, بی وصیت *bí vasiyat*.

Intestine, روده *rúdah* (n.); in pl., جگر بند *jigar-band*.

Intimacy, موانست *muvánasat*; دم سر آشنائی *sar-áshnáí*; دام سازی *dam-sázi*.

Intimate friend, همدم *ham-dam*; هم‌نشین *ham-nishín*; محرم *muhrim*.

Intimation, اشاره *isháreh* (k.).

Intimidation, تخويف *takhvíf* (k.).

Into, در *dar*; اندر *andar*; توی *tuy*.

Intolerable, غیر متحمل *ghair mutahammel*.

Intoning, ترنم *tarannum*; ترتیل *tartíl*.

Intoxicated, مست *mast*; سر مست *sar-mast*; سکران *suk-rán*; سرشار *sar-shár*. Like one —, مستانه *mastánah*.

Intoxicating, مسکر *muskir*.

Intoxication, سکر *sukr*; نشه *nash-h*; نشوت *nashvat*; مستی *marfí*.

Intractable, سرکش *sar kesh*.

Intreaty, التماس *illimás* (k.); ایلاج *iljá* (k.).

Intrenchment, سنکر *sangur*; النک *alang*.

Intrepid, فاتک *fátik*; بیباک *bí bák*.

Intrepidity, شجاعت *shajāat*; شیرى *shíri*; دلآوری *dilávari*; دلیری *dilíri*; جانبازی *ján-lázi*.

Intricate, ژولیده *zhúlidah*; درهم *dar-ham*; معقد *mu'akkad*. An — business, آشفته کار *áshuftah kár*.

Intrigue, سازش *sázish*; عشق‌بازی *'ishk-bázi*.

Intrinsic, حقیقی *hakikí*; معنوی *ma'naví*; ذاتی *zátí*.

Introducing, ادخال *idkhál*; معرفی *mu'arrafi* (k.).

Introduction (of book), دیباجه *díbácheh*.

Intrust, سپردن *sipurdan*; تسلیم کردن *taslim k*.

Intrusted, مسلم *musallam*.

Intwine, v. i., پیچیدن *píchidan*; v. t., پیچانیدن *pichánidan*.

Inundation, سیلاب *sailáb*; سیل *sail*.

Invalid, ناخوش *nákhush*.

Invalidate, باطل کردن *bátíl k*.

Invaluable, عزیز *azíz*.

Invariable, دایم *dáim*.

Invasion, تعدی *ta'addi* ; یورش *yúrish* (k.); هجوم *hujúm* (k.).

Invective, زبان درازی *zabán dirázi* ; لعنت *la'nat*.

Inveigle, فریفتن *firíftan*.

Invention, ابتداع *ibtidá'* (k.); ایجاد *ikhtirá'* (k.); اختراع *íjád* (k.); احداث *ihdás* ; نو آورد *nau-ávard*.

Inventor, محدث *muhdis* ; واجد *wájid* ; موجد *mújid*.

Inventory, فهرست *fihrist*.

Inversely, برعکس *bar 'aks*.

Inversion, تقلیب *taqlíb* (k.); عکس *'aks* ; (of letters), تحریف *tahríf*.

Invert, برکشتن *bar gashtan* ; برکردیدن *bar gardídan* ; *pa. p.*, معکوس *ma'kús* ; منعکس *mun-'akis* ; مقلب *mukallab* ; مقلوب *maklúb* ; نگون *nigún* ; *pr. p.*, متبدل *mutabaddal*.

Investigation, تنقیح *tankíh* (k.); تجویز *tajvíz* (k.); بازخواست *báz-kh'ást* (k.); تحقیق *tahkík* (k.).

Investigator, a minute, — , خورده دان *khurdah-dán*.

Investment (of a town), محاصره

mahasereh (k.); (with honours), متقلد *mutakallid* (k.).

Invidious, حاسد *hásid*.

Invigoration, تقویت *takvíyat* (k.).

Inviolable, بی فتور *bí futúr* ; بست *bust*.

Invisibility, غیب *ghaib*.

Invisible, نا پدید *ná-padíd* ; نا دیدنی *ná dídaní*. — *tniñgs*, غیوب *ghuyúb* ; غائبان *gháibáná*.

Invitation, دعوت *da'vat* (k.).

Invited, مدعو *mad'ú* (h.).

Invocation, دعا *du'á* (k.).

Invoice, فهرست *fihrist*.

Involuntary, بی اختیار *bi ikhtiyár*.

Involved, مشتمل *mushtamel* (b.).

Invulnerable, معصوم *ma'súm*.

Inward, باطن *bátin* ; درونی *darúní*.

Irascibility, تغیط *taghayyuz*.

Irascible, سر تیز *sar-tíz*.

Iris (flower), زنبق *zambak*.

Iron, آهن *áhan* ; حدید *hadíd* ; (cast), چدن *chadan* ; (for ironing), انو *utú* (ksh.).

Made of —, آهی *āhaní*;
 آهنین *āhanin*. — mace,
 گوبال *gúpál*.
 Ironclad (ship), زره پوش *zireh*
púsh.
 Irony, هجو *hajv*.
 Irrefutable, جواب بی *bí javáb*.
 Irregular, بی توزکانه *bí-túza-*
gánah; بی قاعده *bí ká'idéh*.
 Irregularity, بی رسمی *bí-rasmí*.
 Irreligious, بد کیش *bad-kísh*;
 بی دین *bí-din*.
 Irremediable, بی چاره *bí*
cháreh.
 Irresolute, دو دل *do dil*.
 Irresolution, تردد *taraddud*.
 Irresponsible authority, اشتغال
istiklál.
 Irreverence, بی احترامی *bí*
ihtirámi.
 Irreverent, بی احترام *bí ihtirám*.
 Irrigate, آب دادن *áb d*.
 Irrigation, آبیاری *ábyári*.
 Irritable, کج خلق *kaj khulk*.
 Irritate, رنجیده ساختن *ranjí-*
dah s.
 Irritation, آشفتگی *ashuftagi*.
 Isinglass, سریش ماهی *sirísh i*
máhi.
 Islam, اسلام *islám*.

Island, جزیره *jazirah*.
 Isolated, تکتک *tektek*; مجرد
mujarrad.
 Isolation, تفرید *tafríd*.
 Issue, n., اولاد *aulád*.
 Issuing, صادر *sádir* (*sh. k.*);
 اصدار *isdár*.
 Isthmus, تنگه *tangah*.
 It, او *ú*; آن *án*; این *ín*.
 Itch, خارش *khárisht*; خارش
khárish; حکه *hikkat*; جرب
jarab.
 Itching, خارش *kharásh*.
 Item, فرد *fard*.
 Itinerary, راه *ráh*.
 Itself, of —, بنفسه *be-nafsah*.
 Ivory, دندان فیل *dan-*
dán-i-fil.
 Ivy, ویشه *wishah*; لبلاب *labláb*.

J

Jabber, مغلطه کردن *maghlitah*
k.; قیل و قال کردن *kíl o*
kál k.
 Jackal, شغال *shaghál*.
 Jackdaw, زاغ *zágh*.
 Jacket, نیمتنه *nímtaneh*
 Quilted silk —, کج اکند

kaj-ágand. Sheepskin —,
پوستین *pústín.*
Jacob, James, یعقوب *Ya'kúb.*
Jade (stone), یشم *yashm.*
Jail, زندان *zindán.*
Jailor, زندانبان *zindánbán.*
Jam, مربا *murabbá.*
Jar (large), خم *khum*; خمره
khumrah; (small), سبو *sabú*;
کوزه *kúzah.*
Jargon, کج زبان *kej zabán.*
Jasmine, یاسمین *yásmín.*
Jasper, یشب *yashb*; (another
kind), یاش *yásh.*
Jaundice, مرض زهره *marzi zah-
rah.*
Javelin, نیزک *nízak.*
Jaw (bone), چانه *chánah* (z.).
Upper —, فك اعلی *fakk i 'alá.*
Lower —, فك اسفل *fakk i
asfal.*
Jealous, غیور *ghaiyúr*; حسود
hasúd.
Jealousy, رشك *rashk*; حسد
hasd.
Jeering, طعنہ زنان *ta'nah-zanán*
(k.); ریش خند *rish khand* (k.).
Jehovah, هو *hú*; یاهووا *Yáhváh.*
Jerboa, یربوع *yarbú'.*
Jerk, تكان *takán* (d. kh.).

Jerusalem, بیت المقدس *Bait
al Mukaddas.*
Jest, لاغ *lág*; بزلہ *bazlah*;
وشیه *vashyah*; لطیفہ *latifah.*
— ing, هزل *hazl* (k.).
Jester, مسخره *maskharah.*
Jesus, حضرت عیسی *Hazrat-i-
'Isá.*
Jet (stone), شوه *shavah*; (of
water), فواره *favvâreh.*
Jew, Jewish, یهودی *yahúdí*;
عبرانی *'ibrání.*
Jewel, جوهر *johar*; زیور *zivar*;
(worn in the turban), سرپیچ
sar-pích.
Jeweller, جوهری *jauharí.*
Jockey, چابکسوار *chábuk
sovvár.*
Jocose, شوخی *shúkhí.*
Join, پیوند *paivastan*; پیوند
کردن *paivand k.*
Joined, منضم *munzamm* (k.);
واصل *vásil* (sh.); مقرون *mak-
rún.*
Joining in a drinking boût,
منادمت *munádamat.*
Joint, بند *band*; شلو *shalv*;
مفصل *mufsal.* — ly, شراکتاً
sharákatan.
Jointure (woman's), مهر *mahr.*

Joists, همون *hamún*; شه تير *shahtír*.

Jokes, هزليات *hazalíyát*.

Joking, مزاح *mazáh* (k.); مزاحت *mazáhat* (n.).

Jollity, شوخی *shúkhí*.

Jolt, تكان *takán* (kh. d.).

Jonas, يونس *Yúnas*.

Joseph, يوسف *Yúsuf*.

Jot, ذره *zarreh*; نکته *nukteh*.

Journal, روز نامه *rúz námeh*.

Journey, سفر *safar*. A day's —, منزل *manzil*.

Jovial, خوشگذران *khúsh guzarán*. — ity, بشاشت *basháshat*.

Joy, سرور *surúr*. فرح *farah*; نشاط *nashát*; مسرة *masarrat*. فرحناك *farah-nák*; خرم *khurram*.

Judaism, يهوديه *yahúdiyeh*.

Judge, n., قاضى *kázi*; pl., قضاة *kuzát*; حاكم *hákim*; v., ديوان کردن *diván k.*

Judgment, فتوى *fetvá*. — hall, محكمه *mahkamah*. The last —, محشر *mahshar*; روز قیامت *rúz-i-kiyámat*.

Judicature, شریعت *sharí'at*.

Judicious, با درایت *bá diráyet*; عقلی *'akliy*.

Jug, کوزه *kúzah*.

Juggler, حقه باز *hukkah-báz*; بازیگر *shu'bdah-báz*; بازیگر *bázigar*.

Juggling, art of, بازی *shu'bdah-bázi* (k.).

Jugular vein, ورید *varíd*.

Juice, شیره *shírah*; عرق *'arak*. Expressed —, عصاره *'usárah*, (of dates, &c.), دوشاب *dúsh-áb*.

Juicy, آبدار *ábdár*.

Jujube fruit, عاب *'unnáb*. — tree, کنار *kunár*.

Jump, n., خیز *khíz* (k.); جست *jast* (k.); v., جستن *jastan*.

Junction, اتصال *ittisál*.

Jungle, جنگل *jangal*.

Junior, اصغر *asghar*.

Juniper, اردج *ardaj*.

Jupiter, مشتری *Mushtarí*.

Jurisdiction, قلمرو *kalam-rav*.

Jurisprudence, فقه *fikh*.

Jurisprudent, فقیه *fakih*; pl., فقهاء *fukahá*.

Just, عادل *'adil*; منصف *munsif*; حق *hak*. — men, ابرار *abrár*. Most —, عدل *'adal*.

Justice, عدالت 'adálat ; عدل 'adl ; داد nisfat ; نصفت dád.
 Justification, ابرار ibrár (n.) ; تزكيت tazkiyat (k.).
 Justly, انصافاً insáfan.
 Juvenile, جوان javán.
 Juvenility, جوانی javánî.

K

Kaliyan (Persian water pipe), قلیان kaliyán.
 Keen, تیز tíz.
 Keep, نگاهداشتن dáshtan ; نگاهداشتن nígháh-dsh.
 Keeper, نگهبان nigah-bán.
 — of the records, سر دفتر sar-daftér. — of the seal, مهر دار muhr-dár. — of a vineyard, رز بان raz-bán.
 Keepsake, یاد کار yád-gár.
 Kennel, سگخانه sagkháneh.
 Kernel, مغز maghz.
 Kestrel, یوه yúh.
 Kettle, کتری ketrí ; قدر kidr ; دیگ dig ; (small), دیگچه dígchéh. — drum, کوس kús ; نقره naqqárah. — player, نقارچی naqqáráchî.

Key, کلید hilíd ; اقلید ikhlid.
 Khosroes, کسری kasrá.
 Kick, لکد lakd (z.).
 Kid, بزغال buz-ghálah ; هیرک hirak ; بره barah. White kid or cotton shoes, کیوه givah.
 Kidney, کرده gurdah ; کلیه kulyah.
 Kill, کشتن kushtan.
 Killed, قتل katil.
 Killing (in comp.), کشان kushán.
 Kiln, کوره kúrah.
 Kind (genus), جنس jins ; گونه gúnah ; نوع nau' ; pl., انواع anvá ; قسم kism ; (friendly), میهربان mihribán ; شفیق sha-fik ; لطیف latíf.
 Kindle, بر فروختن bar farúkhtan ; سوزانیدن súzání-dan.
 Kindling, سوزنده súzendah.
 Kindness, میهربانی mihribání ; نوازش navá-zish ; عاطفت íhsán.
 Kindred, اقربا akribá ; خوش khish ; پیوند paipand.
 King, شاه sháh ; پادشاه pád-sháh ; سلطان sultán ; ملك malik. O — ! شها shahá.

- of kings, شاهنشاه *shahan-sháh*. — of the bees, بعشوب *ya'skúb*.
 Kingdom, مملکت *mamlakat* ; ولایت *viláyet*. — of heaven, ملکوت *malkút*.
 Kingfisher, چاق *chillik*.
 Kinsman, ذوالقربی *zu'l kurbá* ; خوشاوند *khishávand* ; pl., اقارب *akárib*.
 Kiss, n., بوس *bús* (d.) ; بوسه *búsah* (d.) ; v., بوسیدن *búsidan*. — ing and hugging, بوس و کنار *bús o kenár*. — ing and licking (as a cat her kittens), مایج و موج *mách u múch*.
 Kitchen, آشپز خانه *ásh-paz khánah* ; مطبخ *matbakh*. — garden, پالیز *páliz*.
 Kite (bird), غلیواج *ghaliwáj* ; or زغن *ghaliwáz* ; زغن *zaghan* ; موش خور *músh-khúr* ; (paper), کاغذک *ká-ghazak*.
 Knapsack, جامه دامن *jámah-dán* ; بقیه *bukchah*.
 Knave, چاره کر *charah-gar*.
 Knead, سرشتن *sirishtan* ; خمیر

- کردن *khamir k.* ; pa. p., معجون *ma'jun*.
 Knee, زانو *zánú* (z.). — to —, همزانو *ham-zánú*.
 Knife, کارد *kárd*. Butcher's —, ساطور *sátúr*. Pen —, فلتمتراش *kalamtarásh*. Pocket or clasp —, چاقو *chákú*. Shoemaker's —, نشکرده *nishgirdah*.
 Knit, بافتن *báftan*.
 Knob, قبه *kubbah*.
 Knock, n., ضرب *zarb* ; (at the door), دستک *dastak* ; v., کوبیدن *kúbidan*. — down, فرو کوفتن *farú-kúftan*.
 Knot, گره *girah* (z.) ; عقد *'akd* ; عقده *'ukdah*.
 Knotted, معقود *ma'kud*.
 Know, شناختن *shinákhtan* ; فهمیدن *dánistan* ; fahmídan.
 Knowing, داننده *dánendah* ; عرفان *'irfán*. — for certain, متیقن *mutayakkín*.
 Knowledge, معرفت *ma'rifat* ; علم *'ilm* ; دانستگی *dánistagi* ; اکاهی *juz-rasí* ; جزرسی *agáhi*. — of God, نعرف *ta'arruf*.

Known, معلوم *ma'lúm* (h.);
معروف *ma'rúf*.

Knuckle, بند انگشت *band i angusht*.

Koran, قرآن *kur'án*; فرقان *furkán*.

Krán (one franc), فران *krán*.

L

Label, سر نامه *sar námeh*.

Laborious, محنتی *mihnatí*;
کار کن *kár kun*.

Labour, کار *kár* (k.); عمل *'amal* (k.); محنت *mihnat*; مزدوری *mazdúrí*.

Labourer, عامل *'ámil*; pl., عمله *'amaleh*; (hired), مزدور *mazdúr*. Agricultural —, برزگر, *barz-gar*.

Labouring hard, تاجاهد *tajáhud*.

Lac (gum), لك *lak*.

Lace, توره *túrah*; (cord), قيطان *kaitán*; زنجيره *zanjirah*.

Ladder, نردبان *nardubán*; سلم *sullam*; زينه *zínah*.

Ladies' man, عشق باز *'ishk-báz*.

Ladle, کفچه *kafcheh*; چالك *chilk*.

Lady, خانم *khánum*; خاتون

khátún; بيگم *baigam*; كدبانو *kad-bánú*.

Lag behind, باز ماندن *báz mán-dan*.

Lake, درياچه *daryácheh*.

Lamb, بره *barah*. Fattened —, شير مست *shír-mast*.

Lame, لنگ *lang* (k.).

Lament, زاریدن *zárídan*; نویدن *navídan*; نالیدن *nálídan*; *pa. p.*, مندوب *mandúb*; *pr. p.*, نالان *nálán*.

Lamentation, زاری *zárí* (k.); شين *shívan* (k.); نوحه *nau-hah* (k.); ندبته *nudbat*; فغان *fighán*; ناله *náláh* (k.); فریاد *faryád* (k.). Great —, زار زار *zár-zár*.

Lamp, چراغ *chirágh*; سراج *siráj*; مصباح *misbáh*; (Chinese), فانوس *fánús*.

Lampblack, دوده چراغ *dúdah*; *chirágh*; خوال *khuvál*.

Lampoon, جرشفت *jarshaft*; هجو *hajv*.

Lance, جريد *jaríd*; نيره *naizeh*.

Lancet, نيشتر *nóshhtar*; نيشتر *nishtar*.

Land, زمين *zamín*. Cultivated —, کشت زار *kisht-zár*.

- and money, ملك و مال *mulk u mál*. — not needing artificial irrigation, دبی *dími*.
- Landed property, تعلقه *ta'allu-kah*
- Landholder, زمین دار *zamín-dár*.
- Landscape, چشم انداز *cheshm andáz*.
- Land-tax, مال دیوان *mál i díván*.
- Lane, کوچہ *kúchah*; کوی *kúy*.
- Language, لغة *lughat*; زبان *zabán*. Belonging to —, لغوی *laghaví*.
- Languid, مانده *mándah*.
- Languor, فتر *fatar*; سستی *sustí*; فتور *futúr*.
- Lantern, فانوس *fánús*; (of a building), مشکوت *mishkút*; منار *minár*.
- Lap, n., کنار *kinár*; v., لیسیدن *lísidan*.
- Lapidary, حجار *hajjár*.
- Lapis lazuli, لاجورد *lájvard*.
- Lapse of time, مرور دهور *murúr i duhúr*. •
- Lapwing, هدهد *hudhud*.
- Lard, چربی خورک *charbí-yi-khúk*.
- Large, بزرگ *buzurg*; کلان *kalán*; متسع *muttasi*.
- Largesse, انعام *in'am*.
- Lark, عزلاغ *ghazlágh*; چاکوک *chakávak*.
- Lascivious, شهونی *shahvatí*; بد نفس *bad-nafas*. — ness, مستی *masti*.
- Lash, قچی *kamchí*.
- Lasso, کمند *kamand*.
- Last, a., آخر *ákhar*; پسین *pasín*; v., ماندن *mandan*.
- Lasting, دیر پا *dír-pá*; دایم *dáim* (b); بقا *baqá* (dsh.); دوام *davám* (k.).
- Lastly, عاقبة الامر *'áqibat ul amr*.
- Latch, چفت *chift*.
- Late, دیر *dir* (*ámadan*); (deceased), مرحوم *marhum*.
- Luteness, دیری *dírí*.
- Lath, چوب *chúb*.
- Lathe, خراد *kharád*.
- Lather, کف *kaf* (k.).
- Latitude, عرض *'arz*.
- Latter, وا پسین *vá-pasín*; آخر *ákhir*.
- Lattice window, بالکانه *bálkánah*; پنجره *panjareh*.
- Latticed, مشك *mushabbak*.

Laudable, راضیه *raziyeh*; مستحسن *mustahsin*; حمید *hamíd*.
— actions, حمائد *hamáid*.
Laugh, *v.*, خندیدن *khandídan*;
pr. p., خندان *khandán*.
Laughter, خندگی *khandagí*;
خنده *khandah* (*k.*). Loud —,
قهقهه *kahkahah* (*k.*).
Laundress, رخت شو *rakht shú*.
Laundry, رختشو خانه *rakhtshú*
kháneh.
Laurel, سرخس *sar khas*.
Lavishing, اسراف *isráf k.*.
Lavishly, مسرفاً *masrúfan*.
Law (of the Koran), شریعت
shar'at; شرع *shar'*. Com-
mon —, عرف *'urf*. — of re-
taliation for homicide, قصاص
kisas.
Lawful, حلال *halál*; مباح *mu-
báh*; جواز *jawáz*. Making
—, تحلیل *tahlíl* (*k.*). —
ness, حلیت *hilliyet*.
Lawless, بیداد *bí-dád*; فاسد
fásid.
Lawsuit, دعوا *da'vá*.
Lawn, چمن *chaman*.
Laxative, مسهل *mus-hil*.
Laxity, رخوت *rikhwut*.
Lay, *v.*, گذاشتن *guzáshthan*;

نهادن *nihádan*. — egg, *egga*,
تخم کردن *tukhm k.*
Laziness, سستی *sustí*.
Lazy, تنبل *tambal*; کور دل
kúr-dil; نا رای *ná-rái*; نفه
nafeh.
Lead (metal), سرب *surb*; رصاص
rasás. Red —, سرنج *sirinj*.
White —, سفید *safídá*;
(plummet), بلت *bult*.
Lead, *v.*, بردن *burdan*; دلالت
dalálat k.
Leader, سر دار *sar-dár*; قاید
káid; پیشوا *píshwá*. — of
an army, سر جنگ *sar-jang*.
of the Hajj, میر حج *mír i*
hajj. — at prayer, امام
Imám.
Leading into error, مغالطت
mughálatat.
Leaf (tree), برگ *barg*; (paper),
ورق *varak*. The fall of the
—, بریز *barg rízi*.
League, معاهدت *mu'ákadat*;
عهد *'ahd*.
Leak, *n.*, رخنه *rikhnah*; چکه
chikkeh; *v.*, تراویدن *tará-
vidan*.
Lean, *a.*, لاغر *lághar*; نزار
nizár; نحیف *nahíf*. — ness,

- تکيه زدن *lāghirí*; *v.*, لاغری *takyeh z.*
- Leap, *n.*, خیز *khíz* (*k.*); *v.*,
بر جستن *jāstan*; جستن *jāstan*; یوزیدن *yūzidan*;
pr. p., جهان *jihān*. — year,
سال کبیسه *sāl-i kabisah.*
- Learn, یاد گرفتن *yād-gr.*;
درس آموختن *āmúkhthan*; درس
گرفتن *dars gr.*
- Learned, دانا *dáná*; عالم *‘álim*.
Profoundly —, متبحر *muta-
bahhir*. — man, ملا *mullá*.
— men, علماء *‘ulamá*; فواصل
fawázil.
- Learner, نوآموز *nau-ámúz.*
- Learning, آموزش *ámúزش*; علم
‘ilm; حکمت *hikmat.*
- Lease, اجاره *ijaráh* (*k. gr.*);
کرایه *keráye* (*k.*).
- Least, ادنی *adná*. At —, اقل
aḳáll i ḳalíl.
- Leather, چرم *charm*; جلد *jild*.
Raw white —, یشمه *yashmah*.
Soft —, انبان *ambán*. — of
horse's or ass's hide, کیغخت
kímukht.
- Leathern, چرمینه *charminah.*
- Leave, *n.*, اجازت *ijázat*; اذن
izn (*d. gr.*); رخصت *rukhsat*

- (*gr.*), دستوری *dastúri*; *v.*,
(to quit) پرداختن *pardákhtan*;
تړک *tark k.* To take
— of, مرخص شدن *murakh-
khas sh.* — off, ایستادن
vá ístádan.
- Leaven, *n.*, مایه *máye*; *v.*,
ور آوردن *var a.*; *pa. p.*, مخمر
mukhammar.
- Leavings, باقیه *báḳiyeh*. — of
a meal, بس خور *pas-khur*.
- Lebanon, Mount, لبنان *libnán.*
- Lecherous, شهوت *shahvat.*
- Lecture, درس *dars* (*d.*).
- Lecturer, مدرس *mudarris.*
- Led horse, یدک *yadak.*
- Ledger, دفتر *daftar.*
- Leech, زالو *zálu* (*an.*); زلو
zalú.
- Leek, کندنا *gandaná*; کراث
karrás.
- Left (side), چپ *chap*; یسار
yasár. — handed, چپدست
chap-dast.
- Leg, پا *pá*; ساق *sák*; اشقالنک
ishḳálang.
- Legacy, میراث *mírás*; ترکه
tarikah; *pl.*, متروکات *matrú-
kát,*

Legal, شرعی *shar'íy*; مشروع *mashrú'*.

Legate, ایچی *ilchí*.

Legatee, موصی الیه *muwassá ilaih*.

Legation, سفارت *sefárat*.

Legend, افسانه *afsánah*; حکایت *hikáyat*.

Legerdemain, بازی حقّه *hukkeh bázi*.

Legible, ما یقرا *ma yúkrá*.

Legislature, حکمرانی *hukm-rání*; حکومت *hukúmat*.

Legitimacy, حلالزادگی *halál-zúdagí*.

Legitimate, حلال زاده *halál zádeh*.

Leisure, فراغت *farághat*. —ly, آهسته *áhisteh*.

Lemon, لیمو *límu*. —ade, آب آیمو *áb límú*.

Lend (money), قرض دادن *karz d*.

Length, طول *túl*; درازی *dirázi*.

At —, آخر الامر *ákhar ul amr*.

Lengthen, دراز کردن *diráz k*.

Lenient, ملایم *muláym*.

Unity, ملایمت *muláymat*.

Lentil, بلسن *bulsun*; مچك *ma-*

chak; منجو *manjú*; عدس *'adas*.

Leopard, پلنگ *palang*; نمر *nimr*.

Leper, مبروص *mabrús*.

Leprosy, برص *baras*.

Leprous, ابرص *abras*.

Less, (fewer) کم *kam (k.)*; کمتر *kamtar*; (smaller), کوچکتر *kúchiktar*; کمتر *kúchiktar (k.)*.

Lesson, درس *dars (d.)*; سبق *sabk*. Giving —, مدارست *mudárasat (n.)*.

Lest, مبادا *mabáddá*.

Let (permit), اذن دادن *izn d.*; (on hire), اجاره دادن *ijárah d.* — go, وبل کردن *veil k.* — alone, گذاشتن *guzáshtan*.

Lethargy, پینکی *pínakí*.

Letter (of the alphabet), حرف *harf*; pl. حرف، حرف *hurúf*. — by —, حرفاً عن حرف *harfan 'an harf*. — with diacritical point, معجمه *mu'jamah*; (epistle), کاغذ *kághaz*; مکتوب *maktúb*. Short — (between equals, or from superior to inferior—a note), رقعہ *ruk'ah*. — from a prince,

رقم *rakm*; فرمان *farmán*;
(a royal order), شكه *shikkah*.
— from a servant, عرض *'arz*;
عريضه *'arizeh*. — of
recommendation نامه سفارش
*sefárish náme*h. — of apo-
logy, اعذار نامه *'tizár náme*h,
etc., etc.

Lettuce, کاهو *káhu*; خس *khus*.

Levee, مجلس عام *majlis i 'ám*.

Level, مسطح *musattah* (s.);
هموار *hamvár* (s.); *pa. p.*,
موظاء *muwattá*.

Lever, ديلم *dílum*.

Levite, Levitical, لوى *lávíy*.

Levity, سبكى *sabuki*; طيش
taish; (of speech), خطل
khatal; (of conduct), خفت
khiffat.

Levy (of taxes), باج *báj*; خراج
khiráj.

Lewd, شهوتى *shahvatí*. —ness,
شهوت *shahvat*.

Lexicography, علم لغت *'ilm-i-*
loghat.

Lexicon, كتاب لغت *kitáb-i-*
loghat.

Liar, كاذب *kázib*; دروغ كو
durúgh-gú. A great —,
كذاب *kazzáb*.

Libel, مذمت *muzammat*; هجو
hajv.

Liberal, سخى *sakhíy*; فياض
faiyáz; سامى *sámih*; جواد
jawwád. —ity, جود *júd*;
سخاء *sakhá'*; سخاوت *sa-*
khávat; ندى *nadá*; كرامت
karámat.

Liberated, خلاص *khilás* (k.);
رها *rastakár* (k.); رها
rahá (k.).

Liberating, منقذ *munkiz* (n.).

Liberation, رهاى *rahái*; نجات
naját.

Libertine, رند *rind*; قلاش
kallásh.

Liberty, عتق *'itk*; آزادكى
ázá-dagí. Setting —, اطلاق
itlák (k.).

Libidinous, هواس *havvás*;
نياك *naiyák*.

Libra, ميزان *mízán*.

Library, كتب خانه *kutub-khá-*
nah.

License, اجازه *ijázah* (d.).

Lick, لیسیدن *lisídan*.

Lid, پوش *púsh*; سر *sar*.

Lie, n., كذب *kizb*; دروغ *du-*
rúgh (gf); v., — down دراز
شدن *diráz sh*.

Lieutenant, نایب اول *náib i avval*.

Life, زیست *zist*; زندگی *zindagi*; زندگانی *zindagáni*; (حیات) جان *ján*; (حیات) دار البقا *haiyát*. Eternal —, دار البقا *dár ul baká*. The next —, زندگانی دوم *zindagáni i duvam*. The present and future —, دو جهان *dú-jehán*. Solitary —, انزوال *inzivál*. —less, بی جان *bi-ján* — time, عمر *umr*.

Lift, بالا کردن *bálá k.* — up, برداشتن *bar dsh*.

Ligature, بستگی *bastagi*; وناق *visák*.

Light (up), بر فروختن *bar fa-rúkhtan*. —, n., روشن *raushan (k.)*; نور *núr*; روشنائی *rúsh-nái*; شعاع *raushani*; روشنی *shu'á*. —, a., (not heavy), سبک *sabuk*; خفیف *khafif*; (digestible), هنیء *haní*. — headed, سبک سار *sabuk-sár*. — of conduct, خف *khiff*; خفیف *khafif*. — souled, روح *sabuk-ráh*.

Lightning, برق *barq*; صاعقه *sá'ikah*.

Like, چو *chu*; چون *chún*; همچو *hamchú*; مثل *misl*; مشابه *mushábih*; متشکل *mutashak-kil*; بسان *basán*; (in composition), آسا *ásá*; سا *sá*; تایی *táy*; v., میل داشتن *moyl dsh*; پسندیدن *pasandidan*.

Likelihood, احتمال *ihtimál*.

Likely, گویا *guyá*; محتمل *moh-tamil*.

Likeness, تشبیه *tashbih (k.)*; تصویر *tasvir*; شکل *shekl*.

Likewise, ایضاً *aizan*.

Lilac, یاس *yas*,

Lily, سوسن *súsan*. Water —, نیلوفر *nailúfar*.

Limb, عضو *'uzv*; pl., اعضا *'a'zá*.

Lime, آهك *áhak*; گچ *gach*; (fruit), لیمو *limú*.

Limit, حد *hadd*; pl., حدود *hudúd*; سنور *sinúr*; سنیر *sinír*; pa. p., محدود *mahdúd*.

Limp, کمیدن *langidan*; pr. p., افتان خیزان *uftán khizán*.

Limpid, صاف *sáf*.

Line, n., سطر *satr*; pl., سطور *sutúr*; خط *khatt*; pl., خطوط *khutút*. Circular —, خط

مستدیر *khatt i mustadír*. Curved —, منحنی *kh*.

munhant. — of demarcation, خط فاصل *kh. i fásil.* Ecliptic —, خط محور *kh. i mihwar.* Meridional —, خط نصف نهار, *kh. i nisf i nahár.* Parallel —, خط متوازی *kh. i mutawázi.* Perpendicular —, خط عمود *kh. i 'amúd.* Right —, خط مستقیم *kh. i mustakím.*

Lineage, نسل *nasl*; نسب *nasab.*

Linen, بز *bazz*; کتان *kattán.*

Linendraper, باز *bazzáz.*

Linguist, زبان دان *zabán-dán.*

Lining (of a garment), آستر *ástar (k.).*; بطانت *bitánat.*

Link, حلقه *halkeh.*

Linseed, بزر الکتان *bizr ul kettán*; کتان *kettán.*

Lintel, آستانه *ástánah.*

Lion, شیر *shir*; (obsolete or poetic), لیث *lais*; هزبر *hizabr*; غزنفر *ghazanfar*; ارسلان *zarsham*; ارسلان *arslán*; اسد *asad*; ببر *babr*; حیدر *haidar.*

Lip, لب *lab*; شفیه *shifat.* cracked or ulcerated —, سلیج *silunj.*

Liquefaction, گدازش *gudázish.*

Liquid, مایع *mái*; آب *áb*; a., مذاب *muzáb*; ذائب *záib.*

Liquor (spirituous), شراب *sharáb*; عرق *'arak.*

Liquorice, ملیحی *malhati*; سوس *sús.*

Lisp, لکنت *luknat (k.).*

List, فهرست *fihrist*; سیاهه *siyáhah.*

Listen, گوش دادن *gúsh d. ; pr. p.,* استماع *istimā (k.).*; آصغاء *isghá'.*

Listener, مستمع *mustamí.*

Listless, غافل *gháfil.*

Literal, لفظی *lafazi.* —ly, لفظاً *lafzan.*

Literary composition, تصنیف *tasníf (k.).*

Literature, ادب *adab.*

Litigation, تنازع *tanázu' (k.).*; خصومت *khusumat (n.).*

Litter (carried by two mules), تاخت روان *takht-raván*; (two on one mule), کجاوه *kajáveh.* Camel or elephant —, هودج *haudaj*; محانه *maháfah.*

Little (few), قلیل *kalíl*; اندک *andak*; (small), کوچک *kú.*

- chak.* A —, قدری *kadrí*;
برخی *barkhí*.
Live, زیستن *zistan*, or زیستن
zistan; روزگار *rúz-gar*
burdan; (dwell), ساکن بودن
sákin b.; منزل داشتن *manzil*
dsh.
Livelihood, آبخورد *ábkhurd*;
آب و دانه معیشت *ma'ishat*;
áb u dánh.
Liver, جگر *jigar*; کبد *kibd.*
Living, زنده *zindah.* A —
creature, جاندار *ján-dár.*
Lizard, بزجه *buzmajah*; سوسمار
súsmar; چلیپاسا *chalpásá*;
نیزک *nizk*; سقنقور *sakunkúr.*
Load, بار *bár (k.)*; حمل *haml*
(k.); (carried on the head),
سر بار *sar-bár.* Ass —,
خروار *karvár*; v., (a gun),
پر کردن *pur k.*
Loadstone, آهنربا *áhan-rubá.*
Loaf, قرص نان *kurs-i-nán.*
Loan (money), قرض *karz*
(d. gr.); (article), عاریت *'ári-*
yet (k.); استعاره *isti'arah (k.)*.
Loathing, نفرت *nifrat (k.)*;
کراهیت *keráhiyat (n.)*.
Lobby, دالان *dálán*; کن
kafsh kun.

- Lobster, خرچنگ *khar chang.*
Lock (of door), قفل *kufi (k.)*;
(of hair), حلقه *halkeh*; زلف
zulf; (of gun), چقماق *chak-*
mák.
Lockjaw, لقوه *lakvah.*
Locksmith, قفل ساز *kufi sáz.*
Locum-tenens, جا نشین *já-*
nishín
Locust, ملخ *malakh.*
Lodging, منزل *manzil.*
Logic, منطق *mantiq.*
Logwood, بقم *bakm.*
Loins, کمر *kamar.*
Loiter, عقب رفتن *'akab r.*
Lonely, تنها *tanhá.*
Long, دراز *diráz*; طویل *tavíl*;
مدید *madíd.* — ago, دیر باز
dír-báz. How — ? تا کی
tá key.
Longing, اشتیاق *ishtiyyák*;
میل *kháhish (n.)*; میل
meyl (k.). — of a pregnant
woman, وحم *wahm.*
Longitude, طول *túl.*
Long-suffering, دیر رنج *dír-*
ranj.
Look, نگاه *nigah*, or نگاه
nigáh (k.); نظر *nazur (k.)*; نگر

- nigar* (k.); *pr. p.*, نكران *nigran*.
- Loom, منسج *minsaj*; كارگاه *kár gáh*.
- Loose, نا بسته *ná basteh*; باز *báz*; (flaccid), هز *hiz*; سست *sust*. To let —, سر دادن *sar dádan*; سر کردن *sar-k*.
- Looseness, رخاوت *rakhávat*.
- Loquacious, پرگو *pur gú*.
- Lord, خداوند *khudávand*; خان *khan*; *pl.* خوانین *khavánín*; بك *beg*, or بيك *beig*; مولی *maulá*; امير *amír*, *pl.*, (noblemen), امرا *umará*; ارباب *arbáb*; مولانا *mauláná*. The —, رب *rabb*. O our —! ربا *rebbaná*.
- Lordship, خداوندی *khudá-vandí*.
- Lose, گم کردن *gum k.*; (at play), باختن *bákhtan*.
- Loss, زیان *ziyán* (*burdan*); خسارت *hasárat* (*ksh.*). To be at a —, قافیه تنك شدن *káfiyeh i tang shudan*.
- Lost, گم *gum* (*k. sh.*); كمراه *gum-ráh*; ضائع *zá'i* (*k.*); مفقود *mafqud*.
- Lots, قرعه *kar'ah* (*an.*).

Lotus, نيلپر *nilupar*.

Loud, بلند *buland*. — sound-
ing, بلند بانك *buland báng*.
— toned, بلند آواز *buland-
áváz*.

Louse, قمل *kamal*; شپش *shipish*.

Love, عشق *'ishk* (*dsh.*); محبت *mahabbat* (*dsh.*); مهابت *sabábat*; (for a mistress, &c.), عشق حقیقی *'ishk i hakikíy*. Falling in —, عشق *ta'ashshuk* (*k.*).

Love-sick, شوریده *shúrideh*.

Lover, عاشق *'ashik*; *pl.*, عشاق *'ushshák*; دلدادۀ *dildá-dah*; دلدار *dil-dár*; محب *muhibb*.

Low, پست *past*; فرو *farú* (*k.*); ادنی *adná*. — person, نذل *nazl*.

Lowest, اسفل *asfal*.

Lowing (of cattle), خوار *khuvár*; بانك *báng* (*z.*).

Lowliness, خشوع *khushú*.

Lowly, مسكين *misikin*.

Lowspirited, دل تنك *diltang*.

Loyal, مطيع *mutí*.

Lucerne, يونجه *yúnjeh*.

Lucid, صاف *sáf*.

Lucifer-match, کبریت *kebrít*.
 Luck (good), نیک بختی *ník bakhti*; (bad), بد بختی *bad bakhtí*.
 Lucrative, مفید *mufid*; نافع *náfi*.
 Ludicrous, مضحك *muz-hik*.
 Luggage, اسباب *asbáb*; بنده *bonah*.
 Lukewarm, نیم گرم *ním-garm*; ملول *malúl*.
 Lumbar, صلبی *sulbíy*.
 Luminous, درخشنده *dirakh-shandeh*.
 Lump, کنده *kundah*.
 Lunacy, دیوانگی *divánagí*.
 Lunar, قمری *kamariy*.
 Lunatic, دیوانه *divánah*.
 Lungs, سل *sull*; شش *shush*.
 Lurk, کمین کردن *kamín k*.
 Luscious, لذیذ *lazíz*.
 Lust, هوا و هوس *shabak*; هواى نفسانى *lavá u havvas*; شهوت *havá i nafsání*; *shahvat*.
 Lustful, شهوت پرست *shahvat parast*.
 Lustre, روشنائی *raushnáí*.
 Lute, بربط *barbat*; يشكرده *yashkardah*; چنگ *chang*.

A small Turkish lute with three strings, یونغار *yún-ghár*.
 Luxuriance, کثرت *kesrat*.
 Luxuriant, فراوان *faráván*.
 Luxurious, عیاش *ayyúsh*.
 Luxury, عشره *ishrat*; عیاشی *'ayyáshí*.
 Lying, دروغ گو *durúgh gú*.
 Lying-in (woman), زاجه *zá-cheh*.
 Lying in ambush, کامن *kámin*.
 Lynx, سیاه گوش *siyáh-gúsh*.

M.

Mace (spice), بزر باز *bazbáz*; کرز *basbásah*; (club), *gurz*; چماق *chumák*.
 Mace-bearer, چوبدار *chúb-dár*.
 Macerate, آغاریدن *ágháridan*.
 Machination, مکر *makr*.
 Machine, منجنیق *manjanák*; آلات *álát*.
 Mad, شیدا *shaidá*; مجنون *maj-nún (s.)*; دیوانه *diváneh (s.)*; شیفته *sheiftah*.
 Madam, خانم *khánum*.
 Made (artificial), ساخته *sákhtah*; مصنوع *masnú*.

Madness, خبط *khabt* ; شیدای *shaidái* ;
شوریدگی *shúridagi*.

Magazine, مخزن *makhzan* ;
خزانہ *khezánah* ; in comp.,
باروت خانه, as, powder —, باروت خانه,
bárút kháneh.

Magian, مجوسی *majús* ; مجوسی
majúsi ; گبر *gabr*. —
(religion), مجوسیه *majúsiyet*.

Magic, سحر *sihr* ; نفاثت *na-
fásat* ; جادو *jádú* ; (natural),
سیمیا *simiyá*.

Magician, جادو گر *jádú-gar* ;
سحار *sahhár*.

Magistrate, حاکم *hákim* ;
(one who gives a فتوی *fatvá*),
مفتی *muftí*.

Magnanimous, بزرگ همت *buzurg-
himmat*.

Magnet, آهن ربا *áhan-rubá* ;
مغناطیس *áhan-kesh* ; آهنکش
mañnátis.

Magnificence, بزرگواری *buzurg-
wári* ; اجلال *ijlál* ; زرنك
zarank.

Magnificent, معظم *mu'azzam*.

Magnified, مفتح *mufakhhkam*
(s.) ; مشرف *musharrafa* (s.).

Magnitude, بزرگی *buzurgí*.

Magpie, کلاغ جیکو *kilágh i
jíkú*.

Maid-servant, کنیز *kaníz*.

Mail (coat of —), جوشن
jaushan.

Maimed, چولاق *chúlák* (k.) ;
افلیج *iflij*.

Maintenance, معیشت *ma'ishat*.

Maize, ذرت *zurrat*.

Majesty, حفرة *hazrat*, pl.
حضرات *hazarát* ; جلال *jalál* ;
جلالت *jalálat*. Your — !
قبله *'álá hazrat* ; عالی حضرت
عال *kiblah i 'álam*.

Major, یاور *yáver*.

Make, ساختن *sákhtan* ; کردن
kerdan ; سازیدن *sázidan*.

Maker, سازنده *sázendah*.

Malady, مرض *maraz* ; علت
'illat.

Male, نر *nar* (as شیر نر *shír i
nar*, — lion) ; ذکر *zakar* ;
زکورت *zukurát*. — and
female, نر ماده *nar-mádah*.

Malediction, لعنت *lu'anat*.

Malefactor, مجرم *mujrim*.

Malevolence, بد خواهی *bad
kháhi*.

Malice, کینه *kinah* ; شر *sharr*

Malicious, بد اندیش *bad-andish*; شتر کینه *shutur-gínah*.

Malignancy, خیر کی *khíragí*.

Malignant, خیره *khírah*.

Malleable, نرم *narm*.

Mallet, میخ کوب *mikh-kúb*; (for clods), کلوخ کوب *kulúkh-kúb*.

Man, مرد *mard*, *pl.* مردان *mardán*; نفر *ádam*; نفر *nafar*; مردمان *mardumán*; *in pl.* (people), مردم *mardum*. Village head —, خدا ده *dih-khudá*. Wealthy —, دنیا دار *dunyá-dár*. Worthless —, دنی *daníy*.

Manacles, دست بند *dast band*.

Management, تدبیر *tadbir*; نظارت *nazárat*.

Manager, پیش کار *pish-kár*; کار پرداز *kár-pardáz*.

Mandate, فرمان *farmán*.

Mandragora, یبروج *yabrúj*, or یبروح *yabrúh*.

Mane (horse's), یال *yál*.

Manful, دلیر *dalír*.

Mange, کر *gar*.

Manger, معلف آخر *ákhór*; معلف *ma'laf*.

Mango, انبه *ambah*.

Manhood مردی *mardí*; باوخت *bulúghat*.

Manifest, *a.*, مبین *mubín*; ظاهر *záhir*; باهر *báhir*; *pa. p.*, منصور *mansús*; *pr. p.*, اظهار *musarrih*; *izhár (k.)*.

Manifestation, ابراز *ibráz*.

Manikin, مردمک *mardumak*.

Mankind, بشر *bashar*; انسان *insán*; انس *ins*; (men and devils), انس و جان *ins va jánn*; ناس *nás*. All —, كافه انام *káfah i anám*.

Manly, مردانه *mardánah*.

Manliness, مردی *mardí*.

Manna, شیر خشت *shír-khisht*; ترنجبین *taranjubin*; (sweet-meat), گز *gaz*.

Manner, طور *taur* or *túr*; اسلوب *uslúb*; چگونگی *chigúnagí*; نمط *taríkah*; طریقه *nimt*. In such a —, بنوعی *ba-nau'í*; بر وجهی *bar vajhí*. Every —, هر صورت *har-súrat*. In this —, همچنین *ham-chunín*, or همچین *ham-chín*. In that —, همچنان *ham-chunán*. In no —, هیچگونه *hích-gúnah*.

In the same — همیجان *hamiján*.
 Manners, آداب *ádáb*.
 Mansion, سرای *saráy*; دار *dar*.
 Thus: the — of peace, (Bagdad), دار السلام *dár us salám*; the — of perdition, (hell), دار البوار *dár ul bavár*; the — of safety (the towns of Kum or Kirman, etc.), دار الامان *dár ul amán*.
 Mantle, ردا *ridá*.
 Manual, دستی *dustí*; (book), رساله *risáleh*.
 Manufactory, کارخانه *kár kháneh*.
 Manumission, اعتاق *‘iták* (k.).
 Manure, زبل *zibl*.
 Manuscript, دستخط *dast khatt*; نسخه *nuskheh*.
 Many, خیلی *bisyár*; بسی *khailí*; كثير *kasír*; بسی *basí*; متعدد *basá*; مuta-
 ‘addid. How —؟ چند *chánd* چه قدر *chéh kadr*?
 Map, نقشه *nakshah*.
 Maple-wood, سارمه *sármah*.
 Marble, مرمر *marmar*; رخام *rukham*.

March (of an army), کوچ *kúch* (k.); رحلت *rihlat* (k.); راحل *rahíl*; پیچ *pasích*.
 Marches, سرحد *sar hadd*.
 Mare, مادیان *mádiyán*; (one having a yearling colt), مفلی *mufli*.
 Margin, حاشیه *háshiyeh*; کران *karán*; کرانه *karánah*.
 Marginal lines, جدول *jadval*.
 Marine, بحری *bahrí*; دریای *daryái*.
 Mariner, ملام *malláh*.
 Marjoram, سعتر *sa‘tar*.
 Mark, نشان *nishán* (k. d.), or نشانه *nishánah*; (stain), داغ *dágh*; عیار *‘iyár*; رسم *vasm*; اثر *asar*; in pl., مآثر *ma‘ásir*; آثار *ásár*.
 Marked, مرسوم *marsúm*; موسوم *mausúm*; معلم *mu‘lam*.
 Market, بازار *bázár* (k.); سوق *suk*; ینلو *yampalú*. Belong-
 ing to a —, بازاری *bázárí*.
 Marriage, عروسی *‘arúsí* (k.); نکاح *kat-khudái*; ازدواج *izdiváj* (n.); مناکحه *munákahat*. — feast, عرس *urs*; ولیمه *válímuh*. — portion, مهر *muhr*. —

settlement, کابین *kábín* ;
مداق *sadák*.
Married (man), منکوح *man-
kúh* ; زوج *zauj* ; (woman),
زوجه *mankúhah* ; زواجه
zaujah.
Marrow, لب *lubb* ; مغز *maghz*.
Spinal —, نخاع *nukhá* ; حرام
مغز *harám-maghz*.
Marrowless, بی مغز *bi-maghz*.
Marry, زن کردن *zan k.* ; زن
خواستن *zan gr.* ; زن گرفتن
zan kh. ; *pr. p.* تأهل *ta'ahhul*
(*s.*) ; (betrothing), خطب
khatb (*n.*).
Mars (planet), مریخ *Mirríkh* ;
بهرام *Bahrám*.
Marsh, مرد آب *murd áb* ; شيله
mashilah.
Marshmallows, خطمی *khatmíy*.
Marshal, امیر نظام *amir i nizám*.
Marten, سوسر *súsar*.
Martin, پرستك *parastuk*.
Martingale, زیر بند *zír-band* ;
تعلیمی *ta'limí*.
Martyr, شهید *shahíd*, *pl.*,
شهاد *shuhadá*.
Martyrdom, شهادت *shahádat*
(*y.*). Place of —, مشهد
mushhad.

Marvel, عجب *'ajab*.
Marvellous, عجیب *'ajíb*.
Masculine, مذکر *muzakkar* ;
تذکیر *tazkír*.
Mason, بنا *banná* ; معمار
mí'már.
Masonry, معماری *mí'marí*.
Mass, جملاکی *jumlagí* ;
جماعت *jamá'at*.
Massacre, *n.*, قتل *qatl* (*k.*) ;
مقاتله *mukáteleh* (*k.*) ; *v.*,
کشتن *kushtan*.
Massive, ضخیم *zakhím*. —ness,
ضخامت *zakhámat*.
Mast (of a ship), تیر کشتی *tír i*
kishti.
Master, صاحب *sáhib* ; اقا *áká* ;
مولی *maulá* ; تاش *tásh* ; (of
a family), کتخدا *kat-khudá*.
Generous —, خداوند نعمت
khudávand i ní'mat.
Masticate, جایدن *jáidan* ; خایدن
kháidan.
Mat, حصیر *hasír* ; بوريا *búryá*.
Match (lucifer), کبریت *kebrit* ;
(for a lamp, a linstock), بتیل
patíl ; (equal), برابر *barábar*
(*sh.*).
Matchlock, شمشال *shamkhál*.
—man, تفنگچی *tufangchí*.

Material, (essential), مادی *máddiy*; هیولانی *haiyulání*; (stuff, etc.), قماش *kumásh*.
 Materiality, جسمانیت *jismání-yet*.
 Materials, اسباب *asbáb*.
 Maternal, مادری *mádarí*. — aunt, خاله *khálah*. — uncle, خالو *khálú*.
 Mathematician, مهندس *mu-handis*.
 Mathematics, ریاضی *riyázi*.
 Matrimony, نکاح *nikáh*.
 Matrix, یوکان *yúgán*; رحم *rihm*.
 Matron, مخدره *mukhaddarah*.
 Matter, what is the —, چه چیز *ch eh chíz ast*. No —, عیب نیست *'aib níst*; (pus), کج *káih*; (adhering to the corners of the eyes), کج *kígh*. —, (the first principle of everything), هیولا *haiyulá* (ή ὕλη).
 Mattock, کند *kuland*.
 Mattress, دوشک *dúshék*; بستر *bistar*.
 Mature, بالغ *báligh*; منش *manish*.
 Maturity, رسیدگی *rasidagí*.

Matutinal, سحری *saharí*.
 Maxim, پند *pand*.
 May be that, شاید که *sháyad-keh*. — it not be, مباح *ma-básh*. — it do you good, (said when anyone eats, etc.), عافیت شما باشد *'áfíyat-i-shumá báshad*.
 Me, to me, مرا *mará*; (affixed), م *-am*.
 Meadow, چمن *chaman*; مرغزار *murgh-zár*; راغ *rágh*.
 Meal (flour), آرد *árd*; (repat), خوراکی *ta'am*: *khúrákí*.
 Mean, a., ذلیل *zalíl*; کمین *kamín*; سفله *kamínah*; نا ستوده *siflah*; رذیل *razíl*; فرو مایه *farú-ná-sitúdah*; خسیس *farú-máyah*; دون *dún*; حقیر *khásís*; *hakír*. Most —, احقر *ahkar*. Of — intelligence, خیره رای *khírah-rái*. — persons, خسان *khásán*.
 Meaning, معنی *ma'ní*. —less, ما لا یعنی *má lá ya'ní*.
 Meanness, مغر *sughr*; ناکسی *ná-kasí*; سفل *saft*: *khissat*.
 Means, واسطه *vásitah*; رسایط

- vasáit* ; توسل *vasilah* ; وسيله *vasilah* ;
tavassul. — of living, معاش *ma'ash*. By all —, بهر حال *ba har hál*. By no —, به هیچ وجه *be hich vajh*.
 Meanwhile, در این اثنا *dar ín asná*.
 Measles, سرخه *surkhak* ; سرخچه *surkhichah* ; حصه *hasbat*.
 Measure, *n.*, وزن *vazn (k.)* ; *pl.*, اوزان *auzán* ; پیمایش *paimáyish (k.)* ; پیمانه *paimánah* ; کیل *kafíz* ; (of grain), قفیز *kail* ; *v.*, پیمودن *paimúdan* ; *pa. p.*, مگیول *makyúl* ; *pr. p.*, مکیل *mukáil*.
 Measurement, مساحت *masá-hat*.
 Measurer, پیمای *paimá*. Land —, مساح *masáh*.
 Meat, گوشت *gúsht* ; (roasted), کباب *kebáb*.
 Mechanics, مئجینیک *manjaník*.
 Medal, تغمه *tughmeh*.
 Meddle, *v.*, پیش کردن *pas o pish k*.
 Meddler, فزول *fuzúl*.
 Mediation, توسط *tavassut (k.)* ; وساطت *vasátut (n.)*.

- Mediator, میانیچی *vasit* ; وسط *miyánchí*.
 Medical, طبی *tabbiy*. The — art, طب *tibb*.
 Medicine, دوا *davá, pl.*, ادویه *advayah* ; دارو *dárú*. — snuffed up, نفوخ *nufúkh* ; نشوع *nasshú'*.
 Mediocrity, اوسط *ausat*.
 Meditation, فکر *fikr (k.)* ; تفکر *tafakkur (k.)* ; اندیشه *andísheh (k.)* ; تأمل *taammul (k.)*.
 Medlar, ازگل *azgal* ; زعرور *za-rúr*.
 Meek, حلیم *halím* ; ملایم *mulá-yim*. —ness, حلم *hilm*.
 Meeting (with), ملاقات *mulá-kát (k.)* ; وصال *visál (n.)* ; (interview), چار چشم *chár-chashm (sh.)* ; دو چار *du-chár (sh.)* ; ملتیقی *taláki* ; ملتقی *multaki* ; جلسه *jalsah (séance)* ; مجلس *majlis*.
 Melancholic, سودای *saudái*.
 Melancholy, شوریده خاطر *shúridé khátir* ; سودا *saudá* ; کابت *kábit* ; مالخویا *málíkhú-liya*.
 Mellifluous, شیرین *shírím*.
 Mallow, رسیده *rasidah*.

Melodious, خوش ادا *khush-addá*.

Melody, ترانه *taránah*; نغمه *naghmat*; سرود *surúd*; لحن *lahn*.

Melon, خربوزه *kharbúzah*; خربزه *kharbuzah*. Water —, هندوانه *hinduváneh*.

Melt, گداختن *gudákhtan*; *pr. p.*, تسبیک *tasbík* (*n.*).

Melter, ساک *sabbák*.

Member (partner), شریک *sharík*; رفیق *rafík*; (limb), عضو *'uzv*, *pl.*, أعضاء *a'zá*.

Membrum virile, کیر *kír*; آلت *álat* i *mubásharat*; نره *narah*.

Memoir, تذکره *tazkerah*.

Memorandum, یاد داشت *yád-dásht*.

Memory, یاد *yád* (*dsh.*); حفظ *hifz* (*k.*). Retentive — (the word قوت *kúvrat* being understood), حافظه *háfizah*.

Mend, تعمیر کردن *tá'mír k.*; (clothes), رفو کردن *rafv k.*

Mendicant, گدای *gedá*; فقیر *faqír*.

Menial, نوکر *naukar*.

Menses, حیض *haiz*.

Menstruous woman, حیضه *háizeh*.

Mensuration, مساحت *musá-hat*.

Mention, ذکر *zík* (*k.*); *pa. p.* مذکور *mazkúr*; مزبور *mazbúr*. — above, موعی الیه *mú'má ilaih*.

Mentor, لاله *lalah*.

Mercenary, موختجر *mu'tajar*; (hired-labourer), اجیر *ajír*.

Merchandise, سوداگری *saudá-garí*; تجارت *tijárat*.

Merchant, تاجر *tájir*, *pl.*, تجار *tujjár*; سوداگر *saudágar*; بازرگر *bázargar*.

Merciful, رحیم *rahím*; رحمان *rahmán*; بخشایشگر *bakhshá-yishgar*. Most —, ارجم *arham*; بیرحم *bírahm*.

Merciless, بیدریغ *bí-dirígh*.

Mercury (metal), سیماب *símáb*; زبیک *zibek*; (planet), عطارد *'utárid*.

Mercy, رحمت *rahmat*; رحم *rahm*.

Merely, محض *mahz*.

Meridian, هجیر *hajír*; ظهر *zuhr*.

Merit, سزاواری *liyákat* ; *sezávárí.*
 Meriting, استحقاق *istihkák* (k.).
 Meritorious, سزاوار *sezávár* (b.) ; لایق *láyik* (sh. h.).
 Merry, دلشاد *dilkhúsh* ; دلشاد *dilshád* ; خرم *khurram.*
 Mesh, شبکه *shabakeh.*
 Mesopotamia, الجزیره *Aljazíreh* ; دیار بکر *Diyár Bekr.*
 Message, پیغام *paighám* ; پیغم *paigham* ; پیام *paiyám* ; بیم *paiyam.*
 Messenger, فرستاده *feristádeh.*
 Foot —, قاصد *kásid.*
 Mounted —, چاپار *chápár.*
 — from heaven, رسول *rasúl* ; پیامبر *paiyámbar, etc.*
 Messiah, مسیح *masih.*
 Messmate, رفیق *rafik.*
 Metal, فلز *filizz.*
 Metallic, فلزی *filizzíy.*
 Metamorphosis, مسخ *maskh.*
 Metaphor, مجاز *miyáz* ; استعاره *isti'áreh.* — ical مجازی *ma-jázi.*
 Metaphysics, الهیات *iláhiyat.*
 Metempsychosis, تناسخ *taná-sukh.*
 Meteor, شهاب *shiháb.*
 Metheglin, شهد آب *shahd-áb.*

Methinks, گویا *guyá.*
 Method, سلیقه *salíkah, in pl.* اسالیب *asálíb.* Without —, بی سرویا *bí-sar u pá,*
 Metre (measure), مقیاس *mik-yás* ; وزن *vazn* ; (verse), بحر *bahr.*
 Metropolis, پای تخت *páitakht* ; دار الخلافت *dár ul khiláfat.*
 Mew (cat's), مو مو *mau mau* (k.),
 Midday, ظهر *zuhr* ; تیمروز *ním-rúz.*
 Middle, میانه *miyánah* ; میان *miyán* ; اوسط *ausat* ; وسط *vast.*
 Middling, مقارب *mukárib.*
 Mid-night, نیم شب *ním-shah* ; دل شب *díl i shab.*
 Midst, انشاء *asná* ; قاب *kalb.*
 Midsummer, قیظ *kaiz* ; تابستان *tábistán.*
 Midway, نیمه راه *nimah-ráh*
 Midwife, قابله *kábilah.*
 Mien, صورت *súrat.*
 Might, بائس *bá's.* —y, قادر *kádir* ; عظیم *'azim.*
 Migration, نقل *nakl* (k.) ; انتقال *intikál* (k.).

Mild, حلیم *halím*; ملایم *mulá-yim*. —ness, لینة *línat*; حلم *hilm*.

Mildew, پرمك *purmik* (z.).

Military, عسكری *'askarí*.

Milk, n., شیر *shír*; (sour), دُغ *dúgh*; شیردوغ *shír-dúgh*. Sour skimmed —, ماست *mást*. — and water, يلدك *yaldak*; v., دوشیدن *dúshídan*.

Milker, دوشنده *dushendah*.

Milk-pail, دوشنه *dúshanah*.

Milky way, کهکشان *kahkashán*.

Mill, آسیا *ásyá*. Hand —, رحى *rahá*.

Miller, آسیا بان *ásyá-bán*.

Millet, ارزن *arzan*.

Millstone, آسیا سنك *ásyá-sang*.

Mimicing, تقلید *taklíd*. To be — some one, در آوردن *taklíd dar a*.

Mimosa, سنط *sant*.

Minaret, مناره *minárah*.

Minced meat, قیمه *kimah* (k.).

Mind, n., خاطر *khátir*; عقل *áql*; ذل *zamír*; ذل *dil*. Of two —s, دو ذل *dú-dil*.

Soothing the —, دل نواز, دنیا *dil-naváz*. Worldly —ed, دنیا

پرست *dunyá-parast*. Afflicted in —, دل خسته *dil-khastah*. Ease of —, خاطر جمعی *khá-tir-jam'i*; v., ملنفت *multafet h.* (sh.).

Mindful, خبردار *khavar dár*.

Mine, n., معدن *ma'dan*; کان *kán*; (military), نقب *naqb* (z.); v., کندن *kandan*.

Miner, معدنچی *ma'danchí*.

Mineral, کانی *kání*; معدنی *ma'dani*, pl., معادن *ma'ádin*; جمادات *jamádát*.

Minister (of State), وزیر *vazír*, pl. وزرا *vuzará*; کار فرما *kár-farmá*, ارکان دولت *arkán i daulat*; اولیاء الدولة *aulyá ed daulat*. Prime —, صدر اعظم *sudr i ázam*. — resident, وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Ministry, وزارت *vizárat*.

Minor, n., صغیر السن *saghír ussinn*; نا بالغ *ná báligh*.

Minstrel, خنیاگر *khunyá-gar*.

Mint (house), دار الضرب *dár uz zarb*; ضراب خانه *zarráb-khánah*; (herb), نعنع *na'na'*; پودینه *pudunah*; پودینه *pú-dínah*.

Minute, *n.*, دقیقه *daḡīkah*

A few —s, دمی چند *damí chand*; *a.*, (small), خرد *khurd*. —ly, بدقه *bedīḡkat*.

Miracle (performed by a prophet), معجزه *mu'jizah*, *pl.*, معجزات *mu'jizat*; (which happens), کرامت *kerámat*; خارق عادت *khárik i 'adat*; خرق عادت *khirk i 'adat*. A — of beauty, نكار عالم *nigár i 'alam*.

Mirage, سراب *saráb*.

Mire, خلاب *khaláb*.

Mirror, آئینه *á-inah*; آئینه *ábginah*; مرآت *mirát*; — holder, (a court officer), آئینه دار *á-inah-dár*.

Mirth, شادمانی *shádmání*; انبساط *imbisát*. —ful, شاد *shád*; خوش *khúsh*.

Misadventure, بلا *balá*.

Misanthropy, حوشیه *húshíyet*.

Misapprehension, غلط *ghalat*.

Misbehaviour, بدرفتاری *bad raftárí*.

Miscarriage, اسقاط *iskrát* (*k.*).

Mischief, شراره *sharúrat*.

Mischievous, شریر *sharír*.

Misdeeds, ذمیمه *zamímeh*, *pl.*, ذامم *zamám*.

Miser, بخیل *bakhíl*; زکور *zakúr*; جوگی *júki*.

Miserable, نكد *nakid*; منكوب *mankúb*; بیچاره *bicháreh*.

Misery, اضطراب *iztirár*; شقاوت *shakávat*.

Misfortune, نكب *nakb*; مصائب *musibat*, *pl.*, مصائب *masáib*; بلیه *balíyet*, *pl.*, بلیات *balíyát*; آفت *áfát*, *pl.*, آفات *áfát*; وبال *vabál*; شومی *shúmi*.

Miss, *v.*, خطا کردن *khatá k.*; *pr. p.*, گم *gum* (*sh.*).

Mission (embassy), سفارة *so-fárat*.

Missionary, کشیش *keshish*.

Missive, مراسله *murásaleh*.

Mist, دود *dúd*; بخار *bukhár*.

Mistake, غلط *ghalat* (*k.*); خطا *khatá* (*k.*).

Misletoe, کالی *kávalí*.

Mistress (sweetheart), دل آرام *dil-áram*; شاهد *sháhid*; مد باره *mah-párah*; (of house), خانم *khánum*.

Mistrustful, بد گمان *bad gumán* (*k.*).

Misty, پرمه *pur mih*.

Misunderstanding, سهو *seh*

(*k.*); (quarrel), مجادله *mujá-deleh* (*k.*).

Mix, در گذاشتن *dar-guzáshtan*; آمیختن *sirísh-tan*; *ámikhtan*; آشوردن *ás!úr-dan*. — up, بر آمیختن *bar ámikhtan*; *pa. p.*, ممتاز *mumtazaj*; ممزوج *mamzúj*; (blended), مخلوط *makhlút*; *pr. p.*, مزج *mazaj*; آمیز *ámiz*. — together in society, مخالطة *mukhálatat*.

Mixture, خلط *khalt*; میزك *mízak*; آمیزش *ámizish*.

Moan, ناله *náleh* (*k.*).

Moat, کودال *gaudál*.

Mob, ازدحام *hangámeh*; ازدحام *izdihám*.

Mocker, ساخر *sákhir*.

Mockery, ریشخند *rish khand*.

Mocking, تضحك *tazahhuk* (*n.*).

Mode, روش *ravish*; نمط *namat*; سیاق *siyákat*; اسلوب *uslúb*, *pl.* اسالیب *asalib*; وضع *vaz'*, *in pl.* (fashions), اطوار *atvár*.

Model, نمونه *namúnah* (*k.*).

Moderate, وراعی *varrá*; معتدل *mutadíl*.

Moderation, میانه روی *miyánah-raví*; اعتدال *étidál*.

Modern, حالی *hálí*; جدید *jadíd*, *pl.* (people), متاخرین *muta'ákhkharín*.

Modest, شرمسار *sharm-sár*; پرده نشین *pardah-nishín*. —ly, آهیز *áhíz*.

Modesty, شرم *sharm*; شرمساری *sharm-sári*; حیا *hayá*; حجاب *hijáb*; آرم *ázarm*; انفعال *inf'ál*.

Modification, تعدیل *ta'díl* (*k.*).

Modulation, نوا *navá*.

Mogul, or Mongolian, مغل *mughal*.

Mohammedan, محمدی *muham-madí*; مسلمان *musalmán*. — religion, مسلمانی *mussalmáni*; اسلام *islám*.

Moist, نم *nam* (*k.*); نمناك *nam-nák*; نمکین *nam-gín*; نملو *namlú*; سیر آب *sir-áb*; رطب *ratb*; تر *tar* (*k.*).

Moisten, آغاریدن *ágháridan*; آغشتن *ághashtan*; خیسیدن *khisidan*.

Moisture, رطوبت *rutúbat*; نداوت *nadávat*; آب *ab*.

Mole (animal), موش کور *músh é kúr*; (on face), خال *khál*.

Molest, آزاردن *ázárdan*.

Molester, سرکوب *sar-kúb*.

Moment, لحظه *lahzat*; لمحہ *lamhah*. At that —, هماندم *hamán-dam*. One —, یکدم *yak-dam*.

Momentary, یکساعت *yak-sá'at*.

Monarch, پادشاه *pádisháh*.

Monarchy, پادشاهی *pádisháhi*.

Monastery, خانقاه *khánkáh*; دیر *dair*; صومعه *súmi'ah*.

Monasticism, رهبانیت *ruhbá-niyet*.

Monday, دو شنبه *dú-shambah*.

Money, پول *púl*; (cash), بول نقد *púl-i-naqd*. — paid in advance, سلم *silm*; رمون *ramún*; عربون *'arbún*. — and goods, نقد و جنس *naqd u jins*. Ready — purchase, خرید خوش *khush-kharíd*. Small —, change, خرده *khur-dah*. False —, قلب *kalb*. A sum of —, مبلغ *mablagh*. — changer, صراف *sarráf*.

Mongrel, دورگه *du-ragah*.

Monitor, ناظم *násih*; واعظ *va'iz*. — of a school, خلیفه *khalífah* i *kuttáb*.

Monk, راهب *ráhib*, *pl.* رهبان *ruhbán*.

Monkey, بوزنه *búzinah*; كرد *kird*; میمون *maimun*.

Monopolist, محترک *muhtakir*.

Monopoly, انحصار *inhisár*.

Monotheist, موحد *muvahhid*.

Monsoon, موسم *mausum*.

Monster, عفریت *'afrit*.

Monstrous (size), عظیم *'azim*.

Month, ماه *máh*; شهر *shahr*, *pl.* شهرز *shuhúr*. The Moslem (lunar) months are 1st,

محرم *muharram*; 2nd, صفر *safar*; 3rd, ربيع الاول *rabi' ul avval*; 4th, ربيع الآخر *rabi' ul ákhir*; 5th, جمادی الاولى *jumádi ul avval*; 6th, جمادی

الثانی *jumádi ussáni*; 7th,

رجب *rejeb*; 8th, شعبان *sha'-bán*; 9th, رمضان *ramazán*; 10th, شوال *shavvál*; 11th,

ذو القعدة *zu'l ka'dah*; 12th,

ذو الحجة *zu'l hijjah*. The ancient Persian (solar) year is used for the crops. It begins at No rúz, the Vernal Equinox (21st March). 1st,

فروردین *farvardín* (April); 2nd, اردیبهشت *árdi bihisht* (May); 3rd, خرداد *khur-dád* (June); 4th, تیر *tír*

(July); 5th, مرداد *mardád* (August); 6th, شهربر *shahr-rír* (Sept.); 7th, مهرماه *mihr-máh* (Oct.); 8th, آبان *ábán* (Nov.); 9th, آذر *ázur* (Dec.); 10th, دی *dai* (Jan.); 11th, بهمن *bahmán* (Feb.); 12th, اسفندارمز *asfandármuz* (ending 21st of March).

Monthly, ماهیانه *máhiyánah*; ماهوار *máhwár*; ماه بهاء *máh ba máh*. — allowance, مشاھره *musháharah*. — wages, ماهانه *máhnah*; ماهواری *máhvári*.

Monument, یادگار *yád-gár*.

Mood (tense), میغه *síghah*, pl. سیغ *siyagh*.

Moon, ماه *máh*; قمر *mah*; قمر *kamar*. New —, ماه نو *máh i nau*. Crescent —, هلال *hilál*. Full —, بدر *badr*. Little —, ماهچه *mahcheh*. — faced, ماهرو *máh-rú*. Beautiful as the —, مهوش *mah-vash*. — light, مهتاب *mah-táb*; ماهتاب *máh-táb*.

Moral, ا., صالح *sálih*.

Morality, صلاح *saláh*.

Morals, اخلاق *akhlák*,

More, بیش *bish*; بیشتر *bish-tar*; زیاده *ziyádeh*; اکثر *aksar*.

Moreover, علاوه برین *'aláveh bar-ín*.

Morning, صبح *súbh*; صباح *sabáh*; بامداد *bámdád*; بامگاه *bám-gáh*; (dawn), فجر *fajr*. Next —, بامدادان *bámdádán*.

Morocco leather, ادیم *adim*.

Morose, سخت *sakht*. —ness, درشتی *durushtí*.

Morrow, to-, فردا *farád*. The day after to-morrow, پس فردا *pas-fardá*; پسین فردا *pasín-fardá*.

Morsel, نواله *niválah*.

Mortal, n., فانی *fání*; a., مهلك *muhlik*. —ity, فنا *faná*.

Mortar (plaster), گچ *gach*; (for pounding), هوان *haván*; هاون *hávan*. Pestle and —, هوان دسته *haván dastah*.

Mortgage, رهن *rahn* (gz.).

Mortgaged, رهین *rahín*.

Mortgagee, مرتین *murtahin*.

Mortgager, رهن *ráhin*.

Mortification (of passions), ریاضت *riyázat*; (of matter),

- عفونت *'ufūnat*; (of mind),
 زحمت *zahmat* (*ksh.*).
 Mortify (a wound), کندیده شدن
gandideh sh.; (passions),
 ضبط کردن *zabt k.*; (a person),
 آزار دادن *ázár d.*
 Mortmain, وقف *vakf.*
 Mosaic (wood), خاتمی *khátimí.*
 Moslem, مسلمان *musalmán*;
 مسلم *muslim.*
 Mosque, مسجد *masjid, pl.,*
 مساجد *masájid.* The great
 — of a city, جامع *jámí.*
 Mosquito, پشه *pashah.*
 Moss, پوزه *púzhah.*
 Most, بیشترین *bishtarín.* —ly,
 اغلب *aghlab.*
 Mote, ذره *zarreh.*
 Moth, پروانه *parvánah*; فراش
farásh. — eaten, بید خورده
bíd khúrdah.
 Mother, مادر *mádar*; ماما
mámá; ام *umm*; والدۀ *váli-*
dah. — in law, خوشدامن
khush-dáman; مارندار *máran-*
dar; خشو *khushú*; خش
khash, or *khush.* — of pearl,
 صدف *sadaf.*
 Motion, حرکت *harakat*; جنبش
jumbish; تحرک *taharruk.*
 —less, ساکن *sákin.*
- Motive, دست آویز *dást áviz*;
 مقصود *maksúd*; تقریب *tak-*
rīb; غرض *gharaz.*
 Motto, علامت *'alámat.*
 Mould (form), قالب *kálíb*;
 (soil), خاک *khák.*
 Mouldy, زنگ زده *zang zadeh.*
 — ness, زنگ *zang.*
 Moulting, نسل *nusúl* (*k.*).
 Mound, تپه *tappeh.*
 Mount (rise), بر شدن *bar shu-*
dan; (a horse), سوار شدن
sovvár sh. — on, بر نشستن
bar nishastan.
 Mountain, کوه *kúh*; جبل *jebel.*
 — ous, کوهسار *kúh-sár*;
 کوهستان *kuhistán.*
 Mourn, امسوس خوردن *afsús kh.*;
 گریه کردن *geriyeh k.*
 Mourner (hired), کر نوحه *nau-*
hak-gar.
 Mournful, دلتنگ *dil-tang*;
 غمناک *ghamnák.*
 Mourning, تعزیه *ta'ziyeh* (*k.*).
 Belonging to —, ماتنی *má-*
tumí.
 Mouse, موش *músh.* Field —,
 موش دشتی *músh i dashtí.*
 Mouth, دهان *dahan*; دهان
dahán; فم *fam*; فو *fú, pl.,*

افواه *afvāh*. — of a firearm,
 لوله *lūlah*. Inside of the —,
 نج *naj* or *nuj*. Parts round
 the —, پوز *pūz*. —ful لقمه
lukmah.
 Movables, اسباب *asbāb*.
 Move, *v. i.*, جنبیدن *jumbīdan*;
v. t., جنبانیدن *jumbānidan*;
 تکانیدن *takānidan*; *pa. p.*,
 متحرک *mutaharrik*; *pr. p.*,
 راج *rajj*.
 Movement, حرکت *harakat*
 (*d. kh*); تکان *takān* (*d.*).
 Mover, محرک *muharrik*.
 Mow, درویدن *diravīdan*.
 Mower, درونده *diravandeh*.
 Much, بسا *basā*; خیلی *khaili*;
 بسیار *bisayār*; فراوان *farāvan*;
 از بس *az bas*. As —, so —,
 چندان *chandān*; چندین
chandīn. Too —, زیاد *ziyād*.
 Mucus (of the nose), مخاط
mukhāt.
 Mud, گل *gil*; خلاب *khalāb*.
 Muddy, گل و شل *shul o gil*;
 تار *tār*.
 Mulberry, توت *tūt*.
 Mulet, تاروان *tāwān*; غرامت
gharāmat. — for man-
 slaughter, دیت *diyat*.

Mule, قاطر *kátir*; استر *astar*;
 بغل *baghl*.
 Muleteer, قاطرچی *katirchí*;
 چاروا دار *charvā-dār*.
 Multiplication (in arithmetic),
 ضرب *zarb* (*k.*).
 Multiply, افزائیدن *afzáidan*.
 Multitude (crowd), انبوه *am-
búh*; (number), تعدد *ta'ad-
dud*.
 Mummy, مومیای *múmiyái*.
 Mundane, دنیای *dunyávi*.
 Munificence, بخشندگی *bakh-
shandagí*; بذل *bazl*.
 Munificent, سخی *sakhí*; جواد
javvād.
 Murder, قتل *katl*. Charged
 with —, خون گرفته *khún-
giriftah*. Fine for —, خون
 بها *khún-bahá*.
 Murderer, خونی *khúni*; قاتل
kátíl.
 Murmur, زمزمه *zemzemeh*.
 Murmuring (complaint), کله
gilah (*k.*); شکوا *shakvā* (*k.*).
 Muscle, عضله *'azalat*. (fish),
 صدف *sadaf*.
 Mushroom, چترمار *kárch*; چتر
chatar i már; سماروغ *samá-
rúgh*.

Music, موسيقى *músíkí*. —
gallery, نوبت خانه *naubat-khánah*.

Musical scale or gamut, برده *pardah* i *ilhán*. — instrument, ساز *sáz*.

Musician, مطرب *mutrib*.

Musk, مشك *mushk*. A pod of —, نافه *náfah*. — rat, کرموش *kar-músh*. — scented, مشك بو *mushk-bú*; مشکین *mishkín*.

Musket, تفنگ *tufang*; بندوق *bandúk*; توبك *topak*. — eer, بندوقچی *bandúkchí*.

Muslin, ململ *malmal*; اقابانو *akábánú*.

Mustachios, بروت *burút*.

Mustard, خردل *khardíl*. — seed, سرشف *sarshaf*.

Mutability, تغیر *taghayyur*.

Mutable, or Mutation, تبدیل *tabdíl* (*k*); تغییر *taghyír* (*k*).

Mute, لال *lál*.

Mutilated, ابتر *abtar*; چولاق *chúlák*.

Mutineer, یاغی *yághí* (*sh*); عامی *'ásí* (*sh*).

Mutiny, یاغی کری *yághí gerí* (*k*); فساد *fasád*.

Mutter, رکیدن *rakídan*. — in a rage, زکیدن *zakídan*.

Mutton, گوشت کوسفند *gúsh-t-i-gúsfand*.

Mutual, جانبین *jánibain*. — ly known, متعارف *muta'árif*.

Muzzle (dog), دهن بند *dahan band*; (of gun), دهن *dahan*.

Myrobalan, هلیلہ *halílah*.

Myrrh, مر *murr*.

Myrtle, آس *ás*; مورد *múrd*.

Mysterious, مخفی *makhfí*. — ly, سرا *sirran*.

Mystery, راز *ráz*. Divine —, حكمة الهی *hikmat i lláhi*. Skilled in —, رموز دان *rumúz-dán*.

Mystic, n., صوفی *súfí*. — al, باطن *bátin*. — ism, تصوف *tasavvuf*.

Mythological, موهوم *mauhúm*.

Mythology, موهومات *mauhú-mát*.

N

Nail (finger), ناخن *nákhun*; (peg), مسمار *mismár*; میخ *míkh*.

Naked, برهنه *barahnah*; لوخت *lúkht*; عاری *'uryán*; 'ári. —ness, برهنگی *barahnagi*.

Name, *n.*, نام *nám* (*d. gz.*); اسم *ism* (*nh.*), *pl.*, اسمی *asámí* and اسماء *asmá'*. The name showing descent is called کنبه *kunyah*; the title is لقب *laqab*; the "nom de plume" is تخلص *takhallus*. In the — of God, بسم الله *bismillah*; *v.*, نامیدن *námí-dan*; *pa. p.*, مسی *musam-má* (*n.*). —ly, یعنی *ya'ni*. —sake, سمی *samíy*.

Nap (sleep), چرت *churt* (*z.*); (of cloth), كلك *kuluk*.

Nape (of the neck), قفا *kifú*.

Naptha, نَفْط *nift*.

Napkin, دستمال *dast-mál*.

Narcissus, نرکس *nargis*; نسترن *nastaran*; عبهر *'abhar*.

Narcotic, مخدر *mukhaddir*; مسکر *muskir*.

Narration, وصف *vasf* (*k.*).

Narrative, تقرير *takrír* (*n.*).

Narrator, راوی *ráví*.

Narrow, تنگ *tang*. — place, مضیق *muzík*, *pl.*, مضایق *mu-*

záik. — minded, تنگ دل *tang-dil*. —ness, تنگی *tangi*.

Nasty, نا پاک *nápák*; كسيف *kasíf*. —ness, كسافت *kisá-fat*.

Nation, قوم *kaum*; ملت *millat*. — al, ملتی *millatí*.

Native (of), متوطن *mutavattin*. — place, مولد *maulid*; وطن *vatan*.

Nativity, ميلاد *milád*; ولاد *vilád*; ولادت *viládat*.

Natural, ذاتی *záti*; طبعی *tab'iy*; طبیعی *tabi'iy*; شمایی *shamái*; خلقی *khalkíy*.

Naturalized, محسوب *mahsub* (*s.*).

Nature, طبع *tab'*; طبیعت *ta-bi'at*; فطرت *tínat*; طینت *fitrat*; نهد *nihád*; نجار *nujár*; جبلت *jibilat*; سمجة *sajhat*; سرشت *sirisht*. Dame —, مادر روزگار *mádar i rúz-gár*. Good —, نیک خو *ník-khú*.

Naughty, بد *bad*. —ness, سگیت *sagíyet*.

Nausea, تهوع *tahavvú'*.

Nautical, Naval, بحری *bahrí*.

Navel, ناف *náf*; ناخ *nákh*.
 Navigator, جاشو *jáshú*.
 Navy, بحریه *bahriyah*.
 Near, نزدیک *nazdík*; نزد *nazd*; قریب *karíb*. —ly, تقريباً *taqríban*; عنقریب *'an-karíb*.
 Neat, تمیز *temíz*. —ness, نظامت *nizáfat*.
 Necessaries, لوازم *lavázim*; حوائج ضروریات *zarúriyát*; *haváij*.
 Necessarily, لابد *lá budd*; لا جرم بالضرورة *bizzurúrat*; لا *lá jaram*.
 Necessary, n., ضروری *zarúrí*; لازمی *lázimí*; نفعه *nafakat*; واجبی *vájihí*; در کار *dar kár*. That which is —, لازم *má lazam*. It is —, باید *báyad*; لازم است *lázem ast*; واجب *zurúr ast*; ضرور است *vájib ast*. To be —, بایستن *báyistan*.
 Necessitous, حاجت مند *hájat-mand*; محتاج *muhtáj*.
 Necessity, ضرورت *zarúrat* (n.); لزوم *luzúm*; التزام *iltizám*.
 Neck, گردن *gardan*; عنق *'anq*;

رقبه *raqbat*. —cloth, or tie.
 گردن بند *gardan band*.
 Necklace, گلرَبند *gulú-bánd*.
 Nectarine, شلیل *shalíl*.
 Need, احتیاج *ihtiyáj* (dsh.).
 Needle, سوزن *súzan*. — case, سوزندان *súzandán*. — work, چکن *chakin*; فلابدوزی *kulláb dúzí*.
 Needless, بیجهت *bíjihat*.
 Needy, محتاج *muhtáj*.
 Nefarious, ضعیف *fazih*.
 Negation (in logic), سلب *salb*.
 Negative, نفی *nafiy*. —ly, نفیاً *nafíyan*.
 Neglect, اهمال *ihmál* (n.); غفلت *ghíflat* (k.).
 Negligence, غفلت *ghaflat*; تکاهل *kh'ábídagi*; خوابیدگی *takáhu*. Wilful —, تغافل *tagháful*.
 Negligent, غافل *gháfil* (sh.); مهمل *muhmil*; متهاون *muta-hávin*.
 Negotiation, کار و بار *kár o bár*; معامله *mu'ámeleh* (k.).
 Negro, حبشی *habashí*; زنگی *zangí*.
 Neighing, شبیه *shíhah* (k.); سهیل *sahíl* (k.).

Neighbour, همسایه *hamsáyeh*;
مجاور *mujávir*; جار *jár*, *pl.*
همجوار *ham-javár*. —s and dependants,
جار و بالجار *jár o báljár*. A
next door —, همدیوار *ham-
dívár*. —hood, همسایگی
ham-sáyagí; نواحی *jivár*; نواهی
naváhi; مجاورت *mujávarat*.

Neither, nor, نه نه *nah nah*.

Nephew, برادر زاده *birádar
zádeh*; پسر برادر *pesari birá-
dar*; (sister's son), خواهر زاده
kháher zádeh, etc., *pl.* بنی عم
bení 'amm.

Nerve, عصبه *'asabeh*; عضلت
'azlat.

Nervous, ترسان *tarsán*.

Nest, آشیان *áshyán*; آشیانه
ásh-yánah; کاشانه *káshánah*.

Net, شبکه *shabakeh*; دام *dám*;
طور *túr*.

Nettle, کزنه *gaznah*.

Neutral, بیطرف *bítaraf*.

Never, هرگز *hargiz*; قطعا
ka'tan. —theless, اما *amma*.

New, نو *nau*, or *no*; (fresh), تازه
tázah; (modern), جدید *ja-
díd*; نوپیدا *nau-paidá*. —
comer, نو آینده *nau-áyendah*.

New year's day, نوروز (عید *'id*
i) *nau-rúz*.

News, خبر *khabar*; اخبار *akh
bár*. Good —, نوید *navíd*;
مژده *muzhdah*. Announcing
—, مستبشر *mustabshir*.
—paper, روز نامه *rúznámeh*.

Next (to), متصل *muttasíl*;
پیوسته *paivasteh*; (after),
بعد *ba'ad*; پس *pas*. — day,
روز دیگر *ruz-i-dígar*. — year,
سال آینده *sal í áyandeh*.

Nib of a pen, نوک قلم *nauk í
kalam*.

Nice, قشنگ *kashang*; نیک *ník*.

Niche, طاقچه *tákcheh*.

Niece, دختر برادر *dukhtar í birá-
dar*; برادر زاده *birádar zádeh*;
(sister's daughter), دختر
dukhtar í kháhar, etc.

Niggard, بخیل *bakhíl*; لئیم
layím, —liness, بخل *bukhl*,
—ly, خسینس *khasís*.

Nigh, قریب *karíb*.

Night, شب *shab*; لیل *lail*.

To —, امشب *imshab*. Last
—, دیشب *dí-shab*. The —
before last, پریشب *parí-
shab*. — and day (inces-
santly), شبانروز *shabánrúz*.

ٲly, هر شب *har shab*. —
 after —, شباشب *shabá-shab*. — time, or at —,
 شبانگاه *shabángah*; شب کا *shab-gáh*; شب هنگام *shab-hangám*. Dark —, شب دیمور *shab i daijúr*. Travelling
 by —, شب رو *shab-ro*. —
 attack, شب خون *shab-khún*;
 شبگیر *shab-gír*. Vigilant
 during the —, شب زنده دار *shab-zindah-dár*. The —
 watch, شب کرد *shab-gard*.
 — gown, پراهن شب *piráhan i shab*.
 Nightingale, بلبل *bulbul*;
 عنءلب *'andalíb*; هزار *hazár*.
 Nightmare, كابوس *kábús*; نیدل
nídul; برخفچ *barkhafch*.
 Nightshade, كاكنج *kákenj*.
 Nimble, چالاك *chábuk*; چالاک
chálák.
 Nimrod, نمرود *nimród*.
 Nine, نه *nuh*. —teen, نوزده
núzdah. —teenth, نوزدهم
núzdahum. —ty, نود *navad*.
 Ninth, نهم *nuhum*.
 Nippers, انبر *ambur*.
 Nipple, پستان *pistán*; (gun),
 خروسك *khurúsak*.

Nitre, نطرون *natrún*.
 No, not, نه *na*; خیر *khair*, or
kheyr; نه غیر *nah kheyr*. —
 (with the imperative), مه
mah. It is —, نیست *níst*.
 No ! no ! not at all, فی فی *nai-nai*.
 Noah, نوح *Núh*.
 Nobility, نجابت *najábat*; شرفیت
sharfíyet; شرف *sharaf*.
 Noble, نجیب *sharíf*; نجیب
najíb; مآد *májíd*; مکرم
mukarram. Of — race, بزرگ
buzurg-zádah. — and
 plebian, خاص و عام *kháss u-
 'ámm*. —ness, نهات *nabáhat*.
 —man, امیر *amír*; امیرزاده
amírzádah.
 Nobles, بزرگان *buzurgán*; اشراف
ashráf; شرفاء *shurafá*;
 اعیان *a'yán*; امراء *umará*;
 نجاء *nujabá*; اكريم *akárim*.
 Great —, امآد *amájíd*.
 Nobly, بزرگانه *buzurgánah*.
 Nobody, هیچكس *híchkas*.
 Nod, اشاره *ishárah* (*k.*).
 Noise, آواز *aváz* (*k.*); صدا *seda*
 (*k.*); بانك *báng*; (uproar),
 غوغا *ghaughá*; نژغار *nazh-
 ghár*; ولولہ *valvalah*. To
 make a —, هنگامه کردن *han-*

- gámah k.* —less, خاموش *khámúsh*.
 Nolens volens, خواهنخواه *kh'áh na kh'áh*; طوعاً و كرهاً *tau'an o kurhan*.
 Nomad, ايل *il*, *pl.* ايلييات *ilíyát*.
 Nom-de-plume, تخلص *takh-allus*.
 Nominal, اسمی *ismí*. —ly, اسماً *isman*.
 Nomination, تسمیة *tasmíyet* (*k.*).
 None, هیچ *hích*.
 Nonsense, بوج *púch* (*gf.*); حرف مفت *harf i muft*.
 Noon, ظهر *zuhr*.
 Noose, خم کنند *kham-kamand*; کمند *kamand* (*an.*).
 Nor, نه *nah*.
 North, شمال *shimál*.
 Nose, بینی *bíní*. —bag, توبره *túbrah*. —gay, کلدسته *gul-dastah*; دسته کل *dastah i gul*.
 Nostril, منخر *minkhar*; پرده بینی *parrah i bíní*.
 Not, نه *nah*; غیر *ghair*. —at all, اصلاً *aslan*; هیچ *hích*.
 Notch, ناب *náb*; (of an arrow),

- سوفار *súfár*; (in a blade), دمريزه *damrízah*.
 Note (letter), کاغذ *kághaz*; حاشیه *ruk'ah*; (in book), حاشیه *háshiyeh*; (of music), مقام *maqám*. Modulated —, الحان *alhán*. —book, کتابچه *kitábcheh*.
 Nothing, هیچ *hích*. This generally requires another negative, as هیچ نمی دارم *hích na mí daram*, I have nothing.
 Notice (of), اطلاع *ittilá* (*d.*), خبر *khavar* (*d.*). To take — of, نگاه کردن *niqáh k.*
 Notification, اعلان *ilán* (*k.*).
 Notion, خیال *khiyál*; ظن *zann*.
 Notoriety, شهرت *shuhrat*.
 Notorious, مشهور *mashhúr*; معروف *ma'rúf*. —ly, مشهوراً *mashhúrán*.
 Notwithstanding, باوجود *bá-vujúd*; باوصف *bá-va'sf*; با آنکه *bá-ánkih*.
 Noun, اسم *ism*.
 Nourish, پروردن *parvardan*. —er, پرور *parvar*. —ment,

خوارك *ta'am* ; قوت *kút* ; طعام *khúrák*.
 Novel, *a.*, نو *nau*, or *no.* —*ty*,
 حدوث *hudús* ; حادثه *hádisah* ;
 نو آگین *nau-á'in*.
 Novice, نو آموز *nau amúz*.
 Now, حالا *hálá* ; الحال *al hál* ;
 الان *al-án* ; اکنون *aknún* ;
 کنون *kanún*.
 Nowhere, هیچ جا *hích já*.
 Noxious, مژدی *mu'zí* ; ضار *zárr*.
 Nubile, بالغ *báligh*.
 Nude, عاری *'arí*, عریان *'uryán*.
 Nugatory, باطل *bátíl*.
 Nuisance, اذیت *azíyat* ; وبال *vabál*.
 Null and void, ابطال *ibtál* (*k.*).
 Nullity, نیستی *nístí*.
 Numb, بیحس *bí hiss* (*s.*) ; سست *sust* (*sh.*).
 Number, عدد *'adad* (*k.*), *pl.*,
 اعداد *a'dád*. —*ed*, معدود *ma'dúd* ;
 شمرده *shumurdah* ; معتد *mutúdd*.
 Numeral, هندسه *hindiseh*.
 Numeration, عد *'add*.
 Numerous, بسیار *bisýár* ; خیلی *khaili* ;
 متوافر *mutaváfir*.
 Nun, راحبه *ráhibeh*.

Nurse, دایه *dáyah*. Wet
 شیر ده *shír-dah*.
 Nurture, پرورش *parvarish* (*k.*).
 Nut, جوز *jauz* ; (filbert), فندق *fanduk*. Wall—, گردو *girdú*.
 —shell, پوست *púst*. —meg,
 جوز بویا *jauz i búyá*.
 Nutricious, مغذی *mughazzí*.
 Nux vomica, جوز القي *jauz ul*
kai.

O

O! ای *ai* ! یا *yá* !
 Oak, بلوط *ballút*. —apple, مازو *mázú*.
 Oakum, نجب *nabj*.
 Oar, خاده *khádah* ; پارو *páru*.
 Oath, سوگند *saugand* (*kh.*) ;
 قسم *kasm* (*kh.*), *pl.*, اقسام *aksám* ;
 یمین *yamín* (*k.*), *pl.*, ایمان *aimán* ; حلف *half*.
 Oats, زن *zann*.
 Obdurate, سنکدل *sangdil*.
 —ness, سختی *sakhtí*.
 Obedience, طاعت *tá'at* ; اطاعت *itá'at* (*k.*) ;
 استطاعت *ta'u* ; اذعان *iz'an* ;
 تبعیت *tab'iyet* ; مطاوعه *muta-*
va'ah : انقیاد *inkiyád* (*r.*).

Obedient, مطیع *mutí* (sh.);
حکم انداز *mumtasíl*؛
hukm-andáz؛ فرمان بردار *far-*
mán-bardár (sh.).

Obeisance, کورنش *kúrnish*؛
تعظیم کورنشات *kurnishát*؛
tá'zím (k.).

Obey, سر نهادن *sar nihádan*. I
—، بر آن *bar án am*؛
pa. p., متبوع *matbú* (sh.)؛
مطاع *mutá*؛ مخدوم *makh-*
dúm.

Object (seen), مظهر *muzhar*؛
منظر *manzar*؛ (mental), مقصد
maksad؛ مقصود *maksúd*؛
مراد *murád*؛ نیت *niyyat*.
— to, *v.*, مخالف کردن *mu-*
khálif k.

Objection, اعتراض *í'tiráz* (k.).

Obligation, منت *minnat* (dsh.)؛
وجوب *vujúb*؛ امتنان *imti-*
nán. Imposing an —، من
mann (k.). — in writing,
مچلک *muchalkah*.

Obligatory, لازم *lázim*.

Obliged (to do so and so), ملزوم
malzúm؛ (to a person), ممنون
mamnún (h. s.).

Obliging, مشفق *mushfik*.

Oblique, کج *kaj*.

Obliterate, قلم در کشیدن *kalam*
dar kashídan؛ *pa. p.*, مندرس
mundaris؛ *pr. p.*, ماحی *máhi*
(k.)؛ نسخ *naskh* (k.).

Oblivion, ذهل *zuhúl*؛ نسیان
nisyán.

Oblivious, ذاهل *záhil*.

Oblong, مستطیل *mustatíl*.

Obloquy, بهتان *buh tán*.

Obscene, فاحش *fáhish*؛ خبیث
khabís؛ شطاح *shattáh*.

Obscenity, فحش *fuhsh* (gf.)؛
خو *khanv*؛ هرزگی *harzagí*.

Obscure (dark), تاریک *tárik*؛
رنگ شت *shab-rang*؛ (in
language), غامض *ghámiz*.

Obscurity, تیرگی *tíragí*.

Obsequies, تدفین *tadfin*.

Obsequious, موء تمر *mu'tamar*؛
دروب *darúb*. — ness, ننی
farú taní.

Observance, مراقبت *muráka-*
bat. — of justice, حق بین
hak-k-bín.

Observation (of the stars), نجم
tanajjum (k.).

Observatory, رصد گاه *rasad-gáh*.

Observe (stars), رصد کردن
rasad k.؛ (look at), ملاحظه
کردن *muláhezeh k.*

Observer, راقب *rákib*; راصد *rásid*; رصاد *rassád*. Superficial — ظاهر پرست *záhir-parast*.

Obsolete, منسوخ *mansúkh*.

Obstacle, مانع *máni*; سد *sadd*.

Obstinacy, معاندت *mu'ánadat*; اصرار *isrár*.

Obstinate, خرمست *khar-mast*; سر *khud-sar*; عاند *'ánid*.

Obstructed, مسدود *masdúd* (s.).

Obstruction, سد *sadd*; سده *saddah*.

Obtain, یافتن *yáftán*; پیدا کردن *paidá k*.

Obtuse, کودن *kaudan*. —ness, حماقت *himáqat*.

Obvious, پیدا *paidá*; بدید *padíd*; آشکار *áshkár*. —ly, ظاهراً *záhirán*.

Occasion, باعث *bá'is*; محل *mahall*; (leisure), فرصت *fursat*; (cause), سبب *sabab*.

Occasionally, اتفقاً *ittifák*.

Occult, مبهم *mubham*.

Occupant, متصرف *mutesarrif*.

Occupation, کسب *kasb*; کار *kár* (f.); شغل *shughl* (dsh.), pl., اشتغال *ashghál*; اشتغال *ishtighál*.

Occur, واقع شدن *váki sh.*; سر *sar* روی نمودن *rúy n.*

Occurrence, سرگذشت *sar guzasht*; واقعه *váki'ah*; in pl., مواقع *maváki'*.

Occurring (to the mind), خطور *khutúr*.

Ocean, دریای محیط *darya i muhit*.

Ochre, زرد گل *gil i zard*.

O'clock, ساعت *sá'at*.

Octagonal, مئمن *musamman*.

Ocular, چشمی *chashmí*.

Oculist, کحال *kukhál*.

Odd (not even), طاق *ták*; (queer), غریب *gharib*.

Ode, قصیده *kasídah*, pl., قوائد *kasáid*.

Odious, مستقیم *mustakbih*; مکروه *makrúh*.

Odium, تنفر *tanaffur*.

Odoriferous, معطر *mu'attar*; مشوم *'amberbár*; عنبر بار *mashmúm*. — herba, ریاحین *riyáhín*.

Odour, بوی *búy*; رایحه *ráihah*, pl. روائح *raváih*; نَشَق *nashk*; نشوت *nashvat*.

Of, از *az*.

Off, far, دور *dúr*.

Offal, مردار *murdár*.
 Offence, تقصیر *taksír*; جرم *jurm*. To take — خشم گرفتن *khishm gr*.
 Offend, شتم کردن *shatm k.*; رنجانیدن *ranjánidan*; *pa. p.*, (at); کجخلق *kajkhulk* (*b.*).
 Offender, خاطی *kháti*.
 Offensive, کاریه *karíh*.
 Offer, تقدیم *takdím* (*k.*); (a sacrifice), ذبح *zibh* (*n.*).
 Offering, *n.*, (sacrifice) قربان *kurbán*; (present), پیشکش *pishkesh* (*k.*).
 Office, عهده *'uhdah*; منصب *mansab*. — of Imam, امامت *imámat*. — of a Vizier, وزارت *vizárat*; (room), دفتر خانه *daftar khánah*.
 Office-holder, منصب دار *man-sabdár*.
 Office-keeper, دفتری *daftari*.
 Officer, عهده دار *'uhdah-dár*; صاحب منصب *sáhib mansab*. — of cavalry, دفتدار *daf-dár*. Superior —, وکیل اول *vakíl i avval*. First non-commissioned —, وکیل *vakíl*; بیک زاده *beg-zádah*; حوالدار *haváldár*. Second

non-commissioned, وکیل دوم *vakíl i dúvum*. Police — who examines weights, etc., محتسب *muhtasib*. — of state, دیوان بیکی *diván begí*; (controller), مستوفی *mustaufi*.
 Officially, رسماً *rasman*.
 Officious, گستاخ *gustákh*. — ness, چالاکي *chálákí*.
 Offspring, موالید *maválid*. A beloved —, نودره *naudarah*.
 Often, بارها *bárhá*; اکثر *aksar*.
 Ogling, غمزہ *ghamzah* (*k.*).
 Ogre, غول *ghúl*.
 Oh, ا ای *ai* یا *yá*. — God, اللهم *Allahumma*!
 Oil, روغن *raughan*.
 Oiled paper, چیه *charbah*.
 Oilman, روغن فروش *raughan ferúsh*.
 Oilpresser, عمار *'assár*.
 Oily, روغنی *rauganí*; چرب *churb*.
 Ointment, مرهم *marham*.
 Old (ancient), کهنه *kuhnah*; قدیم *kadím*; بارینه *párinah*; دیرینه *dirínah*; غتی *'atík*; (worn), کهن *kuhn*; زنده *zhandah*; پیر *pír*.

Very —, سال خورده *sál-khúrdah*; سال بزرگ *buzurg-sál*. — age, پیری *píri*. — man, پیر *pír*. Like an — man, پیرانه *píránah*. A decrepit — man, زرفان *zarfán*; خرف *kharif*.
 Oleander, خر زهره *kar zahrah*.
 Olive, زيتون *zeitún*.
 Olive-oil, زيت *zeit*; کوکو *kúkú*.
 Omelet, نیمرو *nímru*.
 Omen, فال *fa'l* or *fál* (*gr.*).
 Of happy —, نیک فال *ník-fál*. Taking a good —, تیفال *tafávul* (*k.*); تیمن *tayammun* (*n.*).
 Omission, سهو *sahv* (*k.*).
 Omit, در گذشتن *dar guzashtan*.
 Omnipotence, جبروت *jubrút*.
 Omnipotent, قدير *jabbár*; قدیر *qadír*.
 Omniscience, همه بینی *hamah bíní*.
 Omniscient, غیب دان *ghaib-dán*.
 On, روی *bar*; بالا *bálá*; روی *rúyi*. — foot, پیاہ *píyádeh* (*sh.*). — horse back, سوارہ *sovváreh* (*sh.*).
 Onager, گور *gúr*.
 Once, یکبار *yak-bár*; باری

bári. At —, یکبارگی *yak-báragí*. All at —, یکبار *ba yekbar*.
 One, یک *yek*; (somebody), یکی *yakí*; (sole), یکانه *yagánáh*; یک *yakkah*; (single), یکان *yagán*; (an unit), واحد *ahad*; واحد *váhid*. — by —, یکایک *yekáyek*.
 One another, یکدیگر *yek dígar*.
 Oneself, خود *khud*.
 Onion, پیاز *piyáz*; بصل *basal*.
 Only, همین *hamín*; همان *hamán*; (merely), فقط *fakát*.
 Onset, هجوم *hujúm*.
 Onwards, پیشتر *píshhtar*.
 Onyx, عقیق *'akík*.
 Ooze, گل *gil*.
 Opal, عین الہرہ *'ain ul hirreh*.
 Open, باز *váz* (*k. sh.*); باز *báz* (*k. sh.*); و *vá* (*k. sh. n.*); *v.*, کشادن (*bar*) *kushádan*; کشودن (*bar*) *kashúdan*; رگ فرا زدن *fará z.* — a vein, رگ *rag z.*; پا. پ., مفتوح *maftúh* (*sh. k.*); منفرج *mun-farij*.
 Opening, *n.*, تفتیح *taftíh*; کشاف *kashf*; کشایش *kushá-yish*.

Openly, آشکارا *áshkárá.*
 Opera, تماشا *tamáshá.*
 Operation (surgical), جراحی *jarráhi (k.).*
 Operative, کاریگر *kárigar.*
 Operator, جراح *jarráh.*
 Ophthalmia, چشم‌درد *chashm-dard*; رمب *ramad.*
 Opiate, معجون *ma'jún.*
 Opinion, مظنه *zann*; مزنه *mazannah*; رای *rái*; فکر *fíkr*; زعم *za'm*, or *zu'm*. In my —, نزدمن *nazdiman*. To give an —, رای دادن *rái-d.*
 Opinionated, خود رایی *khud-rái.*
 Opium, افیون *afiyún*; تریاک *tariyák.*
 Opponent, مخالف *mukhálif*; مضاد *muzádd*; ازداد *azdád.*
 Opportune, به جا *be-já.*
 Opportunity, فرصت *fursat*; قابو *kábú.*
 Oppose, مخالفت نمودن و کردن *mukhálifat n., k.*; معارض *mu'áriz k.*; معترض *mu'tariz*; متعوض نمودن *muta'ariz n.*
 Opposite, روبرو *rukábil*; بر خلاف *bar khiláf*; محاذی *muházi.*

Opposition, خلاف *khiláf*; معارضة *mazáddat*; معارضت *mu'árazat*; تعارض *ta'áruz*; تعرض *takháluf*; اعتراض *ta'arruz*; i'tiráz.
 Oppress, ظلم کردن *zulm k.*; pa. p., ستم دیده *sitam-dídah*; مظلوم *mazlúm*; pr. p., مظلالم *tazálum.*
 Oppression, ستم *sitam*; دراز *diráz dasti*; ظلم *zulm*; مظلمت *mazlamat*; نظام *tazal-lum*; بدعت *bid'at.*
 Oppressor, جفاکار *jafá-kár*; جفاگر *jafá-gar*; ظالم *zálim.*
 Opprobrious, شوخ *shúkh*; بد زبان *bad zabán.*
 Opprobrium, فحیحت *fasihat.*
 Optical, بصری *basari.*
 Optics, علم بصر *'ilm i basar.*
 Option, اختیار *ikhtiyár.* —al, اختیاری *ikhtiyári.*
 Opulence, مالداري *máldári*; غنا *ghaná*; توانگری *tavángarí*; ثراء *sará*; تمول *tamavvul.*
 Or, یا *yá.*
 Oracle, وحی *vahí.*
 Oral, شفاهی *shifáhi.*
 Orange, نارنج *náranj*; نارنگ *nárang*; پرتغال *purtughál.*

Mandarine —, نارنگی *nárangí*.
 Oration, خطاب *khitáb*; کلام *kalám*.
 Orator, سخن سرا *sukhun-sará*; سخن کو *sukhun-gú*.
 Oratory, نماز گاه *namáz gáh*.
 Orb, جرم *jirm*.
 Orbit, دوران *daurán*.
 Orchard, دوحه *dauhat*; باغ *bágh*.
 Order (arrangement), انتظام *intizám* (n.); ترتیب *tartíb* (k.); نظم و نسق *nasak*; نظم *nazm o nasak*. To be put in —, آراستن *arástan*; pa. p., مأمور *muntazam*; منتظم *ma'múr*. —, (command), فرمایش *farmáyish* (d.), pl. قدغن *farmáyishát*; فرمایشات *kadaghan* (k.); حکم *hukm* (n.); امر *amr* (n.); v., فرودن *farmúdan*.
 Ordinal, فرعی *far'í*.
 Ordinance (of God), فریضه *farízah*; شرع *shar'*.
 Ordinary (usual), رایج *ráij*; (common), عام *'ámm*. —ly, عادتاً *'ádatan*.
 Ordination, نصب *nasb* (k.).

Ordnance, توپخانه *túpkháneh*.
 Ordure, گوه *gúh*, or ك *guh*.
 Ore, فلز *filizz*.
 Organ, آلت *álat*.
 Organization, نظام *nizám* (d.).
 Organism, ترکیب *tarkib*.
 Oriental, شرقی *sharkí*.
 Orifice, سوراخ *súrákh*. — of the ear, سماخ *simákh*.
 Origin, اصل *asl*; بنیاد *bunyád*; نژاده *bíkh*; نژاد *nizhád*; نژاده *nizhádah*; ماروک *ma'rúk*.
 Of good —, نیک ذات *ník zát*.
 Original, اصلی *aslí*. The — of anything, n., ماخذ *ma'khaz*. —ly, اولاً *avvalan*.
 Orion, جبار *jabbár*.
 Ornament, n., زینت *zínat* (d.); آرایش *aráyish*; طراز *taráz*; تزیین *tazayyun* n. —al, زوری *z'varí*; v., آراشتن *aráúidan*; آراستن *arástan*.
 Ornamented with a wreath, مكلل *mukallal*. — with jewels, مرصع *murassa'*. — with a scarf, موشع *muwash-shah*.
 Ornaments, زیور *zivar*.

Orphan, یتیم *yetím*, ایتام *aitám*; یتامی *yatáma*.
 Orpiment, زرینک *zarníkh*.
 Orthodox, رشید *rashíd*; راشد *ráshid*; متدین *mutadaiyin*.
 — teaching, مسترشد *mustarshid*.
 Orthodoxy, صدق *sidq*.
 Orthography, املاء *imlâ*.
 Ortolan, پرگیری *pargirí*.
 Oscillation, تکان *takán* (n.).
 Osprey, نسر *nisr*.
 Ostensible, ظاهر *záhir*.
 Ostentation, کبریا *kibriyâ*.
 Ostentatious, خود بین *khud-bín*.
 Ostrich, شتر مرغ *shutur-murgh*; نعام *na'am*.
 Other, دیگر *dígar*; غیر *ghair*.
 Otherwise, ورنه *varnah*; واکر نه *va agar nah*; والا *va illâ*.
 Otter, سگ آبی *sag i ábí*; کربده *gurbah i ábí*.
 Ottoman, عثمانی *'osmání*.
 Ought, باید *báyad*; شاید *sháyad*, بایست *báyist*. As it — to be, کاما ینبغی *kamá yambaghi*; (anything), چیزی *chízí*; (cypher), صفر *sifr*.

Ounce, وقیه *vukíyat*; اوقیه *úkiyah*; (animal), یوز *yúz*.
 Our, مان *i-mán*.
 Ours, مال ما *mál i má*.
 Out, بیرون *bírun*. — of oors, بدر *badar*.
 Outer side (of a garment), ابره *abrah*.
 Outcast, مردود *mardud*.
 Outlet, مفر *mafarr*.
 Outline, دایره *dáireh*.
 Outpost, قراول *karávuł*.
 Outrage, v., تعدی کردن *ta'addi k*.
 Outside, خارج *khárij*. — the door, دم در *dam i dar*.
 Outwardly, ظاهراً *záhiran*.
 Oval, بیضوی *baizaví*; بادامی *bádámí*.
 Oven, تنور *tannúr*; اتون *atún*.
 Over, زبر *zabar*; بر *bar*; عبور *'ubúr*; (more) (across), زیاده *ziyádeh*; (remaining), باقی *báqí* (m.).
 Overcast, گرفتد *girifteh*.
 Overcoat, بالا پوش *bálá púsh*; بارانی *bárání*.
 Overcome, شکست دادن *shikast d*; غلبه کردن *ghalabah k*; pr. p., مستولی *mustaulí* (n.).

Overflowing, سيلان *sailán* (sh.).

Overhead, بر سر *bar sar*.

Overhearing, تسمع *tasammú* (n.).

Overlooking (a fault, &c.), چشم قطع نظر *kaṭ' i nazr* (n.); چشم پوشی *cheshm púshí* (k.).

Overnight, شبانه *shabáneh*.

Overplus, ما بقى *má baqá*.

Overreach, کول زدن *gúl z.*

Overseer, ناظر *názir*; داروغه *dáruḡah*. — of the kitchens, بقاول *baqával*.

Oversight, سهو *sahv*.

Overtaking, فايز *fúiz* (n.).

Overthrow, شکست *shikast* (y.); هزیمت *hazímat*; افکن *afgan*.

Overturn, وارونه کردن *várúnah k.* (sh.).

Overwhelm, غرق کردن *ghark k.*

Owe, قرض داشتن *karz dsh*; بده داشتن *bidih dsh*.

Owl, بوم *búm*; چغند *chughd*.

Own, خویش *khish*; خود *khud*.

Owner, مالك *málik* (b.); صاحب *sáhih* (k.). Rightful —, حق دار *haḡk-dár*.

Ox, گاو *gáv*.

Ox-goad, گاو شنگ *gáu-shang*.

Oxus (river), جیحون *jaihún*.

Oxymel, سدنجهين *sikenjabín*.

Oyster, مدف *sadaf*.

P.

Pace, گام *gám* (r.); قدم *ḡadam* (r. z.); رفتار *raftár*. Quick —, زلط *zalt*. Quick-paced, خوش گام *khush-gám*.

Pacific, سليم *salím*.

Pacification, مصالحت *masálahat*.

Pacifying, تسكين *taskín* (k.); آرام *árám* (d.).

Pack (mule), بار *bár*; v., — up, بر بستن *bar bs*.

Packing-needle, جوال دوز *juvál-dúz*.

Pack-saddle, بالان *pálán*.

Packthread, بندور *bundúr*.

Packet, بسته *bastah*.

Pad, خوگیر *khú-gír*; v., حشو کردن *hashv k.*

Paddock, چراگاه *charágáh*.

Padlock, قفل *kufl*.

Pæderast, کونی *kúni*.

Pagan, بت پرست *but parast*. —ism, کفر *kuf*.

Page (leaf), صفحه *safhah*, *pl.*,
صفحات *safahát*; (boy),
غلام *pish-khidmat*; پیشخدمت
gholám.

Pageant, تماشا *tamáshá*.

Pagoda, بت كده *but-kedeh*;
بت خانه *but-khánah*.

Pail, دلو *dalv*; دول *dúl*.

Pain, درد *dard*; ایذا *ízá*; وجع
vaj, *pl.*, آلام *álám*; زحمت
zahmat (*ksh.*). In —, موجع
mujá.

Painful, درد آلود *dard álúd*;
الیم *alím*.

Paint, *n.*, رنگ *rang*; *v.*, نکاشتن
nigáshtan; (a picture),
تصویر کشیدن *kashídan*; کشیدن
tasvír ksh; (lay on
colour), رنگ کردن *rang k.*;
pa. p. منقش *munakhash*;
pr. p., رنگ آمیزی *rang-ámízi*.

Painting and ornaments, نقش
ونگار *naksh o nigár*.

Painter, قلم مصور *musavvir*; قلم
رنگساز *kalam-kár*; رنگ
صورت کر *súrat-gar*.

Painting, نقش *naksh* (*k.*);
تصویر *tasvír* (*k.*).

Pair, زوج *zauj*, *pl.*, ازواج
azváj; جفت *juft* (*k. gr.*).

Pairing (of birds), جفتی *juftí*.

Palace, قصر *kasr*; كوشك
kúshk; ایوان *aiván*; دولت
خانه *daulat-khánah*.

Palanquin, تخت روان *takht
raván*.

Palatable, گوار *guvár*.

Palate, حنك *hanak*; مذاق
muzák.

Pale, کم رنگ *ním-rang*; کم رنگ
kam-rang; اصفر *asfar*. —
faced, زرد رو *zard-rú*; روی
rúy zard. To turn —,
رنگ رو پریدن *rang i ró
parídan*.

Palliation, معاف *mu'áf* (*k.*);
تخفیف *takhfíf* (*n.*).

Palm (hand), كف *kaff*; كف
kaff i dast; (tree),
نخل *nakhl*; خرما *khurmá*.

Palpably, ظاهراً *záhíran*.

Palpitate, تپیدن *tapídan*.

Palpitation (of the heart).
خفقا *khafakán*.

Palsied, افلج *aflaj* (*h.*); رعشه
ra'shah (*dsh.*).

Palsy, فالج *fáliz* (*dsh.*).

Paltry, دون *dún*.

Pampered, پرورده *parvardeh*.

Pamphlet, رساله *risáleh*.

Par, دیزی *hasín*; حسین *dízi*;
 Frying —, تاجن *tájin*. The
 knee —, سر زانو *sar i zánú*.
 Pane (of glass), جام *jám*.
 Panegyric, مدح *madh*.
 Panegyrist, مداح *maddúh*.
 Panel, تخته *takhtah*.
 Pang, درد *dard*.
 Panic, هزیمت *hazímat*.
 Panniers (for fruit), لوده *lau-*
dah; (for persons), کجاوه *kajáveh*.
 Pant, نفس زدن *nafas z*.
 Panther, پلنگ *palang*; یور *yúz*. Young —, یوزک *yúzak*.
 Paper, قرطاس *kághaz*; کاغذ *kirtás*. A — kite, باد کاغذ *kághaz i bád*.
 Papyrus, حفا *hafá*.
 Parable, مثال *misál*.
 Parade-ground, میدان *maidan*.
 Paradise, جنت *jannat*; بهشت *bihisht*. The sublime —, خلد برین *khuld i barín*.
 Paradisiacal, بهشتی *bihishtí*.
 Paradox, لغز *laghz*.
 Paragraph, فصل *fasl*.
 Parallax, اختلاف منظر *ikhtiláf i manzar*.

Parallel, استواء *istivá*; متوازی *mutavází*; مساوی *masávi*.
 Paralysed, مفلج *mufallaj* (*sh*).
 Paralysis, فلج *falj*.
 Paralytic, شل *shal*; مشلول *mashlúl*; مفلوج *maflúj*.
 Paramour, عاشق *áshik*.
 Parapet, کنکره *kangurah*.
 Paraphernalia, اسباب *asbáb*, جهیز *jahiz*.
 Paraphrase, تفصیل *tafsíl* (*n*).
 Parasang (a league), فرسخ *far-sakh*; فرسنگ *farsang*.
 Parasite (man), طفیلی *tufailí*.
 Parasol, چتر *chatr*; آفتابگیر *áftáb-gír*.
 Parboiled, نیم پخته *ním-pukhtah*.
 Parcel, بوغچه *búghcheh*.
 Parch, برشتن *birishtan*. To be —ed, خوشیدن *khúshídan*.
 Parchment, پوست *púst*.
 Pardon, مغفرت *maghfírat* (*n*); عفو *afv* (*k*); غفران *ghufrán*; بخشیدن *bakhshídan*. To beg —, عذر خواستن *úzr khástan*. I beg your —, بفرمائید *mu'áf bifar-máyíd*. I ask — of God استغفر الله *astaghfiru 'Ulah*;

pa. p., معاف *mu'áf* (k.)
 مغفور *maghfúr*.
 Pardoner, غفار *ghaffár*.
 Pare (nails), ناخن گرفتن *ná-khun gr.*; (hoofs), سم تراشیدن *sum taráshídan* (gr.).
 Parentage, نسب *nasab*; اصل *asl*.
 Parenthetical, معترض *mo'tariz*.
 Parents (both), والدین *váli-dain*.
 Paring, تراشه *taráshéh*.
 Parley, مکالمه *mukálemeh* (n.).
 Parliament, دار الشورا *dár ush shúra*.
 Parody, تقلید *taklíd*.
 Parole, قول *kaul*.
 Paroxysm, طغیان *tughyán*.
 Parrot, توطی or توتی *tútí*.
 Parry, دفع کردن *daf k.*
 Parse, ترکیب کردن *tarkíb k.*
 Parsee, کبر *gabr*.
 Parsimonious, مقتدر *muktir*; لایم *layím*; خسیس *khasís*.
 Parsimony, بخل *bukhl*; امساک *imsák*; بخیلی *bakhílí*.
 Parsley, کرفس *karafs*.
 Parsnip, گز *gazar*.
 Parson, کشیش *keshísh*.

Part, قسم *kism*; پاره *páreh*; تکه *tikkah*; بهره *juz'*; جز *juz*; باهرا *bahrah*; بخش *bakhsh*; جزوی *juzví*. For the most — بیشتر *bíshtar*. On his — ز جانب *'an kibalih*; عن قبله *az jánib-i-ú*; v., جدا کردن *jídá k.*
 Partake, شراکت داشتن *shirákat dsh*.
 Parterre, خبابان *khiyábán*.
 Partial, طرفدار *taraf-dár*; متعصب *muta'assib*.
 Partiality, جانبداری *jánib-dári*; پاسداری *pás-dári*.
 Partially, قدری *kadrí*.
 Participating, بهره مند *bahrah-mand*; مداخله *mudákheleh*.
 Participle (active), اسم فاعل *ism-i-fá'il*; (passive), اسم مفعول *ism-i-maf'úl*.
 Particle, خرده *khurdah*; شمه *shammah*; (in grammar), حرف *harf*.
 Particular, خاص *kháss*; مخصوص *makhshús*. —ly, علی الخصوص *'alá-l-khusús*.
 Particularity, خصوص *khusús*, pl., خصوصیات *khusúsiyát*.
 Parting (leaving), ودع *vad* (n.); (of hair), فرق *farq*.

Partitioning (division), *اقتسام* *iktisám* (n.).

Partly, *پاره* *páreh*.

Partner, *شریک* *sharík*, pl., *شُرکاء* *shuraká'*; *مُساهم* *musá-him*; *مُشترک* *mushtarík*; *انباز* *ambáz*.

Partnership, *مُشارکت* *mushárat*; *انبازی* *ambázi*; *اشترک* *ishtirák*.

Partridge, *کُتک* *kabk*. Francolin —, *دُررَاج* *durráj*. Small — or quail, *تِهو* *tíhú*.

Parturition, *نتاج* *nitáj*.

Party, *گروه* *gurúh*; *جُمیعَة* *jami'at*. Dinner —, *مِهْمَانِی* *mihmání*.

Pass (in mountains), n., *تَنک* *tank*; *راه* *tang i ráh*; *کُتُل* *kotul*; *کُردن* *gardan*; v., *کُشتن* *guzashtan*.

Passage (of a river, etc.), *عَبْر* *'ubúr* (k.); *کُذَر* *guzar* (k.); *راه کُذار* *guzár* (k.); (an escape), *رَاح-کُذار* *ráh-guzár*; (of time), *مُنْفَذ* *manfaz*; *مُرُور* *murúr*; (in a book), *عِبَارَت* *'ibárat*.

Passenger, *عابِر* *'ábir*; *مُساهِم* *musáfir*

Passion (to get in a), *بَاهَم آمَدَن* *báham ámadan*.

Passionate, *حُشْمَنَاک* *khashm-nák*; *تَنَد مِزاج* *tund mizáj*. —ly, *عُضْبًا* *ghazaban*.

Passive, *مُتَحَمِّل* *mutahammil*; (verb), *مُفْعُول* *maf'úl*.

Passport, *کُذَر نَامَه* *guzar-námah*; *راه داری* *ráh-dári*; *تَعْلِيقَه* *ta'líqah*.

Past, *مُنْقَضِی* *guzashtah*; *مُنْقَضِی* *munkazí*; *سَابِقَه* *sábíqah*. The —, *ما سَلَف* *má salaf*; *ما تَقَدَّم* *má takaddam*. — tense, *مَاضِی* *mázi*.

Paste, *سَرِش* *sirísh*; *خَمِیر* *khamír*.

Pasteboard, *دَفْتِین* *daffataín*; *کَاغِذ وَصَلِی* *kághaz i vaslí*.

Pastern, *وَظِیف* *vazíf*.

Pastimes, *مَلَاهِی* *maláhi*.

Pastor, *کَلَه بَان* *galah-bán*.

Pastoral care, *کَلَه بَانِی* *galah-bání*.

Pasturage, or Pasture, *مَرْعِی* *mar'á*; *چَرَا کَاه* *chará-gáh*; *عَلَف زَار* *'alaf-zár*; *چَرِیدَن* *charídan*.

Pasty, *سَبُوسَک* *saml ...k*.

Patch (of cloth, etc.), پینه *pínah*; لدام *ladám*. — upon —, رقع بر رقع, *ruk'ah bar ruk'ah*.

Patcher, پار دوز *párah dúz*.

Patched, مرقع *murakka'*.

Paternal, پدری *pidrí*. — love, عشق مجازی *'ishk i mujázíy*.

Path, معبر *mi'bar*, pl., معابر *ma'ábir*. A mountain —, شعب *sh'ib*.

Pathetic, دلسوس *dilsús*.

Patience, صبری *sabr*; صبوری *sabúrí*; شكيب *shakib*; شكيبای *shakibái*.

Patient, بردبار *burdbár*, صابر *sábir*; صبور *sabúr*. To be —, شكيبیدن *shakibídan*; (sick man), مريض *maríz*. —ly, صبراً *sabran*.

Patriot (word not used in Persian), حبيب الوطن *habib al vatan*. —ism, حب الوطن *hibb ul vatan*.

Patrol, راه دار *ráh-dár*; پاسبان *pásbán*.

Patron, پشت پناه *pusht-panáh*; ولی نعمة *valí ni'mat*.

Patronage, دستگیری *dast-girí*.

Patronymic, نسبت *nisbat*.

Pattern, نمونه *nimúnah*.

Paucity, کمی *kamí*.

Paunch, بطن *batn*.

Pauper, مسکین *miskín*.

Pause, وقف *vakf* (*k.*).

Pavement, سنگفرش *sangfarsh*.

Pavilion, سرا پرده *sará-pardah*.

Paw, پاچه *páchah*; پنجه *panjah*.

Pawn (at chess), بیدق *baidak*, or بیذق *baizak*; (pledge), رهن *rahn* (*gz.*); گرو *giro* (*gz.*).

Pay (wages), مواجب *mavájib*; مزد *muzd*; موظف *muvazzaf*.

Paymaster, بخشی *bakhshí*. — general, میر بخشی *mír-bakh-shí*.

Payment, ادا *adá* (*k.*); كرايه *kiráyah* (*d.*); اجرت *ujrat* (*n.*).

Pea, نخود *nukhúd*; ماش *másh*.

Peace, سلامت *salámat*; سلام *salám*; آشتی *áshbí*; صلح *sulh* (*k. d.*); هدنت *hudnat*.

Peaceable, سهل جو *sahl-jú*.

Peach, شفتالو *shaftálú*; هلو *hullú*.

Peacock, طاووس *tá'ús*. Like a —, طاووسی *tá'úsí*.

Peak, سر *sar* ; نوك *nauk*.
 Pear, كلاي *gullábí*.
 Pearl, مرواريد *marváríd* ; لؤلؤ *lū'lu'* ; در *durr* ; درر *durar*.
 Unique —, در یتیم *durr i yatím*.
 Peasant, رعيب *rā'iyat* ; دهقان *dehkán*.
 Pebbles, ریزه سنگ *sang-rizah*.
 Peculation, تصرف *tasarruf*.
 Peculiar, مخصوص *makhsús*.
 Peculiarity, اختصاص *ikhhtisás* ; خاصگی *khássagi*.
 Pedant, فضیلت فروش *fasílat ferúsh*. —ry, فصیلت فروش *fasílat ferúshí*.
 Pedestrian, راجل *rájil*.
 Pedigree, تنسل *tanassul* ; حسب و نسب *hasab o nasab*.
 Pedlar, پیلور *pílavar*.
 Peel, پوست *púst* ; pa. p., مقشور *makshúr* ; منقشر *mun'kashir*.
 Peep, نظر *nazar* (*k.*).
 Peevish, کج خلق *kaj khulk*.
 Peg, میخ *mikk*.
 Pelican, سرخه *saríkhah*.
 Pelisse, کرک *kurk*.
 Pellucid, شفاف *shifáf*.

Pen, قلم *kalam* ; كلك *kilk* ; خامه *khámah*. The piece of wood for nibbing pens on, خامه زن *khámah-zan*. —case, قلم دان *kalam-dán*. —knife, قلم تراش *kalam-tarash*.
 Penalty, جریمه *jarímah*.
 Pencil, مداد *midád*.
 Pendulous, آویزه *ávizah*.
 Pendulum, لنگر *langar*.
 Penetrate, سرایت کردن *siráyat k.* ; pr. p., نفذ *nafz* (*k.*) ; نافذ *náfiz* (*b*) ; نفوذ *nufúz* (*n.*).
 Penetration, بینش *bínish* ; ذهن *zihn*.
 Peninsular, جزیره *jazíreh*.
 Penis, کیر *kír*. Penem magnum habens, خر نفسه *khar-nafsah*.
 Penitence, کفارت *kafárat* , توبه *taubah*.
 Penitent, مستغفر *mustaghfir* ; پشیمان *pashímán* ; نادم *nádim*.
 Pension, وظفه *vazífah* ; راستاد *rástád* ; (in lands), جاكبر *jágír*. —er, وظیفه خوار *vazífah khár*.

Pentagon, پنج گوشه *panj-gúshah*. —al, مخمس *mukhammas*.

Pentateuch, توریت *taurít*.

Penurious, طمعگار *tama' kár*; حرص *layím*. —ness, حرص *hirs*; بخل *bukhl*; خسیست *khasísat*.

Penury, بینوائی *bí-navá-i*.

People, مردمان *mardumán*; امم *umam*; خلق *khalk*, in pl., طوائف *taváif*. Common —, عوام *'avvám*. Great —, اکابر *akábir*. Intelligent —, عقلاء *'ukalá*. — of the world, زمانیان *zamáníyán*; عالمیان *'álamiyán*. — of former times, شدگان *shúdagán*; v., آباد کردن *ábád k*.

Pepper, فلفل (*z.*). Long —, دار فلفل *dár-filfil*.

Peppermint, نعنع *na'na'*.

Per cent, فی صد *fí shad*.

Per pound, فی من *fí man*.

Perambulation, طواف *taváf* (*n.*).

Perceive, دریافتن *dar-yáftan*; *pa. p.*, محسوس *mahsús* (*k.*).

Perception, ادراك *idrák* (*n.*); دریافت *dar-yáft* (*n.*).

Perch (roost), چکس *chakas*; چوب *chúb*.

Perchance, شاید *sháyad*; گویا *gúyá*.

Percolation, وقوب *vuqúb* (*n.*).

Percussion (gun, etc.), طرقه *tarakeh*.

Perdition, هلاک *halák*; هلاکت *halákat*; تہطر *tahattúr*.

Peremptory, قاطع *káti*; موكد *muakkad*.

Perfect, کامل *kámil*; تمام *ta-mám*; مکمل *mukammal*; (tense), ماضی *mázi*. More or most —, اکمل *akmal*; اتم *atamm*. —ly, ہیچمدان *hich-madán*; بالکل *bil-kull*.

Perfecting, تکمیل *takmíl* (*k.*); اکمال *ikmál* (*n.*).

Perfection, کمال *kamál*; اتمام *itmám*.

Perfidious, غدار *ghaddár*.

Perfidy, غدر *ghadr*; خیانت *khiyánat*; غل *ghill*.

Perforate, سنبیدن *sumhídan*; سفتن *suftan*.

Perforation, ثقب *sakb* (k.);
سوراخ *suft* (k.);
سوراخ *súrákh* (k.).

Perforce, جبراً *jabran*.

Perform, بجا آوردن *bajā a*;
گذاشتن *guzárdan*; کردن
kardan. Bound to —,
مستمسك *mustamsik* (h.).

Performance (act), کار *kár*
(k.); عمل *'amal* (k.);
(finishing) اتمام *itmám*
(rsa.); (of a promise), استیفاء
istífá' (n.); اجرا *ijrá* (k.);
نجز *najz* (n.); (play), تماشا
tamáshá.

Performer, عامل *'ámil*; فاعل
fá'il. Musical —, رامشگر
rámish-gar.

Perfume, عطر *'itr*, pl., عطریات
'itríyát; بخور *bukhúr*; خوشبو
khush bú; نکهت *nak-hat*;
دستنبوده *dastambúyah*.

Perfuming, تغیر *tabkhír* (k.).
— one's self, تبخیر *tabakh-*
khur (n.).

Perfumed, معطر *mu'attar*. —
pastille, شمامه *shamámah*,
pl., شامام *shamámim*. — with
ambergris, معبر *ma'amber*.

Perfumer, عطار *'attár*.

Perfunctory, غافل *gháfil*; کاهل
کاهل *káhil*.

Perhaps, شاید *sháyad*; مگر
magar; باشد که *báshad keh*.

Peril, خطر *khatar*; باک *bák*;
بیم *bím*.

Perilous, خطرناك *khatar-*
nák; مهلك *muhlik*.

Period, مدت *muddat*; دوره
nau-beh; دوره *daurah*.

Perish, نیست شدن *níst-sh.*;
هلاک شدن *halák sh.*; pr. p.,
تهلكه *tahlikah* (n.); نفق
nafak (b.). —able, زایل
zá-il.

Perjury, قسم زور *kasam-i-zúr*
(kh.); سوگند دروغ *saugand i*
durúgh (kh.).

Permanence, قیام *kayám*; بقاء
baqá.

Permanency, استدامت *isti-*
dámat.

Permanent, پایدار *páidár*; قایم
káim; باقی *báqí*.

Permeating, سرایت *siráyat* (k.).

Permission, اذن *izn* (d. *khás-*
tan); رخصت *rukhsat* (d.
khástan); اجازت *ijázat* (khás-
tan); پروانگی *parvánagi*,

Permitted (allowed), ماذون *ma'zún*; حلال *halál*; جائز *já'iz*; روا *ravá*. — to go, مرخص *murakkkhas*.

Permitting, روا دار *ravá-dár*.

Permutation, تبدل *tabaddul*.

Pernicious (anything), مفسدت *mafsadat*.

Perpendicular, مستقيم *mustakím*.

Perpetration, ارتكاب *irtikáb* (n.); اجرا *ijrá* (k.).

Perpetrator, مرتكب *murtakib*.

Perpetual, دائم *dáim*; استمراری *istimrári* (k.); مستدام *mustadám* (n.); واتن *wátin*. May it be —! دام *dáma*; thus: دام اقباله *dáma ikbáluhu*. May his prosperity continue —ly! همواره *hamvárah*.

Perpetuate (may he), ادام *adáma*; thus: may God prolong his days, ادام الله ايامه *adáma 'Uláhu aiyámahu*.

Perpetuation, ادامت *idámat* (k.); تآييد *ibká* (n.); تآييد *ta'bíd* (k.).

Perpetuity, دوام *davám*; دايي *dáimí*; مداومت *mudávamat*.

Perplexed, حيران *hairán* (k.);

متردد *mutahayyir* (h.); پريشان *mutaraddid* (k.); parishán (s.). To be —, شوريدن *shúridan*.

Perplexity, اشكال *ishkál* (dsh.); اضطراب *iztiráb*; كاشاكش *kashákash*.

Perquisite, مداخل *mudákhil*; مزد *muzd*.

Persecution, ستم *sitam* (k.); ظلم *zulm* (k.); تعاقب *ta'á-kub* (n.).

Persecutor, ظالم *zálim*.

Persepolis, اصطخر *Istakhar*.

Perseverance, اصرار *isrár* (n.); مقاومت *mukávamat* (n.); مواظبت *muwázabat*.

Persevering, مصر *musirr* (h.); مقاوم *mukávim* (b.).

Persia, ايران *Írán*; عجم *'Ajam*.

Persian, ايراني *Írání*; عجمي *'Ajamí*; (language), فارسي *Fársí*. Ancient —, پهلوي *Pahlaví*; دری *Darí*.

Persistence, استبداد *istibdád*.

Person, كس *kas*; نفر *nafar*; اشخاص *shakhs*, pl. اشخاص *ashkhás*; تن *tan*. Every —, همکنان *ham-kunán*.

Unmarried —, عزب *'azab*.

- Noble —, ذات شریف *zat i sherif*. —s of distinction, خامان *khássan*. Intelligent —, 'عرفا' *'urafá*.
- Personality, ذات *zát*.
- Personally, فی نفسه *fi nafsihí*.
- Personification, تشبیه *tashbih (k.)*.
- Perspective, منظره *manzareh*.
- Perspicacious, دیده ور *dídah-var*.
- Perspicacity, ذهن *zihn*.
- Perspicuous, مبین *mubín*.
- Perspiration, عرق *'arak (k.)*.
- Perspire, خریدن *kh'aydan*.
- Persuasion, اغوا *ighvá (k.)*; رای تحریک *tahrik (k.)*; رای *rái (z.)*.
- Pert, گستاخ *gustákh*.
- Pertinacious, مصر *musirr*; مداوم *mudávim*.
- Pertinacity, استقرار *istikrár*.
- Pertinent, موافق *muváfik*.
- Pertness, شوخی *shúkhí*.
- Perturbation, آشفتگی *ashuf-tagi*; تشوش *iztiráb*; آشفتگی *tashvish*.
- Perusal, ملاحظه *muláhezeh (k.)*; مطالعه *mutálé'eh (k.)*.
- Pervading, ساری *sári (k.)*.
- Perverse, طبع کج *kaj-tab'*; خود سری *lajuj*. —ness, خود سری *khud sari*.
- Perversion, انحراف *inhiráf (k.)*; احباط *ihbát (k.)*.
- Perverted, معوج *mu'avvaj (g.)*.
- Pest, وبال *vabál*; آفت *áfat*.
- Pestilence, وبا *vabá*; طاعون *tá'un*.
- Pestle, دسته *dastah*.
- Pet, عزیز *'azíz (k.)*.
- Petal, برگ *barg*.
- Petition, عرض *'arz (k.)*; عرضی *'arzi (dsh.)*; داعیه *dá'iyeh*; التماس *itimás (k. n.)*; (in writing), عریضه *'arizah, pl.*, عرضداشت *'aráíz*; عرائض *'arz-dásht*. —er, عارض *'áriz*.
- Putrefaction, تخریب *tahajjur (k.)*.
- Petroleum, مومیا *múmiyá*; نفت *naft*.
- Petticoat, فستان *fistán*.
- Petty charges, بعضی خرج *ba'zí-kharch*.
- Petulance, بطر *batar*; افسردگی *afsurdagí*.
- Petulant, کج خلق *kaj khulk*.
- Pewter, روح *rúh*.
- Phantom, طیف *taif*; خیال *khí-yál*.
- Pharaoh, فرعون *Fir'aun*.

Pharmacy, ادویه *advīyeh*.
 Pheasant, قرقاول *karkául*.
 Philosopher, فیلسوف *feilasúf*,
pl., فلاسفه *falásifeh*; حکیم
hakím, *pl.*, حکماء *hukamá*.
 Philosophy, فلسفه *falsafah*;
 حکمت *hikmat*; علم *'ilm*.
 Phlebotomy, فصد *fasd (k)*.
 Phlebotomist, فصاد *fassád*;
 رگ زن *rag-zan*.
 Phlegm, بلغم *balgham*; (mucus),
 نخاعت *nukháat*.
 Phoenix, سیمرغ *simurgh*; رخ
ruk; هما *humá*.
 Photograph, عکس *'aks (k)*.
 —er, عکاس *'akkás*. —y,
 عکسی *'aksí*.
 Phrase, اصطلاح *istiláh*.
 Phraseology, محاوره *muhávarah*.
 Physic, دارو *dárú*; دوا *davá*.
 Art of —, پزشکی *pizishkí*.
 Physical, طبیعی *tabí'í*.
 Physician, حکیم *hakím*; طبیب
tabīb, *pl.*, اطباء *atibbá*;
 پزشک *pizishk*; پزشك *bizishk*.
 Physiognomy, قیافه *qayáfah*.
 Physiology, موجودات *manujúdat*.
 Pick out, واچیدن *vá-chídan*.
 Pickaxe, کلند *kulund*.

Pickle, ترشی *turshí (an.)*; آچار
áchár.
 Picquets, قراول *karávuł*; تلایه
taláyah.
 Picture, تصویر *tasvír*; نقش
naksh; نگار *nigár*. —
 gallery, نگارخانه *nigár-
 kánah*.
 Piebald, ابلق *ablaq*; ابرق *abraḡ*.
 Piece, قطعه *ka'tah*; پارچه *pár-
 cheh*; پاره *párah*; تکه
tikkeh. — goods, قماش
kumásh.
 Pierce, سبختن *sabúkhtan*;
 سفتن *suftan*; *pr. p.*, همز
hamz (k); *pa. p.*, مشقوب
maskúb.
 Piety, تقوی *taqvá*; تقاوت *taqú-
 vat*; نusk. Man of
 —, زنده دل *zindah-díl*; صاحب دل
sáhib-díl.
 Pig, خوک *khúk*; خنزیر *khinzír*.
 Wild —, گراز *guráz*.
 Pigeon, کبوتر *kabútar*; کفتر
kaftar.
 Pile (of velvet, &c.), خاو *kháv*;
 (heap), توده *túdah*.
 Piles (hemorrhoids), بواسیر
bavásír.

Pilfering, or Pilferer, دزدی *duzdí* (k.).

Pilgrim (to Mecca), حاج *hájj*; حاجی *hajjí*, pl., *hajjáj*; (to other shrines), *hujjáj*; زوار *zavvâf*. — age (to Mecca), *hajj* (k.); (to other places), زیارت *ziyarat* (k.).

Pill, حب *habb*, pl., *habûb*. — box, قوطی *kútí*.

Pillage, غارت *ghárat* (k.); چپاؤ *chápáú* (k.).

Pillar, ستون *sutún*, pl., اساتین *asátín*; ركن *rukn*, pl., ارکان *arkán*; عماد *imád*; عمدة *'umdat*; قوام *kavám*, pl., قوايم *kawáim*.

Pillory, دو شاخه *dú-shákhah*.

Pillow, متکا *muttaká*; تکیه *takyeh*; بالش *bálish*; بالين *bálin*; وساده *vasádah*, *visádah*, *vusádah*; وساد *vasád*, *visád*, *vusád*. A soft —, ناز بالش *náz-bálish*.

Pilot, ناخدا *nákhudá*; کشتی بان *kishtí-bán*.

Pimp, قلتبان *kaltabán*; قورماق *kurmsák*.

Pimple, بثره *basrah*; كورك *kúrk*.

Pin, سباج *sanják*.

Pincers, انبر or انبور *ambúr* (gr.); منقاش *minkásh*.

Pinch, نشكیم *nishkunj*.

Pine (tree), صنوبر *sinaubar*, (cedar), كاج *káj*; (juniper), نازو *názhú*. v., — away, كاهیدن *káhidan*. — cone, چلتوز *chilghúzah*.

Pink (flower), ميخك *mikhek*; (colour), گرنك *gulrang*.

Pinnacle, قله *kullah*.

Pioneer, پيش رو *pish rau*.

Pious, پارسا *pársá*; صالح *sálih*, اتقى *takí*. — men, انقياء *atkiyá*.

Pipe (smoking), چبوق *chibúk*. — stem, چوب چبوق *chúb i chibúk*. Water —, قليون *kaliyún*; (tube), ناي *nay*; لوله *lúlah*; زيش *zish*.

Piper, ناي زن *nay zan*.

Piscis, هوت *hút*.

Piss, شاشه *sháshah* (k.); بول *baul* (k.).

Pistachio, پسته *pistah*; فستق *fustuk*.

Pit, چال *chál*; كودال *gaudál*; مغاك *maghák*. — of the

chin, چاه زنج *cháh i zanukh*;

زنجدان *zanukh-dán*.

Pitch, قير *qir*.

Pitcher, كوزه *kúzah*.

Piteous, جگر سوز *jigar súz*.

Pith, لب *lubb*.

Pitiful, رحمان *rahmán*.

Pitiless, بیرحم *bírahm*.

Pitted with small pox, آبله خورده *ábileh khurdeh*.

Pity, مرحمت *marhamat* (n.);

رافت *ráfat*; رقت *rikkat*;

ترحم *tarahhum* (n). To have

— on, بخشودن *bakhshúdan*.

It is a —, حیف است *haif*

ast. —ing, راحم *ráhim*.

Pivot, مدار *madár*.

Place, مقام *makám*; مکان *ma-*

kán, pl., اماکن *amákin*;

جا *já*; جای *jáy*; محل *ma-*

hall; موقع *mauzi*; موقع

maukí; در جا داد *jú-dád*;

گاه *dar-gáh*. A desolate —,

خرابه *kharábah*. — of wor-

ship, سجده *sijdah-gáh*.

— where four roads meet,

چهار سواره *chehár-suvárah*.

— for rubbish, خاک دان

khák-dán. Market —, چهار

بجا *chehár-sá*. In —, بجا

ba.já; بر جا *bar.já*; —v., نهادن

nihádan; نهیدن *nahidan*;

pa. p., موضوع *mauzú*.

Placid, حلیم *halím*; سلیم *salím*.

Placenta, مشیمه *mashimah*.

Plagiarism, سرقة *sarkat*.

Plague, وبا *vabá*; طاعون *táún*.

Plain (ground), میدان *maidán*;

جلفه *fazá*; صحراء *sahrá*;

julghah. — for exercising

horses, جولان گاه *jaulán-gáh*.

Extensive uncultivated —,

دق و لقی *daq o laq*; (level),

هموار *hamvár*; (clear), بین

baiyin; (artless), ساده *sá-*

dah. —ly, آشکارا *áshkára*.

Plaint, دعوی *da'vá*; نالش

nálsh; شکایت *shikáyat*.

Plaintiff, مدعی *mudda'iy*; داد

خواه *dád-kh'áh*. — and

defendant, متخاصمین

muta-khasimain.

Plait, بافتن *báftan*.

Plaits, چین *chin*.

Plan (map), نقشه *nakshéh*;

(mental), تدبیر *tadbir*.

Plane (superficies), بسیط *basít*.

Joiner's —, رنده *rundah* (z.).

— tree, چنار *chendár*.

Planed, منجور *manjúr*.

Planet, سیاره *saiyárah*.

Plank, تخته *takhteh*.

Plant, *n.*, نبات *nabát*; سبزی *sabzi*. Young — نهال *nihál*; *v.*, (flowers) تولک کردن *túlak k.*

Plantain, موز *mauz*.

Plantation, درختزار *dirakhtzár*.

Plaster (dressing), مرهم *marham*, *pl.*, مرهم *maráhim*. — of Paris, گچ *gach*; (lime), آهک *áhák*; *v.*, دوسیدن *dúsidan*.

Plate, پوشقاب *púshkááb*.

Plated, ملمع *mulamma'*.

Platform (mud), سکو *sakú*; (wooden), تخته *takhtah*.

Plato, افلاطون *Aflátún*.

Platter, طبق *tabak*.

'lay, بازی *bázi* (*k.*); لعب *la'b* (*k.*); لهو *lahv*; (gambling), تمثيل *kimár*. Stage —, تماشای *tamsíl*; *v.*, باختن *bákhtan*; بازیدن *bázidan*. — on an instrument, نواختن *navákh-tan*; *pr. p.*, ملاعبت *mulá-'abat* (*n.*); (on an instrument), نوازندگی *navázandagi*.

Player (gamester), لاعب *lá'ib*;

بازنده *bázandah*; (instrumental), نوازنده *navázandah*.

Playfellow, همدم *hamdam*.

Playful, دلخوش *dilkhúsh*.

Plaything, بازیچه *bázicheh*.

Plead, دعوی کردن *da'vá k.*

Pleasant, فراخوی *ferákh-rúí*;

خوش دماغ *khush-dimágh*;

خوش آید *khush-áyendah*.

Pleasantry, بذله *bazlah*;

بزله *bazlah*; لطیفه *latifah*

Please, خوش آمدن *khush áma-dan*; پسندیدن *pasandidan*.

Striving to —, رضا جوی *rizá-júí*; *pa. p.*, راضی *rázi*;

سرخرو *surkh-rú*. If you —, زحمت کشیدید *zakhmat kashídíd*. If it —

God, انشاء الله *inshá 'alláh*.

Pleasure, خوشی *khushí*; عشرت

'ishrat; عیش *'aish*;

لذت *lizzat*; حظ *hazz*. To take

— in, حظ کردن *hazz k.*

Pledge, گرو *girau* (*gz.*); رهن

rahn (*gz.*); *pa. p.*, مرهون

marhún; رهین *rahín*.

Pleiades, ثریا *Suraiyá*; پروین *Parvín*.

Plenipotentiary, وزیر مختار *vazír mukhtár*.

Plenteous, Plentiful, وافر *váfir* ;
 فراوان *feráván*.
 Plenty, مومور *maufúr* ; وافر
váfir ; فرط *fart*.
 Plethoric, دموی *damaríy*.
 Pleurisy, جرسام *jirsám* ; برسام
bar-sám.
 Pliant, پیچ خور *pích-khur*.
 Pliers, انبر *ambur*.
 Plot (against), معاهده *mu'áhe-*
deh ; سازش *sázish*.
 Plough, خیش *kulbah* ; قلبه
khísh (k). — man, ران *rán*
kulbah-rán. — share, کاو آهن
gáu i áhan — tail, هس
hish ; v., شیاریدن *shiyáridan* ;
 سباریدن *sabáridan*.
 Pluck, v., چیدن (بر *bar*) *chí-*
dan.
 Plug, دسام *disám* ; سر *sar*.
 Plum, آلو *álu* ; آلوچه *álu'cheh*.
 Plumbago, سرمه *surmah*.
 Plumb-line, شاهول *sháhúl*,
 بلد *balad*.
 Plum, طره *tarrah*.
 Plump, چاق *chák*.
 Plunder, n., یغما *yaghma (k)* ;
 نهب *nahb (k)* ; نهیبی *na-*
híbí ; v., توزیدن *túzidan* ;

pr. p., توز *toz* ; نهیب *nahíb* ;
pa. p., منسلب *munsalib*,
 Plunderer, سالب *sálib* ; یغما
yaghmaí.
 Plunge, غوطه *ghautah (kh)*.
 Plural, جمع *jamí*.
 Plush, مخمل *makhmal*.
 Pneumatic, هوای *havái*.
 Poach (game), v., شکار دزدیدن
shikár duzdídan.
 Poached (egg), نیمرو *nímru*
(k).
 Pock-marked, دار آبله *ábileh*
dár.
 Pocket, جیب *jíb*. — hand-
 kerchief, دستمال *dastmál*.
 Pod, پیله *pílah*.
 Podex, کون *kún*.
 Poem, نظم *nazm*. — consist-
 ing of rhyming couplets,
 مثنوی *masnaví*.
 Poet, شاعر *shá'ir, pl.*, شعراء
shu'ará.
 Poetry, شعر *shīr* ; اشعار *ash'ár*.
 The art of —, شاعری *shá'irí*.
 Point (dot), n., نقطه *nuḡtah*,
 (end), سر *sar*. The four car-
 dinal points, خوافق *khaváfik*.
 To — out, اشاره کردن *ishá-*
reh k.

Poison, زهر *zahr* (d.); *pa. p.*,
مسموم *masmúm*.

Pole (star, etc.), قطب *ḡutb*.

Telegraph —, etc., تیر *tír*.

Pole (Polish), له *lah*.

Police, شهنکی *shahnagi*; كشيك *kashik*. — man, شيكچى *kashikchi*.

Polish, *v.*, زودن *zúdan*, *n.*,
(lustre), صیقل *saikal*; جلا *jílá* (d.); *pa. p.*, مصقول *mas-kúl*.

Polisher, جلا گر *jalá-gar*;
ماقل *sákil*.

Polite, ادیب *adib*; مودب *mu-addab*; فرهیخته *farhikhtah*.
—ness, ادب *adab*.

Politic, مفید *mufíd*.

Politics, Polity, سیاست *siyásat*.

Pollute, آلودن *álúdan*; نجس کردن *najis k.*; آغاشتن *ághash-tan*; *pa. p.*, منجس *munajjas* (k.); ملوث *mulavvas* (k.).

Pollution, آلودگی *álúdagí*;
آلایش *áláyish*.

Poltroon, بیدل *bídíl*.

Polytheism, شرك *shirk*.

Polytheist, مشرك *mushrik*.

Pomade, روغن *roghan*.

Pomegranate, نال *nár*; انار

anár. — blossoms, كلنار

gulnár. — tree, نارین *nár-bun*.

Pommel (saddle), قروس *ḡarbús*;
(sword), قبضه *ḡabzah*.

Pomp, شوكت *shaukat*; شكوه *shikúh*; بجمال *tajammul*;
احتشام *ihtishám*; حشمت *hashmat*; جاه *jáh*; طمطراق *tamturák*; طنطنه *tantanah*;
دبدبه *dabdabah*.

Pond, اصطخر *istakhr*; دریاچه *daryácheh*.

Ponder, فکر کردن *fikr k.*

Ponderous, ثقیل *sakíl*, —
ness, ثقلت *saklat*.

Pony, یابو *yábú*.

Pool, حوض *hauz*; آبگیر *ábḡír*.

Poor, مفلس *muflis*; شقی *shakíy*; درویش *darvish*; مقل *mukill*; غریب *gharíb*, *pl.*,
غرباء *ghurabá'*; مسکین *miskín*;
pl., مساکین *masákin*; فقیر *fakír*;
فقراء *fukará*.

Poorly, فقیرانه *fakiránah*.

Poplar (white), سفیدار *safídár*;
(oriental), چنار *chánár*.

Poppy, خشخاش *khaskhášh*,
کوکنار *kúknár*.

Populace, عوام *'avvám*.

- Population, معموری *ma'marí*.
 Populous, آباد *ábád (k.)*; آبادان *ábódán*.
 Porcelaine, چینی *chíní*.
 Porcupine, خارپشت *khár-pusht*.
 Pores (skin), مسام *masám*.
 Pork, خوک *gúsht-i-khúk*,
 or euphemistically, گوشت *gusht-i-bulbul*.
 Port, بندر *bandar*; دریا بند *daryá-band*.
 Portal, باب *báb*.
 Portent, طالع *táli*.
 Porter (carrier), حامل *ham-mál*; بارکش *bár kesh*;
 (doorkeeper), دربان *dar-bán*. — at a caravanserai,
 دالان دار *dálán-dár*.
 Portfolio, جزدان *juz-dán*.
 Portico, دهلیز *dihliz*; پیشگاه *pish-gáh*; رواق *rivák*.
 Portion, بهره *bahrah*; باره *párah*; جز *juz*, pl., اجزاء *ajzá*;
 نبذة *nubzat*; نبذی *nubzí*. — of a farm re-let,
 کتکنه *ka-kenah*.
 Portrait, تصویر *tasvír*.
 Position, وضع *vaz'*.
 Positive, یقین *yakín (b)*. —

- injunction, توکید *taukid*.
 —ly, یقیناً *yakínan*.
 Possess, v., داشتن *dáshtan*,
 یافتن *yáftan*; pr. p., متصرف *mutasarraf*. Termination
 signifying "possessed of,"
 مند *-mand*; وار *vár*; ور *var*;
 دار *dár*.
 Possession, تصرف *tasarruf*
 (*k.*); ملاکت *malákat*, in pl.,
 املاک *amlák*. To gain — of,
 بدست آوردن *badast a*.
 Possessive case, اضافت *izáfut*.
 Possessor, صاحب *sáhib*.
 Possibility, احتمال *ihimál*;
 امکان *imkán*.
 Possible, ممکن *mumkin*; شدنی
shundani.
 Possibly, شاید *sháyad*.
 Post (on horse), چاپار *chápár*;
 (on foot), قاصد *kásid*. —
 (office), منصب *mansob*;
 (stake), چوپ *chúb*.
 Posterior, موخر *mu'akhkhar*.
 Posteriors, دبر *dubr*.
 Posterity, اعقاب *a'káb*; اولاد
aulád.
 Postponement, توقف *tavaḡ-*
kuf (k.).

Postscript, ذیل *zail*.

Pot (metal), ديبك *dig* ;
(earthen), كوزه *kúzah*. —
companion همكاسه *ham-*
kásah ; همقدح *ham-kadah*.

Potage, آش *ásh*.

Potash, قلیا *kilyá*.

Potation, نوشت *núsht*.

Potato, سیب زمین *sib-i-zamín*.

Potent, قادر *kádír*.

Potsherd, خرف ریزه *khazf-*
rízah.

Potter, سفالگر *sufálgar* ; كوزكر
kúzar ; خزاف *khazzáf* ;
خزفي *khazafi*.

Pouch, کیسه *kisah* ; کیف *kíf*.

Poultice, پخته *pukhtah*.

Pound (sterling), لیسه *lirah* ;
کوبیدن *áshúrdan* ;
کوبیدن *kúbidan*.

Pour, ریختن *rikhtan* ; *pr. p.*,
مفیز *mufíz* (*n.*).

Poverty, مسکینی *miskíní* ;
فقری *maskinah* ; مسکنة
fakírí ; مفلسی *mufłisí* ;
درویشی *darvishí* ; نا داشی *ná-*
dáshtí.

Powder, سفوف *sufúf*. Gun
—, باروت *bárút*. — flask,
باروندان *bárút dán*. —

magazine, باروت خانه *bárút-*
khánah.

Power, قدرت *kudrat* ; قوت
kuvvat ; طاقت *tákat* ; زور
zúr ; توان *taván* ; توانائی
tavánái ; دست رس *dast-*
ras ; مجال دستگاه *dast-gáh* ;
مجان *majál* ; مکنات *maknat* ;
(authority), اقتدار *iktídár*.

Powerful, توانا *taváná* ; قدیر
kádír ; مقتدر *muktadír* ;
متمکن *mukhtashim* ;
متمکن *mutamakkin* ; زور آور *zúr-*
ávar ; زبردست *zabár-dast*.

Powerless, ناچار *náchár* ;
rendering —, اعجاز *íjáz*.

Pox (the small-), آبله *ábilah* ;
(syphilis), کوفت *kúft*.

Practicable, شدنی *shudaní* ;
کردنی *kardaní*.

Practical, عملی *'amalíy*.

Practice, استعمال *istímál* (*k.*) ;
ممارست *mashk* (*k.*) ;
ممارسات *mumárisat* ; عادت *'ádat*.

Practise, *v.*, افکنندن *tarh*
afgandan ; *pa. p.*, مسلوك
maslúk ; مستعمل *musta'mal*.

Praise (to a man), مدح *madh* ;
نعت *na't* ; نیایش *niyáyish* ;
آفرین *áfrín* ; ثنا *sand'* ;

سنايش *sitáyish*; (to God), حمد *hamd*; تسبیح *tasbīh*; تحمید *tahmīd*; تهلیل *tahlīl*. — be to God, الحمد لله *al-hamdu lillāh*; v., ستائیدن *sitáidan*; ستودن *sitúdan*.
 Praises (one who), واثق *vas-saf*; واثق *vásif*.
 Prating, هرز گوئی *harzah gúí*.
 Prayer, نماز *namáz* (*gf.*); صلات *or* صلوٰت *salát* (*gf.*), *pl.*, صلوات *salavát*. The call to —, اذان *izán*. The crier to —, موزن *muezzin*. — niche, محراب *mīhráb*. A place of —, مصلی *musallá*. — carpet, سجاده *sajjádéh*. One whose — is heard مستجاب *mustajáb* *ud da'vát*. One who prays, دعا گوئی *du'á-gúí*.
 Preacher, واعظ *vá'iz*; خطیب *khatib*.
 Preaching, وعظ *va'z* (*k.*); مواعظة *muwá'izeh* (*k.*); موعظت *mau'izat* (*n.*).
 Preamble, سرآغاز *sar-ágház*; مقدمه *mukáddameh*.
 Precaution, تدارك *tadárúk*; تدبیر *tadbír*.

Precede, پیش رفتن *pīsh r.*
 Precedence, سبقت *sabqat*; مبادرت *sadárat*; مبادرت *mubádarat*.
 Preceding, سابق *sábīk*; سلف *salaf*; مبادر *mubádir*. That which precedes, ما سبق *má sabāq*.
 Precept, اندرز *andaraz*; وصیت *vásiyet*, *pl.*, وایا *vasáyá*.
 Preceptor, معلم *mu'allim*; موعظ *mu'addib*.
 Precinct, حد *hadd*.
 Precious, ارجمند *arjmand*; عزیز *'azíz*; نفیس *samín*; نفیس *nafís*. — stone, جوهر *jauhar*.
 Precipice, پرتگاه *partgáh*.
 Precipitation, قحور *tahavvur*; شتابزدگی *shitáb-zadagí*.
 Precipitous, پرت *part*; سرایش *saráshih*.
 Precise, صحیح *sahih*.
 Preclude, مانع کردن *máni' k.*
 Preconception, پیش اندیشی *pīsh andishi' (k.)*.
 Predecessors, سابقین *sábīqín*.
 Predetermination, قضا *kazá*; تقدیر *taqdir*.

Prediction, كهانت *kahánat* (gf.).

Predilection, ميل *meyl*.

Predominance, استيلا *istilá*.

Predominant, مستولي *mustauli*.

Pre-eminence, برآمدگی *bar-ámadagi*.

Pre-eminent, ممتاز *mumtáz*.

Preface, ديباچه *dibácheh*; عنوان *'unván*; مقدمه *mukaddamah*.

Preferable, راجح *rájih* (h.).

Preference, ترجيح *tarjih* (d. *dsh.*); مراجعت *murájahat n.*

Preferred, مقتفی *muktafá*.

Pregnancy, حمل *haml*.

Pregnant, آبسته *ábistah*; آبست *ábist*; حامله *hámilah* (b.).

Prejudice, v., متعصب ساختن *muta'assib s.*

Prejudicial, مضر *muzirr*.

Premature, بیوقت *bi-vakt*.

Premeditation, تدبیر *tadabbur* (k.).

Premises (logical), مقدمات *mukaddamát*.

Preparation, تدارك *tadárúk* (k.); ترتیب *tartib* (s. d.).

Prepare, آمادگی *ámádan*; درست *durust k.*; سچیدن *sichidan*; pa. p., مسعد *mus-*

ta'idd (sh.); مهیا *muhaiyd* (k.); حاضر *házir* (h. k.).

One who —s, مہی *muhyi*.

Preponderance, استيلا *istilá* (n.).

Preposition, حرف جر *harf jarr*.

Prepossession, رغبت *righbat*.

Preposterous, بیهوده *bihúdah*.

Prepuce, غلاف *ghalaf*.

Prerogative, حق *hakik*.

Presage, فال *faal*.

Prescription (doctor's), نسخه *nuskheh* (d.).

Presence, حضور *huzúr* (dsh.); قبل *kibal*. In the — of, رو برو *rú-ba-rú*; بحضور *bahuzúr*.

Present (not absent), حاضر *házir*. At —, الحال *al hál*; حالا *hálá*; الآن *al-án*. (gift), بخشش *bakhshish*; دهش *dihish*; تحفة *tuhfat*; سوغات *saughát*; (to inferior), انعام *in'am*; (to superior), پیشکش *pish-kesh*. A wedding — (from the bridegroom), رونما *rú-numá*. Asking for a —, مستوہب *mustauhib*.

Presenting, اقدام *ikdám* (n.).
 Preservation, محافظه *muháfzezh* (k.).
 Preserved, مأمن *ma'mín*.
 Preserves (fruit, &c.), آچار *áchár*; مربا *murabbá* (s.).
 Preserving, وقا *vaqá'*. — one's self from sin, اعتصام *itísám*.
 President, صدر نشین *sadr nishín*. — of the republic, رئیس دولت جمهور *raís i daulat i jamhúr*.
 Press (wine or oil), برشك *barshak*; مصر *ma'sar*; v., افشردن *shikanjidan*; افشردن *afshurdan*.
 Presumed (it is to be), احتمال *ihtimal-i-kulli miravad*.
 Presumption, نجاسر *tajásur*; تصدی *tasaddí*.
 Presumptuous, مغرور *sáil*; مغرور *maghrúr*.
 Pretence, بهانه *bahánah*.
 Pretender, داعی *dā'í*.
 Pretending, ادعاه *iddi'á* (k.).
 Pretension, دعوی *da'vá*, pl., دواعی *davá'í*.
 Pretext, بهانه *bahánah*.

Pretty, خوشبیل *khush-gil*; خوبصورت *khúbsúrat*.
 Prevalent, اغلب *aghlab* (b); غالب *gháleb* (sh.); رواج *raváj* (dsh.).
 Prevarication, تناقض *tanákuz* (gf.).
 Prevention, منع *man'* (k.); دفع *daf* (k.).
 Preventive, مزاحم *muzáhim*.
 Previous, مقدم *mukáddam*; اسبق *asbak*; سابق *sábik*.
 Prey (plunder), یاغمه *yághmah*; (game), صید *said* (k.).
 Price, قیمت *káimat*; بها *bahá*; ارز *arz*; ارز *arj*; ثمن *saman*; (hire), اجاره *ijárah*. — current, نرخ *nirkh*.
 Prick, خلیدن *khalídan*; جلانیدن *khalánídan*; آزدن *ázadan*.
 Pride, غرور *ghurúr*; ابراح *ibráh*; مغروری *maghrúrí*; رعونت *istikbár*; استکبار *ru'únat*; نخوت *nakhvat*; تعظم *ta'azzum*. — and egotism, مائی و منی *má'í u maní*.
 Priest, پیش نماز *pish-namáz*.
 Chief — of the Magi, پیر *pír* i *mughán*. Christian —, کشیش *kashish*.

Prime, مهتر *mehtar*.

Priming, چاشنی *chashni* (n.).

Primitive, پیشین *pishín*.

Prince, شاهزاده *sháhzádah* ;
(title after the name), میرزا
Mírzá.

Princess, شاهزاده خانم *sháh-
zádeh khánúm*.

Principal, اصلی *aslí* ; اول *avval* ;
(money), سرمایه *sar máyeh*.
—ly, غالباً *gháliban*.

Principle, اصل *asl* ; ماده *mád-
dah* ; منشاء *manshá'*.

Print, v., چاپ کردن *cháp k.* ;
طبع کردن *tab' k.* ; pa. p., مطبوع
matbú'.

Printer, طابع *tabbá'*.

Printing, طباعت *tibá'at*.

Prior, مقدم *mukaddam* ; اقدام
akdam.

Priority, تقدیم *taqdim* ; تقدم
taqaddum ; قدامت *kadamat*.

Prison, زندان *zindán* ; سجن
sijn ; محبوس خانه *mahbús
khánah*,

Prisoner, محبوس *mahbús* ; قیدی
kaidí, pl., زندانیان *zindáni-
yán*. — of war, اسیر *asír*.

Privacy, خلوت *khalvat*.

Private (soldier), سر باز *sar
báz*. — apartment, خلوت
خانه *khalvat khánah*.

Privately, نهانی *nihání*.

Privation, عطل *'utal*.

Privative, عدمی *'adamíy*.

Privilege, استحقاق *istihkák*.

Privy, مبرز *mabraz* ; مزله
maz-balah ; خلا *khalá*.

Prize, انعام *in'ám*.

Probability, احتمال *ihitmál*.

Probable, محتمل *muhtamíl*.

Probably, کویا *guyá*.

Probation, امتحان *imtihán*.

Probe, میل *míl*.

Probity, صدق *sídk*.

Problem, مسئله *mas-aleh*.

Proboscis, خرطوم *khartum*.

Proceed, روارو کردن *ravá-rav
k.* ; رفتار کردن *raftár k.*

Proceedings, حرکات و سکنات
harakát o sakanát ; (of a
lawsuit), رو بکاری *rú-ba
kárí*.

Process, وضع *vaz'*.

Procession, طواف *tavváf*.

Proclaimed, مشتهر *mushtahar
(h.)*.

Proclaiming, تشهیر *tash-hí* (n.).

Proclamation, ندا *nidá* (k.);
 صلاح *salá* (k.); اشتها *ishti-*
hár (d.).

Procrastination, لیت و لعل *lait*
o la'al (k.); تعلل *ta'allul*
 (n.).

Procurable, دستیاب *dást-yáb*.

Procure, بهم رسانیدن *baham ra-*
sánidan; پا. پ., پیدا *paidá*
 (k.); حاصل *hásil* (k.).

Procuress, دلاله *dallálah*.

Prodigal, a., مبذر *mubazzir*;
 مصرف or مسرف *musrif*; n.,
 تالاف *talaf-kár*.

Prodigality, اسراف *isráf*; تبذیر
tabzír.

Prodigious, عظیم *'azím*.

Prodigy, اعجوبه *u'júbah*. —
 (fem.) of beauty, عجب *'ajbá*.

Produce, n., ما حاصل *má hasal*;
 حاصل *hasil*; حصول *husúl*;
 پیدایش *paidáyish*; v., در
 آوردن *dar a.*; پر. پ., ابداع
ibdá' (n.); احضار *ihzár* (k.).

Products, حاصلات *hásilát*.

Production, پیدا *paidá* (k.).

Profanation, تدنیس *tadnís*
 (k.).

Profane, فاسق *fásik*. —ly,
 پلیدانه *pilídáneh*.

Profanity, نفاق *nifák*.

Profess, اظهار کردن *izhár k.*

Profession (trade), صنعت
san'at; پیشه *píshah*. — of
 faith, تشهد *tashahhud*.

Professor, استاد *ustád*; مدرس
mudarris.

Proffer, تقدیم *taqđím* (k.).

Proficiency, قابلیت *kábiliyat*.

Proficient, قابل *kábil*.

Profit, منفعت *manfá'at*; فائده
fiidah; بهره *bahrah*; استفاده
istifádah; ربح *rihb*; سود
súd (y.); حاصل *hásil* (gr.).

Profitable, سود مند *súd-mand*;
 مفید *mufid*; فائده مند *fáiduh-*
mand.

Profligacy, فسق *fisk*; فجور
fujúr.

Profligate, n., رند *rind*.

Profound learning, بحر *tabah-*
hur.

Profuse, موفر *muvaftar*; غایت
gháyat.

Progenitor, جد *jadd*.

Progeny, نسل *nasl*; ذریه *zar-*
riyet; سلالة *sulálat*.

Progress, فرا روی *fará raví*. To
 make —, ترقی کردن *ta-*
rakki k.

Prohibit, *v.*, داشتن *vá dâsh-*
tan; *pa. p.* ممنوع *mamnû*;
 مجبور *mahjûr*; متمنع *mum-*
tana. Things —ed, محرمات *muhramât*;
 مناهي *mandâhi*; *pr. p.*, ناهي *nâhi*; تحریم
tahrím (n.).
 Prohibition, منع *man* (k.);
 مانع *mâni* (k.); نهی *nahî*
 (k.); ممانعت *mumána'at*.
 Projecting, ميفاء *mífâ'*; اختراع
ikhtirâ (k.).
 Prolix, مفصل *mufassal*.
 Prolixity, اطاب *itnâb*.
 Prolongation, امتداد *imtidâd*
 (k. y.).
 Prolonging, متعادی *mutamâdî*.
 Promenade, سير *šair (k.)*.
 Promise, *v.*, دست دادن *dast d.*;
 زبان دادن *zabân-d.*; *pa. p.*,
 موعود *mau'úd*; *pr. pa.*, واعد
vâ'id; *n.*, عهد *'ahd (k.)*; وعده
vâdah (k.); پيمان *paimân*;
 موع *mau'id*.
 Promontory, شناخ *shinâkh*;
 راس *râs*.
 Promotion, ارتقاء *irtiqâ (d.)*;
 ترقی *tarakkî (d.)*.
 Promptitude, شتاب *shitâb*;
 زودی *zûdî*.

Promptly, زود *zûd*.
 Promulgated, شایع *shâyi (k.)*.
 Prong, چنگ *chang*.
 Pronoun, ضمیر *zamîr*.
 Pronunciation, تلفظ *talaffuz*
 (k.).
 Proof, برهان *burhân*; دلیل
dalîl; حجت *hujjat*; ثبوت
subût; خشنه *nakhshah*. A
 decisive —, دلیل قاطع *dalîl*
i kâti.
 Prop, پشتیان *pushtibân*; عمود
'amûd.
 Propagation, انتشار *intishâr*
 (d.).
 Propensity, میل *mail*; مراغبت
murâghabat.
 Proper, مناسب *munâsib*; واجب
vâjib; سزاور *sezâvar*. Not
 —, نباید *na-bâyad*.
 Property, مال *mal*; املاك *im-*
lâk; مملوكة *mamlûkat*;
 ملك *milik*. A man of —,
 مایه دار *mâyah-dâr*. — and
 effects, مال و متاع *mâl u*
m-tâ'; (quality), خاصیت
khâssiyet, pl. خصائص *khar-*
sâis.
 Prophecy, نبوت *nuburvat (n.)*;
 کھانت *kahânat*.

Prophet, نبی *nabíy*, *pl.*, انبیاء *ambiyá*; رسول *rasúl*; پیغمبر *paighamber*.

Propinquity, قرب *kurb*.

Propitiation, تكفير *takfir* (*k.*).

Propitious, خجسته *khujisteh*.

—ness, مساعدت *musá'adat*.

Proportion, مقدار *mikdár*; نسبت *nisbat*.

Propose, پیش گرفتن *pish-gr*.

Proposition, مسئله *mas-aleh*.

Proprietaryship, مالکیت *málikíyet*.

Proprietor, مالك *málik*.

Propriety, شایستگی *sháyistagi*; درستی *durustí*; صلاحیت *saláhiyet*.

Prose, نثر *nasr*.

Prosecution, *n.*, پیروی *pai-raví*; مراجعت *muráfá'at* (*k.*).

Proselyte, جدید *jadíd*.

Prosody, عروض *'arúz*.

Prospect, منظر *manzar*.

Prosper (him, may God), روزی *rúzi* کناد *kunád*.

Prospering, موفق *muvaqqí* (*n.*).

Prosperity, اقبال *ikbál* (*n.*).

May his — be lasting, دام برکت *dáma ikbáluhu*;

barakat; فرخی *farrukhi*;

بِسارت *maimanat*;

یَسارَات *yasárat*; افلاح *ifláh*.

Prosperous, اقبالمند *ikbálmand*;

دوست مفلح *dúst muflíh*;

دوست کامیاب *kám yáb*.

Prostitute, قحبه *kahbah*;

روسی *rúspí*; لوند *lavand*;

سلیطه *salíteh*;

زنجیه *zanicheh*;

جنده *jindeh*.

Prostitution, جنڈکی *jindegí*.

Prostrate, ساجد *sájid*;

برجا *barjá*;

افتادن *v.*, *uftádan*.

Prostration, استلام *istilám*, *in*

pl., سجدات *sijdat*.

Protected, محروس *mahrús* (*k.*).

Protection, حمایت *himáyet*

(*d.*); سایه *zinhár* (*k.*);

سایه *sáyah* (*n.*); پناه *panáh* (*d.*);

امانی *amání* (*d.*); پرورش *par-varish*.

Protector, پرورنده *parvarendah*.

Protégé, پرورده *parvardeh*.

Protest, اشتها *ishtihád* (*k.*).

Protestation, ایضاح *izáh*.

Protracting, ابطاء *ibtá* (*k.*).

Protracted, دراز *diráz*.

Protraction, تمادی *tamádí*

(*n.*).

Proud, مغرور *maghrúr*; متكبر *mutakabbir*; مستكبر *mus-takbír*; کردن فراز *gardan-faráz*.
 Prove, v., ثابت کردن or شدن *sábit k. or sh.*; تصدیق نمودن *tasdík n.*
 Provender, علوفه *ulúfah*.
 Proverb, امثال *masal, pl., amsál*.
 Proverbial, ضرب المثل *zarb ul masal*.
 Provide, درست ساختن *durust s.*
 Providence, رزاق *Razzák*; رازق *Parvardagár*; پروردگار *Ráziq*.
 Provident, آخربین *ákhir-bín*; دوراندیش *dúr-andísh*.
 Province (small), کوره *kúreh*; (large), مملکت *mamlakat*.
 Provision (for a journey), توشه *túshah*; زاد (راه) *zád (i ráh)*; رسد *rasad, pl. خوردنی khur-daní*; ذخیر *arzák*; زخیر *zukhr*.
 Provocation, تحریک *tahrík (k.)*.
 Provoke, خیزانیدن *khizánídan*.
 Prow, راس *rás*.
 Prowess, دلآوری *dilávarí*.
 Proximity, نزدیکی *nazdíkí*.

Proxy, وکیل *vakíl*.
 Prudence, هشیاری *hushyári*; هوشمندی *húshyári*; خرد منشی *húsh-mandí*; کخیراد-مانیشی *khírad-manishí*.
 Prudent, هوشمند *húsh-mand*; لیب *labib*; آخربین *ákhir-bín*. —ly, اختیاطاً *ikhtiyátan*.
 Prune (plum), الو بخارا *álú bu-khárá*; v., خشودن *kha-shúdan*; حطاب کردن *hitáb k.*
 Prurience, هوس *havas*.
 Prurient, هوسمند *havasmand*.
 Prying, تفتیش *taftísh (k.)*.
 Psalms (of David), زبور *zabúr*.
 Puberty, بلوغ *bulúgh*.
 Public, the, ملا' *malá'*; مردم *mardum*. — audience, بار *bár i 'ám*; (notorious), عام *bár i 'ám*; (notorious), عرفی *'urfí*; جهراً *jahran*. — life, علانیه *'alániyet*. To be made — بر ملا' افتادن *bar malá' uftádan*. —ly, آشکارا *ásh-kára*; سیهارة *siháran*; آشكارا *ásh-kára*.
 Publication, ابراز *ibráz*; اشتہار *ishtihár*; انشاء *ifshá*; اعلام *ilám*; اعلان *ilán*.

Publishing, ابانت *ibánat* (k.);
 شیع *ibáhat* (k.); شیوع
shuyú (dsh.).
 Pudendum virile کیر *kír*;
 آلت *álat*; ذكر *zakar*. —
 muliebre, کس *kus*; فرج
farj; چوز *chúz*.
 Puerility, طفلی *tifli*.
 Puff, پوف کردن *púf k.*
 Pugnacious, لجوج *lajúz*.
 Pull, کشیدن *kashídan*. — out
 hairs, etc., نتف کردن *natf*
k.; نتش کردن *natsh k.*
 Pullet, جوجه *jújeh*.
 Pulley, غرغره *gharghareh*.
 Pulp, مغز *maghz*.
 Pulpit, منبر *minbar*.
 Pulsation, نبض *nabz* (gr.).
 One —, نبضت *nabzat*.
 Pulse (pea), کرسنه *karsaneh*.
 Pump, طلمبه *tulumbeh*.
 Pumpkin, کدو *kaddú*.
 Pun, تجنیس *tajníś*; لطیفه *latí-*
fah.
 Punctual, بالوقت *bilvaqt*.
 Puncture, خلیدگی *khalídagí*;
 ابر *abr*.
 Pungent, تیز *tíz*.
 Pungency, تیزی *tizí*,

Punish, v., سیاست کردن *siyá-*
sat k. — by mutilating the
 criminal, نسق کردن *nasak k.*
 Punisher, معاقب *mu'ákib*.
 Punishment, عقوبت *'ukúbat*
 (n.); معاقبت *mu'ákabat*;
 نکال *nakál*; نكمت *nakmat*.
 Puny, یکوجی *yek vajabí*.
 Pupil, یتمان *yatmán*; شاکرد
shágird. — of the eye,
 مردمک چشم *mardumak i*
chashm.
 Puppet, لبة *la'bat*. — show,
 لعبت بازی *la'bat bázi*.
 Puppy, توله *tuleh*; بچه *bacheh*.
 Purblind, روز کور *rúz-kúr*;
 شب کور *shab-kúr*.
 Purchase, v., خریدن *kharídan*;
 اشترا کردن *ishtirá k.*
 Purchaser, مشتری *mushtarí*;
 خریدار *kharidár*.
 Pure, پاک *pák*; خالص *khális*;
 نظیف *náb*; طاهر *táhir*; نازیف
nazíf; نقی *nakíy*; صفی
safíy; سارا *sará*; صمیم *sa-*
mím; (holy), منزه *munaz-*
zah; (in colour), ناصع *nási-*
zah.
 Purgation, تنقیه *tankíh* (n.).
 Purgative, مسهل *mus-hil* (gr.);
 جلاب *julláb*,

Purgatory, اعراف *i'ráf*.

Purged, مسهل *mus-hal* (*sh.*).

Purging, اسهال *is-hál* (*gr.*).

Purification, تصفيه *tasfiyeh*

(*n.*); (before prayer), وضو

vuzú (*k.*); (with sand or

dust, when water cannot be

had), تیمم *tayammum* (*k.*).

Ceremonial —, طهارت *tahá-*

rat (*k.*); تطهير *tathír* (*k.*).

Purified, مبرور *mabrúr*; مجهر

majhúr.

Purifier, مطهر *mutahhir*.

Purity, صافی *sáfí*; پاکی

pákí; صفاء *safá'*; صفوت

safvat; خلوص *khulús*; نقاوت

nakávat; تزکیه *tazkíyat*;

تنقی *tanakki*.

Purple, ارغوان *arghaván*; فرمز

kirmiz.

Purport, مطلب *matlab*.

Purpose, عمد *'amd* (*k.*); قصد

kasd (*k.*); مقصود *maqsud*;

عزیمت *'azímat*. On —,

عمداً *'amdan*; قصداً *kasdan*.

Purring, خرخر *khar-khar* (*k.*).

Purse, کیسه *kísah*; صرة *surrat*;

همیان *himyán*. Cut —, طرار

tarrár.

Purslain, خرفه *khurfah*.

Pursue, عقب رفتن *'akab r.*;

دربی رفتن *dar pai r.*

Pursuit, تعقب *ta'akkub* (*k.*).

Pus, ریم *rím*; هپر *hapar*.

Push, هول *húl* (*d.*); تكان

ta-kán (*d.*).

Pusillanimous, بیدل *bí-dil*.

Pustule, كرك *kurk*.

Put, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*;

نهادن *nihádan*; نهستن *nihis-*

tan. — anything on the

back of a beast of burden,

ترک بستن *tark bastan*. —

out the light, چراغ کشتن

chirágh-kushtan. — in mo-

tion, جنبانیدن *jumbánidan*.

— on garments, ملبوس کردن

malbús k.

Putrified, پوشیده *púshideh*;

گندیده *gandideh*.

Putrify, گندیدن *gandidan*.

Putrid, ریم *ramím*. Becoming

—, تعفن *ta'affun* (*n.*).

Puzzle, *n.*, رمز *ramz*; لغز

lughz; *v.*, سر بسر گذاشتن

sar-ba-sar guzáshtan.

Pyramid, هرم *haram*.

Q

Quack. عيار 'ayyár.

Quadrangular, مربع murabba'.

Quadruped, چهار پایه chehár-páyah; چار پایه char-páyah; ذوات الاربع chárva, pl. ذوات الاربع zavát ul arba; دواب da-vább.

Quaff, نوشیدن núshidan.

Quail, n., سمانه sumánah; بلدرچین bildarchín.

Quaking, هراسان harásán (sh.).

Qualified, متصف muttasif.

Qualifying, توصیف tausif (k.).

Quality, صفت sifat, pl. صفات sifat; خصلة khaslat, pl. خصال khisál; حالة hálát, pl. حالات hálát; وصف vashf, pl. اوصاف ausáf. Innate — شمایل shamáil. Best — (goods), فرد اعلی fard i a'la.

Quantity, کمیت kamíyet; قدر kadr; انداز andáz; موازی muvází.

Quarrel, جنك jang (k.); نزاع nizá (k.); شتم shutulum.

Quarrelsome, جنگجو jang-jú; ستیزنده siti-zendah, فسادى fasádí;

Quarry (stone), كان kán.

Quarter (fourth), ربع rub'; چهار يك chehár yek; (side), جانب jánib; (granted to an enemy), امان amán. Town —, محله mahallah, pl. محلات mahallát. Four —s of the world, چهار دانك chehár-dáng.

Quatrain, رباعی rubá'iy.

Quay, بندرگاه bandar gáh.

Queen, ملکه malikah. — at chess, فرزین fárzin.

Queer, غریب gharib.

Quell, تسلی کردن tasalli k.

Quench (thirst), تسکین دادن taskín d.; (fire), خاموش کردن khámúsh k.; طفو کردن tufú' k.

Question, n., سؤال su'ál (k.); پرسش pursish; مسأله mas-alah, pl., مسائل masáil; v., پرسیدن pursidan.

Quibble, ایهام íhám.

Quick, زود zúd; جلد jald; سریع sari'; مسرع musri'; (hasty), عاجل 'ájil. —ly, بزودی bizúdí. — lime, کس kils; آهک áhak.

Quickness, زودی *zúdt.* — of apprehension, باریک بینی *bárik-bíní.*

Quicksand, دزدريك *duzd-rig.*

Quicksilver, سیم آب *sim-áb;* جیوه *jívah;* زبق *zibak.*

Quiescence (of a letter), سکون *sukún.*

Quiescent (ditto), ساكن *sákin.*

Quiet, *n. a.*, مرغه *muraffah;* راحت *ráhat;* آسایش *ásáyish;* *v.*, آرام دادن *árám d.;* ترفیه کردن *tarfiyeh k.* — ly, یواش *yavásh.*

Quilt, توشك *túshak;* لحاف *laháf.*

Quilting, سوزنی *súzeni;* بخیه *bakhyah.*

Quince, به *bih;* سفرجل *safarjal.*

Quinine, کینه *kineh-kineh.*

Quinsy, خناق *khundák.*

Quintessence, ذات *zát.*

Quire, دسته *dastah.*

Quit, گذاشتن *guzáshtan;* فرو *farú-guzáshtan.*

Quite, بالكل *bilkull.*

Quittance, برات *barát.*

Quiver, تبر دان *tír dán;* چوبه

ja'bah; ترکش *tarkash;* مقوس *mikvas.*

Quotation, ایراد *irád (k.).*

Quoted (from the Korán), مقتبس *muktabas.*

Quoting (from the Korán), اقتباس *iktibás (k.).*

Quotient, حاصل *hásil.*

R.

Rabbit, خرکوش *khar-gúsh.*

Race, اصل *asl;* نپسل *nasl;* نسب *nasab.*

Race-course, میدان *maidán;* شرط *shart.*

Racing, مسابقت *musábakat.*

Rack, شکنجه *shikanjah (k.).*

Radiance, ساطع *sat.*

Radiant, منور *munavvar.*

Radical, اصلی *aslí.* — ly, اصلاً *aslan.*

Radish, ترب *turb;* فجل *fujul.*

Radius, نیم قطر *nim kutr.*

Raft, کک *kalak.*

Rafter, تیر *tir.*

Rag, پاره *páreh.*

Rage, قهر *kahr;* غیظ *ghaiz;* خشم *khishm.*

Ragged, پاره پاره *páreh pároh.*

Rai (the ancient Rhagis), ری

Rai.

Railer, عذال *'azzál.*

Railroad, راه آهن *ráh-i-áhan.*

Raiment, لباس *libás.*

Rain, *n.*, باران *bárán*; بارش *bárish*; *v.*, باریدن *báridan.*

Rainbow, قوس قزح *kaus i kuzah.*

Rainy, مطير *mutír.*

Raise, بر آوردن *bar ávardan*; بکردن *bálá k*; *pr. p.*, تاشید *tashyíd (n.)*; رافع *ráfí (k.).*

Raiser, فرازنده *farázendeh.*

Raisins, کشمش *kishmish*; مویز *maviz.*

Rake, خاک کش *khák kesh.*

Ram, غوچ *ghúch*; قوچ *kúch*; (sign of the Zodiac), حمل *hamal*; *v.*, آكندن *ákandan.*

Rambling (in speech), درهم *dar ham bar ham.*

Rampart, بارو *bárú.*

Ramrod, میل *míl.*

Rancid, تریقی *tursh.*

Rancour, کین *kin.*

Random (at), بیمه مورد *bí mak-súul.*

Rank (degree), مرتبه *marta-bah*; قدر *kadr*; پایگاه *pái-gáh*; رتبه *rutbat.* Of elevated —, والا جاه *válá-jáh*; (file), صف *saff, pl.* صفوف *sufúf*; *in pl.* (soldiers), مضاف *masáff.* Breaking the —, صف در *saff-dar.*

Ransom, *n.*, فدیہ *fidyah* سر بها *sar-bahá (d.).*

Rapacious, درنده *darandeh.*

Rapacity, طمع *tama'.*

Rape, زنا *ziná (k.).*

Rapid, تند *tund.* —ity, تندى *tundi.*

Rapine, غارت *ghárat (k.)*; نهب *nahb (k.).*

Rapture, بخودی *bi-khudí.*

Rare, نادر *nádir*; کمیاب *kam-yáb.* — things, نادر *navádir.*

Rarity, ندرت *nudrat*; طرفگی *turfagi*; نادره *nádirah, pl.* تحائف *tuhfaját*; تاهائف *tahá'if.*

Rascal, جاولاغی *jauvalághí*; اوباش *aubásh.*

Rash, بی تحاشا *bí-taháshá.*

Rashness, دل بازی *dil-bázi.*

Rasp, سوهان *suhán (k.).*

Bat, موش *músh*.

Rate, اندازه *andázeh*. The market —, نرخ بازار *nirakh i bázár*. At any —, بهر حال *behar hál*.

Rather, بیشتر *bishtar*.

Ratification, تصدیق *tasdík* (n.).

Ratified, قرار دار *kerár dár*.

Ratio, مقدار *mikdár*.

Rationally, عاقلانه *'áqilánah*.

Rations, جیره *jíreh*.

Ratsbane, سم الفار *samm ul fúr*.

Ravage, تاراج *táráj* (k.).

Ravelled, زده برهم *bar ham zadeh*.

Raven, غراب *ghuráb*.

Ravenous, درنده *darandah*.

Ravine, تنك *tang*.

Raving, شوریده *shúrideh*.

Ravished, مفتضح *muftazah* (k.).

Ravisher, رباننده *rubánindah*.

Ravishing, دلستان *dilsitán*.

Raw, خام *khám*.

Rawness, خامی *khámí*.

Ray, پرتو *partav*; شعاع *shu'á*, pl., اشعه *ashí'ah*.

Raze, منهدم کردن *munhadim k*.

Razor, موسی *músá*

Reach, n., اندازه *andázah*; v., دست بردن *dast burdan*.

Read, خواندن *khándan*.

Readiness, آمادگی *ámádagí*; تهیه *tahíyeh*; تیاری *taiyúri*.

Reading, خواندگی *khándagí*; (the Kōrān), قراوت *kirá'at*; تلاوت *tilávat* (k.).

Ready, حاضر *házir*; آماده *ámá-dah*; تیار *taiyár*; مهیا *mu-haiyá*; در حضور *dar huzúr*; کمر بسته *kamar-bastah*.

Real, عینی *'ainí*.

Reality, حقیقه *hakkiyet*. In —, واقعاً *vaki'an*; در حقیقت *dar hakikat*.

Realm, مملکت *mamlakat*.

Reap, خسوردن *hasúrđan*; درو کردن *diro k*; درویدن *diraví-dan*; درودن *durúdan*; pr. p., حصاد *hisád*, or *hasád* (k.).

Reaper, درونده *diravendah*; حصاد *hassád*.

Reaping-hook, داز *dáz*.

Rear (of an army), چندانول *chandávul*; v. t., (a child), پروردن *parvardan*; v. i., (a horse), سگزدن *sikízidan*; pr. p. (a horse), چراغ پا *chirágh-pá* (sh.).

Reason (wit), عقل *'aql* ;
(cause), سبب *sabab*. By
— that, برای آنکه *beráyi*
ánkeh.

Reasonable, معقول *ma 'kúl*.

Rebeck, رباب *rabáb*.

Rebel, طاغی *tághí (sh.)* ; باغی
bághí ; عاصی *'ásí (sh.)*, *pl.*
عصاة *'usát* ; *v.*, سرکشیدن *sar-*
ksh. ; سر بر داشتن *sar bar*
dsh. ; کردن کشیدن *gardan ksh.*

Rebellion, عصیان *'isyán (k.)* ;
بغی *baghy* ; معاصات *mu'ását*
(n.) ; بغاوت *baghávat* ;
طغیان *ightishásh* ; اغتشاش
tughyán.

Rebellious, مستعصی *musta'sí*.

Rebuke, زجر *zajr (n.)*.

Receipt (discharge), قبض
الوصول *kabz ul vusúl* ;
(medical, etc.), نسخه *nus-*
kheh ; (getting), باز یافت
bázyáft ; رسید *rasíd* ; (entry
in an account), داخله *dá-*
khilah. — and disburse-
ment, دخل و خرج *dakhl u*
kharch.

Receipts, مداخل *mudákhil*.

Receive, گرفتن *giriftan*.

Receiver, کاسب *kásib.* — of
good news, مبشر *mubtashir*.

Receiving a bribe, راشی *ráshí*.

Recent, تازه *tázeh*.

Recess, گوشه *gúsheh*.

Recitals, تقاریر *taqárír*.

Recite, بر خواندن *bar khándan*.

Reciter of stories, سرای
دستان *sarái dastán sarái*.

Reckon, شمردن *shumurdan* ;
شماریدن *shumáridan*.

Reckoning, شمار *shumár (k.)* ;
احتساب *ihtisáb*.

Reclining, تکیه *takiyeh (z.)*.

Recluse, زاهد *záhid, pl.* زهاد
zuhád ; تجرد کزن *tajarrud-*
guzín ; خلوت نشین *khalvat-*
nishín ; لوق *khalvatí*.
Like a —, زاهدانه *záhi-*
danah. The life of a —,
زاهدی *záhidi*.

Recognition, تشخیص *tashkhís*
(d.).

Recollect, یاد آوردن *yád a*.

Recollection, یاد *yád*.

Recommend, سپاریدن *sipáridan*.

Recommendation, سفارش *sifá-*
rish (k.) ; توصیه *tausíyeh*
(k.).

Recompence, پاداش *pádásh* ;
 عوض *'ivaz (d.)* ; مکافات *mu-
 káfát (k.)* ; مزد *muzd*.
 Recompensed, ماجور *ma'júr* ;
 مثاب *musáb*. ●
 Recompensing, مثنوب *musvib*
 (n.).
 Reconciliation, صلح *sulh (k.)* ;
 تصفیہ *tasfiyeh (n.)*.
 Reconnaissance, جاسوسی *já-
 súsi (k.)*.
 Record, v., نط کردن *sabt k. ; n.*,
 دفتر *daftar* ; سجل *sijil*.
 Recourse to, متوسل *mutavassil* ;
 رجوع *rujú' (k.)*.
 Recover (find), باز یافتن *báz y*.
 Recovery (of health), افاقت *ifákat (y.)* ;
 شفا *shifá (y.)*.
 Recreation, تفرج *tafarruj*.
 Recrimination, ملامت *malá-
 mat (k.)*.
 Recruit, جدید *jadíd*.
 Rectifier, مصلح *muslih* ; مقوم
muḥavvim.
 Rectifying, مصداق *misdák (n.)*.
 Rectitude, راستی *rástí* ; سداد
sadád ; صواب *saváb* ; صلاح
saláh ; رشد *rushd* ; قدوی
kadóá ; استقامت *istiká-
 mat*.

Rector (of a University), رئیس
 مدرسه دارالعلوم *raís i madrasah
 i dar ul 'ulúm*.
 Recurrence, مراجعت *murája'at
 (k.)*.
 Red, سرخ *surkh (k.)* ; احمر
ahmar ; قرمز *kirmiz*.
 Redeem, وا خریدن *vá-kharídan*.
 Redeemer, نجات دهنده *niját
 dihundeh*.
 Redemption, رهایی *riháí*.
 Red-lead, شنکرف *shingarf*.
 Redness, سرخی *surkhí* ; حمرت
humrat.
 Redolent, معطر *mu'attar*.
 Redoubt, قلعه *kal'ah*.
 Redoubtable, مهیب *muhíb*.
 Redress, چاره *cháreh*. Seeking
 —, استغاثه *istighásah*. — of
 grievances, فریاد رسی *faryád-
 rasí*.
 Redresser (of grievances), فریاد
 رس *faryád-ras*.
 Reduce, کم کردن *kam k*.
 Reduced (to poverty), مفتقر
muftakar. To be — to beg-
 gary, در بدر شدن *dar ba dar
 shudan*.
 Redundancy, فضله *fazlah, pl.*
 فضلات *fazalát*.

Redundant, زاید *záid*.
 Reed, نی *nai*; قصب *kasab*. A place where —s grow, نیستان *naiyistán*.
 Reedy, نئین *na'in*.
 Reel, *n.*, بیلی *píli*; *v.* (totter), یله شدن *yaleh sh*.
 Refer, نسبت کردن *nisbat k.*; رجوع کردن *rujú' k.*
 Reference, مراعات *muráfa'at* (*n.*); نسبة *nisbat*.
 Refine (butter, etc.), صاف کردن *sáf k.*; (metals), قال کردن *kál k.*
 Refinement, تربیت *tarbiyat*.
 Refiner, قالگر *kálgar*.
 Reflection (thought), فکر *fikr* (*k.*); امعان *im'án* (*n.*); (shadow), عکس *'aks*.
 Reform, *v.*, اصلاح کردن *isláh k.*
 Reformer, مصلحت جو *maslihat-jú*.
 Refraction, انحراف *inhiráf* (*n.*).
 Refractory, عنید *'aníd*; بد *bad-mast*; سرکش *sar-kash*. Being — نمد *tamar-rud*. —ness, سرکشی *sar-kashí*.

Refrain, *v.*, ایستادن *vá is-tádan*.
 Refreshing, روان اسا *raván-asá*.
 Refreshment, غذا *ghizá*.
 Refrigerator, یخچال *yakh-chál*.
 Refuge, پناه *panáh*; بست *bast* (*gr.*); معاذ *ma'áz*; مأمن *ma'man*. Taking —, ملتجی *multají* (*n.*); التجاء *iltijá* (*k.*). A place of —, مفر *mafarr*. We seek — in God, نعوذ بالله *na'úzu billáhi*. God is my —, معاذ الله *ma'áz Alláh*.
 Refund, باز دادن *báz d.*
 Refusal, انکار *inkár* (*gf.*); نفی *nafí* (*k.*).
 Refuse, *n.*, فضلہ *fazleh*.
 Refusing, رافض *ráfiz*.
 Refutation, رد کلام *radd i kalám* (*k.*).
 Regal, شہوار *shahvár*.
 Regard (affection), احترام *ihtirám* (*k.*); التفات *iltifát* (*k.*); (look), نظر *nazar* (*k.*). With — to, در باب *dar báb*. —less, غافل *gháfil*.
 Regency, حکومت *hukúmat*.

Regent, نایب السلطنت *náib us Sultanat*.

Regiment, فوج *fauj*.

Region, مرز *marz*; اقليم *iklím*.

Register, دفتر *daftar*; سجل *sijil*, pl. سجل *sujül*; جریده *jaridah*, v.; to — a letter, سفارش کردن *sefáresh k.*

Regret, غم *gham (kh.)*; افسوس *afsús (kh.)*; حسرت *hasrat*; مكننت *tahassur*; فكننت *fuknat*.

Regretting, متأسف *muta'assif (h.)*.

Regular, مستمری *mustamirrí*.

Regularity, نظام *nizám (d.)*.

Regulating, مدبر *madabbir (k.)*; انتظام *intizám (n.)*.

Regulation, قاعده *á-in*; آئین *ká'idah*; دستور العمل *dastúr ul 'amal*.

Rehearsal, تکرار *takrár (k.)*.

Reign, پادشاهی *pád-sháhi (k.)*; حکمرانی *hukmrání (k.)*. (time), جاوس *júlús*.

Reinforcements, امداد *imdad (d.)*.

Reins, عنان *'inán*; جلو *jilau (ksh.)*.

Reiteration, تاکید *taakíd (n.)*.

Rejection, رد *radd (k.)*.

Rejoice, شاد شدن *shád sh*; تهلل کردن *tahlíl k*; *pr. p.*, منبسط *mubhiy (n.)*; منبسط *mumbasit*. — at another's misfortunes, شمات *shamá-tat (k.)*. — at good news, ابشار *ibshár (n.)*.

Rejoiced (with good news), مبشر *mubashshar (h.)*.

Rejoin, باز آمدن *báz ámadan*.

Rejoinder, رد جواب *radd i javáb*.

Relapse, نكس *nuks (k.)*.

Relate (a story), آوردن *ávar-dan*.

Related, منسوب *mansúb*; نسبی *nisbatí*.

Relation (story), حکایت *hiká-yat*; (reference), نسبه *nisbat*; (relative), رسته دار *rishtah-dár*; قریب *karíb*.

Relations (kindred), خویشان *khíshán*; اقارب *akárib*; قراء *kurabá*.

Relationship, قریبی *kurbá*; خویشی *karábat*; قرابت *khíshí*; مقرب *mukrabat*.

Relator, محدث *muhaddis*.

Release, *n.*, خلاص *khilás* (*d.*) ;
v., رهاندن *rahándan* ; رها
 کردن *rahá k* ; *pa. p.*, مستخلص
mustakhlas.
 Relenting, رحم *rahm* (*k.*).
 Reliable, معتمد *mu'tamad*.
 Reliance, وثوق *vasúk* ; اعتماد
'itimád ; اتکا *ittiká*.
 Relied (upon), معول *mu'avval*.
 Relief, عون *'aun*.
 Relieve, فارغ کردن *fárig h k*.
 Religion, دین *dín*, *pl.* ادیان
adyán ; مذهب *muzhab* ; ملت
millat, *pl.*, ملل *milal* ; کیش
kish. Of the same — ,
 همکیش *ham-kish*. Promoter
 of — , پرور *dín-parvar*.
 Belonging to — , دینی *diní*.
 Religious, خدا مشرب *khudá*
mashrab ; دین دار *dín-dár*.
 A — life, زهدات *zahádat*.
 Relinquishing, ترك *tark* (*k.*).
 Relinquishment, فرو گذاشت
farú-guzásht.
 Relish, مزه *mazah* ; *pr. p.*,
 متلذذ *mutalazziz* ; مزه دار
mazah-dár.
 Reluctance, ابا *ibá*.
 Reluctant, ابی *abí*.
 Relying upon, متکی *muttakí*.

Remain, ماندن *mándan*. To
 — fixed in the memory, یاد
 بودن *yád búdan*.
 Remainder, مابقی *mábákí* ; ما
 بقی *má bakí* ; باقی *bákí* ; بقیه
bakíyeh.
 Remains (of victuals), نیم خورد
ním-khurd ; الش *alush* ;
 ألوش *alúsh*.
 Remand, موقوف *muvaqqaf* (*n.*).
 Remark, نظر کردن *nazar k*.
 Remarkable, غریب *gharíb*.
 Remedy, چاره *chárah* ; علاج
'iláj ; درمان *darmán*. Ap-
 plying to a — , مداوات *mu-*
dávát (*n.*) ; معاج *mu'álíj* (*n.*).
 Remember, یاد داشتن *yád-*
dáshtan.
 Remembrance, یاد آوری *yád*
ávárí ; یاد کاری *yád-garí* ;
 ذکر *zikh*.
 Remind, یاد دادن *yád-d*.
 Remission, معافی *mu'áfí*.
 Remissness, مواهنت *muváha-*
nat ; تراخی *tarákhí*.
 Remit (sin, etc.), آمرزیدن
ámurzídan.
 Remittance, ارسال *irsál* (*n.*).
 Remnants, باقی *bakíyatí*.

Remonstrance, مواخذة *muwá-khazat* n.; معارضه *mu'áreze*h (k.).

Remorse, ارمان *armân*; تاسف *taassuf*.

Remote, دور *dúr*; مقصى *muksá*. —ness, دورى *dúrí*.

Removal (from office), عزل *'azl* (k.); خلع *khal'* (k.).

Removing (to a distance), تباعد *tab'íd*; ابعاد *ib'áb*.

Remuneration, اجرت *ujrat*.

Remunerative, مفيد *mu'fíd*.

Rend, دریدن *darídan*.

Render, پس دادن *pas d*.

Rendezvous, ميعاد *mí'ád*. — for troops, عرض كاه *'arz-gáh*.

Renegade, مرتد *murtadd*.

Renewal, تجديد *tajdíd* (k.).

Renewing, مجدد *mu'jaddid* (n.).

Rennet, مایه شیر *máyah i shír*; پنیر مایه *shír-máyah*; پنیر مایه *panír-máyah*.

Renounce, انكار کردن *inkár k*.

Renown, نيك نامى *ník námí*.

Renowned (person), مشهور *mash-húr*, pl., مشاهير *mashá-*

Rent (fissure), چاك *chák*. — (hire), كرايه *kiráyah*; جيره *jíreh*; اجاره *ijáreh* (d.). —

free, لا خراج *lá kharáj*. — roll, هست و بود *hast u búd*.

Renunciation of one's kindred, قطع (رحيم) *kat' (i rahím)*.

Repairing, مرمت *marammat* (k.); تعمير *ta'mír* (k.); رتبك *ratk* (n.).

Reparation, تدارك *tadárúk*.

Repairs, اصلاح *isláh*.

Repartee, لطيفه *latífeh*.

Repeal, نسخ *naskh* (k.).

Repeat, باز گفتن *báz gf.*; pa. p., مكرر *mukarrar* (k.).

Repeatedly, مكرراً *mukarraran*.

Repelling, نافي *náfí* (k.); رادع *rádi*; استرداد *istirdád* (n.).

Repentance, توبه *taubeh* (k.); انابت *inábat*; پشيمانى *pashí-mání* (k.); ندامت *nadámát* (ksh.).

Repenting, تائب *ta'ib*.

Repetition, اعاده *í'ádat*.

Replete, مملو *mamlú*.

Repletion, امتلاء *imtilá*.

Reply, جواب *javáb* (d.); v., باز گفتن *báz gf*.

Report, آواز *ávázah* ; شهرة *shukrat*, or *shukrah* (*d.*).

Reporter, ناقل *nákíl*. Government —, روز نامه نویس *rúz-námah navís* ; وقایع نویس *vaqá'i navís* ; وقایع نگار *vaqá'i nigár*.

Repose, *n.*, راحت *ráhat* ; آرام *árám*. Enjoying —, مطمئن *mutmain* ; *v.*, آرامیدن *árámi-dan* ; آسودن *ásúdan*.

Reprehended, ملوم *malúm* (*s.*) ; معاتب *mu'áteb* (*k.*).

Reprehensible, مقصر *muqas-sar*.

Represent, *v.*, اظهار کردن *izhár k.* ; *pa. p.*, معروض *márúž*.

Necessary to be —, واجب *vájib ul 'arz*.

Representation, گذارش *guzá-rish*. To make a —, غرض کردن *'arz k.*

Reprieve, مهلت *muhlat* (*d.*).

Reprimand, تاذیر *ta'zír* (*d.*).

Reprisal, قصاص *kisás*.

Reproach, *p.*, دشنام *dushnám* ; عتاب *'itáb* (*d.*) ; طعن *ta'n* ; ملامت *malám* ; ملامت *malá-mat* (*k.*) ; *v.*, نکوهیدن *nikú-*

hídan ; *pr. p.*, تعتب *ta'attub* ; تشنیع *tashnī* ; نکوهش *nikúhish*.

Reprobate, مردود *mardúd*.

Reproof, سرزنش *sar-zanish*.

Reprover, لایم *láim*.

Reptile, حشرة *hashrat*, *pl.*

—, حشرات *hasharát* ; —, هوام *havámm*. Noxious —, هوام *havámm i zarar-rasán*.

Republic, جمهور *jamhúr*.

Repudiation, تطلیق *tutlík* (*k.*).

Repugnance, نفرت *nifrat*.

Repugnant, مخالف *mukhálif*.

Repulsed, منفی *manfí* ; مردود *mardúd* ; مندفع *mundafí*.

Repulsion, رد *radd* (*k.*) ; دفع *daf* (*k.*) ; مدافعت *mudá-fáat*.

Repulsive, زشت *zisht*.

Reputable, محترم *muhtaram*.

Reputation, آبرو *ábrú* ; نیک *nik* ; ناموس *nik-namí* ; ناموس *námús* ; حرمة *hurmat*.

Repute (of good), نكو نام *nikú-nám*.

Request, درخواست *dar-khást* ; *n.*, خواهش *kháhish* ; *v.*, درخواست *dar-khástan*.

Require, لازم داشتن *lázim dsh* ; خواستن *khástan* ; *pa. p.*, مطلوب *matlúb* ; مقتضى *muk-tazá*. Not —, نا خواست *ná khást* ; *pr. p.*, مستلزم *mustal-zim* ; مقتضى *mukhtazí*.
 Requisite, در کار *dar-kár* ; طلبی * *talabí*, in *pl.*, لوازم *lavázim*.
 Requisitions, مبالغیات *mubta-ghayát*.
 Requit, مجازات *mujázát* (*k.*).
 Rescue, رها *rihá* (*d.*).
 Research (deep), توغل *tavagh-ghul* ; غور رسی *ghaur-rasí*.
 Resemblance, مشاكه *mushá-kalat* ; تمثيل *timsál* ; تشبيه *teshbíh*, *pl.* تشابه *tashábíh*.
 Resemble, مانستن *mánistan* ; *pr. p.*, همانند *ham-mánand* ; متشابه *mushákíl* ; متشابه *mutashábíh*.
 Resentment, خشم *khishm* (*n.*).
 Reserve, برودت *barúdat*.
 Reserved, برود *barúd* (*h.*).
 Reservoir, حوض *hauz*.
 Reside, ساكن بودن *sákín b.*
 Residence, تمكّن *tamakkun* ; سكونت *búd-básh* ; سکونت *sukúnat*. A place of —, مرز بوم *marz-biim*.

Resident (political), باليوس *báliyús*.
 Residue, بقیه *bakiyyeh*.
 Resignation (official), رخصت *rukhsat* (*qr.*) ; (of mind), تسلیم *taslím*.
 Resistance, مقاومت *mukávamat* (*k.*) ; مخالفت *mukhálafat* (*n.*).
 Resolute, مستمر *mustamirr*.
 Resolutions, تقالید *takálíb*.
 Resolve, *n.*, عزم *'azm* ; *pr. p.*, جازم *jázim* ; تصمیم *tasmím* (*k.*).
 Resort, مأب *ma'áb*.
 Resource, چاره *cháreh*.
 Respect, احترام *ihtirám* (*k.*) ; تکریم *takrím* (*n.*) ; توقر *tuvak-kur* ; *pr. p.*, اعزاز *'izáz* ; *pa. p.*, معتبر *mu'tabar*. Not —, بی اعتبار *bí-'tebár*.
 Respectful, متواضع *mutavázi*.
 Respecting, در باره *dar báreh*.
 Respiration, تنفس *tanáffus*.
 Respite, اھمال *ihmál* (*k.*).
 Resplendent, رخشان *rakhshán*.
 Respond, اجابت کردن *ijábat k.*
 Responsible for, ضامن *zámin* (*h.*).
 Responsibility, التزام *iltizám*.

Rest, *v.*, آرامیدن *ásá'idan*; آرامیدن *áramídan*; *n.*, (repose), آسایش *ásáyish*; راحت *ráhat*; (remainder), باقی *bákí*.

Resting-place, آرامگاه *áram-gáh*; تکیه *takyeh-gáh*.

Restitution, واپس *vá-pas*; استرداد *istirdád* (*k.*).

Restive, سرکش *sar kesh*.

Restless, بیقرار *bi-kal*; بیقرار *bí-қarár*.

Restoration, اصلاح *isláh* (*k.*); (building), تعمیر *tá'mír* (*k.*).

Restore, وادادن *vá d*.

Restrain, *v.*, بازداشتن *báz dsh*; *pa. p.*, محبتبس *muhtabis*; *pr. p.*, احتباس *ihtibás*. — one's passion, اعتكاف *i'tikáf* (*n.*).

Restraint, امتناع *imtiná'*; قيد *kaid*.

Restriction, حصر *hasr* (*k.*).

Restricted (to a certain time), موقت *muvaqqat*.

Result, نتیجه *natijah*, *pl.* نتایج *natáij*; انجام *anjám*.

Resume, باز یافتن *báz yáftan*.

Resurrection, رستخیز *rasta-khíz*; نشور *nushúr*; (the

day of), قیامت *rúz-i-қiyámát*.

Resuscitation, احیا *ihyá* (*k.*).

Retail, خرده *khurdah*; فروختن *furúkhтан*.

Retain, نگاه داشتن *nigáh dsh*.

Retaliation, قصاص *қisás* (*k.*); پاداش *pádásh* (*d.*).

Retention, حبس *habs*.

Retentive, حافظ *háfiz*.

Retinue, کوكبه *kaukabeh*; اتباع *atbá'*; خدم و حشم *khadam o hasham*.

Retire, *v.*, باز كشتن *báz gashtan*. Permission to —, رخصت *rukhsat*; *pa. p.*, محتجب *muhtajib*; *pr. p.*, مدبر *mudbir*.

Retirement, عزلت *'uzlat*; خلوت *khalvat*; (religious), گوشه *gúshah-nishín*.

Retraction (of words), رد سخن *radd-i-sukhún* (*k.*).

Retreat, قهقري *kahqará* (*k.*); *v.*, پشت دادن *pusht d*.

Retribution, سزا *sazá*; مكافات *mukáfát*.

Retrospection, باز پس *báz-pas*.

Return, *n.*, باز كشت *bázgasht*; رجاء *murája'at* (*k.*); رجاء

rija' (n.); رجوع *rujū'* (k.).
 The place of —, مرجع *marjī'*; v., باز کشتن *báz gashtan*; برکشتن *bar-gash-tan*; pr. p., معاودت *mu'áva-dat*; اعاده *i'ádat*; pa. p., مسترد *mustaradd*.
 Reveal (a secret), فاش کردن *fásh k.*; (a religion), الهام کردن *ilhám k.*; pa. p., مکشوف *makshúf*; pr. p., (a secret), پرده بر انداز *pardah-bar andáz*.
 Revealer, معلن *mu'lin*; کشف *kashsháf*.
 Revel, ولیمه *valímah*.
 Revelation, تنزیل *tanzil*; وحی *vahí*.
 Revelry, عیش و عشرت *'ish o 'ishrat*.
 Revenge, انتقام *intikám* (k.); قصاص *kisás* (gr.).
 Revenue, مالیات *máliyát*; مالکداری *málguzárí*.
 Reverence, تعظیم *ta'zím* (k.); پا بوسی *pá búsi*.
 Reverie, خیال *khayál*.
 Reverse, عکس *'aks*.
 Review (troops), سان دادن *sán-d*.
 Reviling, سب *sabb* (k.).

Revision, تصحیح *tas-híh* (k.).
 Revive, زنده کشتن *zindah gash-tan*; pr. p., احیا *ihyá* (k.); منشیر *munshir*.
 Revocation, رد *radd*.
 Revolt, بغی *baghi* (k.); یاغیری *yághí garí* (k.).
 Revolution, گردش *gardish*; دور *daur*; دوره *daurah*. — of the heavens, دور چرخ *daur i chirkh*; (change), انقلاب *inkiláb*; اختلال *ikhtilál*.
 Revolving, دایر *dáir*; دوار *dav vár* (n.).
 Reward, اجر *ajr*; مزد *muzd*; اجرت *ujrat*.
 Rhetoric, نطق *nutk*. —al, —ian, منطقی *mantiqí*.
 Rheum, زکام *zukkám*.
 Rheumatism, باد *bád*.
 Rhinoceros, کرکدن *karkad-dan*.
 Rhubarb, ربوند *rívand*. China —, ربوند چینی *rívand i chiní*.
 Rhyme, قافیه *káfíyeh*.
 Rhythm, سجع *saj*.
 Rhythmical, مسجع *musajja'*.
 Rib, دنده *dandah*.
 Riband, قور *kaur*.

Rice, برنج *birinj*. — seller,
رزاز *razzáz*.

Rich, دولت‌مند *daulat-mand*;
غنی *ghaníy*; توانگر *taván-*
gar; با نوا *bá-navá*. — men,
اغنیاء *aghniyá*.

Riches, مال و اموال *mál u am-*
vál; توانگری *ghaná*; *tavángarí*;
دول *daval*. Be-
longing to —, مالی *máliy*.

Rickety, لك *lak*.

Riddle, چیستان *chístán*; رمز
ramz.

Ride, v., سوار شدن *suvár sh.*,
سواره رفتن *suváreh r*.

Rider, سوار *suvár*; راکب
rákib.

Ridge, ثغر *sughr*, pl. ثغور
sughúr.

Ridicule, خه *khah*; ریشخند
rish-khand (k); تسخر *tas-*
khar (n.).

Ridiculing, مستهزی *mustahzí*
(n.).

Ridiculous, مضحك *muzhik*;
مسخره *maskhareh (s.)*.

Riding side by side, هم‌عنان
ham-inán. — coat, بارانی
bárání.

Rifle, تفنگ *tufang*. Long —,
شمال *shamkhál*.

Right (true), درست *durust*;
صائب *sáib*; سدید *sadíd*;
حق *hakḵ*, pl. حقوق *hukúk*.
— or wrong, *nolens volens*,
خواه مخواه *kháh makháh*;
حق نا حق *hakḵ ná hakḵ*;
(side), راست *rást*; میمند
maimanah; یمین *yamín*.
To the — hand, یمیأ *yamí-*
nan.

Righteous, صالح *sálih*. —
men, صالحی *sulahá*. — ness,
صواب *saváb*.

Rigid, جامد *jámid*. — ity,
سختی *sakhtí*.

Rigour, شدت *shiddat*.

Rim, لب *lab*.

Rind, پوست *púst*. — of a
poppy, یلغز *yalghaz*.

Ring, حلقه *halḵah*. Finger —,
انگشتی *angushtarí*. —
dove, قمری *kumríy*; فاخته
fákhtah.

Ringlet, زلف *zulf*; طره *tur-*
rah; کیسو *gísú*; کلاه
kulálah.

Ringworm, بهق *bahak*.

Riot, غوغا *ghaughá*.

Rioter, اوباش *aubásh*.

Rip up, بر دریدن *bar darídan*.

Ripe, رسیده *rasídah*.

Ripen, پختن *pukhtan*.

Ripeness, رسیدگی *rasídagí*.

Rise, بر شدن *bar shudan*;

خواستن *bar khústan*;

خاستن *khástan*;

خیزیدن *khízídan*.

Rising (of the sun, &c.), طلوع *tulú*.

Risk, *n.*, خطر *khatar*; *v.*, (one's life), سر باختن *sar-bákhtan*;
pr. p., (one's life), جانباژ *ján-báz*.

Rissole, کوفته *kúftah*.

Rite, طریقت *taríkat*.

Rival, حریف *haríf*, *in pl.* اغیار *aghyár*.

Rivalry, رقابت *raqábat*.

River, رود *rúd*; نهر *nahr*.

Large —, دریا *daryá*. Small

—, جوی *júy áb*;

جوی *júy*. Bed of a —, رود بار

rúd-bár; رود خانه *rúd kháneh*.

Rivet, پرچین *parchín* (*k.*).

Rivulet, دریاچه *daryácheh*.

Road, راه *ráh*; سمت *rah*;

مسلك *samit*;

طریق *tarik*, *pl.* طرق *turuk*;

مسلك *sabil*;

مسلك *maslik*. High —, ره كذر

rah guzar; شاهراه *sháh-ráh*;

راه سر *sar i ráh*. Rugged

—, شرفنج *sharfanj*. —

guide, راه بر *ráh-bar*;

بلد *balad*. — watch, كنر بان

guzar-bán.

Roan (horse), قزل *kizil*.

Roar, غريدن *ghurídan*.

Roaring, غرنده *gharendah*.

•Roast, كباب *kabáb* (*k.*).

Rob, دزدیدن *duzdídan*.

Robber, دزد *duzd*. Highway

—, راه زن *rah-zan*;

سالوك *sálúk*;

حرامی *saílúk*;

قاطع *harámíy*;

قزاق *kazzák*;

طاع *harámíy*; الطريق *káti' ut tarík*. —s'

den, یتیم خانه *yatím khánah*.

Robbery, دزدی *duzdí*;

رهزنی *rahzaní*.

Robe, کسوت *kísvat*.

Robust, تنومند *tanúmand*;

بلوك *yalúk*. — ness, تنومندی

tanúmandí.

Rock, صخره *sakhráh*.

Rocket, تیر هوا *tír-i-havá*.

Rocky, سنگی *sangí*.

Rod, چوب *oháb*.

Roe (deer) آهو *áhú*; (of fish),

تخم ماهی *tukhm-i-máhi*.

Rogue, كربه مسكين *gurbah-i-miskin*; جو ولاغي *jo valághí*.

Roll, طومار *túmár*; لوله *lúlah*.

Rent —, طومار جمع *tumár i jama'*.

Rolling, غاطان *ghaltán (k.)*.

— pin, وردانه *vardánah*.

Romance, افسانه *afsánah*.

Romp, بازی *bázi (k.)*.

Roof, بام *bám*; (ceiling), سقف *sakf*. High pitched —, خر *khar*. Arched —, پشته *khar-pushtah*. Arched —, طارم *táram*.

Rook, كلاغ *kallágh*.

Room, اتاق *oták*. — on roof, بالا خانه *bálá kháneh*; Pilared —, طالار *tálár*.

Root, بیخ *bíkh*; اصل *asl*; *pl. أصول usúl*; بن *bun*. — and branch, سروشاخ *sar u shákh*; سرو بن *sar u bun*.

Rope, رسمان *rasan*; ريسمان *rís-mán*; طناب *tanáb*, or تنف *tenef*; حبل *habl*. — for strangling, خناق *khinák*. — for binding the load upon a beast of burden, شريط *sharít*. — with which the fore feet of a horse are tied, پا بند *pá-band*.

band. — dancer, دار بار *dár-bár*. — maker, رس کر *rasan-gar*; حبال *habbál*.

Rosary, تسبیح *subhah*; تسبیح *tasbih*.

Rose, گل *gul*; ورد *vard*. Wild white —, نسرین *nistrín*. — bud, همسود *hamsúd*. — garden, گلستان *gulistán*; گلشن *gulshan*. — tree, گلبن *gulbun*. — water, گلاب *guláb*. Conserve of —, گل کند *gul-kand*; گل شکر *gul-shakar*.

Rosin, سقز *sakíz*.

Rosy, وردی *vardí*. — cheeked, گل رخ *gul-rukh*.

Rot, پوسیدن *púsídan*.

Rotten, پوسیده *púsídáh*.

Rouge, غازه *gházah*.

Rough, درشت *durusht*; خشن *khushn*; وعر *va'r*; تراشیده *ná-taráshídah*.

Round, دور *gird*; مدور *mu-davver*; مستدیر *mustadír*. — about, گرداگرد *gird á gird*.

Rouse, *v. t.*, بیدار کردن *bidár k.*; *pr. p.*, بعث *ba's (n.)*.

Rout, انهزام *inhízám (k.)*; هزیمت *hazímat (n.)*.

Row (rank), *n.*, قطار *kitár*;
صف *saff*; سطر *satr*; *v.*, (a
boat), پارو کشیدن *páru ksh.*

Royal, شاهانه *sháhánah*; سلطانی
sultání; شاهوار *sháh-vár*;
ملکی *malikí*; ملوکانه *mulú-
kánah*; خسروی *khusraví*.
— edict, طمغه or طمغا *tamghá*.
— entertainment, شیلان *shí-
lán*. — mandate, یاسا *yásá*;
یرلیغ *yarlıgh*.

Royalty, شاهی *shahí*; شاهى
sháhi.

Rub, مالیدن *málidan*; فرسودن
farsúdan.

Rubbed out, سوده *súdah*.

Rubbing, مالش *málish (k.)*.

Rubbish, خاشاک *kháshák*;
خس و *khaláshah*; خاشاک
khas u kháshák; خار
khár u khas; حطام
hutám.

Ruby, لعل *la'l*; یاقوت *yakút*.

Rudder, دنبال *dumbál*.

Rude, بیعنایت *gustákh*; بی‌عنایت
bī'ínáyat, کاو زور *gáu-zúr*;
بی ادب *ná-muláym*; نا ملایم
bí-adab. —ness, مردمی
ná-mardumí; گستاخی *gus-
tákhí*.

Rue (herb), سداب *sudáb*.

Rueful, غمگین *ghamgín*.

Ruffian, اوباش *aubásh*.

Rug, فرش *farsh*.

Rugged, درشت *durusht*.

Ruin, خرابی *kharábi*; ایمال
pái-mál; پامال *pámál*; دمار
damár.

Ruined, خراب *kharáb (k.)*;
تباہ *tabáh*; مخروب *makhrúb*.
بر باد *bar bád*.

Ruining, اضعاف *izá'at (k.)*.

Rule (dominion), حکم رانی
hukm-rání (k.); (custom)
ká'idah, *pl.* قواعد *ka-
vâid*; رسم *rasm*; طریقه
tarikah; ضابطه *zábitah*. By
one —, یکزده *yak-zadah*.

Ruler (for lines), مسطر *mastar*
(k.); خط کش *khatt-kesh*;
(sovereign), فرمان ده *farmán-
dih*; فرمان روا *farmán-ravá*.

Rules (usages), رسمیات *ras-
míyát*; سنن *sunan*.

Rumination, نشخوار *nish-khár*
(k.).

Rumours, اراجیف *arájif*;
گفتگو *guftogú*.

Rump, سرین *surín*.

Run, دویدن *dauidan*; ساختن *tákhtan*. — away (said of horses), رم کردن *ram k.*
 Runaway, *n.*, فراری *farárí*.
 Runner, دونده *davendah*.
 Running, دو *dav*. — away (as a slave), اباق *ibák*. — over, لبریز *labriz*. — fast, دوان *daván*.
 Rupee, روپيه *rúpiyah*.
 Rupture, ruptured, دبه *dabah*; (hernia), فتق *fatq*.
 Rural, روستائی *rustá-í*.
 Ruse, حيله *hilat*; مكيدۀ *maki-dah*.
 Rush (reed), بيزر *pizar*; (spring), هجوم *hujúm (k.)*. — mat, بوريا *búriyá*.
 Rust, زنگ *zang*.
 Rustic, روستا زاده *rústá-zádah*.
 Rusty, زنگ گرفته *zang girifteh*.
 Rye, سیه گندم *gandum i siyah*.

S.

Sabbath, سبت *sabt*.
 Sable, سمور *sammúr*.
 Sabre, شمشير *shamshír*.
 Sack, *n.*, چوال *chuvál*; جوال *juvál*. — cloth, پلاس *palás*.

— making, جوال دوزی *juvál-dúzi*; *v.*, (a city), غارت کردن *ghárat k.*
 Sacred, حرم *haram*; مقدس *mukaddas*. —ness, قدس *kuds*. — sites, معابد *ma-'ábid*.
 Sacrifice, *n.*, قربان *kurbán (k.)*; فدا *fidá (k.)*; ذبح *zabh (n.)*; *v.*, بسمل کردن *bismil kerdan*; *pa. p.*, ذبح *zabih*; *pr. p.*, نحر *nahr*.
 Sacrificer, ذابح *zábih*.
 Sacrilegious, پليدانه *palidánah*.
 Sad, دل تنك *dil-tang (s.)*; دل گیر *dil-gir (s.)*; غمگین *gham-gín*.
 Saddle, زين *zín (k.)*; سرچ *sarj*. —bags, خرجين *khurjín*. —cloth, غاشيه *gháshiyeh*; زين پوش *zín-púsh*; برزغۀ *barazghah*. — straps, فتراك *fitrák*.
 Saddled, مسرج *musarraaj*.
 Saddler, زين ساز *zín-sáz*; زين *zín-gár*.
 Sadness, ملال *malál*; ملالت *malálat*; غم *gham*.
 Safe, امين *amin*; ايمن *aíman*; سالم *sálim*.

Safer, safest, اسلم *aslam*.
 Safety, سلامت *salámat*; امان *amán*.
 Saffron, زعفران *za'farán*; نجوان *najván*. Wild —, لازه *lá-zhah*. — coloured, مزعفر *muza'far*.
 Sagacious, نکته دان *nukta-h-dán*; دانا *dáná*.
 Sagacity, فراست *firásat*; کیس *kais*; زیرکی *zírakí*; فطنیت *fitnat*.
 Sagapenna (medicinal herb), سگبین *sakbínaj*.
 Sage (herb), سالیه *sálbiyah*; (man), حکیم *hakim*.
 Sago, سابه دانه *sábú-dánah*.
 Sail, بادبان *bád-bán*; شراع *shirá'* (*ksh. z.*); جل *jall*, or *jull*.
 Sailor, ملاح *malláh*.
 Saint, ولی *valí*; پیر *pír*.
 Sake of, برای از *az berái*. For the —, بواسطه *beváscteh*; من اجل *min ajl*; پاسخاطر *pás-khátir*.
 Salamander, سمندر *samandar*.
 Sal-ammoniac, نشادر *mushádir*; نوشادر *núshádir*.

Salary, مواجب *mavájib*; سالیانه *sáliyánah*; ادرار *idrár*; جامقیه *jámikíyeh*; جامگی *jámagí*.
 Sale, فروخت *farúkht*; فروش *farúsh*; بیع *bai*. — by auction, مزاد *muzád*.
 Salep (medicinal root), ثعلب *sa'leb* i *misrí*.
 Saline, نمکزار *namakzár*.
 Saliva, خیسو *khíyú*; آب دهن *áb i dahan*.
 Sallying forth, خروج *khurúj* (*k.*).
 Salmon, آزاد ماهی *ázád máhí*.
 Salt, نمک *namak*; (brackish), نمکدان *shúr*. — cellar, نمکدان *namak-dán*. — marsh, شورسان *shúristán*. — pan, نمکزار *namak-zár*. — works, خالری *khálari*.
 Salted, مالح *málih*; نمکین *namakín*.
 Saltpetre, شوره *shúrah*.
 Salubrious, صحت بخش *sihhat bakhsh*.
 Salubrity, عافیت *ásfiyat*.
 Salutary, سازگار *sáz-kár*.
 Salutation, سلام *salám* (*k.*); تحیه *tahíyat* (*k.*), *pl.* تحیات *tahíyát* (*k.*).
 Salvage (seam), درز *darz*.

Salvation, سلامت *salámat*.
 Salve, ضماد *zamád*.
 Salver, سینی *síní*
 Same, همین *hamín*; همان *hamán*; مثل *misl*.
 Sample, نمونه *namúnah*.
 Sanctified, مقدس *muḥaddas* (k.).
 Sanctifying, تقدیس *taḥdís* (n.).
 Sanction, اذن *izn* (d.).
 Sanctity, قدس *ḡuds*.
 Sanctuary (holy place), حرم *harím*. Place of —, بست *bust*.
 Sand, ريك *ríg*; رمل *raml*. — grouse, قطا *katá*.
 Sandal, نعلین *na'lin*. —wood, سندل *sandal*; صدل *sandal*; چندن *chandan*.
 Sanguinary, خونخوار *khún-khár*.
 Sanguine, متوقع *mutavakkí*.
 Sap, شیر *shirah*.
 Saphena vein, صافن *sáfin*.
 Sapper, بیلدار *bíldár*.
 Sapphire, یاقوت کبود *yákút i kabúd*.
 Sarcasm, طنز *tanz*; هجو *hajv*.
 Sarcastic, مستهزی *mustahzí*.

Sarcophagus, تابوت *tábút*.
 Satan, شیطان *shaitán*.
 Satiated, سیر *sír* (sh).
 Satiety, شبع *shab'*; سیری *sírí*.
 Satin, اطلس *atlas*.
 Satire, هجو *hajv* (k.).
 Satirist, حاجی *hájí*.
 Satisfaction, رضا مندی *rizá mandí*. Mutual —, راضی *tarází*.
 Satisfied, راضی *rází* (k.); موافق *muvaḡḡá* (n.). Soon —, سبک *sabuk-sír*.
 Satisfying the heart, دامنشین *dil-nishín*.
 Saturation, شبع *shab'*.
 Saturday, شنبه *shambeh*.
 Saturn, کیوان *kaiván*; زحل *zuhl*.
 Sauce, چاشنه *cháshnah*.
 Saucepan, ديك *díg*.
 Saucer, نالبيكي *nálbegí*.
 Saucy, گستاخ *gustákh*.
 Savage, جنگلی *jangalí*.
 Save, v., نجات دادن *naját d.*; خلاص کردن *khilás k.*
 Saviour, نجات دهنده *niját dihandeh*.
 Savour, خوش ذائقه *khush-záíkah*.

Saw, *اراه arrah (ksh.)*; منشار *minshár*; يوسه *yúsah*. —
dust, رندش *randish*.

Saxifrage, قلت *kalt*.

Say, گفتن *guftan*.

Saying, قال *kál*; قول *kaul*.

Scab, گر *gar*.

Scabbard, غلاف *ghiláf*.

Scabby, کرکین *gargin*.

Scaffold, دار *dár*.

Scalding, سوزان *súzán*.

Scale, درجه *darajeh*. Fish-
—, پولک *púlak*. In ascend-
ing —, متصاعد *mutasá'id*.

Scales (weighing), ترازو *tará-
zú*; (dross), نخجده *nakhjad*;
خراشه *khuráshah*.

Scalp, شوات *shavát*.

Scalpel, مشرط *mishrat*.

Scandalize, بهتان *buktán*.

Scandalous, زون *zabún*.

Scanning (verse), تقطيع *tak'tí*
(*k*).

Scar, داغ *dágh*.

Scarce, کم *kam*.

Scarcely, با دقت *bá diq'kat*.

Scarcity, كرانى *garání*; قلة *killut*.

Scare-crow, نظار *nuttár*.

Scared, نغار *naffár*. To be —,
شمیدن *shamídan*; رمیدن *ra-
mídan*.

Scarlet, قرمز *kirmiz*.

Scarred, داغ دار *dágh-dár*.

Scatter, فشاندن *fishándan*;
پراکندن *afshándan*; پراگندن
parágandan; پا. پ., ریخته
rikhtah.

Scavenger, کاس *kannás*.

Scene, مجلس *majlis*.

Scent, بو *bú*.

Scented, بودار *bú-dár*.

Sceptic, شكاك *shakák*. —ism,
شبهه *shubheh*.

Scheme, اختراع *ikhtirá'*.

Schism, بدعت *bid'at*.

Schismatics, خوارج *khavárij*.

Scholar, تلمیذ *talmíz*, pl. نلامیذ
talámíz; تلامذه *talámizah*.

School, مكتب *maktab*; كتاب
kuttáb. —fellow, همسبق
ham-sabak; —master, استاد
ustád.

Sciatica, عرق النسا *'ir'k un nísá*.

Science, علم *'ilm*, pl. علوم
'ulúm; فن *fann*, pl. فنون
funún; دانش *dánish*.

Scientific, علمی *'ilmíy*.

Scimitar, شمشیر *shamshir*.
 Scissors, قیچی *kaichí*; مقراض *mikráz*.
 Scoff, استهزا *istihzá* (k.).
 Scold, طعن زدن *ta'an z*.
 Score (mark), بت *bat*.
 Scorn, نكوهش *nikúhish*. —ful
 مهن *muhín* (k.).
 Scorpion, عقرب *'aḡrab*.
 Scoundrel, پاچی *pájí*.
 Scourge, تازیانه *táziyánah* (z.).
 Scout, جاسوس *jásús*.
 Scrap, پرزه *purzuh*; خورده *khurdah*.
 Scrape, ستردن *suturdan*.
 Scratch, خراشیدن *kharáshídan*;
 خاریدن *kháridan*.
 Scream, داد و فریاد کردن *dád o faryád k*.
 Screen, پرده *pardah*. — of
 split bamboos, چق *chik*.
 Screw, پیچ *pích* (k.). —bolt,
 نرماده *narmádah*.
 Scribe, کاتب *kútib*; قلمزن *kalum-
 zan*.
 Scriptures, کتب مقدس *kutub i
 muḡaddas*.
 Scrofula, خنازیر *khanázír*.
 Scrotum, فوطه *fútah*.

Scruple, شك *shakk* (*dsh.*).
 —ous وساسی *vasvásí*.
 Scrutinizing, اکتناه *iktináh* (k.);
 تدقیق *tadḡik*.
 Scrutiny, لحاظ *laház*.
 Scuffle, کشمکش *keshmakesh*.
 Scull, کله *kallah*.
 Sculptor, کالبد کر *kálbad-gar*;
 نقاش *naḡḡásh*.
 Scum, کف *kaf*.
 Scurf, سبوسه *sabúsah*.
 Scurrility, فحش *fuhsh*.
 Scurrilous, بد زبان *bad zabán*.
 Scurvy, جرب *jarab*.
 Scythe, دهره *dahrah*.
 Scythia, خطای *Khatáy*.
 Sea, دریا *daryá*; بحر *bahr*. Red
 —, بحر قلزم *Bahr i Kúlzum*,
 Circumambient —, (ocean).
 بحر محط *Bahr i Muhít*.
 Aegean —, بحر یونان *Bahr i Yúnán*. Caspian —,
 بحر خزر *Bahr i Khazr*.
 Mediterranean —, بحر سفید *Bahr i Sufíd*. The salt —,
 دریای شور *daryái shúr*. —
 shore, یالود *yálúd*; کنار دریا
kinár i daryá.
 Seal, مهر *muhr* (k.); خاتم
khátam.

Sealed, مختوم *makhtúm* (k.);
مهر مهر *mamhúr* (s.).

Seal-engraver, مهر كن *muh-ran*.

Sealing-wax, لاک *lák*.

Seam, دوخت *dúkht*.

Seaman, جاشو *jáshú*.

Search, n., تلاش *talásh* (k.);
تکاپو *tagupú* (k.); تاکو *taká-pú*;
جوبا *tajassus*; نجسس *júyá*; v.,
پوئیدن *pú-idan*; جستن *justan*.

Searching, جویای *júyái*; جویان *júyan*.

Season, موسم *mausam*; فصل *fasl*. — of scarcity, تنك *tang-sál*.

Seat, کرسی *kursi*; مقعد *mak'ad*;
نشین *nashíman*. — of empire,
دار السلطنت *dár us saltanat*.

Seceder, معتزل *mu'tazil*.

Secession, اعتزال *'itizál* (k.).

Second, ثانی *sání*; دوم *dúyum*;
دوم *duvum*; (of time), دقیقه *dakikah*. The — person,
مخاطب *mukhátib*.

Secondly, دیگرانه *digaránah*.

Secrecy, سریرت *sarírat*.

Secret, سر *sirr*; راز *ráz*; رمز *ramz*;
خفیه *khufyah*. In —, در خفیه *dar khufyah*.
Keeping a —, پرده پوش *pardah-púsh*.

Secretary, منشی *munshi*; میرزا *mirzá*,

Sect, مذهب *mazhab*, pl. مذاهب *mazáhib*;
فرقه *fırkah*; امت *ummat*;
طائفه *táífah*.

Section, فصل *fasl*, pl. فصول *fusúl*.

Secular, دنیوی *dunyaví*.

Secure, مسلم *musallam*; مامون *mámún* (s.).

Security (bail), کفیل *kafil*.
Taking —, تکفل *takafful* (k.);
(safety), امان *amán*.

Sedateness, وقار *vakár*.

Sedative, مسکن *musakkin*.

Sediment, ته نشین *tah-nishín*;
راسب *kasáfat*; کسافت *rásib*.

Sedition, فتنه *fitnah*; فساد *fasád*.

Seditious, شور انگیز *shúr-angíz*;
فتنه انگیز *fitnah-angíz*.

Seduce, فرستن *farístan*; pr. p.,
مضل *muzill* (n.).

Seducer (of women), هتاك عرض *hiták i 'irz.*

Seduction, اضلال *izlál.*

Seductive, دلفريب *dilfiríb.*

Sedulous, مقيد *mukayyid.*

See, نگاه كردن *didan*; نگاه *nigáh k*; *pr. p.*, مشاهده *musháhid.*

Seed, تخم *tukhm (k.)*; بزر *bizr*; بذر *bazr.* Carraway —, زيره رومي *zirah i Rúmí.* Cummin —, or aniseed, زره *zirah.* Mallow —, تودري *túdari.*

Seek, جوئيدن *jú'idan*; *pr. p.*, پويا *púyá*; پويان *púyán.*

Seeking enjoyment, كام جو *kám-jú.*

Seem, نمودن *namúdan.*

Seeming, ظاهر *záhir.* —ly, ظاهراً *záhíran.*

Segment, حصه *hissah.*

Seize, ستاندن گرفتن *giriftan*; *sitándan*; ربودن *rabúdan*; ربانيدن *rubáidan*; ربانيدن *rubánidan*; در ربودن *dar rabúdan.*

Seized, گرفتار *giriftár (k.)*.

Seizer, قابض *kábiz.*

Seizing, كير *gír*; منتزع *mun-tazi*; انتخاذ *ittikház (n.)*; اخذ *akhz (k.)*.

Seldom, کمتر *kamtar.*

Select, بر كردن *bar guzidan*; *pa. p.*, چيده *chídah*; مصطفی *mustafá*; *pr. p.*, منتقى *mun-takí.*

Selection, انتخاب *intikháb (k.)*.

Self, خود *khud.* — complacency, ابراح *ibráh.* — complacent, خود پسند *khud-pasand.* — conceit, بنداری *pindári*; خودی *khudí.* —, conceited, خود پرست *khud-parast.* — interested, خود غرض *khud-gharz.* — praise, خود آرا *khud-ará.* — restraint, احتباس *ihtibás.*

Selfish, خود خواه *khud-kháh.*

Sell, فروختن *farúkhtan.*

Seller, فروش *farúsh*; بائع *bá'i.* — of horse-provender, علاف *'alláf.* — of wood, خشاب *khashsháb.*

Semblance, مثال *misál.*

Semen, نطفه *nutfah.*

Semi, نیم *nim.*

Send, فرستادن *fristádan.* — away, روان كردن *raván k.*

روانه کردن *raváneh k.* — back,
 واپس فرستادن *vá-pas firis-
 tádan.* — into confinement,
 بند فرمودن *band farmúdan.*
 Senior, أكبر *akbar.*
 Senna, سنا *saná.*
 Sense (feeling), حس *hiss* ;
 حواس *haváss.* The five —s,
 حواس خمسہ *havássi khamsah.*
 Common —, حس مشترك *hiss i mushtarek.* The ex-
 ternal —s, مشاعر *mashá'ir.*
 — of smell, مشام *mashámm* ;
 شم *shamm.* Belonging to
 the —s, حسى *hissí.* —
 (meaning), معنى *ma'ná.*
 Senseless, بخود *bí-khud* ; مخدر
mukhaddar.
 Sensible, با هوش *bá húsh* ;
 معقول *ma'kúl.*
 Sensitive, محس *muhiss.*
 Sensual, نفس پرور *nafas-parvar* ;
 نفسانى *nafsání.*
 Sensualist, شهوت پرست *shah-
 vat-porast.*
 Sensuality, نفسانیت *nafsáníyat* ;
 بوالهوسى *bú'lhavási.*
 Sentence (judicial), فتوى *fatvá* ;
 حکم *hukm (d.).*
 Sentiment, پندار *pindár.*

Sentinel, پاسبان *pás-bán* ; قراول
kerául.
 Separate, علیحدہ *'alá-hiddah* ;
 جدا *jidá (s.).*
 Separated, متفرق *mutafarraḡ* ;
 منفصل *munfasil* ; مفروق *maf-
 rúk.* Being —, انفراق *in-
 firák (k.).*
 Separately, جدا جدا *judá-judá* ;
 واحداً *judágánah* ; جداكانه
váhidan ; فراداً *furádan.*
 Separating, مفارق *mufárik (n.).*
 Separation, تفریق *tafrík (k.).*
 فرقت *furḡat* ; فراق *firáḡ* ;
 مبیانت *mubáyanat* ; مفارقت *mufára-
 ḡat* ; جدای *judái* ; افتراق
iftiráḡ ; انفصال *infisál* ; تفرقه
tafríkah ; تفرد *tafarrud*
(n.) ; تجرید *tajríd.*
 Separator, فاصل *fásil.*
 Sepulchre, گور *gúr* ; مرقد *mar-
 ḡad* ; مقبره *maḡbarah.*
 Sequel, نتیجه *natíjah.*
 Sequestration, ضبط *zabt (k.).*
 Seraglio, حرم سرا *haram-sará.*
 Sergeant, وکیل *vakíl.*
 Seriatim, موالیا *muvalíyá.*

Series, سلك *silk*; صف *saff*;
تسلسل *tarádusf*; تسلسل
tasalsul.

Serious, موقر *muvaḵḵar*.

Sermon, خطبه *khutbah*; وعظ
váz.

Serpent, مار *már*.

Servant, بنده *bandah*; نوکر
naukar. Body —, خدمتکار
khidmat-gár; خدمتگذار *khid-*
mat-guzár; خادم *khádim*,
pl. خادم *khuddám*; ملازم
mulázim. Fellow —, همخدمت
ham-khidmat. Maid —, داه
dáh; کنیز *kaníz*. Menial
—, شاگرد پیشه *shágird*
píshah.

Service, خدمت *khidmat* (*k.*);
چاکری *chúkarí*; نوکری *nau-*
karí; ملازمت *mulázamat*
(*k.*). Pressed —, سخره
sukhrah.

Servile, پست *past*.

Servility, دونی *dúní*.

Servitude, بندگی *bandagí*;
عبودیت *'ubúdiyet*.

Sesame, سمسم *simsim*.

Sessions, مقامات *mukádmát*.

Set, *v.*, گذاشتن *guzáshtan*;

گزاردن *guzárdan*. — off on
the march, نهضت فرمودن
nahzat f.

Setting forth clearly, تصریح
tasrîh (*k.*). — at liberty,
اعتاق *'áták* (*d.*).

Settled, معین *mu'ayyin*.

Settlement, بندوبست *band u*
bast; انتظام *intizám*. A
— by instalment, قسطبندی
kast-bandí.

Seven, هفت *haft*; سبع *sab'*.
— hundred, هفتصد *haftsad*.

Seventh, هفتم *haftum*; سابع
sábi.

Seventeen, هفده *hofdah*.

Seventeenth, هفدهم *hafidahum*.

Seventieth, هفتادم *haftádum*.

Seventy, هفتاد *haftád*; سبعین
sab'ín.

Sever, بریدن *burídan*.

Several times, باری چند *bári*
chand.

Severe, درشت *durusht*; مبرح
mubarrîh; عنیف *'anîf*.

Severity, عنف *'unf*; درشتی
durushtí.

Sew, دوختن *dúkhtan*; آزدن
ázadan.

Sewer, آبریز *ábríz*.

Sewing, خیاطت *khiyátat*; رفو *rafú* (k.). — thread, حیطه *khaitah*.

Sex, جنس *jins*. The fair —, خوبان *khúbán*.

Sexual intercourse, مجامعه *mujáma'ah*.

Shackle, بند *band* (k.)

Shaddock, بتاوی *batávi*.

Shade (glass), لاله *lálah*.

Shadow, سایه *sáyah*; ظل *zill* (as ظل الله *zill Ullah*, the — of God; title given to the Shah).

Shady, سایه دار *sáyah dár*.

Shagreen, سغری *saghri*.

Shake off, تکانیدن *takánidan*.

Shaken, منفوض *manfúz* (sh).

Shaking, جنبان *jumbán*. — hands, مصافحه *musáfahah* (k.).

Shallow, پایاب *páyáb*.

Sham, بهانه *baháneh* (k.)

Shame, شرم *sharm*; هنومند *hanú-mand*; حجلت *hijlat*; نا داشت *ná dásht*. —ful things, فواحش *fawáhish*.

Shameless, بی شرم *bí-sharm*.

Shape, شکل *shakl*; بیکر *paikar*.

Share, نصیبه *nasíbah*; حصه *hissah*, pl. حصص *hissas*; قسمت *kismat* (k.). The proprietor's share of the produce of the soil, مالکانه *málikánah*.

Shark, بنك *bambak*.

Sharp, تیز *tíz* (k.); برنده *buren-dah*; حاد *hádd*. —ness, تیزی *tízi*; حدت *hiddat*.

Shatter, پاره پاره کردن *páreh páreh k*.

Shave, v., استردن *usturdan*; ستردن *saturdan*.

Shavings, نشارت *nushárat*.

Shawl, شال *shál*. Cashmir —, شال ترمه *shál i termah*. Imitation Cashmir —, شال ترمه نما *shál i termah numá*. — merchant, سمسار *simsár*.

She, او *ú*.

Sheaf, دسته *dastah*.

Shears, کاز *káz*; مقراض *mik-ráz* (k.).

Sheath, نیام *niyám*; نیاب *ni-yáb*; غلاف *ghiláf* (k.).

Shed, v., ریختن *rikhtan*.

Shedding blood, هدر *hadr* (k.). — tears, اشکبار *ashk-bár*.

Sheep, گوسفند *gúsfand*. — fold, آگل *ágil*. — skin, (dressed), نری *narí*. —'s trotters, كله پاچه *kallah-páchah*.

Sheet, چادر *chádar*; ملافه *malá-feh*; (of paper), ورق *varak*.

Shelf, رفوف *rafraf*; طاقچه *tak-cheh*.

Shell, صدف *sadaf*; (kowrie), خرهمره *khar-muhrah*.

Shelter, پناه *panáh* (d.); پوش *púshish*.

Shepherd, چوپان *chúbán*; چوپان *chúpán*; شبان *shabán*, or shubán.

Sherbet, شربت *sharbat*.

Shield, سپر *sipar*; یلب *yalab*.

Shin, ساق *sák*.

Shine, رخشیدن *rakhshídan*; درخشیدن *dirakhshídan*; درفشیدن *tábídan*; درفشیدن *dirafshídan*.

Shining, رخشان *rakhshán*; تابان *dirafshán*; تابان *tábán*; درخشان *dirakhshán*; منیر *dirakhshendah*; شارق *munír*; لامعان *lama'án*; شاریک *shárik*; ساطع *sátí*.

Ship, جهاز *jaház*; کشتی *keshtí*;

(small), سفینه *safínah*. — wrecked, کشتی شکسته *kishti-shikastah* (sh.).

Shirt, پیراهن *píráhan*; قمیص *kamís*.

Shiver, لرزیدن *larzídan*; pr. p., لرزه *larzah*.

Shoal, پایاب *páyáb*.

Shock, جنبش *jumbish*.

Shocked, مضطرب *muztarib*.

Shoe, کفش *kafsh*; پاپوش *pá-púsh*; پای پوش *pái-púsh*.

Horse —, نعل *na'l*. To — (a horse), نعل بستن *na'l bastan*, — maker, دوز کفش *kafsh-dúz*.

Shoot (of plant), نهال *nihál*. New —, نو دمیده *nau-damí-dah*; v., زدن *zudan*.

Shooting (archery), رمایت *rimáyet* (k.). — stars, رجم *rujum*.

Shop, دوکان *dúkán*; دکان *du-kán*. Small —, دکانچه *du-káncheh*. — keeper, دوکان دار *dúkán-dár*. — keeping, دکانی *dúkání*.

Shore, کنار *kinár*; ساحل *sáhil*.

Short, کوتاه *kútáh* (k.); قصیر *kasir*. In —, باجمله *bi'l-*

jumlah; الجملة *fi'l jumlah*; الغرض *algharz*; القصد *al-kissah*. — ened, مقصور *mak-súr* (k.). — ness, کوتاهی *kútáhi*.
 Shot (ball), گلوله *galúlah*.
 Small —, ساچمه *sáchmeh*.
 Shoulder, دوش *dúsh*. — blade, شانه *sháneh*; کتف *ka-tif*.
 Shout, آواز *áváz*; بانگ *báng* (z.); v., نعره زدن *na'rah z*.
 Shovel, پارو *páru*; مسحاة *mas-hát*.
 Show, n., تماشا *tamáshá*; v., و نمودن *namúdan*; نمودن *wá-n*; فرا نمودن *fará n*.
 Showing, نما *namá*; نماینده *namá-yendah*. — respect, or attention, ملتفت *multafit* (sh.); احترام *ihtirám* (k.).
 Shower (rain), باران *barán*.
 Shred, پاره *páreh*.
 Shrewd, چست *chust*. — ness, ذهن *zihn*.
 Shriek, فریاد *faryád* (k.).
 Shrill, تیر *tiz*.
 Shrimp, میگو *maigú*; جراد البحر *jarádu 'l bahr*.

Shrine, مزار *mazár*; قدمگاه *kadam gáh*.
 Shrink, or Shrivel, تنگ شدن *tang sh*.
 Shroud, کفن *kafan*.
 Shrub, بوته *bútah*.
 Shudder, هراسان *hirásán* (k.).
 Shunning, احتراز *ihtiráz* (k.); اجتناب *ijtináb* (k.).
 Shut, بستن *bastan*; مسدود کردن *masdúd k*.
 Shutting and opening, رتق و رتق *ratk u fatk*.
 Shutter, دریچه *darícheh*.
 Shuttle, ماکو *mákú*.
 Shy, v., رمیدن *ramídan*.
 Sick, بیمار *bímár* (sh.); ناخوش *ná khúsh* (sh.); مریض *maríz*; علیل *'alíl*. Attendant on the —, رنجور دار *ranjúr-dár*.
 Sickle, داس *dás*; منجل *minjal*.
 Sickness, سقم *sukm*, or *sakam*; سقام *sakím*.
 Side, طرف *taraf*, pl. اطراف *atráf*; پهلو *jánib*; جانب *pahlú*; سو *sú*; صوب *saub*; سوی *súy*; کنار *kinár*; پره *parráh*. Both —s, طرفین *tarafain*. — of a mountain

کچه *káchah*. One — یکسو *yaksú*. Every — هر سو *har-sú*. Back — دبر *dubr*.
 Siege, محاصره *muhásarah*.
 Sieve, کربال *girdál*; غربال *ghir-bál*; پرویزن *parvizan*; منخل *minkhal*. Large — for sifting gravel, &c., خك بيز *khák-biz*.
 Sift, بختن *bíkhthan*.
 Sigh, دریغ *darígh*; دود دل *dúd i díl*.
 Sight, باصره *básirah*; نظر *na-zar*; بصارت *basárat*; بصیرت *basírat*; رویت *rúyat*. Clear — ed, صاحب نظر *sáhib-nazar*.
 Sign, n., نشان *nishán*; کنایه *kináyah*; علامه *'alámat*, pl. علامات *'alámát*; v., (a name), امضاء داشتن *imzá dáshtan*; pa. p., رقم زده *raḡam zadah*.
 Signal, غمز *ghamz*; اشاره *ishá-rah* (k.).
 Signature, دستخط *dast-khatt*; دستخط *das-khatt*; امضاء *imzá* (k.). Royal —, دستخط خاص *daskhatt i kháss*; طغرا *tughrá*.
 Signet, خاتم *khátim*.
 Signification, معنی *fahvá*; فحوی

ma'ni (dsh.); مضمون *maz-mún*.
 Signified, مشار *mushár*.
 Signifying, مشعر *mush'ir*.
 Silence, سکوت *sukút*; صمت *samt*.
 Silent, خاموش *khámúsh* (k.); صامت *sákit* (k.); ساکت *sámit*. To be —, دم دارکشیدن *dam dár ksh*; خاموشیدن *khámúshídan*. Very —, سکیت *sikkít*. — مان, ساکوت *sákút*.
 Silk, ابریشم *abrísham*; ابریشم *ábrishum*; حریر *harír*. Raw —, خز *khaz*. — stuff, اورمک *úrnek*. Painted Chinese —, پرنیان *parniyán*. — worm, دیوه *dúd ul harír*; دیوا *dívah*.
 Silliness, ابلهی *ablahí*.
 Silly, بیمعنی *bí ma'ní*.
 Silver, نقره *nukrah*. Bad —, سیم سیاه *sím i siyah*. Made of —, نقرئی *nukraí*.
 Silvery, سیمین *simín*.
 Similar, مثل *misl*; مطابق *mutábik*.
 Similitude, مشابهت *mushábahat*; مثال *misál*.

Simmering, نیم جوش *nim júsh* (*k.*).

Simple, بسیط *basít.*

Simpleton, ساده دل *sádah-díl.*

Simplicity, سادگی *sádagí.*

Simulation, تجاهل *tajáhul.*

Simultaneity, مقارنت *muká-ranat.*

Simultaneous, مقارن *mukárin.*

Sin, گناه *gunáh* (*k.*); تقصیر *taksír* (*k.*); اثم *ism*, *pl.* *átám*; خطاء *khatá'*, *pl.* *khatáyá.*

Since, زانکه *zánkih.*

Sincere, مخلص *mukhlis*; نصیح *ikhlásmand*; اخلاصمند *nasih.* — friend, خلص *khils.* — friendship, خلات *khi-lálat.* —ly, مخلصانه *mukhlisánah.*

Sincerity, صداقت *saddákat*; اخلاص *ikhlás*; خلوص *khulús*; مباحث *mabáhat.*

Sine, جیب *jíb.*

Sinew, پی *pay*; عصب *'asab.*

Sinful, نا صواب *ná-saváb.* —ness, گناه کاری *gunáh kárí.*

Sing, *v.*, سریدن *sarídan*; سرودن *surúdan*; سرائیدن *sarú'idan.*

Singe, *v.*, سوختن *súkhtan.*

Singer, مغنی *mughanní* (*fem.* *mughanniyah*); قوال *qavvál.*

Singing, خنیا *khunyá*; سراینده *saráyandah*; مترنم *mutaran-nim.* — in time with one another, هم آواز *ham-áváz.*

Single, فرد *fard*; فرید *faríd*; وحده *vahdahu*; یکتا *yaktá*; یکلو *yaklú.*

Singular, مفرد *mufrad.*

Singularity, یکانگی *yagánagí.*

Sink, *v.*, غرق کردن *ghark k.*

Sinless, بیگناه *bígunáh*; معصوم *ma'súm.*

Sinner, گناهکار *gunahgár*; بزه کار *gunáh-gár*; گناهکار *bazah-kár*; روسیاه *rú-siyáh*; سیاه کار *tar-dáman*; سیاه کاری *siyah-kár*; عاصی *'ási.*

Sip, نوشیدن *núshídan.*

Sir! اغا *ághá*; صاحب *sáhib.*

Sirius, شری *shí'rá.*

Sirup, شیره *shírah.*

Sister, خواهر *kháher*; همشیره *ham-shírah*; پاجی *bájí.*

Sit, نشستن *nishastan.* To cause to — on, بر نشاندن *bar nishándan.*

Sitting, قاعد *ká'id*; جالس *jális*.

— at the same table, همسفره *ham-sufrah*.

Site, جا *já*.

Situated, واقع *váki* (*sh.*).

Situation, وضع *vaz*.

Six شش *shash*; ست *sitt*; سته *sittah*. — hundred, شصده *shash-sad*.

Sixteen, شانزده *shánzdah*.

Sixteenth, شانزدهم *shánzda-hum*.

Sixth, ششم *shashum*; سادس *sádis*. — part of a dram, &c., دانق *dának*; دانك *dának*.

Sixtieth, شصتم *shastum*.

Sixty, شصت *shast*; ستين *sittín*.

Size, مقدار *mikdár*; اندازه *an-dázeh*.

Skein, پيچك *píchak*.

Skeleton, تشریح *tashríh*.

Sketch, مسوده *musavvadah*; خاكه *khákah*.

Skewer, سيخچه *síkhchah*.

Skiff, قايق *káik*.

Skilful, حاذق *háziq*; پر كار *pur-kár*; كار اهل *alil*; كارگاه *kár-ágáh*; قابل *kábil*; كاركار *kár-shinás*.

Skill, استعداد *isti'dád*; قابليت *kábiliyat*.

Skilled in the law, متشرع *mu-tasharri*. — in genealogy, نسبته *nassábat*. — in war, جنگ آزموده *jang ázmúdah*.

Skim, كف گرفتن *kaf gr*.

Skimmer, كفگیر *kaf-gír*.

Skin, پوست *púst*; جلد *jild*, *pl.* جلود *julúd*. — for water or milk, مشك *mashk*; خيك *khík*; خي *khí*.

Skirt, دامن *dáman*; دامن *dámán*; ذيل *zail*.

Skull, سر كاسه *kásah i sar*, قحف *kíhif*; جمجمه *jumjumah*. — cap, عرقچين *'arak chín*.

Sky, آسمان *ásmán*; فلك *falak*; تابدان *samá*. — روشن شدن *tábdán*; روشن شدن *raushan-dán*.

Slab, تخته *takhtah*.

Slain, مقتول *maqtúl*.

Slaking (thirst), تسكين *taskín* (*d.*).

Slander, غمازی *ghammázi*; نمیمه *buhtán* (*bs.*); *námimah*.

Slanderer, نمیم *namim*; مفتري *muftarí*.

Slap, سيلي *síli* (z.); لتم *latm*.

Slaughter, قتل *katl* (k.); قتال *kitál*. Place of —, مقتل *maktal*.

Slaughtered, مذبح *mazbúh*. Half —, نیم بسمل *ním-bis-mil*.

Slave, بنده *bandah*, pl. بندگان *bandagán*; عبد *'abd*, pl. عبيد *'abíd*; غلام *ghulám*. Purchased —, مملوك *mam-lúk*. Female —, جارية *jári-yet*. — born in the house, خانه زاد *khánah-zád*.

Slavery, رقيه *rikkiyat*.

Slay, کشتن *kushtan*.

Sledge-hammer, چاکوچ *chá-kúch*; جاکوچ *jákúj*.

Sleep, n., خواب *kháb*; نوم *naum*; منام *munám*; هجوع *hujú*. First —, سر خواب *sar-kháb*; v., خوابیدن *khá-bídan*; خواب کردن *kháb k*. To go to sleep, رفتن خواب *kháb r*.

Sleepy, خوابناك *kháb-nák*; خواب آلود *kháb álúdah*.

Sleeper (great), بسیار خسب *bis-yár-khasp*.

Sleeplessness, بی خوابی *bí-khábí*; سهر *sahar*.

Sleeve, آستین *ástín*.

Sleight of hand, شعبده *shu'b-dah*.

Slender, نازك *názuk*.

Slice, تراسه *tirásheh*.

Slime, لجن *lajan*.

Sliminess, لعاب *lu'áb*.

Sling, فلاخن *falákhan*.

Slinger, کلوخ انداز *kulúkh-andáz*; سنك انداز *sang-andáz*.

Slip, n., زل *zall*, pl. زلات *zallát*; v., لیزیدن *lízídan*; لغزیدن *laghzídan*.

Slipping, لغزان *laghzán*.

Slipper, پایوش *pá-púsh*. —s worn over the boots, خاركش *khár-kesh*.

Slippery place, مزلقه *mazlakah*; مزلات *mazallát*.

Slit, چاك *chák* (k.).

Sloe, الوچه *álúcheh*.

Slope, شیب *shíb*.

Sloth, کاهلی *káhili*. —ful, کاهل *káhil*.

Slow, دیر *dír*; دیرنك *dirang*.

—ly, یواش *yavásh*. —ness, آهستگی *kasálat*; آهستگی *áhístagi*.

Sluice gate, آبگیره *ábگیرah*.
 Slumber, v., غنودن *ghunúdan*.
 Slut, پلشت *pilisht*.
 Sly, حيله باز *híleh báz*.
 Smack (of the fingers), زنجير *zinjír* (*k.*).
 Small, كوچك *kúchik*; خورد *khurd* ; صغیر *saghír* ; يسير *yasír*
 Smaller, or Smallest, اصغر *as-ghar*.
 Smallness, خردی *khurdí*; خوردی *khúrdí*; صغارت *saghárat*.
 Small-pox, جدري *jadaríy*; چچك *chichak*; چيچك *chíchak*.
 Small, or ape-nosed, ذلف *zulf*.
 Smash, خورد کردن *khúrd k.*
 Smear, اندودن *andúdan*.
 Smell, n., بو *bú*; بوی *búy*; بوئیدن *shámmah*; v., بوئیدن *bú-ídan*. — ing, استشام *istishám* (*k.*); مستنشی *mus-tanshi* (*h.*).
 Smile, تبسم *tabassum* (*k.*); ابتسام *ibtisám* (*n.*).
 Smith, آهنگر *áhangar*.
 Smoke, دود *dúd* (*ksh.*); دخان *dukhán*.
 Smooth, مسطح *musattah*; هون *haun*. —ing, نخت *naht* (*k.*).

Smother, خفه *khuffah* (*k. sh.*).
 Snail, خانه بدوش *khánah ba-dúsh*.
 Snake, مار *már*; افعی *af'á*.
 — bitten, مار کزیده *már-gazídah*. — catcher, مارگیر *már-gír*.
 Snap asunder, کسیدن *guslídán*; کسلانیدن *guslánídan*.
 — off, بر کسیدن *bar guslídán*. — the fingers, بر فشاندن *bar fishándan*.
 Snare, دام *dám* (*an.*).
 Snatch, بر کسلانیدن *bar guslánídan*.
 Sneeze, عطسه زدن *'atsah z.*; خفیدن *khafídan*. — ing, عطس *'ats*; (of animals), کداس *kudás*.
 Snore, خراخرا زدن *khurákhhar z.* — ing, خراخرا *kharkhará*.
 Snout, پوز *púz*.
 Snow, برف *barf*; v., برف باریدن *barf báridán*.
 Snuff, انفیه *anfíyeh*. Medi-cinal —, سعوٹ *sa'út*. — the candle, چراغ کرفتن *chirágh-giriftan*.
 Snuffers, کلگیر *gul-gír*.
 So, چنان *chanín*; چنان *chanán*

And so on and so forth, *هلم* *hallumma jarran*. So
and so, *زیت کیت* *zait-kait*.
Soak, *آغشَن* *ághushtan*.
Soap, *صابون* *sábún*.
Sob, *n.*, *گریه* *geryeh* (*k.*); *v.*,
سکلیدن *saglıdan*.
Sober; *نا مست* *ná mast*. Be-
coming —, *صو* *sahv* (*k.*).
Society, *صحبت* *suhbat*; *محابت*
sahábat; *مصاحبت* *musáha-*
bat; *رفاقت* *rifákat*; *همراهی*
ham-ráhi.
Sock, *جرابه* *jurábah*; *پاتابه* *pá-*
tábah.
Socket (of the eye), *چشمخانه*
chashm-khánah.
Soda, *نطرون* *natrún*.
Sodomite, *لوطی* *lutíy*,
Sodomy, *بچه بازی* *bachéh bázi*.
Soft, *s.*, *نرم* *narm*; *ناعم*
náim; *نسود* *nasúd*.
Softening, *ملین* *mulaiyin* (*k.*).
Softly, *نرم نرم* *narm narm*;
آهسته *áhístah*.
Softness, *ملایمه* *muláiyamat*;
نرمی *narmí*.
Soil, *n.*, *خاک* *khák*; *v.*, *آلودن*
álúdan. —ed, *نچس* *tanaj-*
jus.

Sojourn, *اقامت* *ikámat* (*k.*).
Solace, *سلوت* *salvat*.
Sold, *فروخته* *farúkhtah*; *مبیع*
mabí.
Solder, *قلع* *kať*; *v.*, *جوش خوردن*
júsh khurdan.
Soldier, *سار باز* *sárbáz*; *سپاهی*
sipáhi; *لشکری* *lashkarí*.
Fellow —, *همچنک* *ham-jang*.
—ship, *سپاهگری* *sipáhgarí*.
Sole (of the feet), *کف پا* *kaffí*
pá; (alone), *تنها* *tanhá*;
(fish), *کوشک* *kaushak*.
Solemn, *محترم* *muhtaram*.
Solemnity, *هیبت* *haibát*.
Solicitation, *الهام* *ilháh* (*k.*);
التماس *iltimás* (*k.*).
Solicitude, *پروا* *parvá*.
Solid, *یکپاره* *yak-párah*; *ملد*
suld; *مخشو* *mahshúv*. —ity,
رسانت *rasánat*.
Solitary, *مفرد* *mufarrad*; *مجرد*
mujarrad.
Solitariness, *یکانیت* *yagáníyet*.
Solitude, *تنهایی* *tanhái*; *وحدت*
vahdat; *تجرد* *tajarrud*.
Solstice (Summer), *راس السرطان*
rás us saratán. (Winter),
راس الجدی *rás ul jidy*.

Solution (of question), حل *hall* (k.) ; (in water, etc.), کداخته *gudákhtah*.

Solvent, گدازنده *gudázendah*.

Some, بعضی *ba'zî* ; قدری *qadrî* ; چند *chand*.

Somebody, شخصی *shakhsî* ; هیکس *hich-kas* ; یکی *yakî*.

Something, چیزی *chízî*.

Sometime, چندگاه *chandgáh*.

Sometimes, گاه گاه *gáh-gáh* ; أحياناً *ahyánan*.

Somewhat, برخ *barkh* ; برخی *barkhî* ; يك چند *qadrî* ; yak-chand.

Somersault, پشتك *pushtak* (z.).

Somnolent, نغاس *na'ás*.

Son, پسر *pisar* ; فرزند *farzand* ; ولد *valad* ; ابن *ibn*, pl. بنی *benî* ; in comp., زاده *zádeh* ; (as, — of a Bey, بکزاده *beg-zádah*). — in-law, داماد *dámád*. —'s son, نبیره *nabírah* ; نبیر *nabír*. Daughter's —, سبط *sabt*.

Song, نوا *navá* ; نغمه *nagh-mah* ; غناء *ghinád*.

Sonnet, غزل *ghazal*.

Soon, زود *zúd*. As — as,

همانکه *hamán-gáh* ; همانکه *hamángah*.

Soot, دوده *dúdah*.

Soothing, تعاليل *ta'líl*.

Soothsayer, فال كو *fál-gú* ; كاهن *káhin* ; رمال *rammál*.

Soothsaying, كهانت *kahánat*.

Sorcerer, ساحر *súher*.

Sorcery, جادو *jádú*.

Sordid (men), ليام *liyám* ; طمعكار *tama'kár*.

Sore, قرچه *qarhat* ; زخم *zakhm* ; رش *rish*.

Sorrel, حماص *humáz* ; ترشك *turshek*. Wild —, ترشه *turshah*.

Sorrow, افسوس *afsús* (kh.) ; عموم *ghamm* (kh.), pl. غم *ghumúm* ; دل نكرانی *dil-nigarání*.

Sorrowful, or Sorry, غمكين *gham-gín* ; ناخن بدنجان *ná-khun ba-dandán* ; اندوهكين *andúhgin* ; سوگوار *súg-vár*.

Sort, صنف *sinf*, pl. صنوف *sunúf* ; جنس *jins*, pl. اجناس *ajnáś* ; قسم *kism*, pl. اقسام *aksám* ; نوع *nau*, pl. انواع *anvá*. Of various رنگارنگ *rang-á-rang*.

Soul, روح *rúh* ; جان *ján* ; نفس *nafas*, pl. نفوس *nufús* ; روان *raván*. Captivating the —, جانرنا *ján-rubá*.

Sound, صدا *sadá* (*k.*) ; موت *saut* ; آواز *áváz* ; نشدت *nish-dat*.

Soup, شوربا *shurbá* ; آبگوشت *ábguisht*.

Sour, ترش *tursh* ; حمض *hamz*. — cherry, آلو بالو *álú bálú*.

Source, مصدر *masdar* ; اصل *asl*.

South, جنوب *janúb*.

Southern, جنوبی *janúbí*.

Souvenir, یادگار *yádgár*.

Sovereign, پادشاه *pádsháh* ; شاه *sháh*. — sway, رانی *mulk-rání*.

Sovereignty, داوری *dávarí* ; جهانداری *daráí* ; جهانداری *jahán-daráí*.

Sow (pig), خوک *mádeh khúg*.

Sow, v., کاشتن *káshtan* ; کاریدن *káridan* ; کشتن *kishtan*.

Sower, زارع *zári*

Sown (field or seed), مزروع *mazru'*.

Space, حوز *hauz* ; فست *fus-*

hat ; عرصه *'arsah* ; (of time), برهه *burhat*.

Spacious, باسط *básit* ; وسیع *vasi'*.

Spade, بیل *bíl* ; کلد *kaland*, or *kuland*.

Spain, اندلوس *Andalús*.

Span, شر *shibr* ; بلست *bilist*.

Spare, a., لاغر *lághir*.

Spark, پرکاله *parkálah* ; شراره *sharáreh*, pl. شرار *sharár* ; شر *sharar*.

Sparkling, تابان *tábán*.

Sparrow, کجشک *kunjishk*. — hawk, قراغوش *karághúsh* ; باشه *báshah*.

Spasm, تشنج *tashannuj*.

Spavin, قرقوش *karqúsh*.

Spawn, اشل *ishpul*.

Speak, حرف زدن *guftan* ; harf z. زبان کشادن *zabán-kushádan*. — obscenely, افساریدن *afsáridan*. — elegantly, تعبیر کردن *tahbír k.*

Speaker, گوینده *gúyandah*, کایل *káil* ; متکلم *muta kallim*.

Spear, نیزه *nízah* ; حرب *harbah* ; روم *rumh*. — head, منان *sinán* ; پیکان *paikán*.

Special, مخصوص *makhsús*. More or most —, اخص *akhas*.
 Specially, مخصوصاً *makhsúsan*.
 Specialty, اختصاص *ikhtisás*.
 Species, اجناس *ajná*s; نوع *nau*.
 Specific, نوعی *nau'í*.
 Specifying, تعیین *ta'yín k*.
 Specimen, نمونه *namúnah*.
 Specious, وجیه *vajih*. — ness, تصنع *tasannu*.
 Speck, ذره *zarreh*.
 Speckled, لکه دار *lakkeh dár*.
 Spectacle, تماشا *tamáshá*; نظاره *nazárah*. Looking at a —, نظاری *nazzáragí*.
 Spectacles, عینک *'ainak*.
 Spectator, بینا *bíná*; تماشای *tamáshái*, pl. حضار *huzzár*; نظارگان *nazzáragán*.
 Spectre, خیال *khiyál*.
 Speculation, معامله *mu'ámaleh* (*k*).
 Speech, تکلم *takallum* (*k*); کوپای *takrír* (*k*).; گویائی *gúyái*; نطق *nutk*; گفتار *kalám*; گفتار *guftár*. Inconsiderate —, زائر *laghv*. Idle —, زائر *zházh*. Incoherent —, طامات

támát. --less, بی‌زیان *lí-zabán*.
 Speed, زودی *zúdí*; جلدی *jaldí*.
 Full —, جلو ریز *jalav-ríz*.
 Spell, n., امسون *afsún*.
 Spelling, املا *imlá* (*k*).
 Spend, خرج کردن *kharj k*.
 Spent, مصروف *masrúf*.
 Spew, قی کردن *kai k*.
 Sphere, چرخ *charkh*; مرکز *markaz*; گردن *gardún*.
 Spice, ادویه *advijeh*.
 Spider, عنکبوت *'ankabút* —s web, عنکبوت *par-dah-i-'ankabút*.
 Spike, میخ *mikh*.
 Spikenard (Indian), سادج *sá-dij*; سنبل الطیب *sumbul ut tib*.
 Spill, ریختن *ríkhtan*.
 Spilt, منشق *munshakk*.
 Spin, رشتن *rishtan*.
 Spinage, اسفاناج *isfánáj*; شومین *shúmín*.
 Spindle, درک *dúk*. — case, دوکدان *dúk-dán*.
 Spine, عصص *'us'us*.
 Spinner, ریسنده *risandeh*.
 Spinning-wheel, چرخه *char-kheh*.

Spirit, روح *rúh*; بال *bál*. — of God (Jesus Christ), روح الله *rúh Ulláh*. Faithful—(Gabriel), روح الامين *rúh ul amín*. Vegetable —, روح نباتي *rúh i nabátí*. Animal—, روح حیوانی *rúh i haiwání*. —less, بیحییت *bí-hamíyet*; بیغیرت *bí-ghairat*. — of wine, عرق *'arak*. Extra strong —, عرق سه آتشی *'arak i sih átishí*.

Spiritual, نفسی *nafasí*; روحانی *rúhání*. — guide, پیر طریقت *pír i taríkat*.

Spit, *n.*, سبخ *síkh*; *v.*, سلف *suluf* انداختن *andákhtan*.

Spite, کینه *kínah*. —ful, شریر *sharir*.

Spittle, ريق *rík*; آب دهن *áb-i-daham*; تف *tuff* (*z.*); بزاق *buzák*.

Spleen, طحال *tihál*; سپرز *su-purz*.

Splendid, کر جلوه *jilvah-gar*; لامع *lámí*.

Splendour, فروغ *furúgh*; لامع *lamí*; اشراق *ishrák*; آب *áb*; درخش *durukhsh*; جلوه *jilvah*; رونق *raunak*.

Splice, وصل *vasl* (*k.*).

Splint (bandaging), جمیره *jabíreh*; (of horse), قرقوش *karkúsh*.

Split, *v.*, شکافتن *shikáftan*; *pa. p.*, منفق *munfatik*; منخرق *munkharik*; منفطر *munfatir*; *pr. p.*, فلق *fúlik*; خارق *khárik*.

Spoil, تاراج *táráj*; چپو *chapau* (*k.*); غنیمه *ghanímat* (*k.*), *pl.* غنائم *ghandim*.

Spoiling, اساد *ifsád* (*k.*); مغل *mukhill*; مفسد *mufsid* (*n.*).

Spoilt, معیوب *ma'yúb*.

Spoke (of wheel), دیره *dírah*.

Sponge, ابر *abr*; (parasite), طفیل *tufeíl*.

Sponsor, زمین *zamín*; کامل *káfil*.

Spoon, قاشق *káshuk*; (large), چمچه *chamchah*; چمچ *chám-cham*.

Sport, بازی *bází*; بازیچه *bází-cheh*; لهو و لعب *lahv o la'b*.

Sportsman, شکارچی *shikár-chí*.

Spot, لکه *lakkah*.

Spotted, داغی *dághí*.

Spousal, عروسی *'arúsí*.

Spout, نالو دان *náv-dán*; میزاب *mízáb*.

Sprain, *n.*, پیچش *píchesh* (*kh.*).

Spread, گستردن *gustardan*; *pa. p.*, مفروش *mabsút*; *mafrúsh* (*k.*); سرکشاده *sar-kushádah*.

Spring (season), بهار *bahár*; ربیع *rabí*; (of steel), کمان *kamán*; فنر *funar*; (water), چشمه *cheshmeh*. Early — rain, وسمی *vasmíy*; *v.*, جهیدن *jihídan*.

Springing upon, بر جستگی *bar jastagi*.

Sprinkle, پاشیدن *páshídan*.

Sprinkling, پاش *pásh* (*k.*); رش *rash*.

Sprout, غصن *ghusn*.

Sprung up (newly), رستخیز *rus-takhíz*.

Spur, مهمیز *mihmíz* (*z.*).

Spurious, قالب *kalb*.

Spurt, فش *fish* (*k.*).

Spy, خبرگیر *khabar-gír*; زبان جاسوس *jásús*; *zabán-gír*. — glass, دوربین *dúr bín*. —ing, خبرگیری *khabar-gírí* (*k.*); تجسس *tajassus* (*n.*); جاسوسی *jásúsí*.

Squabble, شلوك *shulúk* (*k.*).

Squadron, دسته *dastah*.

Squalid, پلشت *pilisht*.

Squalor, قشف *kashf*.

Squander, اسراف کردن *isráf k.*

Square, چار گوشه *chár-gúshah*; مربع *murabba*. — root, جذر *jazr*.

Squeeze, افشاردن *afshárdan*; فشردن *afshurdan*; فشاندن *bar fshándan*.

Squib, مهتاب *mahtáb*.

Squills, اسقیل *askail*.

Squinting, احوال *ahvál* (*k.*); لوح *lúch* (*k.*).

Squirrel, موش بران *músh parrán*; موش پرده *músh parandah*. Grey —, سنجاب *sinjáb*.

Stability, ثبات *sabát*; قرار *karár* (*gr.*).

Stable, طویلہ *tavílah*; آخور *ákhur*; اصطبل or اسطبل *istabl*.

Stack, توده *túdah*.

Staff, عما *'asá*; چوب *chúb*.

Stage, منزل *manzil*, *pl.* منازل *manázil*.

Stagnant, نا روان *ná-raván*.

Stain, آلودن *álúdan*; *pr. p.*,
خضیب *latkh*; *pa. p.*,
khazīb.

Stairs, پله *pillah*; درجه *darajeh*.

Stake, چوب *chúb*. Impaling
—, خازوق *súli*; سولی
kházúk.

Stale, مانده *mándah*; شبانه
shabánah.

Stalk, شاخه *shákhah*.

Stall (cattle), آخر *ákhur*.
Thumb —, شست *shast*.

Stallion, نریان *naryán*.

Stammer, زبان کوفتن *zabán-
kúftan*. —er, الکن *alkan*.
—ing, تعثر *ta'assur* (*k.*);
لکن *lakan*; لکنت *laknat*.

Stamp, *v.*, (a document), سچل
کردن *sijil k.* Official —, *n.*,
تمغا *tamghá*; مهر *muhr*.
—ed (a document), مسچل
musajjal.

Staunch, *v.*, موقوف کردن *mau-
kúf k.*

Stand, *v.*, استادن *istádan*;
ایستادن *ístádan*; سندان *sitá-
dan*. —, *n.*, (for a lamp),
چراغدان *chiragh-dán*.

Standard, رایت *ráyat*, *pl.*
رایات *ráyát*; لواء *liwá'*, *pl.*

الویه *alviyeh*; علم دار *'alam
dár*; نشان *nishán*. — bearer,
علم بردار *'alam bardár*.

Standing, قیام *káim*; قائم *ka-
yám*.

Stanza, بیت *bait*.

Staple, ریزه *rízah*.

Star, ستاره *sitárah*; نجم *najm*, *pl.*,
نجم *nujúm*; کواکب *kaukab*,
pl., اختر *kavákib*; کواکب
akhtar, *in pl.* فندق سیم *funduk
i sim*. Fixed —, ثابت *sábi-
tah*. Morning —, شب آهک
shab-áhang. Two stars near
the pole, فرقدان *farkádán*.

Starch, ناشسته *nasháshtah*.

Stare, وانگرسستن *vá-nigris-
tan*.

Starling, سارک *sarak*.

Starting (on a journey), ارتحال
irtihál (*k.*); نقل مکان *nakl i
makán* (*k.*).

Startle, ترسانیدن *tarsánídan*.

Starvation, فامه *fákah*; گرسنگی
gurisnagí (*ksh.*).

State (condition), حال *hál*;
ماهیت *kaifiyet*; کیفیت
máhiyet; چهره *chihrah*
i hál. Proper —, بحال *ba-
hál*. — of facts, رویداد

rúydád; (empire), دولت *daulat*; (degree), شان *shán*.
 Stated time, میقات *mikát*.
 Statement, توضیح *tauzih*; توضیح *tauzih*.
 Statesman, مدبر *mudabbir*.
 Station, موقف *maukif*, pl. مواقف *mavákif*; جایگاه *jáy-gáh*; مکان *makán*; موضع *mauza*.
 Stationary, ساکن *sákin*.
 Statuary, بت تراش *but tarásh*.
 Statue, صورت *súrat*.
 Stature, قامت *kádd*; قد *ká-mat*.
 Statute, قاعده *ká'idah*.
 Stay, ماندن *mándan*. — behind, واماندن *wá-mándan*.
 Steady, ثابت قدم *sábit-kadam*; استوار *ustuvár*.
 Steal, دزدیدن *duzdídan*; دزدی *duzdí* کردن.
 Steam, بخار *bukhár*. — ship, واپور *vápúr*.
 Steed, مرکب *markab*.
 Steel, فولاد *fúlád*; پولاد *púlád*.
 Steep, شرف *zharf*; سرا بالا *sará-bálá*. — acclivity, گریو *girivah*.
 Steer, v., راندن *rándan*,

Stem (of a hookah), نایچه *nái-chah*.
 Stench, بد بو *bad bú*.
 Step, گام *gám*; قدم *kadam* (*z.*); پاید *páyah*; درجه *darajah*, pl. درجات *daraját*; مدارج *madárij*; خطوة *khat-vat*. — daughter, ربیبه *ra-bíbah*. — father, راب *ráb*. — mother, رابه *rábeh*. — son, ربیب *rabíb*.
 Stercorare, ریدن *rídan*.
 Sterile, عقیم *'akím*; شوره *shú-rah*.
 Sterling, صادق *sádik*.
 Stern, متعصب *muta'abbis*. —ness, درشتی *durushtí*.
 Stew, قورمه *kavurmah*.
 Steward, ناظر *názir*. — ship, نظارت *nazárat*.
 Stick, چوبدستی *chúb-dastí*.
 Drum —, چوبك *chúbak*; v., چسپیدن *chaspidán*.
 Sticky, چسپناك *chaspnák*.
 Stiff, سخت *sakht* (*k.*). — necked, یاغی *yághí*. —ness, سختی *sakhtí*.
 Stifle, خفه شدن *khuffah shudan* (or *k.*).

Stigma, عيب 'aib.

Still, a., ساكت *sákit* (k.);

خاموش *khámúsh* (k.);

(already), تا هنوز *tá hanúz*;

(for spirits), انبىق *ambik*.

—ness, خاموشى *khámúshí*.

Stimulation, تحريك *tahrík* (k.).

Sting, نيش *nish* (z.); (of a

scorpion, &c.), لسع *las'*;

ابر *abr*.

Stingy, بخيل *bakhíl*. —ness,

طمع *tama'*.

Stink, n., كند *gand*; v.,

كندیدن *gandidan*; pr. p.,

کنده *gandah*.

Stipend, جامقيه *jámikíyeh*;

جامگى *jámagí*; وظيفه *vazí-*

fah.

Stipulated, مشروط *mashrút*.

Stipulation, قيود *kuyúd* (k.);

شرط *shart* (bs.).

Stir up, برهم زدن *bar ham z*.

Stirring up strife, محـرب

muhrib (n.).

Stirrup (a), ركب *rikáb*.

Stitch, دوختن *dúkhtan*.

Stitching together, لافق *lafk*

(n.); تلفيق *talfík* (k.).

Stock (capital), مايه *máyah*;

دست مايه *sar-máyah*;

dast-máyah. — of gun,

قنداغ *kundúgh*.

Stocking, جراب *juráb*.

Stocks, كده *kundah*.

Stolen (goods), بلكه *balgah*.

Stomach, شكم *shikam*; معده

mídah.

Stone, سنك *sang*; حجر *hajar*,

pl. حجار *hijár*. A large

—, خرسنك *kharsang*. Ring

—, فص *fuss*; نكسين *nigín*.

— for a sling, ملچ *mal-*

chakh. Date —, وچى

vakhchí. Bezoar —, پادزهر

pád-zahr. Fruit —, خستو

khastú. Blood —, شادنه

shádnah. Hard —, سنك خارا

sang i khárá. Mill —, سنك

sang-ásyá. A small

piece of —, سنك خرده *sang-*

khurdah. — in the bladder,

حصاة *hesát*; سنك مثانه *sang i*

masánah.

Stoning to death, سنك سار

sang-sár (k.); رجم *rajm*

(k.).

Stony (heavy), سنگى *sangi* —

country, سنكستان *sangistán*.

— place, سنك لاح *sang-*

lák.

Stool, کرسی *kursí*.
 Stoop, خم شدن *kham sh*.
 Stop! وا ایست *vá íst*; v., ایستادن *ístádan*.
 Store, ذخیره *zakhírah*, pl. ذخایر *zakháir*; مایه *máyah*. —
 house, خانه *khizánah*.
 Stork, حاجی لک *laklak*; حاجی لك *hájí lak-lak*.
 Storm, طوفان *túfán*.
 Storming, هجوم *hujúm* (a).
 Story, قصه *kissah*; حکایت *hi-káyat*. — teller, قصه گو *kissah-gú*; قصه خوان *kissah-khán*. Idle —, خرافه *khurá-feh*, pl. خرافات *khuráfát*.
 Relating a —, محاکات *muhákát* (n.). — (of a house), طبق *tabak*. Lower —, پائین *tabakah i páin*. Upper —, بالا *tabakah i bálá*.
 Stout, جسیم *jasim*.
 Stove, دیگدان *gulkhan*; کلخن *díg-dán*.
 Straight, راست *rást* (k.); مستقیم *mustakím*; سهی *sahí*.
 Straightened, مقوم *mukavvam*. — in means, تنگ روزی *tang-rúzi*.

Strain, پالودن *pálúdan*.
 Strainer, صافی *sáfí*.
 Strait, تنگ *tang*.
 Strange, عجیب *'ajáb*; عجیب *'ajíb*.
 Strangeness, نا محرمیت *ná-mahramíyet*.
 Stranger, بیگانه *bigánah*; نازل *nazíl*; نا محرم *ná-mahram*.
 Strangle, طناب انداختن *tanáf* (tenef) andákhtan; خفه کردن *khuffeh k*.
 Strangler, خنای *khannák*.
 Strangling, دغر *daghr*.
 Strangulation, خبه *khabah*; خفگی *khaffagí*.
 Strangury, برمیو *barmiyú*.
 Strap, دوال *duvál*.
 Stratagem, حيله *hilah*; كول *gúl*.
 Straw, کاه *káh*; صمان *samán*, in pl. کاهریز *káh-ríz*.
 Strawberry, قوت فرنگی *tút-i-farangí*.
 Straying, ضال *záll* (n.).
 Strayed away, دور اماده *dúr uftádah*; گم راه *gum ráh* (sh.).

Stream, جو *jú* ; آب *áb*. Dried-up —, خشك رودی *khushk-rúdí*. A pure limpid —, سلسال *salsál*.

Street, کوی *kúy* ; کوچه *kúchah* ; مشرع *mashra'*.

Strength, قوت *kúvat* ; زور *zúr* ; اسواری *zúr-mandi* ; زور مندی *ustuvári* ; نیرو *nirú* ; سر *sar-panjogí* ; تقویة *taqvíyet*.

Strengthened, مشید *mushai-yad* ; مقوی *mukavvá* ; مؤید *mu'aiyad*.

Strengthening, موثق *músik*.

Strenuous, جداً *jiddan*. —ly, بشدت *beshiddat*.

Stretch, کشیدن *keshídan*.

Strew, ریختن *rikhtan*.

Stricken (in years), پیر سال *pír-sál*.

Strict search, جست و جو *just u jú*.

Stricture, ملامت *malámat*.

Stride, قدم *kadam* (z.).

Strife, ستیز *sitíz* ; ستیزه *sítízah* ; یارغو *yárgnú*.

Strike, زدن *zadan* ; یاختن *yákh-tan* ; ضرب کردن *zarb k*. To

— together, برهم زدن *bar-ham z*.

Striker, زننده *zanendah* ; ضارب *zárib*.

String, ریسمان *rismán*. — of the drawers, ازاربند *izár-band*. Bow —, زه *zeh* ; وتر *vatar*.

Strip, پارچه *párchah*.

Stripe, خط *khatt*.

Striped (garment), مخطط *mu-khattat*.

Stripped, سلب *salíb* ; لخت *lukht*.

Strive, کوشیدن *kúshídan*.

Striving, مجهد *mujhid* (n.) ; مجتهد *mujtahid*. — to please, دل جو *dil-jú*.

Stroke, n., شلق *shalk* ; داو *dáv*.

Stroll, گردش *gardesh* (k.).

Strong, سخت *sakht* ; قوی *kavváy* ; مضبوط *mazbút* ; استوار *ustuvár* ; سخت پی *sakht-pai* ; زورمند *zúr-mand*. A — fort, رزن *razín* ; رصین *rasín* ; حصین *hasín*.

Strongly prohibiting, مناع *manná*.

Structure, بنیه *bunyah*.

Struggle, چالش *chálish* (n.).
 Strumpet, کعبه *kahbeh*; لوند *lavand*; جنده *jindeh*.
 Stubble, کاهبان *káh-bán*.
 Stubborn, متعمر *mutamarrid*.
 Stucco, گچ *gach*.
 Stud (metal), گل *gul*.
 Studded with jewels, مرصع *mur-rassa'*.
 Student, طالب العلم *tálib ul'ilm*,
 pl. طلاب *tulabá*; متعلم *muta-*
'allim; شاگرد *shágird*.
 Study, درست *dirásat*; v.,
 درس خواندن *dars khándan*.
 Stuff (cloth), قماش *kumásh*.
 — and non-sense! این پشم
 است *in pashm íst*; v.,
 آغندن *tapándan*; طپاندن
ághandan; آگندن *ágandan*.
 Stuffed (with feathers), پر آکنده
ágandah-par.
 Stuffing (of a pillow, &c.),
 حشو *hashv*; انبارش *ambárish*.
 Stumbling, افتان *uftán* (k.).
 Stump, تنه *tanah*.
 Stunned, بیهوش *bí-húsh* (k.).
 Stupefied, مدهوش *madhúsh*
 (g.).

Stupid, نا فهم *ná-fahm*; بیوقوف
bí-vukúf; احمق *ahmak*;
 سفیه *safih*.
 Stupidity, بلاهت *balúhat*;
 احمقی *ahmakí*; سفاهت *safá-*
hat; حمق *humk*.
 Stupor, غش *ghash*.
 Surgeon, مرسین *marsín*.
 Stutter, لکنت کردن *luknat k*.
 Stutterer, ها کره *hákra*; ها کله
háklah.
 Sty (eye), سنده سلامی *sindah*
salámí.
 Style, عبارت *'ibárat*. Attentive
 to —, عبارت سنج *'ibárat-*
sanj.
 Styptic, عفس *'afis*; زخمک *zu-*
mukhk.
 Suavity, لطف *lutf*.
 Subaltern, زیر دست *zír-dast*.
 Subdue, غلبه کردن *ghalabeh k*;
 pa. p., مقهور *mah-húr*; منفتح
munfatih; مسخر *musakh-*
khar; pr. p. تسخیر *tashkír*
 (n.); قاهر *káhir*.
 Subject, رعیت *ra'íyat*, pl. رعایا
ru'áyá. — (matter), ضمن
zamn; باره *bárah*. — of
 disputation, مبحث *mabhas*

— to palpitation, خفقانی *chafakání*.
 Subjected, محكوم *mahkúm*.
 Subjection, انقياد *inkiyád*.
 Sublime, سامی *sámí* ; عالی *álí*.
 Sublimity, رفعت *'ulúv* ; علو *rif'at*.
 Submission, اطاعت *itá'at* ;
 خضوع *khuzú* ; منقاد *minkád*.
 Submissive, مخفوض *mukhfúz*.
 Submit, مطيع شدن *muti' sh.* ;
 سپردن *sipar andákhtan* ;
 سر فرو آوردن *sar farau-áverdan*.
 Subordinate, زیر دست *zír dast*.
 Subscribe, زیر نوشتن *zír navish-tan*.
 Subsequently, من بعد *min ba'ad*.
 Subserviency, اِبتِهال *ibtihál*.
 Subservient, متعلق *muta'al-lak*.
 Subsist, زیستن *zístan*.
 Subsistence, رزق *rízq* ; برک و نوا *barg u navá*. Means of —,
 برک *sar u barg*.
 Substance, کُنه *kunh* ; جوهر *jauhar*.
 Substantial, جسم *jasím*.

Substantialness, مادیت *máddi-yat*.
 Substantially, لَحَق *al-hakḥ*.
 Substantive, اسم *ism*.
 Substitute, بدل *badal (k.)* ;
 بدلا *badlá*.
 Substitution, تعویض *ta'víz (n.)* ;
 تدبیل *tabdíl (k.)*.
 Subterfuge, فریب *faríb*.
 Subtile, چست *chust*.
 Subtilty, باریکی *bárikí* ; نکتہ *nuktaḥ*, in pl. رقائق *raqáik* ;
 دقائق *daḳáik*. — of genius,
 خردہ بینی *khurdah-bíní*.
 Subtraction, منها *minhá (k.)*.
 Suburbs, گرد کرد شهر *gird i shahr* ;
 حوالی شهر *haválí e shehr*.
 Success, انجاح *injáh (y.)* ; نجاح *najáh* ;
 نجم *nujh (y.)*.
 Successful, نَجِیح *najíh* ; کامیاب *kámyáb (sh.)*.
 Succession, میراث *mírás (y.)* ;
 مرادفات *murádafat (n.)* ;
 تناسل *tanásul* ; تواتر *ta-vátur*.
 Successive, متعاقب *muta'dakib* ;
 مترادف *mutarádif* ; متوالی *mutaváli*.
 Successively, متواتر *mutavátir* ;
 پی در پی *pai dar pai* ;

- بی هم *pai á pai*; پیا پی *pai-ham*.
 Successor, خالف *khálif*; خلف *khalf*.
 Succour, غیاث *ghiyás*; امداد *imdád (k.)*.
 Succulent, آبدار *ábdár*.
 Such, همچو *hamchú*; چنان *chunán*. — as, چنانچه *chunánchih*. — as that, آنچنان *ánchunán*. — a one, فلان *fulán*.
 Suck, مکیدن *makídan*.
 Suckle, *v.*, سیر دادن *shír d.*
 Suckling a child, مراضع *muráza'at (n.)*; مرضع *murzi*.
 A —, *n.*, شیر خوار کی *shír-khárágí*; رضاع *rezá'*.
 Sudden death, مرگ مفاجات *marg i mufáját*.
 Suddenly, یكایك *yakáyak*; ناگاه *ná-gáh*; بیکبار *ba-yek-bár*; ناگرفت *ná-gahán*; ناگه *ná-girift*.
 Suddenness, مفاجات *mufáját*.
 Suet, پیه *píh*.
 Suffer, *v.*, زحمت کشیدن *zahmat ksh*.
 Suffering, زحمت *zahmat*; درد *dard*.

- Sufficiency, كفاية *kifáyat*; استكفاء *iktifá*.
 Sufficient, بس *bas*; بسنده *ba-sendah*; کافی *káfí*; مقنع *maḡna'*.
 Suffocation, خفه *khafah (k. sh.)*; غصه *ghussah*; خفگی *khafagí*.
 Suffocating, خنق *khanik*.
 Sugar (candied), قند *kand*; (moist), سكر *sukkar*; شكر *shakar*. — cane, نبات سكر *nabát i sukkar*; فی شكر *nai shakkar*. — plantation, شکرستان *shakaristán*.
 Suggestion, اشاره *isháreh (k.)*.
 Evil —, وسوسه *vasvasah, pl. vasávis*.
 Suit, *v.*, شایستن *sháyistan*; *n.*, (for judgment), دعوا *da'vá*.
 Bringing a — before a judge, محاکمت *muhákamat*.
 Suitability, مناسبت *munásabat*.
 Suitable, بواجبی *bavájibi*; شایسته *sháyistah*; در خور *dar-khur*.
 Suite, خدم و حشم *khadam o hasham*.
 Suitor, شاکي *shákí*.
 Sullen, عبوس *'abús*.
 Sully, آلودن *álúdan*.

Sulphur, کبریت *kibrít*; کوگرد *gaugird*.

Sultan, سلطان *sultán*, pl. سلاطین *salátín*.

Sum (of money), مبلغ *mablagh*.
— total, خیره *khábírah*; جمله *jamlah*. Principal —, زر *zar* i asal.

Summarily, سخن کوتاه *sukhan-kotáh*; مجملاً *majmalan*.

Summary, مجمل *majmal*.

Summer, تابستان *tábistán*; صیف *saif*.

Summit, سر *sar*; ذروه *zurvah*.

Summon, طلبیدن *talabídan*; احضار نمودن *ihzár n*.

Summons, طلب نامه *talab-námah*.

Sumptuous, فاخر *fákhir*.

Sun, آفتاب *áftáb*; (poetic or obsolete), شمس *shems*; خورشید *khurshíd*; هور *húr*; چشمه هور *chashmah i húr*; نیر *naiyar*; یوسف روز *yúsuf i rúz*; قبه هورخش *húrahsh*; قباس زرین *kubbah i zarrín*; کباب نان زرین *kubás i nán i zarín*. The Order of the Lion and the —, نشان شیر خورشید *nishán i shír khurshíd*.

Sunday, یکشنبه *yak-shambah*; يوم الاحد *yawm ul ahad*.

Sundry, بعضی *ba'zí*.

Sunflower, شتریا *shutur-pá*. آفتاب گردان *áftáb-gardán*.

Sunk, مستغرق *mustaghrak*.

Sunnite, سنی *sunni*.

Sunrise, طلوع آفتاب *tulú' i áftáb*.

Sunset, غروب *ghurúb*; غروب آفتاب *ghurúb i áftáb*.

Sun-worshipper, پرست آفتاب *áftáb-parast*.

Superabundance, استفاضه *isti-fúzah*.

Superabundant, افزون *afzún*.

Superb, معظم *mú'azzam*.

Supercilious, مغرور *maghrúr*. —ness, تکبر *takabbur*.

Supererogatory (prayers), نافله *náfilah*.

Superficial, ظاهر *záhir*.

Superficies, بساط *basát*.

Superfluity, افراط *ifrát*.

Superfluous, فاضل *fázil*.

Superintendence, نظارت *na-zárat (k)*.

Superintendent, داروغه *dáru-ghah*; ناظر *názir*. — of the police, شهنه *shahnah*.

Superior, اعظم *a'zam*; زیرین *zabarin*; مسلط *fáik*; فایق *musallat*; مرجع *murajjah*; فوقانی *faukání*.

Superiority, غلبه *ghalabat*; دست برد *pishí*; پیشی *dast burd*.

Superlative, افضل *afzal*.

Superseded, منسوخ *mansúkh* (*k. sh.*).

Superstition, وسواس *vasvás*.

Superstitious, وسواسی *vasvásí*.

Supper, شام *shám*.

Supping, تعشی *ta'ashshí* (*n.*).

Supple, نرم *narm*.

Supplement, تتمه *tatimmah*, ضمیمه *zamimah*, *pl.* ضامم *zamám*.

Suppliant, عارض *'áriz*.

Supplicate, یشتن *yashtan*; القاس کردن *iltimás k.*

Supplication, نیاز *niyáz k.*; استدعاء *'arz* (*k.*); *istid'á* (*n.*); ابتهال *ibtihál*; تضرع *tazarru'*; ملتمس *mul-tamis n.*; لایه *lávah*.

Support, ² *n.*, پشتی *pushtí*; *v.*, تحمل کردن *tahammul k.*

Supported, مستظهر *mustazhar*.

Supporter, مدد کار *zahír*; *madad-gár*.

Supporting, متحمل *mutaham-mil*; اعتقاد *'itizád* (*n.*).

Suppose, پنداشتن *pindáshtan*; (for example), مثلاً *ma-salan*.

Supposition, قیاس *kiyás* (*k.*). On —, بر تقدیر *bar takdír*.

Suppression, تسکین *taskín* (*k.*).

Suppuration, چرک *chirk* (*k.*).

Supreme, اعلیٰ *a'lá*.

Surcingle, زبر تنك *zabar-tang*.

Sure, یقین *yakin*.

Surety (bail), ضامن *zámin*. Becoming —, متکمل *muta-kaffl*.

Suretiship, ضامنی *záminí*.

Surface, صفحه *safhah*; سطح *sath*, *pl.* سطوح *sutúh*. — of the earth, عرصه زمین *'arsah i zamín*.

Surfeit, سیری *síri*.

Surge, *v.*, موج زدن *mauj-z*.

Surgeon, جراح *jarráh*.

Surgery, or Surgical, جراحی *jarrákhí*.

Surmise, قیاس *kiyás* (*k.*).

Surname, لقب *laqab*.

Surnamed, ملقب *mulakḡab*.

Surpass, سبق بردن *sabḡ burdan*.

Surplus, صرفه *sarfah* ; افزونی *afzúní*.

Surprise, تعجب *ta'ajjub* (n.) ; حیرت *hairat* (k.).

Surprised, متعجب *muta'ajjib* (sh. h.).

Surrender, تسلیم *taslím k.*

Surround, گرد کردن *gird-k.* ; *pa. p.*, محاط *muhát* ; *pr. p.*, احاطه *ihátah* (k.) ; محیط *muhit* ; طائف *táif*.

Surveillance (under), نظر بند *nazar-band*.

Survey, مساحت *masáhat* (k.).

Suspect, شبهه کردن *shubheh k.*

Suspected, متهم *muttaham*.

Suspecting, متوهم *mutavahhim*.

Suspend, آویختن (بر *bar*) *ávíkhthan* ; در آویختن *dar avíkhthan*.

Suspended, به دار *bardár* ; معلق *mu'alloḡ*.

Suspense, تعویق *ta'vík*.

Suspension, آویزش *ávízish* ; تعلیق *ta'lík*.

Suspicion, گمان *gumán* ; ظنه *zinnah* ; شائبه *sháibah* ; توهم *tavahhum* ; اتهام *ithám*.

Suspicious, ظنی *zanní* ; ظان *zánn* ; وهام *vahhám*.

Sustain, برداشتن *bar dáshtan*.

Sustenance, طعام *ta'ám*.

Swaddling clothes, قـمـاط *kamát*.

Swallow, *n.*, پرستک *piristuk*, vulg., پر سـتـو *piristú*.
Mountain —, وطواط *vatvát* ;
v., بلعیدن *ba'lídan*.

Swallowing, بلع *ba'l* (k.) ; سرط *sarat*.

Swamp, خلاب *khaláb*.

Swan, قو *kú*.

Swarm, انوه *ambúh*.

Swarthy, کـنـدم کـون *gandum-gún*.

Sway, حکمرانی *hukmráni*.

Swear, یمین کردن *yamin k.* ; سوگند *kasam kh.* ; قسم خوردن *saugand kh.*

Sweat, عرق *khúy* ; عرق *arak* (k.).

Sweating, متعرق *muta'arrik*.

Sweep (to), رفتن *ruftan* ; روبیدن *rúbídan*.

Sweeper, خاکروب *khák-rúb* ;
 کناس *kannás*.
 Sweet, شیرین *shírín* (*k.*) ; حلو
hulúv ; نوشین *núshín* ; با مزه
bá-mazah ; عذب *'azb* ; طاب
táb. — smile, شکر خنده
shakar-khandah.
 Sweetheart, دل آزار *dil-ázár* ;
 جانان *jánán*.
 Sweetmeat, شیرینی *shíríní* ;
 باتشه *batáshah* ; حلوا *halvá*.
 Sweetness, شیرینی *shíríní* ;
 عذوبت *'uzúbat* ; حلاوت *halá-*
vat.
 Swell, آماسیدن *ámásídan*.
 Swelling, آماس *ámas*.
 Swerved, معدول *ma'dúl* (*k.*).
 Swerving, عدول *'adúl* (*k.*).
 Swift, تیزرو *tíz-rav* ; تند
tund. — as the wind (a
 horse), بادپا *bád-pá*. —
 footed, ساک پا *sabuk-pá*. —
 paced, چابکخرام *chábuk-*
khirám. — winged, پر
sabuk-par.
 Swifter, or Swiftest, اسرع *'ásra*.
 Swiftness, تندى *tundí*.
 Swim, شنا کردن *shíná k.* ;
 شنو کردن *shinau k.*

Swimmer, شناور *shínávar*.
 Swimming, *n.*, شناوری *shíná-*
verí.
 Swindle, فریب دادن *firib d.*
 Swindler, غدار *ghaddár* ;
 فریبنده *firibandeh*.
 Swine, خوک *khúg*.
 Swing, *n.*, سرند *sirind* ; هلاجین
halájin ; هلوچین *halújin* ;
v., آویختن *ávíktan*.
 Switch, قمچی *kamchí*.
 Swoon, غش *ghash* ; بیهوش
bíhúsh (*sh.*).
 Sword, شمشیر *shamshír* ; سیف
saiif ; تیغ *tígh*. Small —,
 نیمچه *ním-chah* ; (poetical),
 حسام *hisám* ; صمصام *samsám* ;
 نصل *nasl*.
 Sword-belt, حمایل *himáyil*.
 Swordsman, سیاف *saiyáf*.
 Sycamore, چنار *chinár*.
 Sycophancy, چاپلوسی *chápłúsi*.
 Sycophant, طفیل *tofail*.
 Syllable, هجا *hijá*.
 Syllogism, قیاس *kiyás*.
 Symbol, علامت *'alámat* (*b.*).
 Symmetry, تناسب *tandsub*.
 Sympathizing, همدرد *ham-dard*
 (*b.*).

Sympathy, دردمندی *dard-mandí*.

Synonymous, هم معنی *ham-ma'ní*.

Syntax, نحی *nahv*.

Syphilis, کوفت *kúft*.

Syphon, انبوب *ambúb*.

Syrian, شامی *shámí*; سریانی *suriyání*.

Syringe, حقنه *huknah*.

Syrup, شیره *shíruh*.

System, ضابطه *zábiteh*.

Systematic, مترتب *mutorattib*.

T.

Table, میز *míz*.

Tablecloth, سفره *sufrah*.

Table-decker, سفره چی *sufrah-chí*.

Tablet, تختی *takhtí*.

Taciturn, خاموش *khámúsh*.
—ity, صمت *samt*.

Tail, دم *dum*; ذنب *zanab*; دنبال *dumbál*. The fat of a sheep's —, دند *dumbah*. Having a —, دمدار *dum-dár*.

Tailor, درزی *darzí*; خیاط *khay-yát*.

Tainted, بوسیده *púsídeh*.

Take, گرفتن *giriftan*; ستیدن *sitídan*; ستدن *sitadan*. — up, بر گرفتن *bar giriftan*. — away, برداشتن *bar dásh-tan*. — a siesta, زدن چارت *chárt z*. — care! خبر دار *khabar dár*.

Taking, اخذ *akhz* (*k.*). — legal possession of, تصاحب *tasáhub* (*n.*).

Talc, طلق *talk*.

Tale, قصه *kissah*, *pl.* قصص *kisas*; حکایت *hikáyat*; نقل *naql*; داستان *dastán*; داستان *dástán*.

Talent, ذهن *zihn*.

Talisman, طلسم *tilsam*, *pl.* تالاسم *talásim*.

Talk, *v.*, حرف زدن *harf z*; گفتن *guftan*; گفتگو *n.*, گفتگو *guftogú* (*k.*); مقال *makál*.

Talker, سخن گو *sukhan gú*. Idle —, بطل *battál*; بوالفضول *bu'lfuzúl*.

Tall, بلند *buland*; دراز *diráz*. — of nature, دراز قد *daráz-kadd*.

Tallow, پیه *pîh*.
 Talons, چنگال *changâl*.
 Tamarind, تمر هندی *tamar i hindî*.
 Tamarisk-tree, کز تره *tarfâ*; گز *gaz*; بان *bân*.
 Tambourine, طنبور *tambûr*; کھنجر *khanjarî*; دف *daf*.
 Tame, رام *râm* (k.); داجن *dâjin*.
 Tank, حوض *hauz*; دریاچه *dar-yâcheh*.
 Tanned, مدبول *madbûl* (k.).
 Tanning, دباغت *dibâghat*.
 Tape, بافته *bâfteh*.
 Taper, شمع *sham'*.
 Tapestry, فرش *farsh*.
 Tar, قیر *kîr*.
 Tarantula, رتیل *rutail*.
 Tardy, وقاف *vakkâf*.
 Tares, کاکلک *kâkulak*.
 Target, هدف *hadaf*.
 Tarnish, تیره کردن *tîrah k.*
 Tarragon, ترخون *tarkhûn*.
 Tatar, تاتار *Tâtâr*; یوزک *Yûz-beg*; بتتر *Tatar*.
 Tartarian, تتری *tatari*.
 Task, شغل *shughl*.
 Tassel, منگه *mangulak*.

Taste, v., چشیدن *chashidan*; —
 n., مزه *mazah* (gr.); دوق *zauk*; چاشنی *châshnî*.
 Tasting, ذائق *zâik*; طعم *ta'm* (k.); مذاق *muzâk*. The sense of —, ذایقه *zâikah*.
 Tasteless, بی نمک *bi-namak*; بيمزه *bî-mazah*.
 Taster, بگول *bakâval*.
 Tattered (garments), خلقان *khulkân*.
 Tattooing, وشم *vashm* (k.); خال *khâl* (k.).
 Taunt, طعن زدن *ta'neh z.* One who —s, طاعن *tâ'in*; پا. p., مطعون *mat'ûn*. —ing, نزع *nazgh* (k).
 Tavern, میکده *mai-kedah*; ماکھر *mâkhur*; خمخانه *khum-khânah*; خماره *khammârah*; خرابات *kharâbât*.
 Tax, باج *bâj*; خراج *kharâj*; وصیعت *vaziat*.
 Taxation, تسعیر *tas'ir*.
 Taxgather, باجدار *bâj-dâr*.
 Tea, چای *châi*. — pot, قوری *kûrî*.
 Teach, آموختن *âmûkhtan*; در آموختن *dar âmûkhtan*;

درس دادن - گفتن - خواندن
dars d., gf., or khândan.
 Teacher, استاد *ústád*; استاد
ustád; آموزگار *ámúzgár*;
 معلم *mu'allim.*
 Teak-tree, ساج *sáj.*
 Tear, *n.*, اشك *ashk*; سرشك
sirishk; دموع *dam'*, *pl.* دموع
dumú. —ful, آبديعه *áb-*
didah; داعم *dámi'.*
 Tear, *v.*, دریدن *daridan*; كستن
gusistan; كسيختن *gusíkh-tan.*
 — up, بر كردن *bar kandan*;
pr. p., اختراق *ikh-tirák (k.)*;
 انتزاع *intizá' (n.)*.
 Tease, *v.*, آزار كردن *ázár k.*
 Teat, سر پستان *sar-i-*
pistán.
 Technical, مصطلح *mustalih.* —
 terms, اصطلاحات *isti-*
láhát.
 Tedious, مفصل *mufassal.* —
 ness, تفصيل *tafsíl.*
 Teeth, اسنان *asnán*; زرس *zars,*
pl. اضراس *azrás.* — of a
 saw, دندان *dandánah.*
 Telegram, تلگرافنامه *talgeráf-*
námeh.
 Telegraph, تلگراف *talgeráf.*
 —ist, تلگرافچی *talgeráfchí.*

Telescope, دوربین *dúr bín.*
 Tell, خبر كردن, دادن *guftan*;
khavar d., or k.
 Tell-tale, نام *nammán.*
 Temerity, جسارت *jasárat.*
 Temper, طبع *khúy*; طبع
tab'.
 Temperament, سیرت *sirat*;
 مزاج *mizáj.*
 Temperate, معتدل *mutadil.*
 Temperature, گرمی *garmí.*
 Tempest, تندباد *tund-bád*;
 طوفان *túfán.*
 Temple, هيكل *haikal.* — of
 Jerusalem, هوك *húkh.* —
 of Mecca, مكعبه *ka'bah*;
 (brow), جبین *jabin*; شقیقه
shakíkah.
 Temporal, زمانی *zamání*; هنگامی
hangámi.
 Tempt, اغوا كردن *ighvá k.*
 Temptation, ابتلاء *ibtílá (n.)*.
 Tempter, مغوی *fátin*; مغوی
mughví.
 Ten, ده *dah*; عشر *'ashar.* —
 or twenty, ده بست *dah-*
bíst,
 Tenacity, چسبیدگی *chaspi-*
dagí.

Tenant, اجاره دار *ijáreh dár.*

Tendency, ميل *mail.*

Tender, ملايم *muláyim*; مناعم *muná'im.* —ness, ملايمت *muláyimat.*

Tending (the sick), تيمار *tímár (k.).*

Tendon, عصب *'asab.*

Tenet, عقيدة *'akidah.*

Tense, حالت *hálát.*

Tent, خيمه *khaimah*; چادر *chádír.* Small —, سراجيه *sarácheh*; سرايچه *saráycheh.* A — pitched without a pole, بيچوبا *bí-chúbá.* Royal —, خركاه *khargáh.* To pitch a —, خيمه زدن *khaimah z.* — maker, خيام *khayyám.* — peg, ميخ *míkh.*

Tenth, دهم *dahum.* A — part, عاشر *'áshir*; عشير *'ashír.*

Tepid, ملول *malúl.*

Term, *n.*, مدت *muddat*; *v.*, مسهي نمودن *musammá n.*

Terminate, تمام كردن *tá-mám k.*

Terminated, متناهي *mutanáhi.*

Termination, اتمام *atmám (rs.).*

Terrace (roof), بام *bám.*

Terrestrial, ارزي *arzí.*

Terrible, هولناك *haul-nák,* مرهوب *markúb*; هایل *háil.*

Terrify, ترسانیدن *tarsánidan*; رمانیدن *ramánidan*; *pa. p.*, مخوف *mar'úb*; متوحش *mutavuh-hish*; *pr. p.*, موحش *múhish*; منفرد *munfir.*

Territory, بلاد *belád.*

Terror, ترس *tars*; عيب *ra'b*; بیم *bím*; هراسه *hirásah*; هراس *hirús.*

Test, عيار *'iyár (k.);* امتحان *imtihán (n.).*

Testament, وصيت *vasíyat.* Old —, تورات *taurát.* New —, انجيل *anjíl.*

Testator, موصي *muvasbí.*

Testicle, خصية *khusyat*; *in dual.*, خصيتان *khusyatáni*; خايه *kháyah.*

Testimony, شهادت *shahádat (d.).* گواهي *gaváhi (d.).*

Testing, تجرب *tajrib (n.).*

Text, متن *matn*; آيت *áyat.*

Texture, نسج *nasīj*.

Than, از *az*.

Thank God, شکر ایزد *shukr i izad*; شکر خدا *shukr i khudá*. — you, شما لطف زیاد *lutf-i-shumá ziyád*.

Thauked, مشکور *mashkúr*.

Thanking, شاکر *shákir (h.)*.

Thanks, شکر *shukr*.

Thanksgiving, سپاس *sipás*.

That, آن *án* (gen. pron. *ún*).

From —, زان *zán*. — very, همون *hamún*.

Thatch, پوش *púsh*.

Thaw, یخاب *yakháb (sh.)*.

Theatre, تماشگاه *tamásha-gáh*.

Theft, دزدی *duzdi*; سرقة *sarkat*; مسارت *musá-rakat*.

Them, their, ایشان *ishán*; شان *-shán*.

Then, آنکه *ángah*; پس *pas*.

Thence, از آنجا *az ánjá*.

Theology, حکمت الاهی *hikmat i iláhi*.

Theory, علم قیاس *kiyás*.

There, آنجا *ánjá*; هناك *hunák*.

Therefore, لهذا *liházá*; از آن *az án* فلها *az án sabab*; لهذا *faliházá*.

Thermometer, درجه *darajeh*.

These, اینان *ínán*; اینها *ínhá*.

They, ایشان *ishán*; آنها *ánhá*.

Thick, کلفت *kuluft*; فلیظ *ghalíz*; بلما *balmá*; همگفت *hunguft*; ستبر *sitabr*.

Thickness, کلفتی *kuluftí*; ستبری *zakhámat*; غلظت *ghalzat*, or *sitabri*; حجم *hajm*.

Thief, دزد *duzd*; سارق *sárik*.

Thigh, ران *rán*.

Thimble, انگشتانه *angushtánah*; — rig, حقه بازی *hukkah bází*; — rigger, حقه باز *hukkah-báz*.

Thin, باریک *bárik*; نازک *názuk*; رقیق *rákik*; رکیک *rakik*; رق *rakk*.

Thing, چیز *chíz*; شی *shai*, pl. اسباب *ashyá*, in pl. اسباب *asbab*. — given in charge, حوالات *haválát*.

Think, اندیشیدن *andishídan*; سکالیدن *pindáshtan*; سکالیدن *sikálidan*, or *sigálidan*; انگاشتن *angáshtan*.

Thinking, حدس *hads (k.)*; فکر *fikr (k.)*.

Thinness, باریکی *bárikí*.

Third, سوم *sivum* ; سیوم *síyum*.
 The — (an arbitrator), ثالث *sális*. A — part, ثلث *suls*.
 Thirdly, سیومین *síyumin*.
 Thirst, تشنگی *tishnagi* ; عطش *'atsh*.
 Thirsty, تشنه *tishnah* ; عطشان *'atshán* ; ظامی *zámi*.
 Thirteen, سیزده *sízdah*.
 Thirteenth, سیزدهم *sízdahum*.
 Thirtieth, سییم *síyum*.
 Thirty, سی *sí*.
 This, این *ín*. In —, درین *darín*.
 Thistle, شوك *shauk*.
 Thong, تسمه *tasmah*.
 Thorn, خار *khár* ; شوك *shauk*.
 Hedge of —, خاربست *khár-bast*.
 Thorny, خاردار *khár-dár*.
 Thorough, تام *támm*.
 Thoroughbred, اصیل *asíl*.
 Thoroughfare, راه *ráh*.
 Those, آنها *ánhá* ; آنان *ánán*.
 Thou, تو *tú*.
 Though, اگرچه *agarcheh*.
 Thought, تفکر *tafakkur* (*k.*) ;
 هواجس *havájis* ; فکر *fíkr* ;
 سیکال *sikál*, or *sigál*, in pl.
 ظنون *zunún*.

Thoughtful, متفکر *mutafakkir* ;
 اندیشانک *andishanák*.
 Thousand, هزار *hazár*. Ten —,
 تمن *tuman*, or تومان *túmán*.
 Thrash, مالش کردن *málsh k.*
 Thrashing-floor, خرمنگاه *khirman gáh*.
 Thread, رشته *rishtah* ; تار *tár* ;
 نخ *nakh* ; کلاه *kalávah*.
 Raw —, کلابه *kalábah*.
 Brahminical or Guebre's —,
 زنار *zunnár*. A — upon
 which pearls, &c., are strung,
 سمط *simt*.
 Threat, تهدید *tahdíd* (*k.*) ; وعید
va'id.
 Threaten, ترسانیدن *tarsánidan* ;
 pr. p., تحذیر *tahzír*.
 Three, سه *sih* ; ثلاث *salás*. —
 hundred, سهند *sihsad*. —
 sixes (a throw at dice), سه
 شش *sih-shash*.
 Threshold, آستان *ástán* ; عتبة
'atabah.
 Throat, گلو *gulú* ; حلق *halk*.
 To have a sore —, گلو گرفتن
gulú gr.
 Throb, حرکت *harakat* (*k.*).
 Throne, سریر *sarír* ; تخت

takht ; مسند *masnad* ; اریکه
arikah ; اورنگ *aurang*.
 Throng, جماعت *jam'at*.
 Throttled, خفه *khaffah* (k.).
 Through, از میان *az miyán*.
 Throw, انداختن *andákhtan* ;
 افکندن *afgandan* ; فکندن
fikandan. — down, در پای
 آوردن *zi pái dar a*.
 Thrush, سار *sár*.
 Thrust, زدن *zadan*.
 Thumb, شست *shast* ; اسهام
ibham.
 Thunder, رعد *ra'd* ; تندر *tun-*
dar. It —s, رعد صدا میکند
ra'd sadá mí kunad ; v.,
 غریدن *ghuridan*.
 Thursday, پنبه شنبه *panj-*
shambah.
 Thus, همچنین *hamchunín* ; کذا
kazá.
 Thyme, اپار *ipár*.
 Tick (cattle), که *kanah*.
 Tickling, نشکیم *nishkunj* ; قلقلی
kilkili (k.).
 Tide (ebb), جزر *jazr* ; فرو آمدن
farau ámadan i daryá ;
 (flow), مد *madd* ; بالا آمدن دریا
bálá ámadan i daryá.

Tidings, اخبار *akhbár*. Glad
 —, خوش خبر, *khush-khabar* ;
 مژده *muzhdah*.
 Tie, ربط *rabt* ; عقد *'akd* (k.).
 Marriage —, عقد نکاح *'akd*
i nikah. To — down, فرو
 بستن *farú bastan*.
 Tied, منعقد *muna'kid* (sh.) ;
 tongue —, زبان بریده *zabán-*
buridah.
 Tiger, پلنگ *palang* ; ببر *babr*.
 Tight, تنگ *tang* (ksh.).
 Tightness, جای تنگ *tang-jái* ;
 ضیق *zaik*.
 Tigris, دجله *Dijlah*, or *Dajlah*.
 Tile, کاشی *káshí*.
 Till, تا *tá* ; —v., (ground), زرع
 کردن *zar' k*.
 Tillage, زراعت *zirá'at*.
 Timber, چوب *chúb* ; هیزم
heizum.
 Time, وقت *gáh* ; گاه *gáh* ;
vakt, pl. اوقات *aukát* ; هنگام
hangám ; زمان *zamán* ; زمانه
zamánah ; روزگار *rúz-gár* ;
 نوبت *hín* ; (turn), حین
naubat. Space of —, مدت
muddat. Every —, هر بار
har bár. — stated for pay-
 ment, عهده بندی *'uhdah*

bandí. At the same —, *ham-vakt*. This —, *imbár*. Appointed — (death), *ajal*; موءجل *mu'ajjal*. One —, دفعه *daf'ah*; يك دفعه *yek daf'ah*. Convenient —, سر وقت *sar i vakt*. Life —, عمر *umr*; حين حيات *hin i haiyát*, in pl. ايام *aiyám*; ازمان *azmán*; آوان *áván*; ازمنه *azminah*; دوران *daurán*; دفعات *dafa'át*. Hundred —s as much, صد چندان *sad chandán*. To beat —, خنيدن *khumbídan*.

Time-server, زماندساز *zamánah-sáz*.

Timid, ترسنده *tarsendah*; خايف *kháif*; هيدان *haidán*; رمنده *ramendah*; رمان *ramán*; خاشي *khashí*; خاشي *kháshí*.

Timidity, وحشة *vahshat*.

Tin, ارزين *arzin*. A — حلبى *halabí*. Made of —, قلعي *kal'iy*.

Tincture, رز *raz*.

Tinder, قو *kú*.

Tinge, رنگ *rang* (k. z.).

Tinged, مصبغ *musabbagh*.

Tip, سر *sar*. — of the ear, نرمه گوش *narmah i gúsh*. — of a pen, ناخن خامه *nákhun i khámah*. — of the finger, سرانگشت *sar-angusht*; سر دست *sar-dast*. — of the tongue, سر زبان *sar i zabán*.

Tipsy, مست *mast*.

Tired, خسته *khasteh* (k. sh.); ستوه *sutúh*; ملول *malúl* (sh.); فرومانده *mubtalá* (sh.); farú-mándah.

Tithe, عشر *'ushr*; ده يك *dah yek*.

Title, لقب *lakab*, pl. القاب *alkáb*; خطاب *khitáb*. — page, عنوان *'anván*.

To, تا *ilá*; الى *ba*; تا (until), *tá*. — him, بوى *ba vai*; بدو *badú*.

Toad, قرياغه *kurpághah*.

Toadstool, قارچ *karch*.

Tobacco, توتون *tútun*, for *kaliyán*; تنباكو *tam-bákú*.

To-day, امروز *imrúz*.

Toe, انگشت *angusht*.

Together, باهم *báham*; هم

- baham*; باهم دیگر *báham*
digar; (all at once), یکقلم
yak-kalam.
 Toil, زحمت *zahmat*.
 Toilet, زینت *zínat*.
 Token, علامت *'alámat*.
 Tolerant, صبور *sabúr*.
 Toleration, اجازت *ijázat* (*d.*).
 Toll, *v.*, زدن *zadan*.
 Tomb, قبر *kabr*, *pl.* قبور *kubúr*;
 مزار *mizár*; تربت *turbat*.
 To-morrow, فردا *fardú*. The
 day after —, پس فردا *pas*
fardá.
 Tongs, کاز *gáz*; کلبتان *kal-*
batán.
 Tongue, زبان *zabán*; لسان
lisán. — tied, خفاجل *khu-*
fájíl.
 Too, (also) ایضاً *aizan*. —
 much زیاد *ziyád*.
 Tool, آلت *álat*, *pl.* آلات *álát*;
 دست افراز *dast-afraz*.
 Tooth, دندان *dandán*. Canine
 —, سنک دندان *sag-dandán*.
 — pick, خلال *khilál*.
 Top, سر *sar*; قله *kùllah*; بالا
bálá; اوج *auj*, — of the
 head, تارک *tárak*.
 Topaz, زبرجد *zabarjad*.

- Topsy-turvy, زیر و بالا *zír u*
bálá; زیر و زیر *zír u zabar*;
 تار و مار *sar-nigún*; سرنگون
tár u már; ته و بالا *tah u*
bálá.
 Torch, مشعل *mash'al*. Small
 —, مشعله *mash'alah*. —
 bearer, مشعلچی *mash'alchí*.
 Torment, عذاب *'azáb* (*k.*).
 —ing, اعذاب *'azáb* (*k.*);
 تعذیب *ta'zíb* (*n.*).
 Tormentor, ظالم *zálim*; خلق آزار
khalk ázar.
 Torn, دریده *daridah*; پاره
páreh; فرسوده *farsúdah*.
 — out, منقلع *munkala'*.
 Torpid, سست *sust*.
 Torpor, خدر *khadar*.
 Torrent, سیل *sail*; سیلاب
sailáb.
 Torrid, حار *hárr*.
 Tortoise, سنک پشت *sang*
pusht.
 Torture, شکنجه *shikanjeh* (*k.d.*).
 Total, جمله *jumleh*.
 Totality, جملگی *jumlagí*.
 Totally, سر بسر *sar-ba-sar*;
 سر تا سر *sar tá pá*; سر تا
sar tá sar.
 Totter, طپیدن *tapídan*.

Tottering (pace), فراخیز *ferá-khíz*.

Touch, لمس *lams*; مس *mass* (k.); *pr. p.*, لامس *lámis*; مساس *misás*. — hole, كداره *gudárah*. — stone, محك *mahakk*. — wood, وريت *variya*; پیفه *pífah*.

Tough, سخت *sakht* (s.).

Tour, سير *sair* (k.).

Tow, *n.*, کنف *kanaf*; *v.*, (drag), کشیدن *kashídan*.

Towards, سوی *súy*; سمت *samt*; طرف *taraf*.

Turned, معطوف *ma'túf*.

Towel, دستمال *dastmál*; بشكير *bashgír*.

Tower, برج *burj*, *pl.* بروج *burúj*; قبة *kubbeh*, *pl.* قباب *kibáb*.

Town, شهر *shahr*; قصبه *kasbah*.

Toy, *n.*, بازیچه *bázicheh*; *v.*, غنجیدن *ghanjídán*.

Traces (vestiges), آثار *ásár*.

Track, نشان *nishán*; (path), جاده *jádeh*.

Tracts, صفاغ *sifáh*; اقطار *aqtár*.

Trade, *n.*, تجارت *tijárat*; بازار *bázar-gání*; سودا *sauda*; کسب *kasb*; حرفه *hurfat*; *v.*, معامله کردن *mu'ámalah k.*

Trader, کار و باری *kár u bári*.

Tradition, روایت *riváyat*; (oral), سماعی *samá'iy*; (of the Prophet), حدیث *hadís*.

Traditional, نقلی *naklí*.

Traducement, بهتان *buhtán* (bs.).

Traffic, عبور و مرور *'ubúr o murúr*; معامله *mu'ámeleh* (k.).

Tragedy, مرثیه *marsiyah*.

Tragic, مغموم *maghmúm*.

Trail, سراغ *surágh*.

Train, حشم *hashm*. — of artillery, توپخانه *topkhánah*.

Trained (by the hand), دست آموز *dast-ámúz*.

Trained (horse), سوغانی *sava-ghání* (gr.).

Training, to go into (a horse), روغن گرفتن *raughan gr*.

Traitor, غادر *ghádir*; بد عهد *bad-'ahd*.

Trample on, پایمال کردن *pái-mál k.*

Trance, غش *ghash*.

Tranquil, آسوده *ásúdah* (k.); آرام *aram* (d.).

Tranquility, استراحت *istiráhat* امن *farágh i bál*; ساکینه *sakinah*.

Transaction (business), کار و بار *kár o bár*; (doing), اجرا *ijrá (k.)*.
 Transcript, or Transfer, نقل *naql (k.)*.
 Transfix, سفتن *saftan*.
 Transformation, مسخ *maskh*.
 Transformed, متغیر *muta-ghayyir*.
 Transgression, تجاوز *tajávuz (k.)*.
 Transgressing, مجاوز *mujáviz (k.)*.
 Transgressor, متجاوز *mutajáviz*.
 Transitory, فنا پذیر *faná-pazir*; زایل *záil*; فانی *fání*.
 Translation, ترجمه *tarjumah (k.)*.
 Translator, مترجم *mutarjim*; ترجمان *tarjumán*.
 Transmigration, تناسخ *taná-sukh*.
 Transmitting, بلاغ *balágh (n.)*; انفاز *infáz (dsh.)*.
 Transmutation, تبدیل *tabdil (k.)*.
 Transparent, شفاف *sheffáf*.
 Transoxania, ما وراء النهر *Má vará an nahr*.
 Transport, نقل *naql (k.)*.

Transportation, تبعید *tab'id*.
 Transposition, Transubstantiation, تبدیل *tabdil (k.)*.
 Trap, دام *dám (an.)*.
 Travail, درد زی *dard-i-zi*.
 Travel, راه بردن *ráh buridan*; در نوردن *safar k.*; در نوردن *dar navardan*. Foreign —, n., سیاحت *siyáhat (k.)*; غربت *ghurbat*.
 Traveller, مسافر *musáfir*; راه رو *ráh-ro*; راهبان *ráhbán*; سیاح *saiyáh*; رونده *ravendah*; راهور *rah-var*; سالک *sálik*; راه رو *rah-ro*; سافر *sáfir*; راهی *ráhi*; (poetical), جهان *jahán*; جهان کرد *jahán-navard*; جهان ابن السیل *jahán-gard*; ابن السیل *ibn us sabil*. — by sea, دریا نورد *daryá-navard*. Fellow —, همتک *ham-tag*; همرو *ham-ro*; همراه *ham-rah*; ham-ráh.
 Travelling, مسیر *masir (k.)*; سایر *siyáhat (k.)*; سایر *sáir*.
 Tray, سینی *síní*; خوان *khán*; خوانچه *tablah*. Small —, خوانچه *khánchah*. Cover of a —,

- پوش *khán-púsh*. — of a pair of scales, *کفه kaffah*.
 Treacherous, *دغلی daghali*; *خاین kháin*.
 Treachery, *غدر ghadr*.
 Treacle, *نوشدارو núshdárú*.
 Treason, *خیانت khiyánat*.
 Treasure, *کنج ganj*; *کنجور ganjvar*; *کنز kanz*, *pl. kunúz*. Buried —, *دفینه dafínah*, *pl. دفائن da-fáin*.
 Treasurer, *دار خزینه khazínah dár*; *خازن kházín*; *خزانیچی khezánchí*.
 Treasury, *خزینه khazínah*; *خزانه khizánah*; *کنجینه gan-jínah*. Imperial or public —, *خزانه عامره khizánah i 'ámirah*.
 Treatise, *رساله risálah*.
 Treatment (medical), *مدارات mudávát (n.)*.
 Treaty, *صلح sulh-námah*; *پیمان 'akd-námah*; *عهد نامه paímán*; *قولنامه kauḥ-námah*.
 Tree, *درخت dirakht*; *شجر shajār*. Young —, *نونهال nau-nihál*. Box —, *شمشاد shamshád*.
 Trefoil, *هلدور halandúr*.
 Tremble, *لرزیدن larzidan*.
 Trembling, *زلزل zalázil*.
 Tremour, *زلزال zalzál*; *لرزه larzah*; *ریشه ra'shah*.
 Trench, *خندق khandak*.
 Trencher, *خوابچه kháncheh*.
 Trepidation, *بیم bim*; *باک bák*.
 Trespass, *تعدی ta'addí*.
 Tresses, *کیس gis*.
 Trial, *امتحان imtihán (k.)*; *ابتلاء ibtilá (n.)*; *ابلاء iblá (k.)*; *تجویز tajvîz*.
 Triangle, *سه گوشه sih-gúshah*.
 Triangular, *مثلث musallas*.
 Tribe, *قبیله kabílah*, *pl. kabáil*. Nomade —, *ایل il*, *pl. ایلات ílát*; *قوم kaum*; *طایفه táifeh*.
 Tribunal, *دیوان dīván*; *محکمه mahkamah*. — of justice, *دارالقضاء dar ul kazá*.
 Tributary, *خراج گزار kharáj-guzár*; *باجگذار báj-guzár*.
 Tribute, *خراج kharáj*; *باج báj*; *سأ sa*.
 Trick, *بازی bázi*; *مکر makr*; *توطیه tautí-yeh*; *شید shaid*.
 Trickery, *تسویل tasvîl*.

Trickle, چکیدن *chakidan*.

Trifle, ژاز خای *zházh-kháy*;

مزجات *mazaját*; بوج *púch*,

in pl. خردوات *khurdavát*; v.,

در باختن *dar-bákhtan*.

Trigger, ماشه *másheh*.

Triliteral, ثلاثی *sulási*.

Trimming, سجا *sajáf*.

Trinity, ثالث *sálús*.

Trip up, پا لغزیدن *pá lagh-zídan*.

Tripe, شکنیه *shikambah*.

Triple, مثلث *musallas*.

Tripod, سه پا *seh pá*.

Triumph, ظفر *zafar* (y).

Triumphaut, غالبانه *gháli-bánah*; مظفر *muzuffar*.

Trivet, سبا *sipá*.

Troop, فوج *fauj*, pl. افواج

afváj; فریق *farík*; جوق

jauk.

Troops, جنود *junúd*; جیش *jaish*.

Trooper, سوار *souvár*; دواسپه *dú-aspah*.

Tropics, گرمسیر *garmsír*.

Trot, لکه *lukkah* (z).^۴

Trouble, رنج *ranjah*; ازی

azá; تکلیف *taklíf*; کلفت

kulfat; آزار *ázár* (k.); احتلال

ikhtilál; v., آزدن *ázardan*.

To give —, زحمت دادن

zahmat d. To take —,

زحمت کشیدن *zahmat ksh*.

Troubler, ممدع *musaddi*;

متکلف *mutakallif*.

Trough, ناوه *náveh*.

Trousseau, چهار *jaház*.

Trout, قزل آلا *kizil álá*.

Trowel, ماله *málah*; برز *burz*.

Trowsers, شلوار *shalvár*; پاجامه

pá-jámah. Ladies' — for

out-door wear, چاهچور *cháh-*

chúr.

Truce, متارکه *mutárakeh*.

Truculent, جبار *jabbár*.

True, راست *rást*; صحیح *sahih*;

مدیق *siddik*; حقانی *hakkáni*.

More or most —, اصح *asahh*.

Truly, بدرستی *bá-durustí*;

محققانه *muhakkiqánah*.

Trumpet, کرنا *karná* (z.);

بوق *búk* (z.); سورنا *súrná*;

شیپور *súrnáy* (z.); سورنای

shaipeér; بوری *búrí*;

ناقور *nákúr*; گاودم *gáu-dqm*.

Trunk (elephant's), خرطوم

khartúm; (of a tree), تنه

tanah.

Trust (in), اعتماد *ītimād* (k.);
اعتقاد *ītikād* (k.); (to),
سپرد *sipurd* (k.); ذمه *zim-*
mah. — in God, توکل *ta-*
vakkul (k.). In —, ودیعه
vadī'at.

Trusted (fit to be), سپردنی
sipurdanī.

Trusting (in God), متوکل *mu-*
tavakkil.

Trustworthy, معتمد *mu'tamad*.

Trusty, موتمن *mu'taman*. —
friends, ثقات *sikāt*.

Truth, حق *haqq*; صدق *sidq*;
هستو *hastú*; حقانیت *haqqá-*
nīyet. In —, برحق *bar*
haqq; حقاً *haqqān*; فی الحقیقه
fi'l haqīkat. Addicted to
the —, حق پرست *haqq*
parast. Addiction to —,
حق پرسبی *haqq-parastī*.
Seeking —, حق جو *haqq-jú*.

Truthful, صادق *sādik*; راست
rāst-sukhan; راست گو
rāst-gú. — ness, تحقیق
tahkik.

Try, آزمودن *su'í k*; سعی کردن
āzmúdan; عیار گرفتن
gr.; *pa. p.*, مجرب *mujarrab*.

Tub, سطل *satl*.

Tube, نیچه *naichah*; ناو *náv*.

Tubercle, آماس *ámás*.

Tuberose, گل مریم *gul i mar-*
yám.

Tuesday, سه شنبه *sih shambah*.

Tuition, تعلیم *ta'lim* (d.).

Tulip, لاله *lálah*.

Tumble, غلطیدن *ghaltidan*.

Tumbler (glass), معلق زن
mu'allak-zan; استکان *ista-*
kán.

Tumour, ورم *varam*.

Tumult, هرج *harj*; غلغل *ghul-*
ghul; دغدغه *daghdaghah*;
شولوق *dár u gir*; شلوق
shúlúk; شلتاق *shilták*;
خرخشه *kharkhishah*.

Tumultuous, هنگامه کبر *han-*
gámah-gír.

Tune, آواز *áváz*.

Tunic, قباچه *kabácheh*; چرخا
chúkhá.

Turban, دستار *dastár*; عمامه
'amámah.

Turbid, مکدر *mukaddar*.
—ness, کدورت *kudúrat*;
تکدر *kadar*; تكدرد *ta-*
kaddur.

Turbulence, فساد *fisád*.

Turbulent, لجاج *tajúj*.

Turk, ترك *Turk*; (Ottoman),
عثمانلو 'Osmanlú or 'Osmanlí.

Turkey (bird), فیل مرغ *fil-murgh*; (country), روم *Rúm*.

Turkish, ترکی *Turkí*.

Turmeric, زرد چوب *zard-chúb*;
هرد *hurd*.

Turn, v. i., گردیدن *gardídan*;
v. t., گردانیدن *gardánídan*.

— away, تافتن *táftan*;
(spin), چرخ زدن *charkh-z*.

Turned (on a lathe), منخرط
munkharit (sh.); مخروط *makh-rút*. — back, منصرف *mun-sarif*. — towards, منعطف
mun'atif.

Turning, گردان *gardán (k.)*.

Art of —, خراطت *kharátat*;
خرط *khart*. — lathe, خراد
kharád.

Turner, خراط *kharrát*; خردای
kharrádi.

Turnip, شلغم *shalgham*; سلجم
saljam.

Turnscrew, آچار *áchár*; پیچ
pích.

Turpitude, شنیعت *shani'at*.

Turquoise, فیروزه *firúzah*.

Turret, مناره *minárah*; کنکره
kangurah.

Turtle, کاسه پشت *kásah pusht*.

— dove, یمام *yamám*; قمری
kumrí.

Tuck, دندان *dandán*.

Tutor, آخوند *ákhún*; اخوند
ákhund; ادیب *adib*; اتالیق
atálík.

Tutty, توتیا *tútiyá*.

Tweezers, موچینه *mú-chínah*;
خارچینه *khár-chínah*.

Twelfth, دوازدهم *duvázdahum*.

Twelve, دوازده *duvázdah*.

Twentieth, بستم *bistum*.

Twenty, بیست *bíst*; عشرين
'ishrín.

Twice, دو تا *dú-tá*; دو چند
dú-chand.

Twig, شاخچه *shákhchah*.

Twilight, هوا کرک و میش *havá i gurg o mîsh*; (morning),
کاذب صبح *subh i kázib*.

Twin, توأم *tav'am*, in dual,
همزاد *tav'amán*; ham-zád.

Twine, v., تافتن *táftan*.

Twinge, درد *dard*.

Twinkling (of an eye), طرفه
tarfat ul 'ain.

Twist, n., پیچ *pích*; v., پیچیدن
píchídan; تافتن *táftan*;

تَنیدَن *bar táftan*; بر تافتن *tanidan*; رِستَن *rístan*; رِسیدَن *rísidan*; پِیختَن *píkh-tan*; نوردَن *navardan*.
 Twisted, تافته *táftah*; مفتَل *muftall*; مقتول *maftúl*.
 Two, دو *do*; اثنان *isnání*. — or three, دوسه *do-seh*. —s, دُو گان *dú-gán*. — faced, دو روی *do-rúi*.
 Tyrannical, ظلم *zalúm*; جائِر *jáir*.
 Tyranny, ظلم *zulm*; دراز دستی *diráz-dastí*; دست درازی *dast-dirází*; ظلمیت *zulmí-yet*; جور *tatávul*; تطاول *jaur*; حیف *haif*.
 Tyrant, ظالم *zálim*; ظلم پیشه *zulm-píshah*; ستم کار *sitam-kár*; جور پیشه *jaur-píshah*.

U.

Udder, پستان *pistán*.
 Ugliness, زشتی *zishti*.
 Ugly, زشت *zisht*; نغام *na-ghám*; ستیزه رو *sitízah-rú*. — fellow, نا فرخته *ná-far-híkh-tah*.

Ulcer, چاب *chabán*; قرح *kurh*, *pl. قروح* *kurúh*.
 Ultimately, عاقبت الامر *'ákibat ul amr*.
 Umbrage, خفت *kiffat*.
 Umbrella, چتر *chatr*.
 Umpire, حکم *hakam*.
 Un- (in comp.), نا *ná*, بی *bí*.
 Unable, ناتوان *nátaván*.
 Unacceptable, نا مقبول *ná-makbúl*.
 Unacquainted (with the roads), نا بلد *ná-balad*.
 Unaided, نا مساعد *ná-musá'id*.
 Unanimity, يك جهتی *yak jihatí*.
 Unanimous, يكدل *yak-dil*; يکروی *yak-rúi*; همدل *ham-dil*; همساز *ham-sáz*. —ly, يکزیبان *yak-zabán*.
 Unappropriate, نا مخصوص *ná-makhsús*.
 Unattainable, نا میسر *ná-muyassar*; نا یاب *ná-yáb*.
 Unbecoming, نا شایسته *ná-sháyistah*; ناشاید *nasháyad*.
 Unbeliever, کافر *káfir*.
 Unblemished, بیداغ *bí dagh*.
 Uncalled, نا طلب *ná-talab*.

Uncertainty, شك و شبهه *shakk o shubheh*.

Uncivil, بی ادب *bí-adab*.

Uncle (paternal), عم 'amm ;
عمو 'ammú ; (maternal), خال
khál ; خالو *khálú*.

Unclean, نجس *najis*.

Uncleanness, رجس *rijs*.

Uncommon, شاذ *sházz*.

Unconcerned, بی غم *bí-ghamm*.

Unconnected, نا مربوط *ná-marbút*

Unconscious, بیخود *bíkhud*.

Uncovered, منکشف *munkashif*.

Uncultivated, بایر *báir*.

Undeniable, بیدریغ *bí-dirigh*.

Under, زیر *zir* ; فرود *farúd* ;
منقوب *taht*. — mined, منقوب
mankúb (sh.).

Understand, فهمیدن *fahmídan*.

Understanding, فهم *fuhm* ;
تفهم *húsh* ; هنگ *hang* ; تفهم
tafahhum ; تعقل *ta'akkul* ;
مدرکه *madrikah*. Good —,
مصافات *musáfát*.

Understood, مفهوم *mafhum* ;
ذهن نشین *zahan-nishin*.

Undertaking, عزم *'azm (k.)* ;
کار *kar (k.)* ; متعهد *muta-
'ahhid (k.)*.

Undeserving, نا مستحق *ná-mustahíkk*.

Undesirable, نا مرغوب *ná-marghúb*.

Undetermined, نکره *nukrah*.

Undiminished, نا کاسته *ná-kástah*.

Undo, وا کردن *vá k*.

Undress, بیرون کردن
jámeh birún k.

Undulation, اهتزاز *íhtizáz (k.)*.

Uneasiness, آزردهگی *ázardagí* ;
دقت *dikkát*.

Uneasy, بیقرار *bí-karár*. To
be —, آشفتن *áshuftan*.

Unemployed, بیکار *bí-kár*.
Being —, تعطیل *ta'attul*
(sh.).

Unencumbered, سبکبار *sabúk-bár*

Unfeigned (friendship), خلا ملا
khalá-malá.

Unfit, نا شایسته *ná-sháyistah* ;
نا قابل *ná-ahl* ; نا قابل
ná-kábil. — for business,
هیچکاره *hích-kárah*.

Unfortunate, بخت کم *kam-bakht* ;
شوریده بخت *shúridah-bakht* ;
حوادث زده *havádis-zadah* ;
بخت بر کشته *bakht-*

bar-gashtah ; شور بخت *shúr-bakht* ; نا مبارك *ná-mubárak* ; مصیبت زده *masibat zadah* ; منحوس *nahús* ; منحوس *man-hús* ; سیه روز *siyah-rúz* ; میشوم *maishúm* ; تیره بخت *tírah-bakht* ; تیره روز کار *tírah rúzgár* ; بد روز کار *bad-rúzgár*.

Ungathered, نا چیده *ná-chidah*.

Ungrateful, نا سپاس *ná-sipás* ;

نمک حرام *bí-vafú* ; بیوفا *namak-harám* ; کافر نعمت *káfir i nímat* ; نان کور *nán-kúr* ; حق نا شناس *hakḡ ná shinás*.

Unguent, ادهان *adhán*.

Unhappy, غمگین *ghamgín*.

Unhealthy, نا کواره *ná guváreh*.

Uniform (soldier's) رخت نظام *rakht-i-nizám* ; — with مطابقت *mutábakat*.

Uninformed, بی خبر *bí-khabar*.

Unintentionally, عارضاً *árizan*.

Union, اتفاق *ittifák* ; اتحاد *ittihád* ; امتزاج *imtizáj*.

Unique, یکتای *yaktái* ; یتیم *yatím*.

Units, وحدان *vuhdán* ; آحاد *áhád*.

Unitarianism, توحید *tauhíd*.

Unite, پیوستن *paivastan*.

United, متفق *muttafiḡ (k.)* ; مجتمع *muttahid (sh.)* ; متحد *mujtuma'* ; شامل *shámil*.

Unity, وحدانیت *vahdáníyet* ; احدیت *ahadíyat*.

Universal, عمیم *'amím* ; اجمعین *ajma'in*.

Universality, جامعیت *jámi-'íyet*.

Universally, علی *kullíy* ; کلی *'ala 'l itlák* ; فاطباً *kátiban*.

Unjust, ناحق *ná-hakḡ* ; بی بیداد *bí-insáf* ; انصاف *dád*.

Unkind, بیمرور *bí-muruvvat* ; بد مهر *bí-'ináyet* ; بیعنایت *bud-mihr*.

Unknown, ما معلوم *ná-ma'lúm* ; مجهول *majhúl*.

Unlawful, حرام *harám*.

Unlearned, امی *ummí*.

Unleavened, فطیری *fatíri*.

Unless, مگر *gar-nah* ; مگر *magar* ; الا *illa*.

Unlével, نا هموار *ná-hamvár*.

Unlimited, غیر منتهای *ghair muntahái*.

Unlucky, بدبخت *bad-bakht*;
شوم *shúm*. Being —, نحوست
nuhúsat.

Unmarried, عذب *'azab*.

Unmask, v., حجاب بر داشتن
hijáb bar dsh.

Unmeaning, بیمعی *bí-ma'ni*.

Unnecessary, غیر لازم *ghair
lázem*.

Unpaid, مفت *muft*.

Unpierced, نا سفته *ná-suftah*.

Unpleasant, نا پسند *ná pasand*.

Unprincipled, براه *bí-ráh*.

Unprofitable, بی حاصل *bí-
hásil*.

Unpunctuality, بیوقت *bí-
vakt*.

Unripe, نا رسیده *ná-ras* ;
ná-rasidah. — corn, خوید
khavíd.

Unseen, نا دیده *ná-didah*.

Unsheathe, آهیختن *áhikhtan*.

Unsheathed (a sword), مسلول
maslúl.

Unskilful, خام کار *khám-kár*.

Unsound, نا چاق *ná-chák*

Unsuccessful, خایب *kháib* ;
بد فرجام *bad-farjám*.

Unsuitable, نا مناسب *ná mu-
násib*.

Until, حتی *hattá* ; تا *tá*.

Untimely, بیگاه *bí-gúh* ;
بی هنگام *bí-vakt* ; بیوقت
hangám.

Untravelled, راه نبرده *ráh na-
burdah*.

Untried, نا آزموده *ná-ázmúdah*.

Untrue, or Untruth, دروغ *du-
rúgh* (*gf.*).

Unwary, غافل *gháfíl*.

Unwashed, نا شسته *ná-
shustah*.

Unwelcome, نا مطلوب *ná
matlúb*.

Unwholesome, نا كوار *ná-
gavár* ; وخیم *vakhim*.

Unwilling, نا خواه *ná-kháh*.

Unwise, بی دانش *bí-dánish* ; نا
بخرد *ná-bakhirad*.

Unworthy, نا سزا *ná-sazá*.

Up, بالا *bálá*.

Upon, بر *bar* ; روی *rúy*. —
the whole, الغرض *al-gharz* ;
لحاصل *al-hásil*.

Upper, زبرین *zabarín*. To get
the — hand, گرفتن
bálá-gr. — chamber, بالا
خانه *bálú-khánah*.

Upright (steady), قایم *káim* ;
(in character), حق گذار *hakḡ-*

guzár ; راست نما *rást-numá*.
 —ness, راستی *rástí*.
 Uproar, غوغا *ghaughá*.
 Upset, وارونه *várúnah (k.)*.
 Upside-down, سر زیر *sar-zír (k.)*.
 Urbanity, ادب *adab*.
 Urgency, تقاضی *takázi* ; ضرورت *zarúrat (k.)* ; تحريك *tahrik (k.)*.
 Urine, بول *baul (k.)* ; پیشاب *písháb (k.)* ; شاشه *sháshah (k.)*. —bladder, كميز دان *kumíz-dán* ; مثانه *masánah*.
 Urinometer, قاروره *kárúrah*.
 Urn (tea), سماوار *samávár*.
 Us, مارا *márá*.
 Usage, دستور *dastúr* ; رایج *ráij*, in pl. مراسم *marásim*.
 Use, n., فایده *fúideh* ; مصرف *musraf*. To be of —, بکار *bakár ámadan*. To —, کردن صرف *tasarruf k.*
 Useful, کار آمدنی *kár-ámadaní* ; مفید *mufid* ; ورنان *varnán*.
 Useless, نا کاره *ná-kárah* ; بی *bí* ; فائده *bí-fúidah* ; نا بکار *ná-bakár* ; نا بنوا *ná-binavá*.
 Rendering —, تعطیل *ta'tíl (k.)*.

Usual, معمول *ma'múl*.
 Usually, عموماً *'umúman*.
 Usurer, ربا خور *ribá-khur* ; سود خور *súd-khur*.
 Usurpation, غصب *ghasb*.
 Usurper, غاصب *ghásib*.
 Usury, ربا *ribá*.
 Utensil, ظرف *zarf*.
 Uterine, شکمی *shikmí*.
 Utility, انتفاع *intifá'* ; فایده *fáideh*.
 Utmost, غایت *gháyat*. To the —, حتى الوسع *hattá 'l vas'*.
 Utter, فرو خواندن *farú-khándan*.
 Utterance, تلفظ *talaffuz*.
 Utterly, بالکل *bilkull*.
 Uvula, کنج *kanj*.

V.

Vacancy, خلا *khalá'*.
 Vacant, خالی *khálí (k.)*.
 Vacation, تعطیل *ta'tíl*.
 Vaccination, آبله کوپی *ábilah kúbí (k.)*.
 Vacuity, خلو *khalú*.
 Vagrancy, هرزه کردی *harzah-gardí*.
 Vagrant, هنجام *hanjám*.

Vain, بیهوده *baihúdah*; عبث *'abs*; هوا پرست *yávah*; باطل *havá-parast*; in —, باطل *bátíl*; بطل *battál* (sh.). — promise, برات برشاخ آهو *barát bar shákh i áhú*.

Valiant, دلاور *dilávar*; بهادر *bahádúr*; قویم *kavím*.

Valid, درست *durust*.

Valley, دره *darreh*; جلعه *jul-ghah*, in pl. بقاع *biká'*.

Valour, شجاعت *shajá'at*; غیرت *ghairat*.

Valuable, قیمتی *kaimatíy*; ثمین *samín*.

Valuation, ارزش *arzish*.

Value, قیمت *kaimat* (k.); ماهیت *máhiyet*; قدر *kadar*; ارز *arz*; ارج *arj*.

Valve, غطا *ghitá*.

Vanguard, قراول *karául*; طلیعه *talí'at*.

Vanish, غایب شدن *gháib sh*.

Vanity, زیاده سری *ziyáadah-sarí*; بطالت *batálat*.

Vanquish, فتنه کردن *fath k.*; ظفر یافتن *zafar y*.

Vanquisher, منصور *mansúr*.

our, تاف *taf*; بخار *bukhár*.

Variation, تفاوت *tafávut* (dsh.).

Variegated, بو قلمون *bu-kalamún*.

Variety, اختلاف *ikhhtiláf*.

Various, گونا گون *gún á gún* متلون *mutalavvin*.

Varnish, روغن *raughan* (z.).

Vast, وسیع *vasí*.

Vault, کنبه *kubbah*; گنبد *gumbaz*.

Vaunting, مفاخرت *mufákharat* (k.).

Veal, گوشت کوساله *gúsht-i-gausáleh*.

Vegetable, رستی *rustani*; نباتی *nabáti*.

Vegetation, نما *namá*.

Vehemence, تندى *tundí*; هیجان *haiyaján*; شدة *shid-dat*.

Vehement, شدید *shadíid*.

Veil, رو بند *rú band*; برده *pardah*; حجاب *hijáb*; نقاب *nikáb*; ستر *sitr*; سبج *sajf*; برقع *burqa'* (z.).

Veiled, محجوب *mahjúb*.

Vein, عرق *'irík*, pl. عروق *'urúk*. Cephalic —,

كَيْفَال *kífál*. Jugular —,
 حبل الوريد *habl ul varíd*.
 Vellum, رق *rikk*.
 Velvet, مخمل *makhmal*.
 Venerable, or Venerated, مكرم
mukarram (dsh.).
 Veneration, احترام *ihtirám (k.)*.
 Venereal (disease), آتَشَك
átishak; سوزَنَك *súzanek*.
 Vengeance, انتقام *intikám*; كينه
kínah.
 Venom, زهر *zahr*; سم *samm*;
 ذُفَّان *zífán*. Bezoar anti-
 dote against —, زهر دارو
zahr-dárú.
 Venomous, زهر دار *zahr-dár*;
 زهر ناك *zahr-nák*.
 Ventilator (of a house), باد كير
bád gír.
 Venus (planet), نَاهِيْد *náhiid*;
 زهره *zuhrah*.
 Veracity, صدق *sidk*; صداقت
sedákát.
 Verb, فَعْل *fē'el*.
 Verbal, قَوْلِي *kaulí*; زبَانِي *za-
bání*.
 Verbatim, لَفْظ بِلَفْظ *lafz be lafz*.
 Verbose, مفصل *mufassal*.
 Verdant, سرسبز *sar-sabz*; مخضر
mukhazzar.

Verdict, حَكْم *hukm (k.)*.
 Verdigris, زِنْجَار *zinjár*.
 Verdure, سَبْزَة *sabzah*.
 Verified, مُحَقَّق *mutahakkkák*
(sh.). Anything —, مَا صَدَقَ
má sudík.
 Verifying, مُحَقِّق *mutahakkkík*
(k.); تَصْدِيق *tasdik (k.)*;
 مُحَقَّق *muhakkkík (n.)*; مُصَدِّق
musaddík.
 Vermilion, زِنْجَرَف *zinjarf*.
 Vermin, جَانُورَك *jánvarak*.
 Vernal, بَهَارِي *bahári*; رِبْعِي
rib'iy.
 Versatile, سَبْك پَا *sabuk pá*.
 Verse, بَيْت *bait, pl.* اَبْيَات
abyát; آيَة *áyat*. — of the
 Korán, *pl.* آيَات *áyát*. In
 —, نَظْم *nazm*.
 Versified, مَظْمُومَة *manzúmah*.
 Vertebrate, ذَوَالْفَقَار *zú'l fakár*.
 Vertical, قَائِم *káim*.
 Vertigo, كَيْج *gij*.
 Very, خَيْلِي *khailí*; بَسِيَار
bisyár.
 Vessel (ship), مَرْكَب *markab*;
 (vase), ظَرْف *zarf*; أَنَا *iná*.
 Glazed —, مَرْطَبَان *martabán*.
 Earthenware —, لُولِيْن *lúlin*;
 خَزَف *khazf*. — for holding

- water**, آبدان *ábdán*. — for measuring, میکیال *mikyál*.
- Vest**, ارخاق *arkhaluk*; خفتان *khuftán*.
- Vestibule**, دالان *dálán*.
- Vestige**, اثر *asar*, pl. آثار *ásár*; قطاف *kataf*.
- Vex**, هنجیدن *hanjidan*. —ing, متصدع *mutasaddi* (k.). To be —ed, رنجیدن *ranjidan*.
- Vexation**, اذی *azá* (d.); دق *dikk*; تصدیع *tasdi* (n.); هنجار *hanjár*; سر دردی *sar-dardi*.
- Vexatious**, ماعب *matáib*.
- Viands**, اطعمه *at'imah*; خوراکی *khúráki*.
- Vibration**, تکان *takán* (k.).
- Vices**, خائث *khábáis*; معایب *ma'áib*; عیوب *shaná'i*; عیوب *'uyúb*; in the sing. عیب *'aib*; نقیصت *nakísat*. Carpenters. —, گره *gírah*.
- Viceroy**, فرمانفرما *farmán farmá*; نایب مناب *náib munáb*. — of Egypt, خدیوی *Khidivi*.
- Viceroyalty**, وکالت *vikálat*.
- Vicinity**, جوار *javár*; تجاور *tajávur*.
- Vicious**, بی پیر *bi-pír*; معیوب *ma'yúb*; فاسد *fásid*.
- Vicissitudes**, صوارف *savárif*, انقلابات *inkilábát*.
- Victorious**, مظافر *muzáfir*; منصور *mansúr*; فیروز *firúz*; مظفر *muzfir*. Being —, تعالی *taghálub* (sh.).
- Victim**, فدیه *fidyah*.
- Victor**, غالب *ghálib*.
- Victory**, فتح *fath* (y. k.), pl. فتوح *futúh*; فتوحات *futúhát*; فوز *fauz*; ظفر *zafar* (y.).
- Victuals**, خورش *khurish*; خوردنی *khúrdaní*.
- Videlicet**, یعنی *ya'ni*.
- View**, چشم انداز *cheshm andáz*. In —, پیشدید *pish-díd*.
- Vigilance**, انتباه *intibáh*; بیداری *bídári*; حزم *hazm*.
- Vigilant**, آگاه *ágáh*; سبک خیز *sabuk-khíz*.
- Vigorous**, چاق *chák*; ترانا *taváná*.
- Vigour**, قوت *kuvvat*.
- Vile**, زبون *zabún*; لیم *liyam*.
- Vileness**, ابتذال *ibtizál*; خساست *khasúsat*.
- Village**, ده *dih*; روستا *rústá*; قریه *karyah*, pl. قری *kurá*.

Of the same —, همقره *ham-kiryah*. The chief of a —, دیهان *dihbân*.
 Villager, دهقان *dihátí*; دهقان *dihkân*.
 Villain, شفاک *shafak*; بد ذات *bad zát*.
 Vindication, حمایت *himáyat* (*k*).
 Vindictive, کینه کش *kinah kesh*.
 Vine, تاک *ták*; درخت انکور *dirakht-i-angúr*.
 Vinegar, سرکه *sirkah*; خل *khal*.
 Vineyard, باغ مو *bágh i mau*; آبسال *ábsál*; رز *raz*.
 Vintage, قطاف *katáf*, or *kitáf*.
 Vintner, می فروش *mai-farúsh*.
 Violating, مفترع *muftari* (*k*.); نقض *naḳz* (*k*.).
 Violence, زور آوری *zúr-ávarí*; اشتداد *ishtidád*; جفا *jafá*; جور *jaur*.
 Violent, شدید *shadíd*; شداد *shidád*. —ly, بزور *bizúr*.
 Violet, بنفشه *benafshah*? خیاری *khayávi*.
 Violin, کامانچه *kamáncheh*.
 Viper, افعی *af'í*.

Virgin, بکر *bíker*; دختر *dukhhtar*; باکرو *bákirah*; دوشیزه *dúshízah*.
 Virginité, بکارت *bakárat*; دوشیزگی *dúshízagí*.
 Virgo; سنبله *sumbulat*.
 Virile, مردانه *mardánêh*. Semen —, منی *miná*.
 Virility, رجولیت *rujúlíyet*; باه *báh*.
 Virtue, فضل *fazl*, *pl.* افصال *afzál*; منقبت *manḳabat*; فضیلت *fazílat*, *pl.* فضایل *fazáíl*; هنر *hunar*, *in pl.* محاسن *mahásin*.
 Virtuous, هنر پیشه *hunar-pishah*.
 Virulence, شدت *shiddat*.
 Virulent, شدید *shadíd*.
 Virus, ریم *rím*.
 Visage, رو *ru*.
 Visible, نمودار *namúddár*; بدید *padíd*; پیدا *paidá*.
 Visibly, ظاهراً *záhíran*.
 Vision, خیال *khiyál*.
 Visionary, محال اندیش *mahál-andish*; خیال پرست *khayál-parast*.
 Visit, زیارت *ziyarat* (*k*.); لقاء *liká*. To come on a —,

'tashríf a. To
 go on a —, تشریف بردن
tashríf burdan.
 Visiting, منافی *mutalakki* (n.).
 Visitor, زائر *záir.*
 Visual, بصیره *basírah.*
 Vitality, زندگی *zindagi.*
 Vitiated, معیوب *ma'yúb* (s.).
 Vitriol, زاج *zāj*; زاك *zág.*
 Blue —, زاج كبود *zāj i*
kaḥūd. Green —, زاج سبز
zāj i sabz. Water of —,
 زاج آب *zāj-áb.*
 Vituperation, فحش *fuḥsh* (d.).
 Vivid, منیر *munír.*
 Vizier, وزیر *vazír, pl.* وزراء
vuzará'.
 Vocabulary, لغت *loghat.*
 Vocal, صوتی *sautí.*
 Vocation, حرفت *hirfat.*
 Voice, آواز *áváz.* Having a
 sweet —, خوش آواز *khush-*
áváz; خوش خوان *khush-*
khán.
 Void, خالی *khálí* (s.).
 Volley, شلیک *shalík* (k.).
 Volume, جلد *jild, in pl.* مصاحف
masáḥif; دفاتر *dafátir.*
 Voluntarily, خود بخود *khud ba*
khud.

Voluptuary, عیاش *'ayyásh.*
 Voluptuous, تن پرور *tan-*
parvar.
 Vomit, v., هراشیدن *haráshídan*;
 n., هراش *harásh.*
 Vomiting, قي *kai* (k.).
 Voracious, آكل *akúl.*
 Voucher, ضامن *zámin.*
 Vow, نذر *nazr* (k.); شرط *shart*
 (n.); یمین *yamín.*
 Vowel (short), حرکت *harakat*;
 (long), حرف علت *harf-i-*
'illat. — points, اعراب
i'ráb.
 Voyage, سفر *saḥar* (k.).
 Voyager, سافر *sáfir.*
 Vulgar, عامه *'ámmaḥ.* The —,
 عوام الناس *'avvám un nás.*
 Vulture, نسر *nasr*; کركس *kar-*
gas.

W.

Wadding (for gun), كهنه
kuḥnah.
 Wading, غور *ghaur* (k.).
 Wafer, كرده *girdah.*
 Wager, شرط *shart* (k. bs.).

Wages, اجرت *ujrat* ; موجب *mavájib* ; دست مزد *dast-muzd*.

Waggon, عرابه *'arábeh*.

Wailing, ناله *náleh* (k.) ; شیون *shaivan* (k.).

Waist, کمر *kamar* ; میان *miyán*.

Wait, ماندن *mándan* ; منتظر هستن *muntazir h*.

Waiter (at baths), دلاک *dallák*.

Waiting, انتظار *intizár* (ksh.) ; رقابت *rakábat*.

Wakefulness, بیداری *bídárí*.

Waking, بیدار *bídár* (k. sh.).

Walk, v., راه رفتن *ráh-raftan* ; (gracefully), جمیدن *chamídan* ; خرامیدن *khará-mídan*.

Walking, سیر *sair* (k.) ; گردش *gardesh* (k.) ; رفتار *raftár* ; (jauntily), بختر *tabakhtur*.

Wall, حائط *háit* ; دیوار *dívár* ; چدار *jidár* ; (rampart), سور *súr*. City —, شهر بند *shahr-band*. High outer — شه دیوار — *shah-dívár*. — of a tent, قنات *kanát*.

Wallet, بقیچه *bukchah* ; انبان *ambán* ; خورچین *khurchín*.

Dervish's —, کشکول *kashkúl*.

Walnut, گردو *girdú* ; گردگان *gurdagán* ; چار مغز *chár-maghz* ; جوز رومی *jauz rúmi*.

Wand, عصا *'asá*.

Wander, وا رفتن *vá-raftan* ; گشت کردن *gasht k*.

Wandering, سیار *saiyár*.

Wanderer, آواره *avárah* (g.). State of —, آوارگی *ává-ragí*.

Want (wish), v., خواستن *khástan* ; n. (necessity), حاجت *hájat* (dsh), pl. حاجات *háját* ; احتیاج *ihtiyáj* (n.) ; قلت *killat*.

Wanting, معیل *mu'íl* ; ونکول *vankúl* ; کم *kam* ; (petitioner), خواستگار *khástgár*.

Wanton, شوخ *shúkh*.

War, جنگ *jang* (a. k.) ; حرب *harb*, pl. حروب *hurúb* ; رزم *razm* ; پرخاش *purkhásh* ; محاربة *muhárabat* ; وغا *vighá* ; هیجاء *haijá*. Holy —, جهاد *jihád* ; (raid), غزا *ghazá*.

Making —, غزو *ghazv* (k.).

Warder, سرایدار *saráy-dár*,

Wardrobe, صندوقخانه *sandúk-khánah*; توشك خانه *túshak-khánah*; جامه خانه *jámah-khánah*.

Wards (of a key), نژ *nazh*.

Warehouse, انبار *ambár*.

Warlike, جنگی *jāngi*; نبرده *naburdah*.

Warm, گرم *garm* (s.); تفته *taftah*. Being —, ابت *abt*. To —, تفیدن *tafidan*. To grow —, تفسیدن *tafsidan*.

Warmth, تفت *taft*; حرارت *harárat*.

Warn, v., خبر دادن *khavar d*. One who warns, نذیر *nazir*.

Warning, نذارت *nazárat* (k.).

Warp, پود *púd*. — and woof, تار و پود *tár u púd*.

Warrant, v., ضمانت کردن *zamánat k*.

Warrior, مبارز *mubáriz*; محارب *muhárib*; (for religion), مجاهد *mujáhid*; غازی *gházi*.

Wart, نولول *sú'lúl*, pl. نالیل *sa'álil*; زکیل *zigíl*.

Wash, v., شستن *shustan*; شویدن *shúidan*; pa. p., مغسول *maghsúl*; pr. p., غسل *ghusl* (k.); شستگی *shustagi*. — and cleansing, شست و شو

shust u shú (k.). A place for — (especially of dead bodies), مغسل *maghsal*.

Wasp, زنبور *zambúr*. — nest, زنبورخانه *zambúr-khánah*.

Waste, تلف *talaf* (k.); اتلاف *itláf* (n.).

Wasting, تضييع *tazyi'* (k.).

Watch (time piece), ساعت *sá'at*. The — is fast, ساعت *sá'at* تند کار می کند *sá'at tund-kár mí kunad*. The — is too slow, ساعت کند کار می کند *sá'at kund-kár mí kunad*. To wind up a —, ساعت را کړک *sá'at-rá kúk k*. — maker, ساعت ساز *sá'at-sáz*. The first — of the night, عشا *'ashá*. Keeping —, پاسبانی *pás-báni*.

Watching, مترصد *mutarassid*; حراست *hirúsat*; رسید *rasid*; گرد آوری *gird-ávári*.

Watchman, پاس *pás*; (in a vineyard), هرکش *nátúr*, سرپاس *harkush*. Head —, سرپاس *sar-pás*; دید بان *díd-bán*. Night —, عسس *'asas*; رقیب *raqíb*, pl. رقباء *ru kabá'*.

Watchword, اسم شب *ism-i-shab*.

Water, آب *áb*; ماء *má*. The — of immortality, آب حیات *áb haiyát*; ماء الحياة *má ul haiyát*. Shallow —, تنك آب *tang-áb*. Deep —, غرقاب *ghark-áb*. Limpid —, زلال *zulál*. Polluted —, منجلاب *manjaláb*. To make —, شاشیدن *sháshídan*. — carrier, سقا آبکش *áb kesh*; سقا *sakká*. — course, آبراه *áb-rah*. — fall, آبشار *ábshár*. — fowl, مرغابی *murgh-ábí*. — lily, نیلوفر *nílúfar*. — melon, هندوانه *hinduvánah*. — skin, قربه *kirbah*; مشك *mashk*. — supply, سقايت *sakáyet*. — wagtail, سرچه *sarícheh*. — wheel, دولاب *duláb*; دوایب *daválíb*.

•Watering-place, منهل *minhall*, *pl.* مناهل *manáhil*; موارد *muvárid*.

Watery, آبی *ábí*; مائی *má'í*.

Wave, موج *mauj*; خیزاب *khiz-áb*.

Waving, نواس *navvás* (*k.*); تكان *tukán* (*d.*).

Wax, موم *múm*; شمع *sham'*.

Sealing —, لال *lák*. — chandler, شمع *shammá'*. — cloth, موم جامه *múm-jámah*.

Waxen, مومی *mumí*.

Way, راه *ráh*; سالك *sulúk*; واتيره *vatirah*; سبيل *sabíl*, *pl.* سبل *subul*; سمت *samt*, *pl.* مسالك *sumút*, *in pl.* مسالك *masálik*. High —, شهره *shah-ráh*; شارع *sirát*; شاره *shá'ri*; منهج *minhaj*. A long —, خيلي راه *kheilí ráh*. By one —, يکره *yak-rah*. By — of, از روی *az rú i*. To find the —, رهبردن *rah-burdan*.

We, ما *má*.

Weak, ضعیف *za'if* Most —, واهی *az'af*; فاتر *fátir*; واهی *váhi*. — in understanding, سخیف *sakhíf*. — in the loins (a horse), كمري *kamaríy*. — with age or infirmity, هار *hár*.

Weakening the animal spirits, جان کاه *ján-káh*.

Weakness, ضعف *zu'f*; خذلان *khizlán*; وهن *vahn*; کلال

- kalál* ; رکاکت *rekákat* ; عجز *'ajz*.
 Wealth, دولت *daulat* ; مال *mál*, *pl.* اموال *amvâl* ; مالیت *máliyét* ; ثروت *sarvat*.
 Wealthy, مالدار *máldár* ; تونکر *tavangar* ; دولت‌مند *daulat-mand*.
 Weaned, فطیم *fatim*.
 Weaning, فطام *fitám* (*k.*).
 Weapon, سلاح *saláh*, *pl.* اسلحه *aslihah*.
 Wear (clothes), پوشیدن *púshí-dan* ; (out), سودن *súdan*.
 Wearing, مویار *múyár*. — out the life, فرسا *ján-farsá*.
 Wearied out, *v.*, بجان آمدن *baján ámadan*.
 Weary, خسته *khasteh*.
 Weasel, راسو *rású*.
 Weather, آب و هوا *áb o havá*. — cock, باد نما *bád-numá*.
 Weave, بافتن *báftan* ; *pr. p.*, نسج *nasj* (*k.*).
 Weaver, بافند *báfendah* ; جوله *júláh* ; نساچ *nussáj*. — of mats, بوریاباف *búriyábáf*. —'s shop, هف *haf*.
 Web, تاقه *tákeh* ; ثوب *saub*.
 Wedding, عروسی *'arúsi*.
 Wedge, فانه *fánah* ; چوب شکاف

- میخ شکاف *chúb-shigáf* ; *míkh i shikáf*.
 Wednesday, چهار شنبه *chehár-shambah*.
 Weed, خس *khas*.
 Week, هفته *haftah*.
 Weep, گریستن *girístan* ; گریستن *girístan* ; نار افشاندن *nár-afshándan*.
 Weeping, گریان *giryán* ; گریه *giryah* ; نیاچ *niyáh*.
 Weevil, سوفه *súftah*.
 Weigh, سنجیدن *sanjidan* ; سختن *sakhtan* ; *pa. p.*, موزون *mauzún*.
 Weight, وزن *vazn* (*k.*), *pl.* اوزان *auzán* ; سنج *sanjah*.
 Make —, پاسنگ *pásang*. Of the same —, همسنگ *ham-sang*.
 Weighty, وزین *vazín* ; کران *girán* ; سنگین *sangín*.
 Welcome, اهلاً و سهلاً *ahlan va sahlan*. To be —, خوش آمدن *khush ámadan*.
 Weld, کوفتن *kúftan*.
 Welfare, خیریت *kháiriyat* ; بهبود *bih-búd*.
 Well (good), خوب *khúb* ; نپها *fabihá* ; خوشا *khushá*. Very

—, خیلی خوب *khailí khúb*.
 — born, اصل *asíl*. — dis-
 posed, خوش طبع *khush-tab'*.
 — wisher, هوا خواه *havá-
 kháh*; نگو خواه *nikú-kháh*.
 — (pit), چاه *chah*; بئر *bi'r*.
 — at Mecca, زمزم *zemzem*.
 — digger, چاه کن *cháh-kan*.
 Wen, غده *ghuddah*.
 West, مغرب *maghrib*.
 Westerly, غربی *gharbíy*.
 Western, معربی *maghribí*.
 Wet, تر *tar* (*s. sh.*); نم *nam*
 (*s. sh.*).
 Wetness, رطوبت *rutúbat*.
 Whale, وال *vál*.
 What, چه *chih*. — is it?
 چیست *chíst*. — will you
 take, چه چیز میل می دارید *chih
 chíz meyl mí daríd*.
 Whatever, آنچه *ánchih*; هر چه
har-chih. — is at hand, ما
 حاضر *má hazar*.
 Whatsoever, هرآنچه *haránchih*.
 Wheat, گندم *gandum*; حنطه
hintah.
 Wheel, چرخه *charkhah*. Water
 —, دولا ب *dúl-áb*.
 Whelp, بچه *bacheh*.

When, کی *kai* — and where-
 fore, چون و چرا *chún u cherá*.
 — (relative), چو *chu*; چون
chun; وقتیکه *vaktíkeh*.
 Whenever, هرگاه *har gáh*.
 Whence! از کجا *az kujá*.
 Where? کجا *kujá*. — (relat.),
 جاییکه *jáikeh*.
 Wherefore, چرا *cherá*.
 Whether - or, یا - یا *yá - yá*.
 Whetstone, فسان *fasán*.
 Whey, پنیر آب *panír ab*; ماء
 اللبن *má ul jibn*.
 Which? کدام *kudám*. —
 (relat.), چه *chek*; که *keh*.
 While, وقتیکه *vaktíkeh*; ما دام
má dám.
 Whip, تازیانه *táziyanah*; مچگی
kamchí.
 Whirlpool, گرداب *girdáb*; شار
shár; ورطه *vartah*.
 Whirl-wind, گرد باد *gird-bád*.
 Whiskers, بروت *burút*; سبالت
sabalat.
 Whisper, نجوی گفتن *najvá
 guftan*.
 Whisperer, واشی *váshí*.
 Whistle, v., هشتیدن *hashtidan*.
 Whistling, صفیر *safír* (*s.*).

White, سفید *safíd*; ابيض *abyaz*; يلق *baizd*; يلاغ *yalak*. Anything —, يلاغ *yalágh*. — or gray horse, خنك *khing*. — wine, آب زر *áb i zar*.

Whiteness, بياض *baiyáz*.

Whitlow, ناخن پال *nákhun-pál*.

Who, كه *kih*. — is it? كيست *kíst* = كه است

Whoever, هر كه *harkeh*.

Whosoever, هرانكه *haránkih*,

Whole, تمام *tamám*; كل *kull*; همه *hammah*; مجموع *majmú*. On the —, في الجملة *fil-jumlah*.

Wholesome, خوش كوار *khush-guvár*; نقيع *nají*; نمير *namír*.

Wholly, بالكل *bil-kull*.

Whore, قبه *qahbeh*; لوند *la-vand*; جنده *jindah*.

Whoremonger, زنا كار *zená kár*.

Whose? مال كه *mál-i-kih*.

Why, چرا *cherá*; چراي *biráyi* *chih*; بچه *ba chih*.

Wick, فتيله *fatilah*; پليته *palítah*.

Wicked, بد *bad*; شرير *sharír*;

مكار *munkár*; خيث *khabis*; ردي *radíy*; تباه *tabáh*.

Wickedness, بدى *badí*; خبائت *khábásat*; شر *sharr*.

Wide, پهنا *pahná*; فراخ *farákh*; عريض *aríz*; گشاد *gushád*.

Widow, بيوه *bívah*.

Widower, ارمل *armal*.

Width, پهن *pahn*; عرض *arz*.

Wife, زن *zan*; زوجه *zaujah*; اهليه *ahliyah*. Temporary —, متعه *mut'ah*; صيغه *sígheh*. Lawful —, منكوحه *mankúhah*. —'s brother, خسر پوره *khushar-púrah*. Disreputable —, زنجبه *zan-i-kahbah*.

Wild, بياباني *biyábáni*; برى *barrí*; صكرامى *dashti*; ساهردى *sahrdí*; منابد *muta'abbid*; خود رو *khud-rau*.

Wilderness, بيابان *biyábán*.

Wile, كول *gúl* (z.); حيله *híleh*.

Wilful, خود سر *khud sar*. —ly, عمدأ *'amdan*.

Will, خواهش *kháhesh*; مراد *murád*; (testament), وصيت *vasiyat* (k).

Willing, خواهان *kháhán*. —
or unwilling, کام نا کام *kám-ná-kám*. —ly, طوعاً *tau'an*.
Willow, بید *bid*. Musk —,
بید مشک *bid-i-mushk*.
Weeping —, بید مجنون *bid i majnún*.
Wily, غدار *ghaddár*.
Win (at play), بردن *burdan*.
Wince, رمیدن *ramídan*.
Wind, n., باد *bád*. To break
—, کوزیدن *gúzidan*. Whirl
—, دیو باد *dív-bád*. Fair —,
شرطه *shurtah*. Cold boister-
cus —, صرصر *sarsar*. Hot
pestilential —, سوم *samúm*.
Blustering —, ناشه *náshi-
rah*. South —, نعامی *nu-
'ámí*. Long —ed, دراز نفسی
daráz-nafasí.
Wind, v., تافتن *táftan*.
Winding-sheet, کفن *kafan*.
Windlass, منجیق *manjaník*.
Windmill, آسیا باد *ásyá-bád*.
Window, پنجره *panjareh*; دریچه
darícheh; روزن *rauzan*. Sash
—, اربی *urusí*.
Windpipe, حنجره *hanjarah*;
مری *marí*.
Windy, بادی *bádí*.

Wine, شراب *sharáh*; (poeti-
cal), می *mai*; باده *bádah*
khamr; نبید *nabíz*;
راح *ráh*. Red —, سبها
sahbá; یاقوت روان *yákút i
raván*. — boiled down to
a third, سبکی *síkí*. —
coloured, میگون *mai-gún*.
— bottle, چارپر *chárpar*.
Wing, کف *kanaf*; بال *bál*;
bázú; (of army),
جناح *janáh*, pl. اجنحه *ajni-
hah*. —ed, فروند *farvend*.
Wink, کرشمه *kirishmah*; چشمق
cheshmak (z.).
Winnow, هید *haid*; v., افشندن
afshandan.
Winter, زمستان *zamistán*;
سرما *sarmá*.
Wintry, سرما'ی *sarmái*.
Wipe, روبیدن *rúbídan*; پاک
کردن *pák k.*; pa. p., ممسوح
mamsúh; pr. p., مسح *mas-h*;
تمییز *tamyíz* (k.).
Wire, تار *tár*; سیم *sim* (s).
— drawer, تارکش *tárkesh*.
Wisdom, حکمت *hikmat*;
خرد *khiradmandí*; خرد
khirad; دانشوری *dánish-
varí*; فرزانه *dánái*;

farzán ; فرزانیکی *farzánagí* ;
 بخردی *ba khirdí*. Practising
 —, خرد مشرب *khirad-mash-*
rab ; خرد پیشه *khirad-*
píshah.
 Wise, دانشوار *húshyár* ; دانشور
dánishvar ; علیم *'alím* ;
 خردمند *dánishmand* ; دانشمند
khiradmand ; حازم *házin*.
 —ly, خردمندانه *khiradman-*
dánah.
 Wish, خواهش *kháhesh (k.)* ;
 خواست *khást* ; تمنا *tamanná* ;
 منیت *munyat* ; آرزو *arzú*
(n.) ; v., خواستن *khástan* ;
 pr. p., متمنی *mutamanní* ;
 خواه *kháh* ; راغب *rághib*.
 Wisher, خواهنده *kháhendah*.
 Well —, خیر خواه *khair-*
kháh ; دولت خواه *daulat-*
kháh ; نیک خواه *nik-kháh*.
 Wit (joke), ظرافت *zaráfat* ;
 (person), بزله کو or بذله کو
bazlah-gú.
 Wits, عقل *'akl*.
 Witch, ساحره *sáhirah*.
 Witchcraft, سحر *sihr*.
 With, با *ba* ; بی *bi* ; ب *bá* ;
 از *az (lit. from)* ; مع *ma'*.
 — him, باوی *bá-vai*. —

whom? باكه *bákih*. To
 do —, to agree —, در
 ساختن *dar sákhtan*.
 Withdraw, کنار رفتن *kenár r.*
 Wither, پژمردن *pazhmurdan* ;
 پوسیدن *púsídan*. —ed,
 پژمرده *pazhmán* ; پژمردن
murdah ; امسرده *afsurdah* ;
 یابس *yabis*.
 Withers, حارك *hárik*.
 Withhold, باز داشتن *báz dsh*.
 Within, اندرون *andarún* ; درون
darún ; داخل *dákhil* ; توی *tuí*.
 Without (exterior), بیرون
bí-rún ; (less), بدون *bí-dún* ;
 بی *bí* ; غیر *ghair* ; بلا *bilá* ;
 — ceremony, بی تکلف *bí-*
takalluf. — delay, بیدرنک
bí-dirang. — deceit, بیغل
bí-ghill u ghashsh. —
 deliberation, بی تدبیر *bí-*
tadbir. — discernment, بی
 تمیز *bí-tamiz*. — doubt,
 بی گمان *bí-gumán*. — limit,
 بی حد *bí-hadd*. — measure,
 بی اندازه *bí-andázah*. —
 provisions, بی توشه *bí-túshah*.
 — remedy, بی درمان *bí-dur-*
mán. — trouble, بی آزار
bí-ázár.

Witness, شاهد *sháhíd* ; شهيد *shahíd*, pl. اشهاد *ash-hád* ; شواهد *shaváhid* ; شهود *shuhúd*. To bear —, شهادت *shahádat* بردن *burdan*.

Witticisms, لطیفه *latifeh* ; نکات *nukát*.

Witty, ظریف *zuríf*.

Woe, غم *gham*. —ful, غمناك *ghamnák*.

Wolf, گرگ *gurg* ; ذئب *zi'b*.

Woman, زن *zan* ; ضعیف *za'ifeh*, in pl. نسوت *nisvat* ; نسوان *nisván*. — in childbed, زجه *zajah* ; زچه *zachah*. Pregnant —, حلی *hablá* ; زن بار *zan i bár-dár*. Free —, عجز *hurrah*. Old —, عجوز *'ajúz*. Wanton —, یار باز *yár-báz*. Tire —, مشاطه *mashsháta*. Married —, ناکم *nákih* ; نکاحی *ni-káhi*. Modest —, مستوره *mastúrah*. Women's attire, زانه *rakht i zanánah*. Addicted to women, زندوست *zan-dúst*.

Womanly, زنانه *zanánah*.

Womb, رحم *rahim* ; زهدان *zihdán*.

Wonder, تعجب *ta'ajjub* (k.). Causing —, تعجیب *ta'jib* (n.); عجب *'ajab* (m.), pl. عجائب *'ajáib* ; غریبه *gharibah*, pl. شگرف *gharáib* ; شگرف *shigarf* ; طرفه *turfah*.

Wonderful, عجب *'ajab* ; عجیب *'ajib* ; رائق *ráik* ; بدیع *badí*. — thing, بر العجب *bu'l'ajab*.

Wood, چوب *chúb*. Fire —, هیزم *haizum* ; هیمة *haimah* ; (forest), جنگل *jangal*. Fragrant aloes —, عود *'úd*. —ed country, مشجر *mush-ajjar*.

Woodcock, زیرک *zirak*.

Wooden, چوبین *chúbín*.

Woodman, کس هیزم *haizum kesh*.

Wool, پشم *pashm* ; صوف *súf*.

Woollen, پشمینه *pashmínah*.

Word, سخن *sukhan* (gf.) ; کلمه *kalimah* ; لفظ *lafz*. — and deed, قول و فعل *kaul u fíl* ; (gossip), قال *kál* ; قیل *kíl u kál*.

Work, کار *kár* (k.) ; کار و بار *kár o bár* ; عمل *'amal* (k.), pl. اعمال *'amál*. Collected works of an author, کلیات

- kullíyát.* Good —, ماثبات *masúbát*; مبرات *mabar-rát.*
- Workman, کاریگر *kárigar.*
- Workshop, کارخانه *kár-khánah.*
- World, جهان *jahán*; دنیا *dunyá*; روزگار *'álam*; کیتی *rúz-gár*; کیتی *giti.* This — (house of transience), دار الفنا *dár ul faná*; سبچی سرای *sipanji saráy*; (land of delusion), سرابستان *sarábistán*; (mansion of darkness), ظلمت کده *zulmat-kedah.* Belonging to this —, دنیوی *dunyavi.* The inhabited quarter of the —, ربع مسکون *rab' i maskún.*
- Worldly, دهری *'álamíy*; عالمی *dahríy.*
- Worm, کرم *kirm.* Glow —, شب چراغ *shab-chirágh*; کرم شب تاب *kirm i shabtáb.*
- Ship —, زیو *zív.* Silk —, کرم پیله *kirm i píláh.* — wood, درمنه *dirmanah.*
- Worn out, مندرس *mundaris*; مسحوق *mas-húq*; نیم کار *ním-*

- kár*; (hollowed —), ناخر *ná-khir.*
- Worse, بدتر *bad-tar*; بتر *bat-tar*; اشتر *asharr.*
- Worship, عبادت *'ibádat (k.)*; پابوس *parastish (k.)*; پابوس *pá-bús.* A place for —, پرستیدن *ma'bad*; *v.*, پرستیدن *parastidan.*
- Worshipper, پرستنده *parastendah*; عابد *'ábid*; معبد *mu-'abbid.* — of fire, کبر *gabr*; in comp., پرست *parast*, as, — of wealth, مالپرست *mál-parast.*
- Worst, بدترین *badtarín.*
- Worth, قیمت *kaimat (dsh.).* To be —, ارزیدن *arzídan.*
- Worthless, ناقص *nákiz*; ناکس *ná-kas*; نا مستحسن *ná-mus-tahsín*; ناکاره *nakárah.*
- Worthy, سزاوار *láik*; لایق *sazá-vár*; شایگان *sháigan*; شایان *sháyán*; فرزام *farzám*; فراخ خور *ferákh-khur.* To be —, سزایدن *sazáidan*; زیدن *sazílan*; شاییدن *sháyídan.*
- Would that! کاش *kāsh.*
- Wound, زخم *zakhm (z. kh.)*; جرح *jarh*; ریش *rish*;

- جراحت *jiráhat*. To —,
خستن *khashtan*.
Wounded, مجروح *majrúh* ;
زخم خورده *zakhm-khurdah* ;
زخم *zakhm-dár* ; زخم
زده *zakhm-zadah* ; زخمی
zakhmí.
Woven, بفت *baft* ; بافته *báf-
tah* ; منسوج *mansúj*.
Wrangler, جادل *jádíl*.
Wrangling, جدال *jidál*.
Wrath, غیظ *ghaiz*.
Wreck, تباہی *tabáhi* (k.).
Wrench off, بر کسانیدن *bar
guslánídan*.
Wrestler, کشتی گیر *kushtí-
gír* ; پهلوان *pahlaván*.
Wrestling, کشتی *kushtí* (gr.) ;
مصرعة *musara'at* (k.).
Wretched, غمگین *ghamgín*.
— ness, دلنگینی *dil-
tangí*.
Wrinkle, چین *chín*.
Wrinkled, چرچین *pur chín*
(sh.).
Wrist, رسیغ *rusgh* ; معصم
mí sam.
Write, نوشتن *navishtan* ; رقم
زدن *raḡam z*. — with a

- nice appreciation of the
beauties of the language,
داد سخن دادن *dád i sukhan
dádan*.
Writer, نویسنده *navisandah* ;
محرر *muharrir* ; کاتب *kátib* ;
راقم *rákim* ; دبیر *dabír*.
Writhing, تقلب *taḡallub*
(k.).
Writing, تحریر *tahrír* (n.) ;
نوشتہ *navishtah*, pl. نوشتجات
navishtaját ; کتابت *kitáb-
bat* ; رقم *raḡam* (z.) ; نکارش
nigárish ; ترقیم *tarkím* (n.) ;
رقیم *raḡím*. Fine —, خوش
خط *khush-khatt*. Error in
—, تصحیف *tas-híf*. Pre-
scribed form of —, رسم الخط
rasm ul khatt. Committed
to —, رقم پذیر *raḡam
pazír*.
Written, مکتوب *maktúb* ;
مرقوم *markúm*.
Wrong, نا راست *ná rúst* ;
ناحق *ná haḡḡ* ; نادرست *ná-
durust*.
Wrought, بفت *baft*.
Wry, کج *kej*.

Y

Yard (of house), حیاط *hayát* ;
(measure), ذرع *zár.*

Yarn, کلابه *kalábah.*

Yawn, یازیدن *yázidan* ; فاذیدن *fázhídan.* —ing, یازش *yázish (k.)* ; غمیار *ghum-yár.*

Year, سال *sál.* Solar —, شمسی سال *sál i shamsíy.* Lunar —, سال قمری *sál i kamariy* ; سنه *sannah, pl. sanín* ; سنوات *sanavát* ; سنون *sunún.* A few —s, سالیان *sáli chand* ; سالیان *sáliyán.* The — before last, پراسال *parásál.* Last —, پارسال *pár-sál.* This —, امسال *imsál.* One — old, یکساله *yak-sálah.*

Yearly, سالانه *súlánah.*

Yearning, رقت *rikkat (dsh.).*

Yeast, مایه *máych.*

Yell, بانك *báng (z.).*

Yellow, زرد *zard* ; اصفر *asfar.*

Yellowish, زرد فام *zard-fám.*

Yellowness, زردی *zardí* ; صفرت *suftrat.*

Yew, کاج *káj.*

Yes, بلی *bali* ; آری *ári* ; نعم *na'am.* — and no, لا و نعم *lá wa na'am.*

Yesterday, دیروز *dí-rúz.* The day before —, پری روز *parí-rúz.*

Yesternight, دیشب *díshab.*

Yet, هنوز *hanúz* ; اما *ammá.*

Yezd, یزد *Y-zd* ; (surnamed, دار العبادۀ *dár ul 'ibádat).*

Yoke (oxen), جغ *jugh* ; یوغ *yuigh.*

Yolk, زرده *zardah.*

You, شما *shumá, pl. of pl. shumáyán.*

Young, جوان *javán.* Quite —, نو جوان *nau-javán.* The — of man or any animal, بچه *bachah.*

Your, مال شما *mál i shumá.*

Youth, جوان *javán* ; شاب *shább* ; برنا *barná, or burná.*

Beardless —, امرد *amrad.*

Promising —, جوان بخت *javán bakht.*

Youthful, نو خاسته *nau-khástah.* —ness, جوانی *javání* ; شاب *shebáb.*

Z

Zeal, غيرة *ghairat*; شوق *shauk*.

Zealot, زاهد *záhid*.

Zealous, سرگرم *sar-garm*.

Zedoary, جدوار *jadvár*.

Zenith, اوج *auj*.

Zendavesta, follower of the, زند خوان *Zend-khán*.

Zephyr, باد صبا *bád i sebá*; صبا *sabá*, نسیم *nasím*, pl. نسائم *nasáim*.

Zero, صفر *sifr*.

Zest, ذوق *zauk*.

Zinc, روح *rúh*.

Zodiac, منطقة البروج *mantika ul burúj*.

Zone, منطق *mintak*. The seven zones, i.e. the whole world, هفت اقلیم *haft iklím*; هفت کشور *haft kishvar*.

Zoological Gardens, باغ وحش *bágh-i-vuhúsh*.

Zoology, حیوانات *haivánát*.

Zoroaster, زردشت *Zardusht*.

FINIS.

LONDON:

PRINTED BY WILLIAM CLOWES AND SONS, LIMITED,

DUKE STREET, STAMFORD STREET, S E , AND GREAT WINDMILL STREET W

FROM KEGAN PAUL & CO.'S LIST

THE QUATRAINS OF OMAR KHAYYÁM. The Persian Text with an English Verse Translation. By E. H. WHINFIELD, M.A., late Bengal Civil Service. Post 8vo, 10s. 6d.

Translation only. *Dryden Library*. Pott 8vo, cloth, 1s. 6d. net; leather, 2s. net; velvet calf, 3s. net.

THE SHÁHNÁMA OF FIRDAUSÍ. The Great Persian Epic. English Translation. By EDMOND WARNER, B.A., and A. G. WARNER, M.A. Vols. I.-VI. Post 8vo, each 10s. 6d.

THE VAZIR OF LANKURAN. A Persian Play. By W. H. HAGGARD and G. LE STRANGE. With a Grammatical Introduction, Translation, Notes, and Vocabulary. Crown 8vo, 10s. 6d.

ESSAYS ON THE SACRED LANGUAGE, WRITINGS, AND RELIGION OF THE PARSIS. By MARTIN HAUG, Ph.D. Fourth Edition. Edited and Enlarged by Dr. E. W. WEST. Post 8vo, 16s.

ESSAY ON THE PAHLAVI LANGUAGE. By the same. Medium 8vo, 3s. 6d. net.

MASNAVI I MA'NAVI: The Spiritual Couplets of Maulána Jalálu'd-Din Muhammad Rúmí. (The Book of the Masnavi.) Translated and Abridged by E. H. WHINFIELD, M.A. Second Edition. Post 8vo, 7s. 6d.

ABRIDGED GRAMMAR OF THE LANGUAGES OF THE CUNEIFORM INSCRIPTIONS (Sumero-Akkadian, Assyro-Babylonian, Vannic, Medic, and Old Persian). By GEORGE BERTIN, M.R.A.S. Crown 8vo, 5s.

THE BIBLE-STUDENT'S HANDBOOK OF ASSYRIOLOGY. By Rev. F. C. NORTON. With an Introduction by Prof. SAYCE. Second Edition. Revised throughout. With 9 Plates and a Map. Crown 8vo, 3s. 6d. net.

AN OLD ZAND-PAHLAVI GLOSSARY. Edited in the Original Characters, with a Transliteration in Roman Letters, an English Translation and Index. By DESTUR HOSHENGJI. Revised, with Notes and Introduction by MARTIN HAUG, Ph.D. Medium 8vo, paper cover, 15s. net.

AN OLD PAHLAVI-PAZAND GLOSSARY. Edited by the same, with an Introductory Essay on the Pahlavi Language by M. HAUG, Ph.D. Medium 8vo, paper cover, 28s. net.

BOOK OF ARDA VIRAF. Pahlavi Text prepared by DESTUR HOSHANGJI. With English Translation and Introduction, and an Appendix containing the Texts and Translations of the Gosht-i-Fryar and Hadokht-Nask. By MARTIN HAUG, Ph.D. Medium 8vo, 25s. net.

— **GLOSSARY AND INDEX** to above, with Notes on Pahlavi Grammar, etc. By E. W. WEST, Ph.D., and M. HAUG, Ph.D. Medium 8vo, 15s. net.

KEGAN PAUL, TRENCH, TRUBNER & CO., LTD.

